

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 17 april 2002

C(2002)1462 def.

OPENBARE VERSIE

Om te waarborgen dat geen vertrouwelijke informatie openbaar wordt gemaakt, zijn gedeelten uit deze tekst weggelaten; deze gedeelten zijn aangeduid met vierkante haakjes en een asterisk.

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 17 april 2002

waarbij een concentratie verenigbaar met de gemeenschappelijke markt en de EER-overeenkomst wordt verklaard

(Zaak nr. COMP/M.2547-Bayer/Aventis Crop Science)

**Beschikking van de Commissie
van 17.04.2002**

**waarbij een concentratie verenigbaar met de gemeenschappelijke markt en de
EER-overeenkomst wordt verklaard**

(Zaak nr. COMP/M.2547-Bayer/Aventis Crop Science)

(Slechts de tekst in de Engelse taal is authentiek)

(Voor de EER relevante tekst)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, en met name op artikel 57,

Gelet op Verordening (EEG) nr. 4064/89 van de Raad van 21 december 1989 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen¹, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1310/97², en met name op artikel 8, lid 2,

Gezien het besluit van de Commissie van 4 december 2001 om in deze zaak de procedure in te leiden,

Na de betrokken ondernemingen in de gelegenheid te hebben gesteld hun opmerkingen ten aanzien van de bezwaren van de Commissie kenbaar te maken,

Gezien het advies van het Adviescomité voor concentraties³,

Gezien het eindverslag van de raadadviseur-auditeur in deze zaak⁴,

OVERWEGENDE HETGEEN VOLGT:

1 PB L 395 van 30.12.1989, blz. 1; verordening gerectificeerd in PB L 257 van 21.9.1990, blz. 13.

2 PB L 180 van 9.7.1997, blz. 1.

3 PB C ... van ...200. , blz....

4 PB C ... van ...200. , blz....

- (1) Op 29 oktober 2001 stelde Bayer AG (Bayer) de Commissie in kennis van zijn voornemen om alle aandelen van Aventis Crop Science Holding S.A. (ACS), de agrochemische tak van Aventis S.A., te verwerven.
- (2) Na onderzoek van deze aanmelding heeft de Commissie geconcludeerd dat de aangemelde transactie binnen het toepassingsgebied van Verordening (EEG) nr. 4064/89 (de 'concentratieverordening') valt en aanleiding geeft tot ernstige twijfels omtrent de verenigbaarheid daarvan met de gemeenschappelijke markt en de EER-overeenkomst. Op 4 december 2001 heeft de Commissie daarom overeenkomstig artikel 6, lid 1, onder c), van de concentratieverordening besloten om de procedure in te leiden.
- (3) Na diepgaand onderzoek van de zaak is de Commissie tot de bevinding gekomen dat de voorgenomen concentratie zoals zij is aangemeld, op een aantal markten inderdaad zou leiden tot het ontstaan of versterken van een machtspositie waardoor daadwerkelijke mededinging in een aanzienlijk deel van de gemeenschappelijke markt in aanmerkelijke mate zou worden belemmerd. Door de verbintenissen die Bayer is aangegaan, wordt de voorgenomen concentratie echter zodanig gewijzigd dat de geconstateerde mededingingsbezwaren met betrekking tot deze concentratie zijn weggenomen.

I. DE PARTIJEN

- (4) Bayer is een internationaal beursgenoteerd bedrijf dat actief is in vier bedrijfstakken: producten voor de gezondheidszorg, producten voor de landbouw, polymeren en chemicaliën. De divisie *producten voor de landbouw*, waar het bij deze transactie om gaat, omvat de onderdelen gewasbescherming en diergezondheid. Het onderdeel gewasbescherming houdt zich bezig met het ontwikkelen, produceren en verkopen van gewasbeschermingsmiddelen ter bestrijding van plantenziekten, ongedierte (insecten, ander klein ongedierte) en onkruid. Het onderdeel diergezondheid produceert een breed assortiment diergeneesmiddelen en vaccins voor vee en huisdieren, alsook een verscheidenheid aan verzorgingsproducten. Verder ontwikkelt en levert dit onderdeel middelen om voedselvoorraden te beschermen en om ziektedragers te bestrijden.
- (5) ACS is in 1999 ontstaan door het samengaan van AgrEvo (de vroegere joint venture van Hoechst en Schering) en de landbouwdivisie van Rhône-Poulenc. ACS is actief in vier bedrijfstakken. De divisie *gewasbescherming* houdt zich bezig met de ontwikkeling, productie en verkoop van agrarische gewasbeschermingsmiddelen, zoals herbiciden (onkruidverdelgers), insecticiden (insectenverdelgers), fungiciden (schimmelwerende middelen), groeiregulatoren en zaadbehandelingsproducten. De divisie *milieuwetenschap* ontwikkelt, produceert en distribueert niet-agrarische producten zoals insecticiden voor huishoudelijk gebruik, industriële onkruidverdelgers, en producten voor gazon en tuin. De divisie *zaaizaad* houdt zich bezig met onderzoek naar en het produceren en kweken van landbouw- en groentezaden. De afdeling *biowetenschap* ten slotte houdt zich bezig met het ontwikkelen van

technologieën om de waarde van planten te verhogen op basis van teelt- en productiekenmerken.

II. DE TRANSACTIE

- (6) De transactie behelst de verwerving van alle aandelen van ACS door Bayer. De voorgenomen concentratie geeft aanleiding tot het verkrijgen van uitsluitende zeggenschap in de zin van artikel 3, lid 1, onder b), van de concentratieverordening.
- (7) Wat wereldwijde omzet betreft, neemt Bayer momenteel de zevende plaats in op de wereldranglijst van agrochemische ondernemingen. ACS staat op de vierde plaats. Samen worden ze de op één na grootste ter wereld, met een marktaandeel van ongeveer [20-30]%, net na Syngenta, dat de grootste agrochemische onderneming is, maar vóór BASF, DuPont, Dow en Monsanto.

III. COMMUNAUTAIRE DIMENSIE

- (8) Bayer en ACS hebben samen een totale wereldwijde omzet van meer dan 5.000 miljoen EUR⁵ (Bayer 30.971 miljoen EUR; ACS 4.034 miljoen EUR). Binnen de Gemeenschap hebben zij elk een omzet van meer dan 250 miljoen EUR (Bayer 10.905 miljoen EUR; ACS [...] miljoen EUR), maar zij realiseren niet meer dan twee derde van hun totale omzet in de Gemeenschap binnen één en dezelfde lidstaat. De aangemelde transactie heeft daarom een communautaire dimensie en vormt een geval van samenwerking op grond van de EER-overeenkomst (ingevolge artikel 57).

IV. CONCURRENTIE

Inleiding

- (9) De voorgenomen fusie zal in de eerste plaats gevolgen hebben voor de markten voor agrarische gewasbeschermingsmiddelen. Daarbij gaat het om een grote verscheidenheid aan producten die bedoeld zijn om gewassen te beschermen tegen alle vormen van schade die veroorzaakt kunnen worden door insecten, onkruiden of schimmels.
- (10) De partijen hebben overlappende activiteiten op de volgende belangrijke terreinen: agrarische insecticiden, herbiciden, fungiciden en zaadbehandeling. Andere, kleinere overlappingen hebben betrekking op werkzame stoffen (de eigenlijke moleculen die actief zijn tegen onkruiden, insecten of ziekten), industriële onkruidbestrijding, en insecticiden voor professionele ongediertebestrijding.

⁵ Omzet berekend overeenkomstig artikel 5, lid 1, van de concentratieverordening en de mededeling van de Commissie betreffende de berekening van de omzet (PB C 66 van 2.3.1998, blz. 25). Voorzover de cijfers mede betrekking hebben op omzet over de periode vóór 1 januari 1999, zijn zij berekend op basis van de gemiddelde ecu-wisselkoers en omgezet in EUR op een één-op-één-basis.

- (11) Verticaal beïnvloede markten worden gevormd door niet-agrarische gewasbeschermingsmiddelen voor huis en tuin, ectoparasitociden voor kleine dieren en huishoudelijke insecticiden.

Concurrentie op basis van onderzoek en ontwikkeling (O&O)

- (12) De gewasbeschermingsindustrie wordt gekenmerkt door enkele grote internationale ondernemingen die zich bezighouden met onderzoek naar en de ontwikkeling van nieuwe, effectievere producten, en daarnaast een groot aantal zogeheten generieke producenten zonder substantiële onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten. De O&O-gebaseerde ondernemingen zijn op dit moment Syngenta, Aventis, BASF, Bayer, DuPont, Dow en Monsanto.
- (13) De laatste paar jaar is er sprake van een sterke consolidatie binnen deze groep bedrijven. Dow kocht in 2001 de agrochemische tak van Rohm & Haas. Syngenta ontstond in 2000 door de verzelfstandiging van de agrochemische activiteiten van AstraZeneca en Novartis. In 2000 kocht BASF American Cyanamid, de agrochemische poot van American Home Product. Verder zijn er diverse Japanse O&O-gebaseerde ondernemingen, die in Europa echter geen sterke positie hebben en hun producten doorgaans liever in licentie geven aan ondernemingen met een sterke verkooporganisatie in Europa. Van de generieke producenten zijn Makhteshim Agan en Cheminova de grootste.
- (14) Naar men zegt hangt de dynamiek van de agrochemische industrie grotendeels samen met onderzoek en ontwikkeling en met markttoegang. De afgelopen drie jaar heeft de bedrijfstak te kampen gehad met een algemene neerwaartse trend, die heeft geleid tot fellere concurrentie in een dalende markt. Groei deed zich alleen voor bij de introductie van belangrijke innovatieve werkingsmechanismen op de markt. Ook is gesteld dat de concurrentie in deze bedrijfstak voornamelijk wordt bepaald door niet-prijsgebonden, O&O-gebonden concurrentie tussen O&O-gebaseerde ondernemingen. Om te beginnen stelt onderzoek en ontwikkeling een bedrijf in staat om te profiteren van de voordelen van nieuwe verbindingen en om zich een brede portefeuille van nieuwe producten te verwerven, die kan worden aangewend om op allerlei markten een sterke marktpositie te behouden. Zo kan de levenscyclus van een niet meer geïntroceerd product worden verlengd en kan de concurrentiedruk van generieke bedrijven worden beperkt door het combineren van niet meer geïntroceerde producten met nieuwe, wel geïntroceerde producten tot een nieuw productaanbod, of door het ontwikkelen van nieuwe mengsels met geïntroceerde werkzame bestanddelen.
- (15) Bovendien wordt de potentiële concurrentiedruk van generieke bedrijven verminderd door het feit dat niet meer geïntroceerde producten en werkzame stoffen verder beschermd kunnen worden door octrooien op technische productiekennis. Essentiële knowhow is niet toegankelijk en komt niet per definitie uit de gepubliceerde octrooien of de wetenschappelijke literatuur naar voren. Dat betekent dat de beste technologie over het algemeen aanzienlijk langer is beschermd dan de oorspronkelijke geldigheidsduur van het betrokken octrooi.

- (16) In markten die worden bepaald door intensieve O&O, is potentiële toegang tot de markt gewoonlijk niet op korte of middellange termijn te verwachten, ten eerste vanwege de tijd die nodig is om even doeltreffende stoffen te ontwikkelen, en ten tweede vanwege de kosten die gemoeid zijn met de ontwikkeling van een product dat met het nieuwe of verbeterde product kan concurreren. Markttoetreding op basis van innovatieve producten is buitengewoon moeilijk en kost erg veel tijd en geld. Wat de agrarische gewasbeschermingsindustrie betreft, lopen de kosten van O&O en registratie sterk uiteen, maar voor innovatieve producten geldt dat de kosten kunnen oplopen tot meer dan 100 miljoen EUR en de totale tijdsduur tot meer dan tien jaar. Dat de ontwikkeling van een nieuw product meer dan een decennium kan duren, heeft vooral te maken met de benodigde tijd voor chemische synthese, laboratoriumonderzoek, formulering, procesontwikkeling, proefproductie, pilot-experimenten, veldproeven, toxiciteitsonderzoek, milieuonderzoek, gegevensverzameling, productregistratie, en de bouw van productiefaciliteiten. Is een product eenmaal op de markt, dan kost het vaak nog een aantal jaar om de klant te overtuigen van de veiligheid, werkzaamheid en betrouwbaarheid bij uiteenlopende weersomstandigheden. Alleen O&O-gebaseerde bedrijven lijken over voldoende capaciteit en economische kracht te beschikken om al deze activiteiten uit te voeren en de diverse Europese product- en geografische markten te betreden en/of hun omzet en marktaandeel te vergroten.
- (17) Na de fusie zal de onderzoeks- en ontwikkelingscapaciteit van de nieuwe entiteit tot de grootste in de bedrijfstak behoren. Volgens schattingen van derden zal het onderzoeks- en ontwikkelingsbudget van de gefuseerde entiteit 750 miljoen USD bedragen en dus vergelijkbaar zijn met dat van Syngenta. Dat is tweemaal zo veel als het onderzoeks- en ontwikkelingsbudget van andere O&O-gebaseerde bedrijven zoals BASF en DuPont. Blijkens het onderzoek geldt voor de gewasbeschermingsindustrie dat nieuwe productlanceringen de voornaamste basis vormen voor vergroting van het marktaandeel. Hoe meer geld een bedrijf kan investeren in onderzoek en ontwikkeling, hoe meer nieuwe moleculen het kan ontdekken en op de markt kan brengen.
- (18) Er is op gewezen dat het samenvoegen van twee sterke productportefeuilles een aantal directe kansen oplevert voor productontwikkeling op basis van nieuwe mengsels. Behalve dat nieuwe mengsels tot gevolg zouden kunnen hebben dat generieke concurrenten buiten spel komen te staan, zouden dergelijke nieuwe producten ook de commerciële mogelijkheden voor nieuwe onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten van concurrenten minder aantrekkelijk kunnen maken. Derden hebben ook aangegeven dat de transactie de positie van de partijen ten aanzien van pijplijnproducten zal versterken; vóór de fusie zou de ontwikkeling van nieuwe producten inbreuk hebben gemaakt op bestaande octrooien. Na de fusie verdwijnen dergelijke octrooibeperkingen en worden nieuwe ontwikkelingen mogelijk die de basis kunnen gaan vormen voor een zeer sterke marktpositie. Tot slot hebben derden gesteld dat de voorgenomen transactie tot gevolg heeft dat er een concurrent aan de markt wordt onttrokken, en dat de transactie er tevens toe zou kunnen leiden dat het totale onderzoeks- en ontwikkelingspotentieel op de markt afneemt doordat het aantal onderzoekscentra kleiner wordt.

- (19) In het verleden heeft de Commissie vaak redenen tot zorg gezien in het samengaan van ondernemingen die sterk zijn in O&O en innovatie. In het kader van deze beschikking is de Commissie van mening dat de O&O-capaciteit en -motivatie van de partijen in aanmerking moet worden genomen als het gaat om de potentiële uitschakeling van toekomstige concurrentie op de huidige en toekomstige markten. De Commissie is bovendien van mening dat het in sommige gevallen noodzakelijk kan zijn om zich toe te spitsen op de gevolgen die de concentratie zou kunnen hebben voor de O&O-gebonden concurrentie tussen de partijen en voor het totale onderzoeks- en ontwikkelingspotentieel.

Berekening van marktaandelen

- (20) Om te kunnen beoordelen of de voorgenomen transactie zal leiden tot beïnvloede markten voor geformuleerde producten zoals insecticiden, herbiciden, fungiciden en zaadbehandelingsproducten, hebben de partijen schattingen van hun marktaandelen gemaakt op basis van een databank genaamd Agrowin, die op zijn beurt is gebaseerd op zogenaamde panelonderzoeken, althans voor de grotere lidstaten. Deze panelonderzoeken leveren gedetailleerde gegevens op over de gewasbeschermingssector in diverse lidstaten. Deze zijn afkomstig van onafhankelijke marktonderzoeksbureaus zoals Kleffmann, die vaak gespecialiseerd zijn in bepaalde lidstaten. Ten aanzien van de kleinere lidstaten, waar geen panelonderzoek is gedaan, zijn de marktaandeelberekeningen gebaseerd op zo goed mogelijke schattingen van de partijen zelf.
- (21) Vanwege de fusieactiviteit en om interne boekhoudkundige redenen konden de partijen alleen betrouwbare gegevens over hun marktaandelen verstrekken voor de jaren 1998, 1999 en 2000. De Commissie heeft dergelijke gegevens ook bij derden aangevraagd. Vervolgens heeft de Commissie de gegevens van de partijen geverifieerd door ze met die van andere marktdeelnemers te vergelijken.

Herregistratie van gewasbeschermingsmiddelen in 2003

- (22) In het kader van een communautair milieubeleidsinitiatief bepaalt Richtlijn 91/414/EEG van de Raad van 15 juli 1991 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen⁶, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2002/18/EG van de Commissie⁷, dat alle ondernemingen die hun gewasbeschermingsmiddelen willen blijven verkopen, hun producten opnieuw moeten laten registreren. Alle fabrikanten van agrochemische producten zijn wettelijk verplicht om producten die niet opnieuw geregistreerd zijn, van de markt te halen. In de praktijk betekent dit dat alle producten waarvoor geen herregistratie is aangevraagd, in 2003 van de markt zullen verdwijnen. Voor een aantal oudere producten zal vermoedelijk geen nieuwe registratie worden aangevraagd, omdat ze veelal minder milieuvriendelijk zijn en/of slechts een

⁶ PB L 230 van 19.8.1991, blz. 1.

⁷ PB L 55 van 26.2.2002, blz. 29.

bescheiden omzet opleveren. Naar schatting zullen circa 600 van de 900 bestaande werkzame stoffen niet opnieuw worden geregistreerd.

- (23) Dit herregistratieproces, dat momenteel gaande is, zal de beoordeling van de zaak op twee manieren beïnvloeden. Ten eerste moet in aanmerking worden genomen dat de marktaandeelen van nu misschien niet alles zegt over de marktposities van morgen. Ten tweede (en dit hangt rechtstreeks samen met het eerste) zou het wegvallen van een groot aantal oudere en minder winstgevende producten in de nabije toekomst de positie van een aantal generieke producenten kunnen verzwakken. Er is zelfs op gewezen dat het herregistratieproces juist bij de generieke bedrijven hard zal aankomen, omdat zij typisch gericht zijn op oudere, niet meer geöctrooïeerde producten en op laagwaardige marktsegmenten. In dit verband is er ook op gewezen dat, terwijl grote O&O-gebaseerde ondernemingen de herregistratiekosten over een groot aantal producten kunnen spreiden, generieke bedrijven die mogelijkheid niet hebben. Daarom zou de herregistratie kunnen leiden tot hogere kosten voor de generieke producenten en zou de prijs van oudere producten in de toekomst dus kunnen gaan stijgen. Ook heeft men aangegeven dat herregistratie een zeer kostbare aangelegenheid is en ook een negatief effect zou kunnen hebben op een aantal andere, kleinere ondernemingen die actief zijn in deze markt.

Relevante geografische markten

- (24) De partijen hebben naar voren gebracht dat, gezien de reeds merkbare trend naar normalisatie op Europees niveau, de relevante geografische markt voor alle gewasbeschermingsmiddelen EER-breed is.
- (25) De partijen hebben gerefereerd aan de effecten van Richtlijn 91/414/EEG. Volgens de partijen voorziet de richtlijn niet alleen in een positieve communautaire lijst van werkzame stoffen die op voorhand aanvaardbaar worden geacht voor de gezondheid van mens en dier en voor het milieu, maar ook in een systeem waarbij de lidstaten, overeenkomstig de eisen van de richtlijn en op grond van uniforme beginselen, toelating moeten verlenen voor verschillende formuleringen die werkzame stoffen uit de zogenaamde 'bijlage I' bevatten. De partijen hebben ook gesteld dat de richtlijn uitgaat van wederzijdse erkenning van toelatingen door de lidstaten, tenzij de fytosanitaire, agrarische en ecologische omstandigheden in de betrokken regio's niet vergelijkbaar zijn. Dit systeem biedt de lidstaten de mogelijkheid om de toelating van een product in het land waar het als eerste werd geïntroduceerd, te erkennen. Hoewel de richtlijn nog niet volledig in werking is getreden, moeten alle ondernemingen die specifieke werkzame stoffen willen blijven verkopen, deze opnieuw laten registreren. De informatie die ondernemingen in het kader van dit proces moeten verstrekken, moet in mei 2003 beschikbaar zijn. De partijen hebben gesteld dat, ofschoon momenteel nog altijd in iedere lidstaat een afzonderlijke screening van producten vereist is, men ervan uit mag gaan dat vanwege de wederzijdse-erkenningsprocedure de duur van de registratieprocedures overal hetzelfde zal zijn.

- (26) In haar beschikking in de zaak M.1806 – *AstraZeneca/Novartis* oordeelde de Commissie dat de markten voor geformuleerde producten en groeiregulatoren een nationale reikwijdte hadden. De Commissie gaf hiervoor een gedetailleerde argumentatie. Een belangrijke reden was dat gewasbeschermingsmiddelen nog altijd in een lidstaat moeten worden geregistreerd voordat ze op de markt mogen worden gebracht. Verder is de distributie per land georganiseerd, waarbij leveranciers in de meeste gevallen een nationale verkooporganisatie hebben of gebruikmaken van de verkooporganisatie van een andere fabrikant die in de betrokken lidstaat opereert. Parallel geïmporteerde producten gelden als moeilijk te commercialiseren, onder meer omdat merknamen en formuleringen tussen de lidstaten kunnen verschillen, omdat de registratiekosten hoog kunnen zijn, en omdat het veel tijd kan kosten om de producten te registreren.
- (27) Uit het onderzoek van de markt in deze zaak komt naar voren dat de in M.1806 – *AstraZeneca/Novartis* genoemde redenen om van nationale markten uit te gaan, grotendeels nog steeds van toepassing zijn. Het onderzoek bevestigt dat, vanwege verschillen in biologische omstandigheden en in de handelwijzen van boeren, producten van land tot land kunnen verschillen. De marktpositie van de spelers varieert tussen de diverse lidstaten, afhankelijk van bijvoorbeeld de afstemming van de producten op de behoeften van de markt en de kwaliteit van de verkooporganisatie.
- (28) De markten voor gewasbeschermingsmiddelen, te weten insecticiden, slakkenbestrijdingsmiddelen (molluskiciden), herbiciden, fungiciden, zaadbehandelingsproducten, professionele ongediertebestrijdingsmiddelen, ectoparasiticiden voor kleine dieren en niet-agrarische gewasbeschermingsmiddelen voor huis en tuin, zullen daarom per land worden beoordeeld.

A. Agrarische insecticiden

A.1. Relevante productmarkten

- (29) Zowel Bayer als ACS houdt zich bezig met de ontwikkeling, productie en distributie van agrarische insecticiden. Agrarische insecticiden zijn producten voor het bestrijden van insecten die schade toebrengen aan cultuurgewassen, met name voedingsgewassen.
- (30) Overeenkomstig eerdere beschikkingen van de Commissie⁸ hebben de partijen voorgesteld om de markten voor insecticiden af te bakenen op basis van gewas en niet op basis van insectensoort, omdat volgens hen de meeste insecticiden zijn bedoeld voor de bestrijding van een hele reeks insecten die bepaalde gewassen aantasten. In eerdere beschikkingen heeft de Commissie geoordeeld dat een indeling van insecticiden naar soort gewas in plaats van naar soort insect

⁸ IV/M.737 – *Ciba Geigy/Sandoz* (Novartis) (PB L 201 van 29.7.1997, blz. 1), IV/M.1378 – *Hoechst/Rhône-Poulenc* (Aventis) (PB C 254 van 7.9.1999, blz. 5), IV/M.1806 – *AstraZeneca/Novartis* (Syngenta), M.1932 – *BASF/American Cyanamid* (PB C 354 van 9.12.2000, blz. 38).

over het algemeen op zijn plaats is. De voornaamste reden is dat er slechts één insect is dat uitsluitend schadelijk is voor één belangrijk gewas, namelijk de maïsboorder die maïs aantast. Voor alle andere belangrijke gewassen geldt dat ze door allerlei insecten kunnen worden aangetast. Daarom werd vastgesteld dat de meeste insecticiden werken tegen een hele reeks insecten.

- (31) In haar beschikkingen in de zaken *BASF/American Cyanamid* en *M.1806 – AstraZeneca/Novartis* (Syngenta) merkte de Commissie op dat men zou kunnen denken aan een differentiatie tussen zuigende en vretende insecten. Hoewel de Commissie daarbij aangaf dat dit meer zegt over de voedingswijze dan over het werkingsmechanisme van de insecticiden, werd de vraag of een dergelijke uitsplitsing op zijn plaats is, in beide gevallen onbeantwoord gelaten.

- Indeling van insecticiden in bodem- en blad insecticiden

- (32) De partijen stellen dat er onderscheid moet worden gemaakt tussen bodem- en blad insecticiden. In dit verband brengen zij naar voren dat voor een boer die met bepaalde plagen wordt geconfronteerd, de belangrijkste vraag is of het probleem zich boven of onder de grond voordoet, omdat dit bepaalt welk soort product en welk type machine hij nodig heeft. Volgens de partijen zijn er voor het aanbrengen van insecticiden op de bladeren gewoonlijk andere machines nodig dan voor het aanbrengen op de bodem.⁹ Verder stellen de partijen dat bodem- en blad insecticiden over het algemeen gebaseerd zijn op verschillende werkzame stoffen die niet onderling verwisselbaar zijn. De partijen betogen daarom dat *bodeminsecticiden*, die op of in de bodem worden aangebracht om bodeminsecten in de bodem te bestrijden, en *blad insecticiden*, die op de gewassen worden gespoten, afzonderlijke markten vormen. De partijen geven echter ook aan dat de boer voor een aantal gewassen – bijvoorbeeld maïs, bieten en granen – de keuze heeft tussen bodem- of blad insecticiden, zodat er toch sprake is van een zekere mate van substitueerbaarheid tussen deze twee soorten producten.

- Indeling van insecticiden naar zuigende en vretende insecten

- (33) Wat het bodemsegment aangaat, hebben de partijen gesteld dat het niet relevant is om onderscheid te maken tussen zuigende en vretende insecten, omdat er geen zuigende insecten van enige betekenis in de bodem aanwezig zijn.
- (34) Wat betreft de vraag of de markt – behalve een indeling naar gewassoort en naar blad- en bodemtoepassing – ten aanzien van het bladsegment verder moet worden onderverdeeld in zuigende en vretende insecten, hebben de partijen gesteld dat een indeling van de markt in verschillende groepen plagen, of in zuigende en vretende insecten, niet van toepassing is.
- (35) De partijen hebben namelijk naar voren gebracht dat boeren over het algemeen producten kopen ter bestrijding van groepen schadelijke insecten, waarvan de

⁹ De enige uitzondering is volveldstoepassing van een bodeminsecticide en bladtoepassing op laaggroeiend gewas, d.w.z. graangewassen met een tot zes bladeren.

samenstelling per gewassoort kan variëren. Volgens de partijen kopen boeren dus ofwel producten met een breed werkingsspectrum, of combinatieproducten of insecticiden met een nauw spectrum die ze zelf mengen. Daarom, zo stellen de partijen, zijn breedwerkende insecticiden en selectieve insecticiden vanuit het oogpunt van de boer substitueerbaar, zodat een indeling van markten naar gewassoort reeds inhoudt dat insecticiden worden ingedeeld op grond van het spectrum waarvoor ze bedoeld zijn.

- (36) Verder hebben de partijen gesteld dat er voor de boer geen duidelijke scheiding is tussen zuigende en vretende insecten, omdat hij met de ene, de andere of beide groepen te maken kan krijgen, afhankelijk van gewas, seizoen en klimaat. De partijen hebben gesteld dat zuigende en vretende insecten ofwel afzonderlijk ofwel samen de bladeren kunnen aantasten, afhankelijk van de levenscyclus van de desbetreffende schadeveroorzaker, die wordt beïnvloed door het gewas, het seizoen en het klimaat. Daarom, zo hebben de partijen naar voren gebracht, heeft de boer behoefte aan insecticiden die werkzaam zijn tegen zowel zuigende als vretende insecten.
- (37) De partijen hebben ook betoogd dat producten die tot de voornaamste groepen van insecticiden behoren, waaronder organofosfaten, pyrethroïden, carbamaten en neonicotinoïden, werkzaam zijn tegen zowel zuigende als vretende insecten. Dat de afbakening van de insecticidenmarkten zowel zuigende als vretende insecten moet omvatten, wordt volgens de partijen ondersteund door het feit dat een groot aantal insecticiden wordt gebruikt om zowel zuigende als vretende insecten te bestrijden. In dit verband hebben de partijen naar voren gebracht dat insecticiden uit bijna alle klassen (bijv. deltamethrin, cyfluthrin, beta-cyfluthrin, cypermethrin, parathion-methyl, carbaryl) worden gebruikt voor beide groepen schadelijke insecten. Daarnaast hebben de partijen gesteld dat pyrethroïden bijvoorbeeld in aardappelen worden gebruikt om zowel coloradokevers (vretende insecten) als bladluizen (zuigende insecten) te bestrijden, terwijl organofosfaten op sommige fruitsoorten kunnen worden gebruikt tegen zowel fruitmotten (vretende insecten) als bladluizen (zuigende insecten). Verder hebben de partijen naar voren gebracht dat zelfs producten met een specifieke werking tegen zuigende insecten, ook vretende insecten bestrijden. Zo is imidacloprid volgens de partijen werkzaam tegen witte vliegen en schildluizen (zuigende insecten) maar ook tegen bladmineerders (vretende insecten) in citrusvruchten.
- (38) Derden onderschreven over het algemeen dat het zinvol is om de relevante markt te verdelen in een bodem- en een bladsegment. Echter, over de vraag of er een verdere onderverdeling moest worden gemaakt in zuigende en vretende insecten, waren de meeste derden het niet met de partijen eens. Er bestaat algemene overeenstemming over het feit dat dit onderscheid niet relevant is voor het bodemsegment, maar wat bladtoepassingen betreft hebben derden gesteld dat het classificeren van insecten en insecticiden op basis van voedingsgedrag geldig en zinvol is. Sommige respondenten hebben zelfs gesuggereerd dat zuigende en vretende insecten afzonderlijke markten vormen.

- (39) Uit het onderzoek blijkt dat, hoewel er een zekere relatie is tussen insecten en gewassen, gewasgroepen in werkelijkheid vaak kunstmatige indelingen zijn die door toelatingsinstanties en chemische bedrijven zijn bedacht. Registratie is gebaseerd op een bepaald gewas of een bepaalde teeltgroep. Chemische bedrijven kunnen een product laten registreren voor bepaalde gewassen op basis van de economische waarde daarvan, terwijl ze het niet laten registreren voor andere gewassen waar de werkzaamheid hetzelfde is. Een onderneming die een insecticide kan aanbieden dat werkzaam is tegen insecten die in verschillende gewassen voorkomen, kan met dit product in principe al deze gewassen bestrijken. Daarom hoeft een indeling van markten naar soort gewas niet noodzakelijkerwijs het volledige potentieel van een stof weer te geven. Ofschoon sommige schadelijke soorten specifiek zijn voor een bepaald gewas, geldt voor de meeste plagen die economisch van belang zijn, dat ze op allerlei gewassen voorkomen. Vooral zuigende insecten zoals bladluizen en witte vliegen zijn geen geïsoleerde plagen van afzonderlijke waardplanten maar komen op allerlei verschillende gewassen voor.
- (40) Er is op gewezen dat boeren te maken hebben met diverse schadelijke insecten die zich op verschillende gewassen en op verschillende momenten in het groeiseizoen voordoen. Elk van deze verschillende plagen moet op een bepaald moment worden bestreden, dat wil zeggen wanneer de plaag feitelijk optreedt en er bepaalde economische schadedrempels worden bereikt. Het exacte moment waarop de verschillende schadelijke insecten tijdens een groeiseizoen moeten worden bestreden, is niet voor alle insecten die een bepaald gewas kunnen aantasten hetzelfde.
- (41) Omdat insecticiden een verschillende residuele werking hebben, is het voor een doeltreffende bestrijding van het doelorganisme essentieel dat de producten op het meest geschikte moment worden toegepast: een te late toepassing – waarbij het kan gaan om slechts 2-3 dagen – kan aanzienlijke schade aan het gewas opleveren, en een te vroege toepassing zal evenmin tot het gewenste resultaat leiden. Daarom heeft het optimale toepassingstijdstip slechts een betrekkelijk kleine marge. Hoewel het correct is dat zuigende en vretende insecten ofwel afzonderlijk ofwel samen de bladeren kunnen aantasten, afhankelijk van de levenscyclus van het desbetreffende organisme onder invloed van het gewas en het seizoen, betekent dit niet dat de zeer korte toepassingsperiode voor dergelijke plagen samenvalt. Het komt eigenlijk maar zelden voor dat het optimale toepassingstijdstip voor twee verschillende schadelijke insecten precies tegelijk valt.
- (42) Als boeren dus een breedwerkend insecticide gebruiken en dit éénmaal toepassen, kunnen ze plagen die op dat moment optreden weliswaar goed onder controle krijgen, maar kunnen ze slechts gedeeltelijk profiteren van bijkomende neveneffecten tegen andere schadeveroorzakers. Daarom is gesteld dat er geen enkel breedwerkend insecticide is dat zou kunnen zorgen voor een bevredigende totale bestrijding van alle uiteenlopende plagen die tijdens een groeiseizoen kunnen optreden. Er is naar voren gebracht er geen sprake is van substitueerbaarheid tussen insecticiden met een nauw en een breed spectrum,

maar wel van substitueerbaarheid tussen producten die werkzaam zijn tegen sleutelplagen.

- (43) In dit verband is er ook op gewezen dat verreweg de meeste insecticiden zorgen voor een goede bestrijding van ofwel zuigende ofwel vretende insecten, maar niet van beide groepen. Er is op gewezen dat zelfs breedwerkende middelen voornamelijk gericht zijn tegen ofwel zuigende ofwel vretende insecten. Dat boeren producten kunnen gebruiken die werkzaam zijn tegen een grote groep schadelijke insecten, is normaal gesproken dus niet waar.
- (44) Daarom is naar voren gebracht dat er naar sleutelplagen moet worden gekeken; over het algemeen geldt dat het gewas wordt behandeld om schade te voorkomen zodra er één sleutelplaag is die een economische schadedrempel overschrijdt. De keuze van de boer voor het meest geschikte insecticide berust dan op deze sleutelplaag die centraal staat. Er zijn twee zaken die het belang van sleutelplagen onderstrepen. Ten eerste worden insecticiden geregistreerd voor specifieke gewassen met een indicatie van de betrokken aantasters en voor toepassing op een bepaald tijdstip en in een bepaalde dosering. Dat wordt gedaan in verband met de selectiviteit, omdat het alleen gaat om de bestrijding van sleutelplagen die op een bepaald moment optreden, zonder dat er schade wordt toegebracht aan nuttige insecten. Ten tweede is gesteld dat 80-90% van de insecticiden slechts één werkzame stof bevat met een bepaald werkingsspectrum. Er is gesteld dat de kant-en-klare mengsels met meerdere werkzame stoffen uitzonderingen vormen en voornamelijk worden gebruikt om resistentie tegen te gaan of om de werkzaamheid tegen sleutelplagen te verhogen. Verder is gesteld dat het zelf mengen van insecticiden door boeren geen algemeen gebruik is. In dit verband is erop gewezen dat het mengen van producten met een nauw spectrum om een breder werkingsspectrum te verkrijgen, doorgaans duurder is dan het achtereenvolgens toepassen van diverse selectieve producten op het moment dat de plagen optreden en economische schadedrempels bereiken. In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar voor herbiciden hebben de partijen zelf naar voren gebracht dat "een tankmengsel minder handig is dan een op zichzelf staand product" en dat de kosten hoger zijn. De partijen hebben niet beargumenteerd waarom dit niet ook voor insecticiden zou gelden.

- Verschillen tussen zuigende en vretende insecten

- (45) Insecten kunnen allereerst worden ingedeeld in collembola (springstaarten) en pterygota (gevleugelde insecten). De pterygota kunnen verder worden onderverdeeld in drie grote groepen: blattoïden-orthopteroïden, hemipteroïden en endopterygota. Blattoïden-orthopteroïden zijn insecten met bijtende monddelen (bijv. kakkerlakken, termieten), hemipteroïden zijn insecten met zuigende monddelen, en endopterygota zijn insecten die een volledige metamorfose ondergaan en zich verpoppen. Hemipteroïden zijn zuigende insecten en endopterygota zijn vretende insecten.
- (46) De belangrijkste onderklasse der hemipteroïden zijn de hemiptera, waarvan bladluizen, witte vliegen en cicaden de belangrijkste zijn. De endopterygota omvatten met name lepidoptera (vlinders en motten) en coleoptera (kevers). Er is

op gewezen dat deze drie klassen van insecten – hemiptera, lepidoptera en coleoptera – commercieel gezien de belangrijkste insecten zijn in Europa. Bladluizen en witte vliegen zijn de belangrijkste zuigende insecten in Europa. De markt voor de bestrijding van hemiptera (zuigende insecten) is qua omvang min of meer hetzelfde als die voor lepidoptera en coleoptera (vretende insecten) samen.

- (47) Zuigende insecten zijn insecten die zich voeden met sap en vloeibare delen van planten (sapzuigers). Vretende insecten verscheuren en verteren plantendelen. De verschillende voedingsgewoonten van zuigende en vretende insecten zorgen voor een fundamenteel fysiologisch verschil: vretende insecten scheiden veel vaste stof uit, zuigende insecten scheiden veel suikerrijke vloeistof uit (honingdauw). Zuigende insecten veroorzaken schade doordat ze ziekten overbrengen, zich met het gewas voeden en schimmelziekten veroorzaken via de honingdauw. Ze vermenigvuldigen zich zeer snel en kunnen daardoor ook snel resistentie ontwikkelen.
- (48) Zuigende insecten zijn minder zichtbaar omdat ze geen blad eten. Vretende insecten zoals pijlstaartrupsen en aardrupsen zijn voor de boer heel gemakkelijk te ontdekken omdat de schade zelfs bij oppervlakkige inspectie volledig zichtbaar is. Bladluizen, witte vliegen en andere zuigende insecten zijn heel klein en worden vaak pas opgemerkt als gevolg van de honingdauw die ze achterlaten en niet zozeer vanwege direct waarneembare schade. Preventieve waarschuwing om zuigende insecten tijdig te kunnen bestrijden is niet mogelijk, en monitoring vindt gewoonlijk plaats door gericht naar aantastingen te zoeken. Omdat zuigende insecten zich heel snel voortplanten, moet de plaag snel worden aangepakt. Zuigende insecten komen gewoonlijk vroeg in het seizoen voor.
- (49) Vretende insecten hebben een lange en complexe levenscyclus en hebben daardoor ook meer tijd nodig om resistentie te ontwikkelen. Aantasting kan vaak worden ontdekt met behulp van vallen voor adulten en er zijn preventieve toepassingen mogelijk (bijv. de aanwezigheid van eitjes geeft aan dat het gewas binnenkort zal worden aangetast door larven). Bij vretende insecten is langzamere bestrijding mogelijk. Vretende insecten kunnen het gewas op ieder moment aantasten.
- (50) Een fundamenteel verschil tussen zuigende en vretende insecten betreft de plaats waar ze te vinden zijn op een gewas. Terwijl vretende insecten overal op de plant kunnen worden aangetroffen, bevinden zuigende insecten zich doorgaans onder het blad. Dat komt doordat zuigende insecten het plantensap opzuigen, wat onder het blad gemakkelijker gaat omdat zich daar minder bladwas bevindt.
- (51) Wat de doeltreffendheid van insecticiden betreft, betekent dit dat zuigende insecten moeilijker te bestrijden zijn dan vretende insecten, die zich overal op de plant kunnen bevinden: om zuigende insecten te bestrijden is enig contact onder het blad vereist. Stoffen die alleen bovenop het blad terechtkomen en zich niet verspreiden, zijn niet erg effectief. Een stof moet in staat zijn zich te verspreiden in de plant (systemische eigenschappen) of op zijn minst van de ene kant van het blad naar de andere (translaminaire eigenschappen). Dat betekent dat een stof,

om effectief te zijn tegen zuigende insecten, ten minste in het blad moet kunnen doordringen. Oudere soorten verbindingen, zoals carbamaten en organofosfaten, hebben wel enige translaminare werking en kunnen zich in de plant verspreiden, maar meestal slechts in beperkte mate. Neonicotinoïden daarentegen zijn systemisch in die zin dat ook als slechts een deel van de plant is bespoten, de stof zich door de plant zal verspreiden en de hele plant tegen zuigende insecten zal beschermen.

- (52) Derden hebben aangegeven dat het onderscheid tussen zuigende en vretende insecten ook wordt gemaakt in bedrijfspositioneringsdocumenten en in reclame voor een bepaald insecticide. Bayer gebruikt zelf de termen 'zuigende insecten' of 'sapzuigers' om een product in te delen. Als men websites en reclame voor Bayer-producten bekijkt, blijkt dat de bestrijding van zuigende insecten een essentieel aspect is in verband met de commerciële levensvatbaarheid van hun producten.

- Indeling naar chemische klasse

- (53) Wat betreft de vraag of de relevante productmarkt moet worden afgebakend op basis van soorten insecticiden, hebben de partijen gesteld dat dit niet zinvol is. In dit verband hebben de partijen betoogd dat een boer die met een bepaalde plaag in een bepaald gewas wordt geconfronteerd, insecticiden niet selecteert op grond van het soort verbinding maar op basis van de prijs van het product en de doeltreffendheid ervan tegen bepaalde schadelijke insecten in een bepaald gewas.
- (54) De partijen hebben gesteld dat dezelfde soort plaag over het algemeen kan worden bestreden met een aantal insecticiden die tot verschillende chemische families behoren. Gezien de onderlinge verwisselbaarheid van verschillende soorten verbindingen als het gaat om het vermogen om bepaalde plagen doeltreffend te bestrijden, is een afbakening van deelmarkten op basis van soort verbindingen volgens de partijen niet van toepassing. Hetzelfde geldt, zo hebben de partijen gesteld, in gevallen dat een bepaald gewas het best kan worden beschermd met insecticiden uit een en dezelfde klasse.
- (55) Sommige derden hebben wel gesteld dat de markt moet worden ingedeeld naar soorten verbindingen. Zij hebben naar voren gebracht dat de werkzame stoffen in insecticiden over het algemeen zijn gebundeld in klassen die gewoonlijk samenvallen met bepaalde werkingsmechanismen. Er is gesteld dat verschillende werkingsmechanismen en verschillende soorten insecticiden essentieel zijn met het oog op resistentie management, niet alleen om het probleem op te lossen als het zich voordoet, maar ook om het hele probleem te voorkomen.

- Substitueerbaarheid tussen bodem- en bladbehandeling bij maïs, bieten en granen

- (56) Wat betreft de opmerking van de partijen dat boeren in het geval van maïs, bieten en granen kunnen kiezen of zij bodem- of blad insecticiden willen gebruiken, hebben derden aangegeven dat de substitueerbaarheid over het

algemeen beperkt is. De partijen hebben deze bewering later gecorrigeerd en hebben toegegeven dat dit punt voor granen niet relevant is.

- (57) Derden hebben aangegeven dat plagen van zuigende insecten die vroeg in het seizoen voorkomen in suikerbieten, maïs en granen, voornamelijk worden bestreden door middel van zaadbehandeling en dat hierdoor de markt voor de bestrijding van vroege zuigende insecten in deze gewassen via bladtoepassing praktisch is komen te vervallen. Tijdens de latere groei zijn echter andere methoden nodig om plagen te bestrijden.
- (58) Op dezelfde manier zouden sommige systemische bodeminsecticiden ten minste één bladtoepassing kunnen vervangen. Bladplagen die zich later in het groeiseizoen voordoen, kunnen echter niet doeltreffend met bodeminsecticiden worden behandeld. Deze moeten toch door middel van bladtoepassing worden bestreden.
- (59) Ook is aangegeven dat bodeminsecticiden die worden gebruikt ter bestrijding van bladplagen, niet domweg kunnen worden vervangen door blad insecticiden. Bodeminsecticiden worden vaak gebruikt om planten te beschermen tegen bladplagen aan het begin van het groeiseizoen, als het gewas erg gevoelig is voor aantasting door schadelijke organismen. In die fase bieden blad insecticiden niet voldoende bescherming, omdat de spuitomstandigheden dan niet optimaal zijn en de toepassing van blad insecticiden dus moeilijk is.
- (60) Dus hoewel de markt voor bodem- en bladtoepassingen voor deze gewassen misschien kleiner wordt als gevolg van zaadbehandeling en hoewel bodemtoepassing de noodzaak van bladtoepassing misschien vermindert, levert het onderzoek geen ondersteuning op voor het argument van de partijen dat bodem- en blad insecticiden substitueerbaar zijn.

Conclusie

- (61) In het kader van deze beschikking en overeenkomstig eerdere beschikkingen van de Commissie op dit terrein, wordt de relevante markt voor insecticiden afgebakend naar soort gewas en onderverdeeld in blad- en bodeminsecticiden. In deze beschikking is steeds speciale aandacht besteed aan de sterke positie van de partijen ten aanzien van zuigende en vretende insecten, die echter zijn opgenomen onder de algemene marktafbakening. Ook is speciale aandacht besteed aan neonicotinoïden en pyrazolen, die eveneens zijn opgenomen onder de algemene marktafbakening.

A.2. Concurrentieverhoudingen

Inleiding

- (62) Na de fusie zal de nieuwe entiteit een bijzonder sterke positie krijgen op de markt voor insecticiden, zowel op EER-niveau als nationaal gezien. Een groot aantal derden heeft aangegeven dat de positie van de partijen in insecticiden in de nabije toekomst aanzienlijk zal worden versterkt door hun positie in de

zogenaamde nieuwe chemische klassen, de neonicotinoïden¹⁰ en de pyrazolen¹¹. Deze positieversterking zou betrekking hebben op zowel hun bestaande als hun toekomstige producten.

- (63) Blijkens het onderzoek van de markt is er sprake van vijf essentiële stappen in de ontwikkeling van de insecticidentechnologie:
- organochloorverbindingen in de jaren vijftig
 - organofosfaten in de jaren zestig
 - carbamaten in de jaren zeventig
 - pyrethroïden in de jaren tachtig
 - neonicotinoïden/pyrazolen vanaf de jaren negentig.
- (64) Uit een studie van Wood Mackenzie¹² blijkt dat er bij de insecticiden, in tegenstelling tot de overige sectoren van de agrochemische markt, minder soorten verbindingen zijn die een nuttige werking hebben. De zoektocht naar andere typen werkzame stoffen heeft naar verhouding weinig successen opgeleverd tussen de introductie van de synthetische pyrethroïden medio jaren zeventig en de introductie van de fiprolen, de neonicotinoïde-derivaten, de pyrrolen en de spinosynen begin jaren negentig. Deze producten werken volgens andere mechanismen dan de bestaande soorten verbindingen en hebben dus de keuzemogelijkheden voor de boer vergroot.
- (65) Volgens de studie van Wood Mackenzie is er de afgelopen jaren sprake van een aanzienlijke teruggang in de markt voor de oudere soorten insecticiden. De verkoop van zowel organofosfaten, carbamaten als pyrethroïden bereikte in 1995 een hoogtepunt en de laatste paar jaar komt de gemiddelde groei in elk van deze categorieën netto neer op een daling. De wereldwijde verkoop van de oudere soorten verbindingen zoals de organofosfaten, carbamaten en pyrethroïden liep in 2000 terug. De enige positieve en sterke groei was te zien bij de nieuwe producten op natuurlijke basis en de neonicotinoïden, met imidacloprid voorop. De neonicotinoïden vertoonden in 2000 een groei van 8,3%. Over 1995-2000 bedroeg de reële groei van de neonicotinoïden 10,6% en voor 2000-2005 wordt deze geschat op 8,7%.
- (66) Naar verwachting zullen weinig groepen insecticiden de komende vijf jaar een reële groei te zien geven; tot de groepen waarvoor dat wel geldt, behoren de neonicotinoïden, de pyrrolen en de fiprolen. Bayers product imidacloprid heeft zich mogen verheugen in een significante groei en is nu wereldwijd het belangrijkste insecticide. Behalve dat het een realistisch alternatief is gebleken voor oudere soorten insecticiden, heeft imidacloprid ook nieuwe markten gecreëerd zoals stamtoepassing en gebruik in diverse zaadbehandelingen. Deze

¹⁰ Ook wel chloornicotineverbindingen genoemd.

¹¹ Ook wel fenylpyrazolen genoemd.

¹² Reference Volume of the Agrochemical Service – Key Agrochemical Product Groups, Agrochemical Service, Update of the Products Section, november 2001.

groep zal naar verwachting snel groeien. Ook de verkoop van het pyrazol fipronil groeit snel. Marktonderzoeksbureau Phillips McDougall verwacht over 2000-2005 een groei van de pyrazolinsecticiden met 8,4%, evenveel als voor de neonicotinoïden. Voor alle andere soorten insecticiden wordt een veel lagere of zelfs een negatieve groei verwacht.

- *neonicotinoïden*

- (67) Neonicotinoïden zijn acetylcholinereceptoren. Het zijn uiterst effectieve insecticiden die werken op het centrale zenuwstelsel van insecten, waar ze de overdracht van zenuwimpulsen blokkeren. Daardoor stoppen de insecten met eten, raken ze verlamd en sterven ze door verhongering, uitdroging of doordat ze ten prooi vallen aan andere dieren. Vanwege dit nieuwe werkingsmechanisme en de plaats van de werking, die anders is dan bij de carbamaten, organofosfaten en pyrethroïden, zijn neonicotinoïden geschikt om te gebruiken voor resistentie management, omdat ze ook schadeveroorzakers bestrijden die resistentie hebben ontwikkeld tegen conventionele insecticiden. Neonicotinoïden zijn zeer effectief tegen bladluizen en witte vliegen, die vanuit commercieel oogpunt de belangrijkste zuigende insecten in de EU zijn.
- (68) Bayer heeft de neonicotinoïdetehnologie met succes ontwikkeld en heeft reeds één product in de handel gebracht, namelijk imidacloprid, dat momenteel het best verkochte insecticide ter wereld is en ook in de Europese verkoopcijfers bovenaan staat. Bayer is nog twee andere neonicotinoïden aan het ontwikkelen: thiacloprid en clothianidin ([...]). ACS werkt aan de ontwikkeling van acetamiprid ([...]). Elk van deze producten zal hieronder worden besproken.

- *a) Imidacloprid*

- (69) Het ontwikkelen van imidacloprid kostte slechts zes jaar. Het middel is sinds 1991 op de markt onder de handelsnamen Gaucho, Confidor, Admire en Provado. Het wordt in meer dan 80 landen verkocht voor meer dan 60 verschillende gewassen.
- (70) Imidacloprid is een actieve stof met systemische werking. Systemiciteit betekent dat de stof werkzaam is *in* de plant, in tegenstelling tot niet-systemische stoffen die worden toegepast *op* de plant.
- (71) Imidacloprid kan worden toegepast als zaadbehandeling, bodembehandeling of bladbehandeling. In het geval van zaadbehandeling wordt het zaad bedekt met de werkzame stof, die zich verspreidt naar de opkomende plant en deze gedurende de eerste ontwikkelingsstadia beschermt tegen aantasting door schadelijke organismen. In het geval van bodembehandeling wordt de werkzame stof overgebracht van de bodem in de wortels en van daaruit met de sapstroom naar de bladeren getransporteerd. Bij zaad- en bodembehandeling beschermt imidacloprid de gewassen tijdens de meest kwetsbare ontwikkelingsfasen. Bij bladbehandeling geldt dat imidacloprid de plant ook tegen insecten beschermt als er slechts kleine hoeveelheden werkzame stof in het blad aanwezig zijn. Imidacloprid blokkeert de eetlust en verlaagt de voortplantingssnelheid van insecten. Het wordt ook gebruikt op nieuwe terreinen zoals stambehandeling.

Daarbij wordt imidacloprid aangebracht op de stam van de boom, waar de werkzame stof samen met het opstijgende sap wordt verspreid.

- (72) Imidacloprid is een zeer efficiënt middel met een breed werkingspectrum. Het biedt langdurige bescherming, gedurende meerdere weken of maanden, in de eerste plaats tegen zuigende insecten zoals bladluizen, cicaden, witte vliegen, en sommige tripsen, schildluizen en wolluizen. Daarnaast is het werkzaam tegen sommige vretende insecten, onder meer diverse soorten coleoptera (kevers als coloradokever en snuitkevers), sommige diptera (vliegen) en een beperkt aantal lepidoptera (bladmeeërders). Imidacloprid is niet werkzaam tegen nematoden (bodeminsecten) of mijten (zuigende insecten).
- (73) Imidacloprid heeft gunstige toxicologische eigenschappen en wordt door planten bijzonder goed verdragen. Vanwege de systemische werking worden nuttige organismen gespaard.

-b) Thiacloprid

- (74) Evenals imidacloprid verstoort thiacloprid de overdracht van chemische signalen in het zenuwstelsel van het insect. Het heeft een systemische werking. Thiacloprid is vooral werkzaam tegen zuigende insecten (bladluizen, witte vliegen, tripsen, schildluizen, wantsen, wolluizen, bladvlinders) maar ook in zekere mate tegen vretende insecten (snuitkevers, haantjes, engerlingen, bladmeeërders, fruitmotten en stengelboorders). Naar men zegt is het tegen bepaalde plagen werkzamer dan imidacloprid, vooral bij bladtoepassing, en veiliger voor bijen en andere bestuivende insecten. Thiacloprid is niet schadelijk voor nuttige insecten en bezit slechts geringe toxiciteit voor warmbloedige dieren.
- (75) De partijen hebben gesteld dat thiacloprid [...]. Derden hebben aangegeven dat thiacloprid het voordeel heeft dat het kan worden ingezet tegen fruitmot en aanverwante insecten in fruit en noten alsook tegen bladluizen (zuigende insecten), terwijl het tijdens de bloei veilig is voor bijen. Bayer heeft [...].
- (76) Bayer heeft naar voren gebracht dat [...].
- (77) [...] zijn de belangrijkste gewassen voor thiacloprid, en het marktaandeel in deze teelten vormt een belangrijke basis voor de waarde van thiacloprid. Uit strategische documenten blijkt dat Bayer in de EU in 2004 een omzet verwacht van [...] miljoen EUR in [...] en [...] miljoen EUR in [...]. De verkoopopbrengsten zullen naar verwachting ook [...], hoewel Bayer naar voren heeft gebracht dat [...].
- (78) In de EU staat thiacloprid onder octrooibescherming tot 2007, [...]. Bayer heeft uitgelegd dat de octrooibescherming wordt verlengd door middel van een aanvullend beschermingscertificaat indien het tijdsverloop tussen het indienen van de octrooiaanvraag en de eerste registratie erg lang is. [...].

-c) Clothianidin

- (79) Eind jaren 1980 hebben Bayers Japanse dochtermaatschappij Nihon Bayer Agrochem (NBA) en [...] onafhankelijk van elkaar onderzoek verricht op het gebied van insectenverdelgende neonicotinoïdeverbindingen. Als gevolg van dit onderzoek ontdekte NBA een nieuwe groep insectenverdelgende verbindingen. [...].
- (80) In [...].
- (81) [...].
- (82) [...].
- (83) [...].
- (84) Clothianidin is werkzaam tegen [...]. Bayer heeft gemeld dat clothianidin [...].
Vergeleken met imidacloprid [...].
- d) *Acetamiprid*
- (85) Ook ACS werk aan de ontwikkeling van neonicotinoïden. [Vertrouwelijke informatie van ACS].
- (86) [Vertrouwelijke informatie van ACS].
- (87) [Vertrouwelijke informatie van ACS].
- (88) [Vertrouwelijke informatie van ACS].
- (89) Acetamiprid kan worden gebruikt voor de bestrijding van [vertrouwelijke informatie van ACS]. Volgens de partijen concurreert acetamiprid met [...] en zal het in Europa vooral een belangrijke concurrent worden voor imidacloprid [...].
- (90) Derden hebben aangegeven dat acetamiprid niet speciaal doeltreffend is voor zaadbehandeling, omdat het vermogen van dit middel om in de plant te blijven, beperkt is vergeleken met imidacloprid of clothianidin. Het wordt daarom geschikt geacht voor bladbehandeling maar niet voor zaadbehandeling. ACS heeft de registratieplannen voor acetamiprid voorgelegd aan de Commissie. [Vertrouwelijke informatie van ACS].
- *andere neonicotinoïden*
- (91) De partijen hebben aangegeven dat er nog een aantal andere neonicotinoïdeverbindingen op de markt zal worden gebracht in de EER, namelijk thiamethoxam, dinotefuran, flonicamid, AKD-1022 en nitempyram. Deze worden hieronder kort besproken.
- a) *Thiamethoxam*

- (92) Thiamethoxam is werkzaam tegen zuigende, bladetende en bodembewonende insecten. Het is werkzaam bij lage doseringen en werkt snel. Het kan worden gebruikt voor bladbehandeling, bodembehandeling of zaadbehandeling.
- (93) Derden hebben aangegeven dat thiamethoxam een zeer veelzijdig insecticide is met hetzelfde werkingsmechanisme als imidacloprid en de andere neonicotinoïden. Het blijft lange tijd in de plant aanwezig en is daarom geschikt voor zaadbehandeling.
- (94) De concurrentiepositie van Syngenta is enige tijd ernstig ingeperkt geweest omdat het bedrijf vanwege een octrooigeschil met Bayer in feite was uitgesloten van concurrentie op alle belangrijke EER-markten. Thiamethoxam is momenteel alleen in Spanje, Finland en Oostenrijk geregistreerd voor enkele beperkte gewastoeepassingen. Bayer en Syngenta zijn hierover op 20 december 2001 tot een schikking gekomen. Volgens de afspraken tussen Bayer en Syngenta krijgt laatstgenoemde volledige en onbetwiste toegang tot de wereldmarkt voor thiamethoxam en mag het op iedere nationale markt insecticiden op basis van dit werkzame bestanddeel lanceren.

- b) *Dinotefuran (MTI-466)*

- (95) Dit neonicotinoïdeproduct, ontwikkeld door Mitsui, heeft volgens de partijen een breed werkingspectrum, waardoor het geschikt zou moeten zijn voor gebruik op een grote verscheidenheid aan gewassen. Naar verwachting zal dinotefuran in 2003 in Japan op de markt komen en in 2004/2005 in Europa. Volgens de partijen zal dinotefuran in de nabije toekomst een belangrijke concurrent worden.
- (96) [Vertrouwelijke informatie over dinotefuran].

- c) *Flonicamid (IKI-220)*

- (97) De partijen hebben naar voren gebracht dat Ishihara samen met FMC werkt aan de ontwikkeling van flonicamid. Naar verwachting zal het product in 2003/2004 in Japan worden geregistreerd en in 2005/2006 in Europa. Volgens de partijen is flonicamid vooral werkzaam tegen bladluizen, cicaden en tripsen, heeft het een uitstekende systemiciteit en is het zeer geschikt voor geïntegreerde bestrijding.
- (98) Alle derden hebben aangegeven dat flonicamid een andere structuur en een ander werkingsmechanisme heeft dan de neonicotinoïden en daarom niet als een neonicotinoïde kan worden aangemerkt. Derden hebben ook aangegeven dat flonicamid, als langzaam werkend, vraatremmend middel tegen bladluizen, geen concurrent is van de neonicotinoïden. Neonicotinoïden werken betrekkelijk snel en zijn effectief tegen een breed spectrum van homoptera en niet alleen tegen bladluizen. De vraatremmende werking betekent dat de kans bestaat dat de bladluizen pas worden uitgeschakeld nadat ze eventuele virussen op de plant hebben overgebracht. Tot de belangrijkste gevolgen van bladluizenplagen in veel gewassen behoren de virusziekten die ze overdragen.

- d) *AKD-1022*

(99) De partijen hebben gesteld dat AKD-1022 een nieuw neonicotinoïde is, dat is ontwikkeld door Agro-Kanesho. Volgens de partijen heeft dit product een tamelijk breed werkingsspectrum, waardoor het geschikt zou moeten zijn voor gebruik op een grote verscheidenheid aan gewassen. Aangezien de ontwikkeling van dit product volgens de partijen echter nog gaande is, zal het mededingingseffect ervan op de EER-markt niet verder in aanmerking worden genomen in het kader van deze beschikking.

- e) *Nitempyram*

(100) Takeda heeft het neonicotinoïde nitempyram ontwikkeld en in 1996 in Japan op de markt gebracht voor gebruik in de rijst-, fruit-, thee- en groenteteelt. Nitempyram is in de EER niet op de markt gebracht en er zijn geen aanwijzingen dat dit op korte termijn zal gebeuren. Het mededingingseffect van nitempyram op de EER-markt zal daarom niet verder in aanmerking worden genomen in het kader van deze beschikking.

- *pyrazolen*

(101) De pyrazoltechnologie is uniek voor ACS. ACS heeft momenteel twee moleculen in deze groep: fipronil en ethiprool. Fipronil is in de hele EER in de handel voor diverse gewassen en toepassingen. Ethiprool is niet geregistreerd in de EER.

(102) In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar hebben de partijen gesteld dat ze niet de enigen zijn met de pyrazoltechnologie. Ze hebben naar voren gebracht dat zowel Mitsubishi Chemical als BASF pyrazolen in de pijplijn heeft. Volgens de partijen is Mitsubishi Chemical octrooihouder van de ETK-I-inhibitor tolfenpyrad (OMI 88), die werkzaam is tegen bladluis, trips, witte vlieg, koolmot, roestmijt en begoniamijt in fruit en groenten. Verder hebben de partijen gesteld dat BASF patent heeft op het werkzame bestanddeel chlorfenapyr, dat volgens de partijen een pyrazol-achtige ontkoppelaar van de oxidatieve fosforylering is.

(103) Uit het onderzoek van de Commissie blijkt echter dat chlorfenapyr en tolfenpyrad weliswaar allebei pyrazolen bevatten, maar geen pyrazolen zijn. Ze zijn werkzaam op een andere plaats, hebben een ander spectrum en zijn eigenlijk in alle opzichten anders. Deze producten zullen daarom niet verder in aanmerking worden genomen in deze beschikking.

(104) Derden hebben aangegeven dat pyrazolen momenteel de 'state of the art'-insecticiden tegen coleoptera (kevers) en uit de bodem voortgekomen diptera (vliegen) zijn.

- a) *Fipronil*

(105) Uit het onderzoek blijkt dat fipronil een [vertrouwelijke informatie van ACS] is. Behalve voor agrarisch gebruik kan het ook worden ingezet tegen [vertrouwelijke informatie van ACS]. Fipronil wordt meestal gebruikt in de vorm van bodemtoepassing en zaadcoating, maar daarnaast ook in de vorm van

bladtoepassing, en naar men zegt is het daarbij concurrerend met de neonicotinoïden.

- (106) Volgens de informatie die de partijen hebben aangeleverd, geldt voor de bestrijding van vretende insecten [...]. Derden hebben echter aangegeven dat zowel fipronil als imidacloprid uitstekend werkt tegen coleoptera (kevers) en met name tegen elateridae (ritnaalden), die aantoonbaar de belangrijkste groep bodeminsecten vormen. Zowel imidacloprid als fipronil is ook redelijk bruikbaar voor de bestrijding van de voornaamste lepidoptera, agrotis (aardrupsen), die de plant belagen zodra de eerste scheuten uit de grond komen. Ten aanzien van diptera (uit de bodem voortgekomen vliegen), die een rol spelen in allerlei granen en groenten, hebben derden gesteld dat zowel imidacloprid als fipronil een hoge mate van werkzaamheid kan vertonen, afhankelijk van de exacte soort.
- (107) Terwijl fipronil [vertrouwelijke informatie van ACS].
- (108) Derden hebben aangegeven dat fipronil, dat vooral een bestrijdingsmiddel tegen vretende insecten is, over het algemeen niet rechtstreeks concurreert met de neonicotinoïden in de bestrijding van zuigende insecten. Zij hebben erop gewezen dat fipronil zich niet zo goed door de plant verspreidt en daarom niet dezelfde mogelijkheden biedt als de neonicotinoïden. Derden hebben echter aangegeven dat fipronil wordt gebruikt voor bladtoepassing tegen onder meer trips en coleoptera (bijv. coloradokever). Derden hebben verder aangegeven dat het samenvoegen van imidacloprid en fipronil in de productportefeuille van de partijen een tweeledig effect heeft op de concurrentieverhoudingen. Ten eerste is gesteld dat het spectrum van aantasters waartegen de nieuwe verbindingen kunnen worden ingezet, hierdoor breder en vollediger wordt. Beide verbindingen zijn toepasbaar op allerlei gewassen, zijn zeer effectief, zorgen voor bestrijding van de sleutelplaag, en bieden een nieuw werkingsmechanisme dat de bestaande resistentie tegen middelen uit andere klassen kan doorbreken. Wat dat betreft zouden de partijen unieke mogelijkheden krijgen om technisch superieure behandelingsprogramma's aan te bieden waar geen enkele concurrent tegenop kan. Daarom hebben derden gesteld dat het combineren van de superieure werking van imidacloprid tegen zuigende insecten met de superieure werking van fipronil tegen vretende insecten aanleiding zou geven tot mededingingsbezwaren. Ten tweede zijn er, vanwege de overlapping tussen de doelorganismen en de verschillende werkingsmechanisme van imidacloprid en fipronil, sterke mogelijkheden voor resistentiemanagement door afwisseling tussen beide producten op die gebieden waar beide producten werkzaam zijn tegen dezelfde plaag.

- b) *Ethiprool*

- (109) Ethiprool is een [vertrouwelijke informatie van ACS] fiproolinsecticide. Volgens derden is ethiprool een tweede-generatieproduct van fipronil. [...].
- (110) Ethiprool kan worden gebruikt op [vertrouwelijke informatie van ACS]. Naar men zegt is het toxicologische profiel beter dan dat van fipronil. [...].

(111) De partijen hebben naar voren gebracht dat [vertrouwelijke informatie van ACS]. In dit verband merkt de Commissie ook op dat een slapend octrooi de toetreding tot de markt in de weg staat en de mededinging beperkt.

– *c) Acetoprool en vaniliprool*

(112) In de eerste fase van het onderzoek hebben derden aangegeven dat ACS bezig is met de ontwikkeling van twee andere pyrazolverbindingen: acetoprool en vaniliprool. Met betrekking tot deze werkzame stoffen hebben de partijen naar voren gebracht dat [vertrouwelijke informatie van ACS]. Deze producten zullen daarom niet verder in aanmerking worden genomen in deze beschikking.

– *Overige producten die de partijen in de pijplijn hebben*

(113) Naast neonicotinoïden heeft Bayer nog andere producten in de pijplijn die in de nabije toekomst op de markt gaan komen, te weten methoxyfenozide, spiroadiclofen en spiromesifen.

– *a) Methoxyfenozide*

(114) Methoxyfenozide [...].

(115) Volgens de partijen is methoxyfenozide [...].

– *b) Spiroadiclofen*

(116) Spiroadiclofen [...]. Spiroadiclofen is een acaricide [...].

(117) Spiroadiclofen [...].

– *c) Spiromesifen*

(118) Spiromesifen [...].

– *Mededingingseffecten van de portefeuille van nieuwe verbindingen van de partijen*

(119) Na de fusie zou de nieuwe entiteit vier van de zes neonicotinoïden die in de EER reeds op de markt zijn of nog op de markt gaan komen, in haar productaanbod hebben. De partijen zouden dan imidacloprid, thiacloprid, clothianidin en acetamiprid hebben, die, in wisselende mate, het hele gamma aan blad-, bodem- en zaadbehandelingstoepassingen bestrijken. De enige echte concurrent voor deze werkzame stoffen is Syngenta's product thiamethoxam, dat buiten de productportefeuille van de partijen zou blijven. Clothianidin van Takeda zal in de EER op de markt worden gebracht, [vertrouwelijke informatie over clothianidin]¹³. De Commissie merkt ook op dat [...]. Door de transactie zou in de EER bovendien het pyrazol fipronil aan het productaanbod van Bayer worden

¹³ [Vertrouwelijke informatie over clothianidin].

toegevoegd. Er is geen enkele andere onderneming die producten heeft van dit type.

- (120) Wat thiamethoxam van Syngenta betreft, is de Commissie van mening dat dit product geen tegenwicht zal kunnen vormen tegen de marktmacht van de nieuwe entiteit, die straks drie neonicotinoïden en een pyrazol (en ethiprool) in haar productaanbod voor blad- en bodemtoepassingen heeft. In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar hebben de partijen gesteld dat de Commissie het mededingingseffect van concurrerende neonicotinoïden niet in aanmerking heeft genomen en dat "thiamethoxam pas twee maanden na de oplossing van het octrooigeschil tussen Bayer en Syngenta is geregistreerd in Spanje, Finland en Oostenrijk". Hoewel de partijen met dit voorbeeld willen aantonen hoe snel thiamethoxam na de octrooiregeling zal doordringen op de EER-markten, merkt de Commissie op dat thiamethoxam reeds in deze lidstaten was geregistreerd voordat het octrooigeschil was opgelost, omdat imidacloprid in Spanje, Finland en Oostenrijk geen octrooibeschermt geniet en het octrooigeschil dus geen betrekking had op deze lidstaten.
- (121) Uit het onderzoek blijkt dat zowel de neonicotinoïden als de pyrazolen behoren tot de snelst groeiende klassen van insecticiden, waarvan de groei naar verwachting ten koste zal gaan van de oudere verbindingen. Derden hebben daarom gesteld dat de positie van de partijen op de markten voor insecticiden, met name in het segment zuigende insecten en in elk van de drie toepassingen (bodem, blad en zaad), in de nabije toekomst aanzienlijk zal worden versterkt.
- (122) Naast de neonicotinoïden en de pyrazolen, zo is gesteld, hebben de partijen ook nog andere onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten die de concurrentiepositie van de nieuwe entiteit op het gebied van insecticiden verder zouden versterken. In dit verband is aangegeven dat ACS een patent heeft op acetylcholineagonisten, die complementair zouden zijn aan de bestaande neonicotinoïden. Volgens derden zou ook een nieuw nematicide (thienylpyrazol), althans in combinatie met de belangrijkste carbamaten en organofosfaten en een technologisch sterke positie in de zaadbehandeling, kunnen leiden tot een speciale marktmacht in de bodeminsecten- en nematodenbestrijding. Tot slot is gesteld dat ACS isobutylamiden aan het ontwikkelen is, die geschikt zouden kunnen zijn voor de bestrijding van lepidoptera. ACS heeft aangegeven dat [vertrouwelijke informatie van ACS].
- (123) In hun reactie op het Commissieverzoek om informatie hebben de partijen naar voren gebracht dat de neonicotinoïden en de pyrazolen niet de nieuwste klassen van insecticiden vormen. Zij hebben aangevoerd dat neonicotinoïden al sinds 1990 op de markt worden verkocht en dat pyrazolen in 1994 op de markt zijn gekomen. Daarom stellen de partijen dat beide soorten verbindingen eerder gevestigd zijn dan nieuw en dat ze niet representatief zijn voor de jongste technologie. De nieuwste generatie insecticiden die op de markt komt, omvat volgens de partijen benzoylhydrazinen, tetronische zuren, spinosynen en carboxylaten.

- (124) Derden hebben echter aangegeven dat, hoewel er inderdaad verbindingen op de markt zijn of zullen komen die nieuwer zijn dan de neonicotinoïden en de pyrazolen, het vanuit commercieel oogpunt niet relevant is dat deze verbindingen nieuwer zijn dan de neonicotinoïden en de pyrazolen. Naar men zegt zijn de neonicotinoïden en de pyrazolen commercieel gezien veel belangrijker dan elk van de bovengenoemde klassen. Het marktpotentieel van de neonicotinoïden en de pyrazolen wordt nog vergroot door het feit dat ze dienen ter vervanging van producten die niet opnieuw zullen worden geregistreerd en van oudere verbindingen die resistentieproblemen opleveren. Over het geheel genomen zal het belang van de neonicotinoïden en de pyrazolen daarom in de toekomst toenemen, ook al zal een aantal producten uit de oudere klassen wel opnieuw worden geregistreerd en ook in de toekomst worden gebruikt.
- (125) Wat betreft de hierboven genoemde specifieke voorbeelden die de partijen hebben gegeven, hebben derden aangegeven dat benzoylhydrazinen geen nieuwe groep vormen en dat bijvoorbeeld diflubenzuron al een aantal jaar geleden op de markt is gelanceerd. De andere nieuwe groepen die door de partijen worden genoemd, hebben een relatief nauw toepassingspectrum en een veel geringer marktpotentieel. Ze zijn voornamelijk effectief tegen vretende insecten (tetronische zuren kunnen alleen worden gebruikt tegen mijten). Benzoylhydrazinen worden vooral verkocht in de groente- en pitvruchtenteelt. Benzoylhydrazinen hebben slechts een klein marktaandeel en zijn bestemd voor nicheproducten, want ze werken langzaam en alleen bij rechtstreekse opname via de monddelen, met andere woorden, ze hebben geen contactwerking en geen systemische werking. Carboxylaten hebben voornamelijk maagwerking en enige contactwerking.
- (126) Geen van de door de partijen genoemde soorten verbindingen concurreert op hetzelfde niveau met de neonicotinoïden in de markt voor de bestrijding van zuigende insecten, noch als blad-, noch als bodem-, noch als zaadtoepassing. Volgens het onderzoek van de markt zijn de neonicotinoïden de enige 'state of the art'-insecticiden in deze markten. Ook concurreert geen ervan met fipronil op hetzelfde niveau.

– *Volgens de partijen zal de transactie geen invloed hebben op de mededinging*

- (127) De partijen hebben gesteld dat, ook als de voorgenomen transactie op nationaal niveau wordt bekeken, de concentratie geen reden geeft tot bezorgdheid dat er op een van de beïnvloede markten een machtspositie zal ontstaan. De argumenten van de partijen worden hieronder besproken.

Substitueerbare producten

- (128) De partijen hebben gesteld dat de Commissie het belang van de neonicotinoïden en de pyrazolen heeft overschat. Zij hebben gesteld dat organofosfaten, carbamaten en pyrethroïden ook na het proces van herregistratie nog altijd tot de voornaamste soorten verbindingen zullen behoren. Volgens de partijen zullen er na 2003 juist nog heel wat producten uit de oudere klassen op de markt beschikbaar zijn. Vanwege de prijs, zo hebben de partijen betoogd, zullen deze

producten uitermate concurrerend blijven, vooral in vergelijking met de neonicotinoïden en de pyrazolen.

- (129) Daarnaast hebben de partijen gesteld dat er in alle klassen substitueerbare producten zijn voor de neonicotinoïden en de pyrazolen. De partijen hebben gesteld dat bijvoorbeeld parathion-methyl wordt gebruikt als bladtoepassing tegen zowel zuigende als vretende insecten. Potentiële vervangingsproducten voor de bestrijding van zuigende insecten zijn volgens de partijen ook organofosfaten (bijv. acefaat, lambda-cyhalothrin), die dezelfde biologische werkingssfeer hebben als imidacloprid van Bayer en dus elk product van de neonicotinoïdenfamilie volledig zouden kunnen vervangen. In dit verband hebben de partijen ook gesteld dat imidacloprid niet werkzaam is tegen alle soorten zuigende insecten maar met name geschikt is voor de bestrijding van homoptera (plantenzuigers). De partijen hebben gesteld dat lambda-cyhalothrin (van Syngenta) even geschikt is als imidacloprid om deze plagen te bestrijden en dat spinosad (van Dow) effectiever is tegen trips. Vretende insecten kunnen volgens de partijen worden bestreden met spinosad, indoxacarb en organofosfaten.
- (130) Verder hebben de partijen gesteld dat niet alle middelen die uit productie worden genomen, kunnen worden vervangen door hetzij neonicotinoïden hetzij pyrazolen. Ten aanzien van bijvoorbeeld organofosfaten hebben de partijen opgemerkt dat noch imidacloprid noch fipronil kan worden gebruikt voor het volledige spectrum aan insecten waarvoor breedwerkende organofosfaten kunnen worden ingezet. De partijen achten het niet waarschijnlijk dat boeren twee producten zullen kopen ter vervanging van organofosfaten; ze verwachten dat boeren het goedkoopste en meest doelmatige alternatief zullen zoeken op basis van het spectrum aan insecten dat ze willen bestrijden.
- (131) De partijen hebben ook gesteld dat de bewering dat neonicotinoïden milieuvriendelijk zijn, slechts gedeeltelijk juist is. De partijen hebben betoogd dat imidacloprid bijvoorbeeld niet veilig is voor bijen en dus niet kan worden gebruikt tijdens de bloeiperiode van gewassen. [...]. Het werkzame bestanddeel indoxacarb (van DuPont) bijvoorbeeld, dat behoort tot de klasse der carboxylaten, heeft deze effecten niet.
- (132) Tot slot hebben de partijen gesteld dat, met betrekking tot bijvoorbeeld imidacloprid, de kosten voor de boer bij het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen bestaan uit de prijs van het product plus de toepassingskosten (tractor, benzine, water enz.). Dus ook al is de prijs van een bepaald product per hectare en per behandeling hoger dan de prijs van een substitueerbaar product, dan hoeft dat nog niet te gelden voor de toepassingskosten, omdat het goedkopere product misschien vaker moet worden toegepast. Daarom hebben de partijen gesteld dat de totale kosten voor de boer in deze gevallen niet substantieel verschillen en dat er aan de vraagzijde dus sprake is van substitueerbaarheid tussen de producten in kwestie.

- Meningen van derden

- (133) Derden hebben aangegeven dat nu al vaststaat dat meer dan 55% van de insecticiden zal verdwijnen. Verder valt niet te verwachten dat er een positief bijlage-I-besluit zal vallen over alle werkzame stoffen die zich nog in het proces van herregistratie bevinden. Daarom is gesteld dat het aantal werkzame stoffen kan teruglopen tot onder de 45%. In de toekomst zullen er aanzienlijk minder werkzame stoffen uit de oudere klassen van insecticiden beschikbaar zijn. Als gevolg van de herregistratie zullen oudere producten minder toepassingen krijgen, zowel qua aantal gewassen als qua aantal plagen. Volgens Wood Mackenzie staan met name organofosfaten momenteel "onder de strengste controle" van de bevoegde instanties in de VS en de EU, vanwege problemen die in verband worden gebracht met langdurig gebruik en chronische toxiciteit van deze stoffen. Volgens Phillips McDougall zullen organofosfaten samen met organochloorverbindingen in 2005 de snelst teruglopende soort verbindingen vormen, met een negatieve groei van 8,7%. Door de herregistratie zullen de oudere technologieën geleidelijk verdwijnen. Naar verwachting zullen deze voornamelijk worden vervangen door de nieuwe soorten verbindingen, die een groter aandeel zullen verwerven in de markt als geheel.
- (134) Een heel belangrijk punt dat uit het onderzoek naar voren komt, is dat het milieueffect van een product – samen met een betere doeltreffendheid – tegenwoordig een doorslaggevend aspect is geworden. Terwijl het vroeger de regel was om een insecticide met een breed spectrum te kopen, geldt in het huidige mededingingsklimaat vaak het tegenovergestelde. Gesteld is dat bij geïntegreerde bestrijding (Integrated Pest Management; IPM) de nadruk wordt gelegd op bestrijding van de schadeveroorzaker met zo min mogelijk schade voor nuttige organismen en andere soorten in het veld. Met andere woorden, geïntegreerde bestrijding vereist dat boeren insecticiden gebruiken die specifiek op een bepaalde schadelijke insectensoort zijn gericht en dus juist geen breed spectrum hebben. Bij geïntegreerde bestrijding moeten die producten bovendien worden toegepast op het moment dat ze de beste resultaten zullen opleveren. Geïntegreerde bestrijding is erop gericht om te voorkomen dat breedwerkende insecticiden gedurende een lange periode worden toegepast en dat daardoor uiteindelijk onaanvaardbare neveneffecten ontstaan voor niet-doelorganismen. Omdat producten specifiek zijn voor verschillende plagen, zullen boeren die geïntegreerde bestrijding toepassen, altijd een IPM-vriendelijk zuigende-insecten-product gebruiken tegen zuigende insecten en een ander IPM-vriendelijk vretende-insecten-product tegen vretende insecten.
- (135) Derden hebben ook aangegeven dat, naarmate de geïntegreerde bestrijding en de landbouw complexer worden, steeds meer boeren zich tot professionele gewasadviseurs wenden om te bepalen welke specifieke schadeveroorzakers in het veld bestreden moeten worden. Regelgevende instanties geven de voorkeur aan selectieve pesticiden met een verlaagd risico. Volgens derden zijn er de laatste jaren tal van universitaire onderzoeken uitgevoerd om de effecten van geïntegreerde bestrijding en de toepassing van selectieve insecticiden te documenteren. Producten die in deze categorie vallen, worden hierom aangeprezen door zowel de fabrikant, de wetenschappelijke wereld als regelgevende instanties.

- (136) In dit verband zij opgemerkt dat bijvoorbeeld carbamaten en organofosfaten veel hogere doseringen vereisen dan de nieuwere verbindingen. Terwijl bij neonicotinoïden zo'n 50-75 g/ha vaak voldoende is, kan er bij carbamaten en organofosfaten 800-1000 g/ha nodig zijn. Deze hogere doseringen veroorzaken problemen op het gebied van milieuveiligheid en geïntegreerde bestrijding. Ook is er een residuprobleem met gevolgen voor de veiligheidstermijn, dat wil zeggen de periode tussen de laatste toepassing en de oogst. Overigens hebben de partijen ook zelf het belang van laag-toxische insecticiden erkend. In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar hebben zij naar voren gebracht dat formuleringen van neonicotinoïden en pyrazolen worden gelanceerd als "laag-toxische alternatieven voor organofosfaten".
- (137) Om alle genoemde redenen blijkt uit het onderzoek dat het gebruik van breedwerkende insecticiden snel afneemt.
- (138) Wat betreft de bewering van de partijen in hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar dat de Commissie "een onevenwichtige visie op de milieu-implicaties" geeft en dat imidacloprid [...], merkt de Commissie ten eerste op dat derden hebben aangegeven dat een aantal andere verbindingen op de markt [...] eveneens giftig is voor bijen en niet tijdens de bloeiperiode mag worden toegepast. [...]. Ten tweede, wat betreft het argument van de partijen dat imidacloprid tijdelijk niet mag worden gebruikt in zonnebloemen, merkt de Commissie op dat deze maatregel zich uitsluitend tot Frankrijk beperkt en alleen voor zaadbehandeling geldt. Ten derde merkt de Commissie op dat Bayer zelf het oorzakelijke verband tussen imidacloprid en de symptomen bij bijen heeft weerlegd. Op de website van Bayer staat dat "Bayer in tal van gecontroleerde experimenten heeft aangetoond dat het vermeende verband niet door feiten kan worden gestaafd". Daarom zal de toxiciteit voor bijen in deze zaak niet verder in aanmerking worden genomen.
- (139) Verder blijkt uit het onderzoek dat, terwijl oudere insecticiden – bijvoorbeeld organofosfaten, carbamaten en pyrethroiden – werkzaam zijn tegen zowel zuigende als vretende insecten, de nieuwere insecticiden over het algemeen niet tegen beide soorten insecten werken maar specifiek zijn dan hun voorgangers. Ofschoon zowel de neonicotinoïden als de pyrazolen enigermate werkzaam zijn tegen zowel zuigende als vretende insecten, is de neonicotinoïdetechnologie hoofdzakelijk gericht op zuigende insecten en de pyrazoltechnologie hoofdzakelijk op vretende insecten.
- (140) De Commissie heeft concurrenten gevraagd om aan te geven op welke van hun producten afnemers konden overstappen indien de partijen de prijzen van hun producten blijvend met 5-10% zouden verhogen. De Commissie vroeg de concurrenten om daarbij te kijken naar producten die substitueerbaar zijn in de zin van bijvoorbeeld werkingsmechanisme, die effectief zijn in hetzelfde gewas, die bedoeld zijn voor dezelfde insecten of groepen insecten en die min of meer vergelijkbaar zijn qua prijs. Wat betreft imidacloprid – het enige neonicotinoïde op de economisch belangrijke markten – laten de resultaten van het onderzoek duidelijk zien dat de concurrenten, afgezien van andere neonicotinoïden,

eigenlijk geen substituten voor imidacloprid in hun productportefeuilles hebben. Hetzelfde geldt voor fipronil.

- (141) Derden hebben aangegeven dat de neonicotinoïden zeer effectief en snel zijn, waardoor de kans kleiner is dat er ziekten worden overgebracht. Neonicotinoïden zijn ook systemisch en zijn werkzaam tegen een breed spectrum van zuigende insecten, dat wil zeggen, ze hebben toepassingen in een groot aantal gewassen. Gesteld is dat neonicotinoïden momenteel de enige effectieve insecticiden zijn voor de bestrijding van witte vlieg. Bij andere producten die zijn geregistreerd voor gebruik tegen witte vlieg zijn er problemen met ofwel de doeltreffendheid (dit zijn oudere producten waartegen reeds resistentie bestaat) ofwel de snelheid waarmee ze werken.
- (142) Wat betreft het argument van de partijen dat pyrethroïden in aardappelen tegelijkertijd worden gebruikt tegen (vretende) coloradokevers en (zuigende) bladluizen, is aangegeven dat deze twee schadeveroorzakers vaak een verschillend toepassingstijdstip hebben, wat betekent dat ze optreden op verschillende momenten. Bovendien is erop gewezen dat een aanvaardbare bestrijding van de coloradokever op deze manier alleen lukt in West-Europa, waar het beperkte neveneffect van pyrethroïden voldoende is voor de bestrijding van deze plaag, die hier geen echt probleem vormt. In de Verenigde Staten echter, waar de coloradokever een sleutelplaag is, moet deze apart bestreden worden.
- (143) Wat betreft het voorbeeld van de partijen dat organofosfaten op sommige fruitsoorten kunnen worden gebruikt tegen zowel (vretende) fruitmotten als (zuigende) bladluizen, is aangegeven dat organofosfaten weliswaar op deze wijze worden gebruikt in appels, maar dat ze tegen elk van beide plagen op een ander tijdstip worden toegepast. Verder is aangegeven dat de organofosfaten die in de eerste plaats worden gebruikt tegen fruitmotten (bijv. gusathion), niet de beste organofosfaten tegen bladluizen zijn. Andere organofosfaten zoals vamidothion en dimethoat zijn juist primair gericht tegen zuigende insecten en zijn niet effectief tegen vretende insecten. Deze worden daarom niet toegepast voor de bestrijding van fruitmot.
- (144) Wat betreft het argument van de partijen met betrekking tot de totale kosten, heeft een aantal derden aangegeven dat een product een aantal parameters heeft en dat de prijs slechts een van de factoren is waardoor de koopbeslissing van de boer wordt bepaald. Andere parameters zijn bijvoorbeeld technische kwaliteit, image/merk, milieuprofiel en de service die wordt geboden door de handelaar of de fabrikant. De boer associeert een gewasbeschermingsproduct met een bepaalde prijs/kwaliteitverhouding. Zolang deze verhouding in de ogen van de boer redelijk of goed is, zal hij geen reden zien om over te stappen op andere producten.
- (145) In het bijzonder is aangegeven dat het resistentieprofiel en de selectiviteit van de werkzame stof belangrijke factoren zijn voor de eindgebruiker. Men heeft gesteld dat deze hierdoor voortdurend onder druk staat om af te stappen van de oudere soorten verbindingen – carbamaten, organofosfaten en pyrethroïden – en

om de laatst geïntroduceerde stoffen met de best mogelijke prestaties te gebruiken, zodat hij resistentie kan voorkomen of ondervangen en insecticiden kan kiezen die een uitstekende selectiviteit hebben ten opzichte van nuttige insecten en zo min mogelijk schade toebrengen aan het milieu. Volgens derden wordt deze druk in hoge mate versterkt door de autoriteiten, namelijk via de registratie van nieuwe verbindingen en de herregistratie van oudere verbindingen, en door de eisen van de consument.

- (146) Ook is gesteld dat de boer kan kiezen voor bestrijdingsmiddelen uit nieuwere klassen die langer bescherming bieden, omdat hij over het algemeen niet kan voorzien hoe vaak zijn veld door insecten zal worden belaagd. Op die manier beschikt hij immers over een onmiddellijke vorm van bestrijding en over een zekere mate van preventieve bestrijding vanwege het langduriger effect van de nieuwere klassen van insecticiden. Bij gebruik van een ouder product kan het zijn dat de insectenplaag niet doeltreffend wordt bestreden en dat herhaalde aantastingen de totale kosten voor de boer doen oplopen als gevolg van de hogere toepassingskosten. Breedwerkende insecticiden veroorzaken bijvoorbeeld vaak secundaire uitbraken van plagen, zoals bladluizen in katoen na behandeling tegen vretende insecten. Bij gebruik van de oudere verbindingen kunnen de totale kosten dan uiteindelijk hoger uitvallen. Daarom is aangegeven dat er vanuit het oogpunt van de vraagzijde geen sprake is van substitueerbaarheid tussen nieuwe producten zoals imidacloprid en de oudere verbindingen.
- (147) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de oude klassen van insecticiden eigenlijk geen substituten voor de neonicotinoïden en fipronil omvatten.

O&O-gebonden concurrentie

- (148) De partijen hebben gesteld dat de markten voor producten voor de landbouw worden gekenmerkt door een intense onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteit, als gevolg waarvan er met grote regelmaat nieuwe producten op de markt worden gelanceerd.
- (149) Gezien het totale aantal pijplijnproducten dat in ontwikkeling is voor de insecticidenmarkten in de EER en het feit dat het zo'n tien jaar kost om een nieuw product op de markt te brengen, is de Commissie het niet met de partijen eens dat er met grote regelmaat nieuwe producten worden gelanceerd.
- (150) Derden hebben aangegeven dat, vergeleken met eerdere perioden, de grote ondernemingen momenteel een groter deel van hun omzet uittrekken om hun bestaande productportefeuilles opnieuw te registreren overeenkomstig Richtlijn 91/414. Bovendien gaat het bij veel nieuwe producten eigenlijk om nieuwe formuleringen of combinaties van bestaande werkzame stoffen en niet om nieuwe werkzame stoffen.
- (151) Zoals eerder is gezegd, hangt de dynamiek van de agrochemische industrie grotendeels samen met onderzoek en ontwikkeling en met markttoegang. In dit verband merkt de Commissie op dat er, volgens het onderzoek van Phillips McDougall, sinds 1980 door Bayer en Aventis samen 39 nieuwe

bestrijdingsmiddelen op de markt zijn gebracht, vergeleken met 38 door Syngenta. De partijen hebben momenteel 13 producten in ontwikkeling; Syngenta en BASF ieder 8 producten. Alle andere concurrenten hebben drie of minder producten in ontwikkeling.

- (152) Na de fusie zal de onderzoeks- en ontwikkelingscapaciteit van de nieuwe entiteit tot de grootste in de bedrijfstak behoren.
- (153) Gezien het voorgaande en gegeven de succesvolle insecticidenpijplijn van de partijen tot nu toe, is de Commissie van mening dat de nieuwe entiteit tot de weinige ondernemingen zal behoren die zich in een goede positie bevinden om nieuwe verbindingen op de insecticidenmarkt te lanceren.

Fluctuerende marktaandelen

- (154) Het gebruik van insecticiden is rechtstreeks afhankelijk van de hevigheid en de seizoensgebondenheid van insectenplagen. Diverse factoren, zoals het klimaat, hebben invloed op de mate waarin overlast van insecten optreedt. Daarom varieert de totale omvang van de markt van jaar tot jaar.
- (155) De partijen hebben gesteld dat hun marktaandelen in de loop van de tijd sterk fluctueren en dat een sterke marktpositie op een bepaald moment niet garandeert dat deze positie in de toekomst kan worden vastgehouden.
- (156) Zoals eerder is gezegd, waren de partijen niet in staat om over meer dan drie jaren gegevens over hun marktaandelen te verstrekken ten behoeve van een betrouwbare tijdreeksanalyse. Op basis van de aangeleverde gegevens heeft de Commissie echter wel kunnen concluderen dat als de totale marktomvang verandert, marktposities in de regel toch behouden blijven. Dit is ook bevestigd door het onderzoek.

Concurrentie van generieke bedrijven

- (157) De partijen hebben gesteld dat al hun producten kunnen worden gesubstitueerd, niet alleen door producten van andere multinationale O&O-gebaseerde ondernemingen, maar door iedere leverancier die generieke producten of algemeen verkrijgbare standaardproducten verkoopt. De partijen hebben gesteld dat de meeste werkzame stoffen van Bayer en ACS inmiddels niet meer geotrooieerd zijn en generieke concurrentie ondervinden. Generieke concurrenten, die niet hoeven te investeren in onderzoek en ontwikkeling, hebben volgens de partijen een concurrentievoordeel ten opzichte van de multinationals, omdat zij de groothandel en de detailhandel in de diverse lidstaten relatief lage prijzen kunnen bieden en dus vrije markttoegang kunnen garanderen aan alle klanten die momenteel de producten van de partijen kopen. Vergeleken met alles wat door de autoriteiten van de oorspronkelijke gegevenshouder wordt gevraagd om een nationale toelating te krijgen en te behouden, hoeven generieke bedrijven volgens de partijen minder kosten te maken en slechts zeer beperkte gegevenspakketten te overleggen om toelatingen voor niet meer geotrooieerde werkzame stoffen te krijgen en te behouden. Verder zijn hun marketing- en distributiekosten laag omdat de oorspronkelijke

producten reeds op de markt zijn en afnemers de voor- en nadelen ervan reeds kennen. De partijen hebben gesteld dat de toenemende aanwezigheid van generieke fabrikanten de laatste jaren op vrijwel iedere markt voor gewasbeschermingsmiddelen heeft geleid tot felle concurrentie en tot een aanmerkelijke prijsdaling.

- (158) De Commissie is erop gewezen dat als de productprofielen van een generiek product volledig vergelijkbaar zijn met het profiel van het product van de partijen (d.w.z. het type formulering is identiek), een prijsverhoging zou kunnen leiden tot een grotere verkoop van bestaande generieke producten. Volgens sommige derden komt dit in de praktijk echter zelden voor. Derden zijn het erover eens dat generieke bedrijven in dergelijke situaties een zekere neerwaartse druk op de prijzen zullen hebben ondervonden. Desondanks hebben derden aangegeven dat de voornaamste reden voor iedere prijsdaling de concurrentie tussen de O&O-gebaseerde producenten is. Ook algemene problemen in de landbouw en concurrentie tussen handelaars hebben in hoge mate bijgedragen tot de prijsdruk.
- (159) Uit het onderzoek blijkt dat het voor generieke bedrijven veel lastiger is om de markt te penetreren dan door de partijen is beschreven. Ondanks het feit dat de meeste producten van de partijen niet meer geïmporteerd zijn en dus blootstaan aan generieke concurrentie, is gesteld dat de partijen over het algemeen nog altijd de grootste marktaandelen voor deze producten hebben. Volgens generieke bedrijven illustreert dit dat generieke bedrijven, ook al hebben ze een meer concurrerende kostenstructuur, niet zo gemakkelijk aanzienlijke marktaandelen overnemen.
- (160) In dit verband is gesteld dat technische productiekennis vaak wordt beschermd door een reeks octrooien. Dat betekent dat de beste technologie gewoonlijk aanzienlijk langer is beschermd dan de oorspronkelijke geldigheidsduur van het octrooi. Essentiële knowhow is niet toegankelijk en komt niet per definitie uit de gepubliceerde octrooien of de wetenschappelijke literatuur naar voren. Daarom moeten generieke bedrijven vaak concurrerende productieprocessen ontwikkelen voor producten waarvan het octrooi verstrijkt. In interne documenten van ACS staat dat werkwijzeoctrooien [vertrouwelijke informatie van ACS]. Verder kan de oorspronkelijke producent in staat zijn om de toegang tot essentiële grondstoffen, die cruciaal is voor procesontwikkeling en productie, te blokkeren door middel van commerciële overeenkomsten of zogenaamde 'captive' productie (productie voor eigen gebruik). De Commissie merkt in dit verband op dat uit de interne stukken van ACS blijkt dat de onderneming [vertrouwelijke informatie van ACS]. Op die manier kan de toegang van derden tot werkzame stoffen ofwel geblokkeerd of op zijn minst beheerst worden. Een andere reden is om de hele capaciteit vast te leggen en potentiële generieke producenten van de markt te weren. Generieke bedrijven hebben ook aangegeven dat het moeilijk kan zijn om een productievergunning te verkrijgen voor bepaalde grondstoffen waar milieukundige en toxicologische bezwaren aan kleven.
- (161) Uit het onderzoek blijkt ook dat de oorspronkelijke producenten op sommige markten een zeer sterke positie hebben vanwege hun bedrijfsnaam en

merkbekendheid onder distributeurs en boeren. Aangezien de bescherming van een handelsmerk niet vervalt, zoals een octrooi, mogen generieke bedrijven geen gebruik maken van de oorspronkelijke, bekende merknamen. Naar men zegt worden producten in vrij hoge mate herkend aan het merk. In dat geval hebben distributeurs/boeren een aanzienlijke prikkel nodig om over te stappen op minder bekende merken van niet algemeen bekende ondernemingen. Uit de interne documenten van ACS blijkt dat [vertrouwelijke informatie van ACS].

- (162) Ook is naar voren gebracht dat de totstandkoming van de nieuwe entiteit tot gevolg zou hebben dat generieke leveranciers nog minder toegang krijgen tot distributie via de partijen. Generieke bedrijven verwachten niet dat Bayer een generieke versie zal gaan verspreiden van een product dat oorspronkelijk door ACS is ontwikkeld, of andersom. Door de complementaire productportefeuille van de partijen zal er voor de generieke bedrijven dus minder ruimte overblijven.
- (163) Gesteld is dat de markttoegang voor generieke producenten zou kunnen worden beperkt door de verkoop van mengsels die een gewenst geotrooieerd product bevatten, of door kortingsystemen die de aanschaf van een niet meer geotrooieerd product zeer aantrekkelijk maken voor de koper indien hij tevens een gewenst geotrooieerd product koopt. Gesteld is dat een concurrent met een uitgebreide portefeuille het erg moeilijk kan maken voor generieke leveranciers met een beperkte productportefeuille. Een generieke leverancier verwacht doorgaans een beperkt marktaandeel en, in een kleine en soms dalende markt, ook een lagere winst.
- (164) Tot slot is gesteld dat verwacht mag worden, aangezien generieke leveranciers de kosten van de herregistratie niet over een uitgebreide productportefeuille kunnen spreiden zoals de O&O-gebaseerde ondernemingen, dat de prijzen van de oudere werkzame stoffen zullen stijgen als gevolg van de hoge investeringen die zijn gemoeid met de herregistratie van een bestanddeel waarvan het octrooi is afgelopen. Verder zullen producten die met etiketteringsbeperkingen te maken krijgen, minder concurrerend worden en een veel krappere markt overhouden om deze investeringen terug te verdienen.
- (165) Daarom is de Commissie van mening dat generieke concurrentie niet voldoende is om een tegenwicht te vormen tegen de marktmacht van de nieuwe entiteit. Met name wat imidacloprid betreft, meent de Commissie om de hierboven genoemde redenen dat generieke concurrenten geen tegenwicht kunnen vormen tegen de marktmacht van de nieuwe entiteit als het octrooi op imidacloprid in 2006 verstrijkt, in tegenstelling tot hetgeen de partijen hebben betoogd.

Geen herregistratie van alle producten

- (166) De partijen hebben gesteld dat een aantal producten van Bayer en ACS niet opnieuw zal worden geregistreerd overeenkomstig Richtlijn 91/414/EEG van de Raad en dus uiterlijk in 2003 van de markt zal verdwijnen. Verder hebben zij gesteld dat zogenoemde TOX-I-producten (door de WHO geclassificeerd als de meest toxische werkzame stoffen die beschikbaar zijn als gewasbeschermingsmiddelen), die kampen met een gebrek aan politiek draagvlak en die misschien niet door de herregistratieprocedure heen zouden

komen, een tamelijk groot deel van de productportefeuille van Bayer en ACS uitmaken.

- (167) De Commissie is het niet eens met het argument van de partijen. Het feit dat een aantal producten van de partijen niet opnieuw zal worden geregistreerd, is niet relevant voor het bepalen van de mededingingseffecten in deze zaak, omdat alle concurrenten – zowel O&O-gebaseerde ondernemingen als generieke leveranciers – met eenzelfde inkrimping van hun productportefeuilles te maken zullen krijgen. De Commissie heeft vertrouwelijke informatie ontvangen van concurrenten van de partijen en concludeert dat alle concurrenten te maken hebben met verlies van producten en met etiketteringsvoorwaarden.
- (168) Gezien het voorgaande acht de Commissie het argument van de partijen daarom niet algemeen relevant voor de beoordeling van deze zaak.

Overeenkomsten met derden

- (169) De partijen hebben gesteld dat een deel van de omzet van Bayer en ACS op een aantal markten is toe te schrijven aan de distributie van producten van derden. Aangezien deze producten in veel gevallen zullen interfereren met de productportefeuille van de gecombineerde entiteit, verwachten de partijen dat de levering van deze producten in de meeste gevallen door de desbetreffende leverancier zal worden gestaakt.
- (170) Hoewel de partijen gelijk hebben als ze stellen dat de distributie van producten van derden waarschijnlijk gevolgen zal ondervinden van de fusie, blijkt uit het onderzoek dat producten die de meeste kans maken om te worden teruggetrokken, die producten zijn die duidelijk overlappen met de verbrede productportefeuille van de nieuwe entiteit en die naar verwachting door de partijen zullen worden afgestoten. Men verwacht dat de partijen de productportefeuille van de nieuwe entiteit onder de loep zullen nemen en bepaalde producten zullen vervangen door hun eigen oplossingen. Sommige derden denken overigens dat de portefeuille met producten van derden grotendeels in stand zou blijven omdat de nieuwe entiteit erg sterk zou zijn en daardoor zulke producten zou aantrekken. Uit het onderzoek blijkt dat een aantal derden de distributierelatie met de partijen graag wil voortzetten, maar vreest dat die hun producten vanwege de overlappende productportefeuille niet zullen aanhouden. Daarom kan worden gesteld dat, over het geheel genomen, de productportefeuille van de partijen niet zal worden beïnvloed.

Tegenmacht aan de vraagzijde

- (171) De partijen hebben gesteld dat de afnemers van hun producten voor de landbouw – groothandelaars en landbouwcoöperaties – slimme kopers zijn die een aanzienlijke kopersmacht uitoefenen en goed op de hoogte zijn van de beschikbare voorzieningsbronnen. Daarom zouden de partijen, vanwege deze tegenmacht, de prijzen niet kunnen verhogen als gevolg van de fusie.
- (172) De Commissie is erop gewezen dat, in het algemeen gesproken, het aantal leveranciers afneemt en er dus minder keus komt. Een sterke marktpositie zal de

kopersmacht aanzienlijk uithollen. Uit het onderzoek van de Commissie blijkt dat de vraagzijde relatief weinig geconcentreerd is. Overigens geldt voor die markten waar eigenlijk geen substituten bestaan voor de producten van de partijen (bijv. imidacloprid en fipronil), ook dat de elasticiteit van de vraag zeer gering is. Verder kunnen afnemers de producten niet zelf produceren en is het evenmin eenvoudig om een nieuw product op de markt te brengen (ontwikkelings- en registratiekosten).

- (173) In het algemeen gesproken denken de meeste derden die hun mening geven dat de nieuwe entiteit, op die markten waar ze een sterke marktpositie heeft, in staat zou zijn om de prijzen te verhogen of om hoge prijzen te handhaven vergeleken met de rest van de markt.
- (174) Daarom is de Commissie van mening dat de kopersmacht niet relevant is voor de beoordeling van deze zaak.

Prijsstelling

- (175) De partijen hebben gesteld dat bijna al hun producten zijn geregistreerd en worden verkocht voor een verscheidenheid aan gewassen. Daarom, zo hebben ze gesteld, geeft een relatief groot marktaandeel in een secundaire markt geen reden tot bezorgdheid dat er een machtspositie zal ontstaan, aangezien de prijzen van de producten worden bepaald op grond van de concurrentieverhoudingen op de hoofdmarkt, waar het product in de eerste plaats wordt gebruikt, of, als de verkoop van specifieke producten min of meer gelijk is verdeeld over een aantal markten, zelfs worden vastgesteld op grond van de concurrentiesituatie op meerdere markten. Daar de meeste producten worden gebruikt voor diverse gewassen en de concurrentiekracht van de gecombineerde entiteit niet in alle segmenten hetzelfde is, zal de fabrikant noch de mogelijkheid noch de behoefte hebben om de prijzen van bepaalde producten te verhogen voor een specifieke markt. Omdat de hoofdmarkten voor de producten van de partijen zeer concurrerend zijn, behoort oneerlijke prijsstelling voor de gecombineerde entiteit niet tot de mogelijkheden.
- (176) De partijen hebben ook gesteld dat prijsdiscriminatie en oneerlijke prijsstelling niet kunnen worden bereikt door geformuleerde producten voor ieder gewas afzonderlijk te etiketteren. De partijen hebben naar voren gebracht dat het ontwikkelen van een nieuwe formulering op basis van bestaande werkzame stoffen een financiële investering vereist van ongeveer [...] EUR en dat het, afhankelijk van het betrokken product, circa [...] jaar kost om het hele registratieproces te doorlopen. Vanwege deze kosten en de tijd die nodig is om nieuwe producten op de markt te brengen, is het in ieder geval voor alle O&O-gebaseerde ondernemingen de moeite waard om hun producten te registreren voor zo veel mogelijk gewassen.
- (177) Derden hebben bevestigd dat, bij producten die in meerdere teelten kunnen worden gebruikt, de prijspositionering wordt bepaald door het voornaamste doelgewas en/of de voornaamste doelmarkt of door de belangrijkste samen. Het onderzoek heeft ook bevestigd dat prijsdiscriminatie ten opzichte van telers van een bepaald gewas en oneerlijke prijsstelling in secundaire gewasmarkten niet

kunnen worden bereikt door voor ieder gewas een afzonderlijke formulering te ontwikkelen en een afzonderlijke registratie aan te vragen. De Commissie heeft geen aanwijzingen dat het in de gewasbeschermingsindustrie gebruikelijk zou zijn om geformuleerde producten voor ieder gewas afzonderlijk te etiketteren.

- Effecten van een breed productaanbod

- (178) EPPO¹⁴ heeft een aantal strategieën voor resistentiemanagement beschreven, waaronder het afwisselen van producten:

"Afwisseling is alleen effectief als vaststaat dat een ter afwisseling gebruikt partnerproduct afkomstig is uit een andere kruisresistentiegroep en werkzaam is tegen het doelorganisme. Het systeem houdt in dat de blootstelling wordt verminderd en de selectiedruk dus ook. Tegelijkertijd kunnen eventuele resistente biotypen worden bestreden door het ter afwisseling gebruikte partnerproduct."

- (179) In de loop van de tijd worden insecten resistent tegen een bepaald werkingsmechanisme. Vanuit biologisch oogpunt zal een brede productportefeuille die werkzame stoffen met verschillende werkingsmechanismen omvat, dus betere mogelijkheden bieden voor resistentiemanagement, omdat diverse werkzame stoffen met verschillende werkingsmechanismen kunnen worden afgewisseld.
- (180) Uit het onderzoek blijkt dat er inderdaad resistentie is ontstaan tegen een aantal oudere producten en dat resistentiemanagement een van de redenen is waarom het gebruik van oude, breedwerkende producten terugloopt. Omdat de toepassing van één soort insecticiden leidt tot resistentie tegen het specifieke werkingsmechanisme van die klasse, wisselen boeren af tussen insecticiden uit verschillende klassen.
- (181) Als gevolg van de aangemelde transactie zouden de partijen beschikken over een breed assortiment werkzame stoffen met verschillende werkingsmechanismen. De gecombineerde productportefeuille omvat alle soorten verbindingen. Het belangrijkste is echter dat de partijen essentiële werkzame stoffen zouden hebben uit zowel de klasse van de neonicotinoïden als die van de pyrazolen. De nieuwheid van het werkingsmechanisme hiervan is van belang bij het tegengaan van resistentie. In de EER hebben insecten tot nu toe nog geen resistentie ontwikkeld tegen imidacloprid en fipronil. Een ander belangrijk punt is dat de insecticidenportefeuille van de partijen producten bevat met verschillende werkingsmechanismen voor de bestrijding van hetzelfde soort insecten.
- (182) Terwijl de combinatie van producten het voor distributeurs mogelijk maakt om een aantal stoffen van dezelfde leverancier te betrekken, hebben sommige derden zich bezorgd getoond dat dit een negatief effect op de mededinging zou kunnen hebben.

¹⁴ Guidelines for the efficacy evaluation of plant protection, PP 1/213(1) – Resistance Risk Analysis.

- (183) De fusie zou leiden tot een machtspositie op een aantal markten vanwege een horizontale overlapping op zowel de blad- als de bodemproductenmarkt. Verder hebben derden gesteld dat, door de neonicotinoïden, fipronil en ethiprool te combineren met de brede productportefeuille van de partijen in andere klassen (bijv. acariciden, benzoylureumverbindingen, carbamaten, nematiciden, organofosfaten, organochloorverbindingen, pyrethroïden), de partijen over verreweg de grootste sortering verschillende werkingsmechanismen van de hele bedrijfstak zouden beschikken. In tegenstelling tot wat de partijen hebben gesteld, zouden zij de enigen in de markt zijn die een aantal neonicotinoïden en een pyrazol zouden kunnen aanbieden, waardoor ze de meest volledige productportefeuille zouden hebben in de belangrijkste klassen van insecticiden. Terwijl de neonicotinoïden en het pyrazol fipronil elkaar overlappen voor wat betreft sommige doelorganismen (trips, coloradokever), vullen ze elkaar ook aan. Hierdoor bevinden de partijen zich in een unieke positie om de beste producten aan te bieden voor de bestrijding van zowel bodem- als bladplagen (alsook de beste zaadbehandeling, zoals verderop zal worden besproken).
- (184) De neonicotinoïden en fipronil, maar ook de andere goede producten van de partijen uit de oudere klassen, zouden de nieuwe entiteit een unieke positie geven op het gebied van resistentiemanagement, waarbij de neonicotinoïden en fipronil vermoedelijk als belangrijkste drijvende kracht fungeren. Hierdoor zou het aanbod van de partijen feitelijk onmisbaar worden en zouden de partijen de macht krijgen om de prijzen te verhogen en/of concurrentie te verhinderen. Wat dat laatste betreft, zouden de partijen op basis van hun eigen producten spuitprogramma's kunnen aanbieden met het oog op resistentiemanagement. Een dergelijk programma houdt in dat producten met verschillende werkingsmechanismen elkaar telkens afwisselen om gedurende het hele groeiseizoen sleutelplagen in specifieke teeltgroepen te bestrijden. Als haar productportefeuille breed genoeg is, kan een onderneming een spuitprogramma aanbevelen dat uitsluitend haar eigen producten bevat.
- (185) Bayer beveelt klanten specifieke spuitprogramma's aan ter voorkoming van resistentieproblemen. Na de fusie zouden de mogelijkheden nog veel groter worden om programma's aan te bevelen die uitsluitend uit eigen producten bestaan. Hoewel de partijen hebben gesteld dat het geen zin heeft om twee of drie producten uit dezelfde klasse te combineren of af te wisselen, zou het feit dat de partijen drie neonicotinoïden zouden hebben en Syngenta maar één, de partijen per definitie meer mogelijkheden bieden bij het samenstellen van hun spuitprogramma's. Derden hebben ook gesteld dat twee of drie producten beter is dan één, omdat het specifieke bestrijdingsprofiel, ook binnen eenzelfde klasse, van product tot product verschilt. Het afwisselen tussen producten kan resistentie dan wel niet voorkomen, maar het kiezen van het meest geschikte product zal wel helpen om resistentie tegen te gaan en zal de doeltreffendheid verhogen. Bovendien is aangegeven dat insecten allerlei vormen van resistentie (bijv. penetratieresistentie, stofwisselingsresistentie) kunnen ontwikkelen. Dus zelfs als insecten resistent zouden worden tegen het ene neonicotinoïde, dan zouden andere neonicotinoïdeproducten nog wel kunnen werken. Het heeft daarom duidelijk voordelen om meerdere producten uit eenzelfde klasse in de productportefeuille te hebben.

- (186) Daarnaast zouden de partijen hun sterke marktpositie en hun unieke productaanbod extra kunnen uitbuiten door middel van kortingregelingen met distributeurs. Dat zou mogelijk zijn omdat zowel de neonicotinoïden als fipronil producten zijn waar distributeurs niet omheen kunnen. De partijen zouden pakketkortingen kunnen geven op hun spuitprogramma's. Concurrenten zouden daar niet tegenop kunnen vanwege de hogere prijzen die bij afzonderlijke verkoop betaald zouden moeten worden voor de onmisbare producten van de partijen. Volgens derden kan dit betekenen dat de producten van concurrenten geen kans meer maken in de afwisselingssystemen en dat deze dus van dergelijke markten worden uitgesloten. De partijen zouden ook eindejaarskortingen kunnen geven over de totale inkoop van zowel geïmporteerde producten als standaardproducten, wat voor de groothandel een aanzienlijke stimulans zou vormen om ook de standaardproducten van de partijen te betrekken. In dit verband is aangegeven dat het aantal leveranciers van standaardproducten zou kunnen afnemen ten gevolge van het herregistratieproces. In sommige gevallen kan dat betekenen dat er dan nog maar een paar leveranciers, of slechts één, overblijven. Als de partijen tot die leveranciers zouden behoren, zou dat de positie van de partijen nog verder kunnen versterken.
- (187) Derden hebben aangegeven dat het productaanbod met een aantal sterke geïmporteerde producten nog zou kunnen worden versterkt door nieuwe mengsels van geïmporteerde producten en standaardproducten te ontwikkelen. Het aanbieden daarvan zou wellicht kunnen leiden tot een langere levenscyclus voor een product dat zonder het ondersteunende effect van een sterke technische innovatie veel sneller op zijn retour zou zijn, en tot 'een tweede leven' met octrooibeschermt voor producten waarvan het octrooi al is afgelopen. Volgens interne documenten van ACS [vertrouwelijke informatie van ACS]. [...]. Het combineren van niet meer geïmporteerde producten met nog wel geïmporteerde producten is ook een manier om generieke concurrentie af te weren.
- (188) De partijen hebben gesteld dat, aangezien bijvoorbeeld pyrethroïden niet meer door octrooien worden beschermt en gemakkelijk als generieke producten op de markt verkrijgbaar zijn, een onderneming maar één neonicotinoïde in haar productportefeuille hoeft te hebben om dergelijke mengsels te kunnen ontwikkelen. Daarom, zo hebben de partijen gesteld, zal de voorgenomen fusie voor Bayer geen extra mogelijkheden opleveren om bijvoorbeeld imidacloprid met een pyrethroïde te combineren, omdat de onderneming ook nu al mengsels van imidacloprid en haar eigen pyrethroïden kan ontwikkelen.
- (189) De Commissie is echter van mening dat twee of drie neonicotinoïden per definitie meer mogelijkheden bieden om combinatieproducten te creëren dan één neonicotinoïde. Omdat de partijen drie neonicotinoïden in hun productaanbod zouden hebben en elk van hun concurrenten slechts één, zullen de partijen meer mogelijkheden hebben om combinatieproducten te creëren dan hun concurrenten. De Commissie merkt ook op dat de partijen de enigen op de markt zouden zijn met een pyrazol en dat eventuele combinaties van dit product met niet meer geïmporteerde producten buiten het bereik van derden zouden liggen.

- (190) Om de hierboven genoemde redenen is de Commissie dan ook van mening dat de voorgenomen transactie zoals zij is aangemeld, zou leiden tot afscherming van de markt. De Commissie merkt op dat deze met name gevolgen zou kunnen hebben voor de positie van generieke concurrenten.

A.3. Marktpositie

Inleiding

- (191) In 2000 werd de wereldwijde agrarische insecticidenmarkt geschat op 8.009 miljoen USD, een daling van 3% ten opzichte van 1999. Insecticiden hadden een aandeel van 27,7% in de wereldwijde verkoop van gewasbeschermingsmiddelen in 2000. Insecticiden vormen het kleinste van de drie belangrijkste agrochemische productsegmenten, na herbiciden en fungiciden.
- (192) De waarde van de insecticidenmarkt in de EER (exclusief slakkenbestrijdingsmiddelen) bedroeg in 2000 ongeveer 900 miljoen EUR. Bladinsecticiden vormen circa 80% van de totale EER-brede insecticidenmarkt.
- (193) Binnen het insecticidensegment geldt dat de enige EER-brede markten met een totale omzet van meer dan 100 miljoen EUR worden gevormd door insecticiden voor fruit en noten, insecticiden voor groenten en insecticiden voor druiven.
- (194) In 2000 bedroeg Bayers omzet uit insecticiden (en de aanverwante molluskiciden) in de hele EER [...] miljoen EUR; die van ACS bedroeg [...] miljoen EUR. Volgens cijfers over 1999 waren de twee ondernemingen wereldleider in de totale verkoop van insecticiden.

De voornaamste producten van de partijen

- (195) Bayer is in verreweg de meeste teelten (bijv. bieten, citrusvruchten, katoen, fruit/noten, druiven, hop, siergewassen, aardappelen, tabak en groenten) aanwezig met zijn best verkochte product, imidacloprid, dat tot de neonicotinoïden behoort. Imidacloprid is sinds 1992 op de markt onder de handelsnamen Gaucho, Confidor, Admire en Provado en geniet octrooibeschermt tot 2006. In 2000 vertegenwoordigde imidacloprid ongeveer [...] van Bayers totale verkoop van insecticiden in de EER. Van de totale omzet uit imidacloprid in de EER – in 2000 ongeveer [...] miljoen EUR – kan [70-80]% worden toegerekend aan zaadbehandeling, [20-30]% aan bladtoepassingen en [0-10]% aan bodemtoepassingen. Circa [...] miljoen EUR is toe te rekenen aan blad- en bodemtoepassing.
- (196) De partijen hebben gesteld dat imidacloprid de rijpheidsfase begint te naderen en dat een verdere grote omzetstijging dus niet te verwachten is. Volgens de partijen wordt imidacloprid niet alleen bedreigd door andere neonicotinoïden, maar ook door insecticiden uit andere chemische families. De partijen voorspellen dat de verkoop van imidacloprid aanzienlijk zal teruglopen door de lancering van thiamethoxam van Syngenta.

- (197) Uit het onderzoek blijkt dat, sinds imidacloprid op de markt is, de verkoop ervan in iedere teelt en in iedere lidstaat gestaag is toegenomen. In hun verkoopprognoses verwachten de partijen dat de verkoop van imidacloprid zal [...]. Wat Syngenta betreft, is de Commissie naar aanleiding van het onderzoek van mening dat Syngenta het zal moeten opnemen tegen een gevestigde, toonaangevende producent van neonicotinoïden wiens productportefeuille nog aanzienlijk zal worden versterkt door de uitbreiding met acetamiprid en fipronil (en later thiacloprid). De Commissie acht het daarom onwaarschijnlijk dat thiamethoxam op korte termijn een echte concurrent zal gaan vormen voor de gefuseerde entiteit en omzet zal weghalen bij imidacloprid in de mate die de partijen hebben voorspeld.
- (198) Bayer staat op het punt het neonicotinoïde thiacloprid op de markt te brengen [...]. Bayer heeft gesteld dat [...]. Bayer verwacht dat de verkoop van imidacloprid in fruit en noten (bladsegment) zal teruglopen van [...] miljoen EUR in 2004 naar [...] miljoen EUR in 2006 [...].
- (199) Bayer heeft gesteld dat [...], terwijl tegelijkertijd [...]. Bayer heeft naar voren gebracht dat imidacloprid [...]. Bayer heeft gesteld dat de zakelijke motieven voor [...].
- (200) [...].
- (201) Uit het onderzoek van de Commissie lijkt naar voren te komen dat Bayer, met het oog op het verstrijken van het octrooi op imidacloprid, een deel van de omzet uit imidacloprid aan het overhevelen is naar thiacloprid. Dit wordt ondersteund door het feit dat thiacloprid [...]. Het octrooi op imidacloprid loopt tot 2006. Het octrooi op thiacloprid loopt tot [...], maar [...]. Gezien het onderzoek en de toelichting van Bayer is de Commissie in ieder geval van mening dat de kannibalisering zich zal beperken tot enkele specifieke gewassen en situaties. Op markten waar de partijen een sterke marktpositie hebben, is de vraag irrelevant omdat de totale verkoop binnen dezelfde onderneming zal blijven. In segmenten waar imidacloprid geen rol speelt, bijvoorbeeld [...], valt te verwachten dat de verkoop van thiacloprid zal toenemen.
- (202) Uit het onderzoek lijkt ook naar voren te komen dat de overheveling van een deel van de omzet van imidacloprid naar thiacloprid, na het verstrijken van het octrooi op imidacloprid zal fungeren als bescherming tegen generieke concurrentie. Als er een nieuw geïmporteerd product op de markt is, zou het volgens derden minder aantrekkelijk worden voor generieke bedrijven om generieke versies van imidacloprid te lanceren. Hierdoor zou de marktpositie van de partijen verder worden versterkt.
- (203) Met thiacloprid krijgt Bayer bovendien extra mogelijkheden voor de verkoop van resistentie-managementprogramma's. Twee of drie neonicotinoïden zijn, zoals gezegd, per definitie beter dan één en geven meer bewegingsruimte om spuitprogramma's aan te bieden dan bij één neonicotinoïde in de productportefeuille. Daarom mag worden verwacht dat de verkoop van imidacloprid en thiacloprid samen op zijn minst gelijk zal blijven, maar op de korte termijn hoogstwaarschijnlijk zal toenemen. Wat imidacloprid betreft, acht

de Commissie het waarschijnlijk dat de verkoopcijfers hoog zullen blijven, ook nadat de octrooibeschermering is verstreken, vanwege de sterke naam en vanwege aanvullende octrooibeschermering voor bijvoorbeeld het productieproces.

- (204) Hoewel de partijen in hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar hebben gesteld dat fipronil qua omzet en marktpenetratie "slechts een ondergeschikte rol" speelt op de Europese insecticidenmarkt, is fipronil samen met deltamethrin en aldicarb [vertrouwelijke informatie van ACS]. Fipronil wordt verkocht onder de handelsnaam Regent. Fipronil geniet octrooibeschermering tot [vertrouwelijke informatie van ACS].
- (205) De partijen hebben gesteld dat [vertrouwelijke informatie van ACS]. De Commissie merkt echter op dat de partijen verwachten dat de totale verkoop van fipronil [vertrouwelijke informatie van ACS]. Verder geldt dat fipronil [vertrouwelijke informatie van ACS].
- (206) In de beginfase van het onderzoek hebben de partijen steeds volgehouden dat het nieuwe neonicotinoïde acetamiprid een concurrerend product is. Zij hebben naar voren gebracht dat de rechten voor het in de handel brengen van acetamiprid [vertrouwelijke informatie van ACS]. In hun beoordeling en marktprognose hebben de partijen daarom marktaandeel van acetamiprid toegekend aan derden.
- (207) Echter, [vertrouwelijke informatie van ACS]. Zoals gebruikelijk is de Commissie daarom van mening dat het marktaandeel van acetamiprid zal bijdragen tot dat van de nieuwe entiteit op alle markten waar ACS de werkzame stof momenteel verspreidt of in de nabije toekomst zal verspreiden.

Opmerkingen van derden

- (208) Volgens derden zou de transactie leiden tot een dominante speler op de insecticidenmarkten. In het kader van het onderzoek van de Commissie hebben derden aangegeven dat de gecombineerde insecticidenportefeuille van de nieuwe entiteit producten uit alle belangrijke insecticidengroepen omvat en daardoor uitermate sterk is. Aan de Commissie is uitgelegd dat er doorgaans meerdere insecticiden werkzaam zijn tegen vretende insecten, maar dat er slechts een paar producten zijn tegen zuigende insecten. Gesteld is dat de partijen vooral erg sterk zouden worden in de bestrijding van zuigende insecten. In dit verband heeft de samenvoeging van de neonicotinoïden van Bayer met acetamiprid van ACS een bijzonder sterke, negatieve reactie opgeroepen. Ook is gesteld dat de samenvoeging van de neonicotinoïden van Bayer met fipronil van ACS nadelige gevolgen zou hebben voor de concurrentie. In dit verband hebben derden gesteld dat de sterke positie van de twee partijen in zowel de neonicotinoïden als de pyrazolen, gecombineerd met de gevestigde marktaanwezigheid van beide ondernemingen in oudere soorten verbindingen zoals pyrethroïden, organofosfaten en carbamaten, betekent dat de nieuwe onderneming een ongeëvenaard gamma van insecticidentechnologieën zal kunnen aanbieden. Er is op gewezen dat het grote gezamenlijke productaanbod zou leiden tot een sterke positie op het gebied van resistentie management en dat dit nadelig zou zijn voor de concurrenten, met name de generieke bedrijven.

- (209) Uit de analyse van de beïnvloede markten blijkt dat er op nationaal niveau in een aantal teelten een machtspositie zou ontstaan of zou worden versterkt. Hieronder wordt nader ingegaan op deze verschillende markten.

Algemene overwegingen

- (210) Op de totale EER-brede insecticidenmarkt zouden de partijen volgens hun eigen schatting een gecombineerd marktaandeel hebben van [30-40]% (Bayer [10-20]%; ACS [10-20]%). Syngenta neemt [20-30]% van de markt voor zijn rekening en BASF [0-10]%. Volgens de partijen is een aantal internationale en lokale generieke bedrijven samen goed voor een marktaandeel van [30-40]% op EER-niveau.
- (211) Op nationaal niveau overlappen de activiteiten van de partijen elkaar in een groot aantal teelten en lidstaten. Volgens de informatie op het CO-formulier zijn er 63 insecticidenmarkten waar het gecombineerde marktaandeel van de partijen 35% of meer is.
- (212) Naar aanleiding van het onderzoek is de Commissie van mening dat op 31 markten, die in de aanmelding als beïnvloede markten werden beschouwd, de mededinging vermoedelijk niet negatief zal worden beïnvloed. De Commissie acht het om een of meerdere van de volgende redenen onwaarschijnlijk dat er op deze markten mededingingsbezwaren zullen rijzen: er is geen sprake van overlapping tussen de activiteiten van de partijen, hetzij omdat het marktaandeel verkeerd is vastgesteld hetzij omdat de overlapping om andere redenen niet meer bestaat; de toename van het marktaandeel is zeer gering en het is niet aannemelijk dat de structuur van de markt door de transactie zal veranderen; het is niet aannemelijk dat de structuur van de markt door de transactie zal veranderen omdat de prijsbepalende factoren voor de producten van de partijen niet worden beïnvloed; de partijen hebben hun marktpositie nogal overschat; en er zijn sterke concurrenten die waarschijnlijk daadwerkelijke concurrentie kunnen bieden op de markt.
- (213) De Commissie is van mening dat de transactie op 32 nationale markten wel een machtspositie zou doen ontstaan of zou versterken. Deze markten zullen hieronder worden geanalyseerd.

a) Insecticiden voor bananen

- (214) Insecticiden voor bananen vertegenwoordigen een totale marktwaarde van 5 miljoen EUR in de hele EER. Op EER-niveau hebben de partijen een gecombineerd marktaandeel van [40-50]% in bodeminsecticiden (Bayer: [20-30]%, ACS: [10-20]%) en [30-40]% in blad insecticiden (Bayer: [30-40]%, ACS: [0-10]%). Ten aanzien van bodeminsecticiden is FMC de grootste concurrent met [20-30]% van de markt. In de blad insecticiden heeft Syngenta [20-30]% van de hele EER-brede markt. Alleen in Spanje overlappen de activiteiten van de partijen elkaar in zowel blad- als bodeminsecticiden. De concurrentie zou echter alleen negatief worden beïnvloed in de markt voor bodeminsecticiden.

- (215) Bodeminsecticiden in **Spanje** vertegenwoordigen het grootste deel van de EER-brede markt voor insecticiden voor bananen, met een marktwaarde van [...] miljoen EUR in 2000. Op deze markt bedraagt het gecombineerde marktaandeel van de partijen volgens hun eigen schatting [40-50]% (Bayer: [20-30]%, ACS: [10-20]%). Volgens de informatie die de partijen hebben aangeleverd, is het marktaandeel van Bayer teruggelopen van [30-40]% in 1998 naar [20-30]% in 2000. ACS daarentegen heeft zijn aandeel in de markt weten te vergroten van [10-20]% in 1998 naar [10-20]% in 2000. De marktomvang heeft enigszins gevarieerd maar vertoont een groeiende trend. Volgens de partijen is FMC de grootste concurrent ([20-30]%), terwijl DuPont [0-10]% van de markt in handen heeft. Generieke bedrijven hebben samen [20-30]% marktaandeel.
- (216) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten].
- (217) Bayer verkoopt met name het op fenamifos gebaseerde product Namacur. Fenamifos is een organofosfaat. ACS genereert ongeveer [70-80]% van zijn omzet in de Spaanse bodeminsecticidenmarkt met zijn organofosfaat ethoprofos (verkocht onder de merknamen Mocap en Sanimul). De andere stof van ACS is het carbamaat aldicarb (Temik). Van beide stoffen is het octrooi verstreken.
- (218) De partijen hebben gesteld dat er op deze markt geen mededingingsbezwaren zullen rijzen. Zij hebben naar voren gebracht dat [...]. De partijen verwachten daarom dat hun gecombineerde marktaandeel zal dalen tot [30-40]% in 2004.
- (219) De partijen hebben verder gesteld dat hun producten die worden gebruikt voor de bescherming van bananen, ook worden toegepast op andere gewassen. Fenamifos wordt ook gebruikt voor groenten, citrusvruchten en tabak, terwijl ethoprofos wordt toegepast op aardappelen, groenten en tabak. Aldicarb wordt tevens gebruikt op citrusvruchten, katoen, aardappelen, tabak en fruit en noten. De partijen hebben gesteld dat slechts [0-10]% van de omzet die met Temik wordt behaald, is toe te schrijven aan bananen. De prijs van insecticiden die worden gebruikt voor de bescherming van bananen, wordt volgens de partijen dus niet specifiek bepaald op grond van de concurrentiesituatie op de bananenmarkt. Prijsdiscriminatie ten opzichte van bananentelers is dus onmogelijk.
- (220) De Commissie merkt allereerst op dat er geen aanwijzingen zijn dat [...]. Verder merkt de Commissie op dat Bayer [50-60]% van zijn omzet uit fenamifos (bijna [...] miljoen EUR) en ACS [40-50]% van zijn omzet uit ethoprofos ([...] miljoen EUR) realiseert in de bananensector. In de andere segmenten liggen de verkoopcijfers voor beide producten veel lager. De argumentatie van de partijen volgend, concludeert de Commissie daarom dat de prijzen van beide producten wel grotendeels zijn gebaseerd op de markt voor bodeminsecticiden voor bananen. Beide producten samen vormen meer dan [40-50]% van het huidige marktaandeel van de partijen en worden dus beschouwd als hun belangrijkste producten op deze markt.
- (221) De Commissie merkt op dat het gecombineerde marktaandeel van de partijen bijna tweemaal zo groot is als dat van de meest directe concurrent. De Commissie is van mening dat de transactie zal leiden tot een structurele

wijziging van de markt en een aanmerkelijk effect zou kunnen hebben op de prijsbeslissingen van de partijen. De Commissie merkt verder op dat ACS zijn marktaandeel de afgelopen jaren heeft weten te vergroten. [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten].

- (222) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zou creëren of versterken op de Spaanse markt voor bodeminsecticiden voor bananen.

b) Insecticiden voor bieten

- (223) In 2000 bedroeg de totale markt voor bieteninsecticiden in de EER 34,4 miljoen EUR. Daarvan kwam ruwweg [...] miljoen EUR voor rekening van bodeminsecticiden en [...] miljoen EUR voor rekening van bladsecticiden.

- (224) Op EER-niveau zouden de partijen de grootste leverancier van bieteninsecticiden worden. In bodemtoepassingen is hun gecombineerde marktaandeel [50-60]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [40-50]%) en in bladtoepassingen [30-40]% (Bayer: [20-30]%, ACS: [10-20]%). In beide segmenten is Syngenta de grootste concurrent met [10-20]% in het bodemsegment en [20-30]% in het bladsegment. Andere concurrenten (BASF, DuPont, Dow, FMC) hebben op EER-niveau allemaal een heel klein marktaandeel.

- Bladinsecticiden voor bieten

- (225) In de markt voor bladsecticiden voor bieten bezitten de partijen een marktaandeel van meer dan 40% in Frankrijk ([40-50]%) en in Griekenland ([70-80]%).

- (226) De **Franse** markt voor bladsecticiden is de grootste in de EER, met in 2000 een waarde van [...] miljoen EUR. Op deze markt bedraagt het gecombineerde marktaandeel van de partijen volgens hun eigen schatting [40-50]% (Bayer: [20-30]%, ACS: [10-20]%). Het marktaandeel van de partijen lag de afgelopen drie jaar in de buurt van [40-50]% en [50-60]%. De marktaandelen van de concurrenten zijn in diezelfde periode min of meer stabiel geweest. Volgens de partijen is BASF de grootste concurrent, met [20-30]% van de markt, gevolgd door Syngenta ([20-30]%). Naar men zegt nemen lokale en generieke bedrijven de overige [0-10]% van de markt voor hun rekening. Het marktaandeel van de partijen ten aanzien van zuigende insecten zou [50-60]% zijn.

- (227) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten]. Daarom vermoedt de Commissie dat de marktpositie van de partijen ergens [boven de 40]% ligt.

- (228) Bayer behaalt een omzet van [...] met Enduro EC, een mengsel van de werkzame stoffen oxydemeton-methyl en beta-cyfluthrin. Oxydemeton-methyl is een organofosfaat en beta-cyfluthrin is een pyrethroïde. Enduro EC is goed voor [20-30]% van de totale omzet op deze markt. Bayer verkoopt ook het pyrethroïde cyfluthrin. ACS verkoopt vooral het pyrethroïde deltamethrin en

endosulfan, hoofdzakelijk als formuleringen die bestaan uit mengsels met andere werkzame stoffen. Endosulfan, dat momenteel [0-10]% van de omzet in deze markt vertegenwoordigt, is alleen opnieuw geregistreerd voor katoen en tomaten en zal na 2003 dus niet meer worden gebruikt voor bieten. Daarom verwachten de partijen dat het marktaandeel van ACS zal slinken tot [10-20]% en schatten ze dat hun gecombineerde marktaandeel in 2004 nog maar [30-40]% zal zijn.

- (229) De door de partijen voorspelde daling van hun marktaandeel berust op de veronderstelling dat alle andere concurrenten hun productportefeuilles zullen handhaven. Zoals eerder is gezegd, is dat niet het geval en zal de herregistratie ook gevolgen hebben voor de concurrenten.
- (230) In het onderzoek van de markt is aangegeven dat deltamethrin en beta-cyfluthrin vergelijkbare producten zijn en dat de combinatie hiervan de nieuwe entiteit zou verzekeren van een sterke positie in de pyrethroïden. De partijen zouden ook nog een derde pyrethroïde in hun portefeuille hebben, namelijk cyfluthrin. Derden hebben aangegeven dat, wat de breedte van het werkingsspectrum betreft, deltamethrin het beste pyrethroïde op de markt is. Er zijn slechts lage doseringen van nodig en vergeleken met concurrerende producten is het goedkoop. Beta-cyfluthrin is vergelijkbaar qua werkzaamheid maar is duurder. Hoewel de partijen [...] verkoop van deze twee producten hebben voorspeld, zal de verkoop naar verwachting [...].
- (231) De partijen hebben gesteld dat beta-cyfluthrin en deltamethrin gericht zijn tegen dezelfde plagen en niet complementair zijn op de Franse bietenmarkt. Verder hebben de partijen gesteld dat deze producten tot dezelfde klasse behoren en niet samen kunnen worden gebruikt in een programma voor resistentiemanagement. De partijen hebben gesteld dat er geen reden is waarom de positie van de partijen in de markt sterker zou worden door het combineren van twee producten uit dezelfde klasse die gericht zijn tegen dezelfde plagen. In het verlengde van het bovenstaande is de Commissie echter van mening dat, als er resistentie ontstaat tegen het ene pyrethroïde, er niet noodzakelijkerwijs ook resistentie hoeft te ontstaan tegen het andere. De partijen zouden drie pyrethroïden in hun productaanbod hebben, waardoor ze betere mogelijkheden zouden hebben om spuitprogramma's en pakketkortingen aan te bieden dan hun concurrenten, die slechts één pyrethroïde in hun productportefeuille hebben.
- (232) [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten].
- (233) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Franse markt voor blad insecticiden voor bieten.
- (234) De **Griekse** markt vertegenwoordigde in 2000 [...] miljoen EUR. Dat is een lichte stijging ten opzichte van 1998 ([...] miljoen EUR). Het gecombineerde marktaandeel van de partijen bedraagt volgens hun eigen schatting [70-80]% (Bayer: [0-10]%, ACS: [60-70]%). De grootste concurrent in deze markt, BASF, heeft momenteel [10-20]% van de markt in handen, terwijl Syngenta slechts [0-10]% heeft. De partijen verwachten dat hun gecombineerde marktaandeel in 2004 slechts licht zal zijn gedaald naar [60-70]%. Ten aanzien van zuigende

insecten schatten de partijen hun marktaandeel op [60-70]%. Ten aanzien van vretende insecten zou hun marktaandeel [90-100]% zijn.

- (235) De belangrijkste producten van ACS op deze markt zijn deltamethrin (Decis) en endosulfan (Thiodan). Deltamethrin vormt [30-40]% van de totale markt. Endosulfan vertegenwoordigt momenteel [20-30]% van het marktaandeel van ACS. De partijen hebben aangegeven dat [...]. Bayer verkoopt verscheidene producten, waaronder fenthion (Lebaycid CD), cyfluthrin (Baythroid EC) en producten van derden, namelijk parathion-methyl (Folidol M-EC) en azinfos-methyl (Gusathion M EC).
- (236) De prijzen van deltamethrin en endosulfan worden grotendeels bepaald op de Griekse [...] markt, die de partijen voor [40-50]% in handen hebben. Zoals verderop wordt besproken, is de Commissie van mening dat de partijen een machtspositie zouden verwerven op deze markt. Deltamethrin wordt ook gebruikt op de markt voor fruit en noten, waar de partijen dominant zouden worden. In verband hiermee en gezien het grote marktaandeel van de partijen en het ontbreken van sterke concurrenten, is de Commissie dan ook van mening dat de partijen de prijs van deze producten zouden kunnen verhogen zonder een reactie van de concurrenten teweeg te brengen.
- (237) De partijen hebben naar voren gebracht dat [...]. [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten].
- (238) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Griekse markt voor blad insecticiden voor bieten.

- Bodeminsecticiden voor bieten

- (239) Wat bodeminsecticiden voor bieten betreft, hebben de partijen samen een zeer groot marktaandeel in drie lidstaten: België ([80-90]%), Frankrijk ([70-80]%), en het Verenigd Koninkrijk ([70-80]%). In Italië zouden de partijen [40-50]% van de markt in handen hebben.
- (240) De **Belgische** markt werd in 2000 geschat op circa [...] miljoen EUR. De gecombineerde marktpositie van de partijen op deze markt zou volgens hun eigen schatting [80-90]% bedragen (Bayer: [0-10]%, ACS: [80-90]%). Het marktaandeel van de afzonderlijke ondernemingen is de afgelopen drie jaar betrekkelijk stabiel gebleven. Van de overige grote producenten heeft Syngenta in België een omzet van geringe betekenis in deze markt. Generieke concurrenten bezitten [10-20]% van de markt. In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar van de Commissie hebben de partijen de schatting van hun marktaandeel gecorrigeerd. Zij hebben toegegeven dat Force, een product van derden dat is gebaseerd op de werkzame stof tefluthrin, per ongeluk aan de bodemmarkt was toegerekend, terwijl het feitelijk wordt gebruikt voor zaadbehandelings toepassingen. Hierdoor zou het marktaandeel van Bayer dalen tot [0-10]% en het gecombineerde marktaandeel tot [70-80]%.

- (241) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten]. De Commissie is dan ook van mening dat de partijen hun sterke marktpositie correct hebben ingeschat.
- (242) Meer dan [90-100]% van het marktaandeel van ACS komt voor rekening van Regent Plus, een mengselformulering met als werkzame stoffen het pyrazol fipronil en het carbamaat aldicarb. De overige [0-10]% van de omzet van ACS wordt behaald met fipronil (Syllit). Beide producten van ACS worden voor [90-100]% gebruikt in bieten, zodat de prijs van de producten dus op deze markt wordt bepaald. Bayer genereert meer dan [90-100]% van zijn omzet met het carbamaat carbofuran (Curaterr GR), een product van derden dat wordt geleverd door FMC. De partijen verwachten dat hun gecombineerde marktaandeel zal toenemen tot [90-100]% in 2004 [vertrouwelijke informatie van ACS].
- (243) De partijen hebben naar voren gebracht dat de voorgenomen transactie geen belemmering vormt voor daadwerkelijke concurrentie op deze markt. Zij hebben aangevoerd dat fipronil weliswaar octrooibeschermt geniet tot [vertrouwelijke informatie van ACS], maar dat concurrerende organofosfaten en carbamaten perfecte vervangers zijn voor insecticiden op basis van fipronil. De partijen hebben ook betoogd dat [...]. Tot slot hebben de partijen gesteld dat, aangezien de voornaamste markt voor Curaterr wordt gevormd door groenten ([40-50]% van de behaalde omzet) en omdat het gecombineerde marktaandeel van de partijen in de markt voor insecticiden voor groenten slechts [20-30]% bedraagt, er geen kans is op oneerlijke prijsstelling voor Curaterr in België.
- (244) Wat fipronil betreft, [vertrouwelijke informatie van ACS]. Naar aanleiding van het onderzoek beschouwt de Commissie oudere soorten verbindingen zoals organofosfaten en carbamaten niet als substituten voor fipronil. Zoals eerder is gezegd, is er een trend om af te stappen van deze oudere, meer toxische verbindingen.
- (245) De Commissie merkt verder op dat er geen aanwijzingen zijn dat [...]. Gezien het feit dat [...], vermoedt de Commissie dat de partijen [...] met kracht zullen verdedigen. De geïntegreerde brutomarges van [...] liggen in verschillende lidstaten in het algemeen omstreeks [vertrouwelijke informatie van ACS]. [...] [vertrouwelijke informatie van ACS].
- (246) Wat betreft het argument van de partijen dat Curaterr GR voornamelijk in groenten wordt gebruikt, merkt de Commissie op dat, volgens de verstrekte marktgegevens over de bodemtoepassing voor maïs, [50-60]% van de verkoop van Curaterr GR wordt gerealiseerd in bieten en slechts [0-10]% in groenten. De verkoopcijfers van Curaterr GR bedragen [...] EUR voor groenten, [...] EUR voor bieten en [...] EUR voor maïs. Gegeven dat de verkoop van Curaterr GR in bieten en maïs samen hoger is dan in groenten, en gezien het feit dat Bayer [40-50]% van de bodeminsecticidenmarkt voor maïs in handen heeft, is de Commissie van mening dat de resulterende marktpositie op het gebied van bieten invloed zou kunnen hebben op de prijsbepalende factoren voor Curaterr GR.

- (247) De partijen hebben naar voren gebracht [...]. De partijen hebben gesteld dat Syngenta fosthiazaat op deze markt gaat lanceren. [Vertrouwelijke informatie over de productlancerings van de concurrenten].
- (248) Om alle bovengenoemde redenen, en met name gezien het grote marktaandeel en het feit dat de transactie de grootste O&O-gebaseerde concurrenten op deze markt bijeen zou brengen, concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Belgische markt voor bodeminsecticiden voor bieten.
- (249) **Frankrijk** is de grootste markt voor bieteninsecticiden in de EER. Insecticiden voor bodemtoepassing vormen iets minder dan [40-50%] van de totale Franse markt en waren in 2000 goed voor [...] miljoen EUR. In 2001 kromp de totale markt van [...] miljoen EUR met bijna [30-40]%. Tegelijkertijd wisten de partijen hun marktpositie min of meer te behouden. De partijen verwachten dat de totale markt in 2004 nog kleiner zal zijn geworden.
- (250) Op deze markt bedraagt het gecombineerde marktaandeel van de partijen volgens hun eigen schatting in de aanmelding [70-80]% (Bayer: [0-10]%, ACS: [70-80]%). Andere concurrenten op deze markt zijn erg klein en bestaan uit lokale en generieke fabrikanten. Concurrenten menen dat de marktpositie van de partijen sterker is, namelijk eerder [90-100]% van de markt. In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar van de Commissie hebben de partijen uitgelegd dat Force, een product van derden dat is gebaseerd op de werkzame stof tefluthrin, per ongeluk aan de bodemmarkt was toegerekend, terwijl het feitelijk voor zaadbehandelingstoepassingen wordt gebruikt. Volgens de partijen daalt het marktaandeel van Bayer hierdoor tot [0-10]% en het gecombineerde marktaandeel van de partijen tot [70-80]%.
- (251) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten].
- (252) ACS behaalt bijna zijn gehele omzet met het carbamaat aldicarb (Temik), het belangrijkste product op deze markt met [60-70]% van de totale verkoop. ACS verkoopt ook een formulering die bestaat uit een combinatie van aldicarb en fipronil (Cardinal/Trident). Van de verkoop van aldicarb wordt [70-80]% gerealiseerd in deze markt, wat aangeeft dat de prijs van aldicarb op deze markt wordt bepaald. ACS heeft ook een beperkte verkoop van carbofuran (Stelon), een product van derden dat wordt geleverd door [...].
- (253) Bayer behaalt bijna zijn gehele omzet met werkzame stoffen die door derde leveranciers worden geproduceerd en met het carbamaat carbofuran (Carbofuran MF, [...]).
- (254) De partijen hebben gesteld dat, ondanks hun grote marktaandeel, de transactie geen negatieve gevolgen zal hebben voor de mededinging. In het bijzonder hebben de partijen gesteld dat derde leveranciers de levering van hun producten aan Bayer vermoedelijk zullen staken als de fusie eenmaal een feit is. Verder hebben de partijen gesteld dat de prijzen voor Bayers carbofuran niet op concurrentieverstorende wijze kunnen worden verhoogd omdat de prijs in de concurrerende markt voor [...] insecticiden wordt bepaald. Bovendien hebben de

partijen gesteld dat de verkoopprijzen van carbofuran de afgelopen jaren aanzienlijk zijn gedaald. Volgens de partijen hangt dit vooral samen met het feit dat het product hevige concurrentie ondervindt van generieke leveranciers. Aangezien carbofuran in het herregistratieproces zal worden verdedigd door [...], verwachten de partijen dat de generieke concurrentie in de toekomst zal toenemen. Tot slot hebben de partijen gesteld dat Otsuka in 2002/2003 vermoedelijk de carbamaten benfuracarb en alanycarb op de markt zal brengen.

- (255) De Commissie merkt om te beginnen op dat er geen aanwijzingen zijn dat derden hun leveringscontracten zullen opzeggen. Verder merkt de Commissie op dat de partijen hebben voorspeld dat hun marktpositie in 2004 op een hoog niveau gehandhaafd zal blijven ([60-70]%). Wat carbofuran betreft, merkt de Commissie naar aanleiding van het onderzoek op dat zich in de Europese gewasbeschermingsindustrie een algemene prijsdaling heeft voorgedaan en dat deze eerder te maken heeft met de algemene problemen in de landbouw dan met generieke concurrentie.
- (256) Wat de prijsstelling van carbofuran betreft, merkt de Commissie op dat Bayer [80-90]% van zijn marktaandeel op deze markt verwezenlijkt met producten die alleen in deze markt worden verkocht en waarvan de prijzen op deze markt worden vastgesteld. De prijsstelling van carbofuran is daarom niet relevant voor de beoordeling van de mededingingseffecten van de fusie. De Commissie vermoedt dat de machtspositie die na de fusie zal ontstaan, invloed zal hebben op de prijsbepalende factoren voor deze andere producten.
- (257) De Commissie is van mening dat, door de samenvoeging van de twee voornaamste O&O-gebaseerde ondernemingen, de transactie zal leiden tot een aanzienlijke structurele wijziging van de markt. Deze positie zal nog verder worden versterkt door [vertrouwelijke informatie van ACS]¹⁵. [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten]. De Commissie heeft geen informatie over de genoemde productlanceringen van de carbamaten benfuracarb en alanycarb. In ieder geval acht de Commissie het niet waarschijnlijk dat deze producten, die afkomstig zijn uit oude klassen van insecticiden waarvan het gebruik geleidelijk zal afnemen in de EER, een tegenwicht zullen kunnen vormen tegen de sterke positie van de partijen, met name gezien het feit dat [vertrouwelijke informatie van ACS].
- (258) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Franse markt voor bodeminsecticiden voor bieten.
- (259) De totale **Britse** markt voor bodeminsecticiden voor bieten bedroeg in 2000 [...] miljoen EUR. Dat is een daling van circa [40-50]% ten opzichte van 1998, toen de totale markt [...] miljoen EUR bedroeg. In deze periode hebben de partijen hun marktpositie grotendeels weten te behouden.

¹⁵ [Vertrouwelijke informatie van ACS].

- (260) Volgens hun eigen schatting bedraagt het gecombineerde marktaandeel van de partijen [70-80]% (Bayer: [0-10]%, ACS: [60-70]%), een positie die zij ook in de nabije toekomst verwachten te behouden. DuPont is de grootste concurrent met [10-20]% van de markt. Syngenta bezit [0-10]% van de markt.
- (261) De Commissie heeft de verkoopcijfers van derden geverifieerd. [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten]. Het marktaandeel van de partijen zou daarom nog hoger kunnen liggen dan [70-80]%.
- (262) ACS haalt zijn omzet volledig uit aldicarb (verkocht onder de merknaam Temik), terwijl Bayers enige product in het Verenigd Koninkrijk carbofuran is (verkocht als Yaltox GR).
- (263) De partijen hebben gesteld dat er op deze markt geen mededingingsbezwaren zullen rijzen. Zij hebben betoogd dat, aangezien Bayer slechts een relatief klein percentage aan het marktaandeel van ACS toevoegt, de transactie niet zal leiden tot een aanzienlijke wijziging in de huidige marktstructuur. Volgens de partijen geldt dit des te meer omdat Bayers enige product, carbofuran, een product van derden is, namelijk van [...]. Wat aldicarb betreft, hebben de partijen gesteld dat de prijzen voor aldicarb op de Britse markt de afgelopen jaren voortdurend zijn gedaald, ondanks het marktaandeel van ACS van [60-70]%. De partijen hebben gesteld dat aldicarb niet meer geïsoleerd is en generieke concurrentie ondervindt, zodat alle omstandigheden erop duiden dat deze prijsdaling in de toekomst zal doorzetten. Verder vormt het verkoopvolume van aldicarb voor bieten slechts [10-20]% van de totale verkoop van dit product in het Verenigd Koninkrijk. De voornaamste markt voor aldicarb wordt gevormd door aardappelen ([80-90]% van de omzet), en de prijzen worden dus eerder bepaald op de aardappelmarkt dan op de bietenmarkt. Verder hebben de partijen gesteld dat concurrenten iedere poging van de gecombineerde entiteit om de prijzen te verhogen, zouden aangrijpen om hun eigen omzet en marktaandeel te vergroten, en dat de concurrenten, ondanks hun geringe marktaanwezigheid, een tegenwicht zouden kunnen vormen tegen de marktpositie van de gefuseerde entiteit. Tot slot hebben de partijen betoogd dat Otsuka zijn nieuwe carbamaten benfuracarb en alanycarb naar verwachting in respectievelijk 2002 en 2003 op de markt zal brengen en dat deze concurrentie zullen bieden aan de producten van de partijen.
- (264) De Commissie merkt ten eerste op dat, gezien de reeds sterke positie van ACS en [vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten] van andere concurrenten op de markt, de transactie zal leiden tot een aanzienlijke wijziging in de marktstructuur. De Commissie denkt niet dat de concurrenten een tegenwicht zullen kunnen vormen tegen de marktmacht van de nieuwe entiteit. De Commissie heeft geen aanwijzingen dat de leveringsrelatie met [...] zal worden beëindigd. Wat de prijsdaling van aldicarb betreft, merkt de Commissie in het verlengde van het voorgaande op dat zich in de Europese gewasbeschermingsindustrie een algemene prijsdaling heeft voorgedaan die eerder te maken heeft met de algemene problematiek in de landbouw dan met generieke concurrentie. De Commissie merkt ook op dat ACS een sterke positie heeft op de aardappelmarkt ([50-60]%), waar de prijs van aldicarb wordt

bepaald. Aangezien aldicarb in het Verenigd Koninkrijk alleen wordt verkocht voor aardappelen en bieten, is de Commissie van mening dat de prijsbepalende factoren voor aldicarb zouden kunnen veranderen na het ontstaan van een machtspositie in bieten. Tot slot heeft de Commissie geen informatie over de genoemde productlanceringen van de carbamaten benfuracarb en alanycarb. In ieder geval acht de Commissie het onwaarschijnlijk dat deze producten, die afkomstig zijn uit oude klassen van insecticiden waarvan het gebruik geleidelijk zal afnemen in de EER, een tegenwicht zullen kunnen vormen tegen de sterke positie van de partijen, zeker op de korte termijn.

- (265) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Britse markt voor bodeminsecticiden voor bieten.
- (266) De totale marktomvang in **Italië** is min of meer stabiel geweest en bedroeg in 2000 [...] miljoen EUR. Naar verwachting zal de markt groeien tot [...] miljoen EUR in 2004.
- (267) Het gecombineerde marktaandeel van de partijen bedraagt volgens hun eigen schatting [40-50]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [20-30]%). De partijen stellen dat Syngenta [10-20]% van de markt bezit. Volgens de partijen is er sprake van een groot aantal lokale en generieke bedrijven, die samen een marktaandeel van [30-40]% hebben.
- (268) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten].
- (269) ACS realiseert zijn volledige omzet met fipronil, dat op de markt is onder de merknaam Regent. Het marktaandeel van Bayer wordt voornamelijk gevormd door het carbamaat carbosulfan (Marshall GR), dat een product van derden is. In totaal verkoopt Bayer [...] producten op deze markt. Tot de eigen producten van Bayer behoren cyfluthrin en methiocarb.
- (270) Fipronil [vertrouwelijke informatie van ACS]. Het marktaandeel van Fipronil is opgevoerd van [0-10]% in 1998 naar [20-30]% in 2000, en de partijen verwachten een verdere stijging tot [30-40]% in 2004. De partijen schatten dat hun gecombineerde marktaandeel in 2004 meer dan [50-60]% zal zijn.
- (271) De partijen hebben gesteld dat er op deze markt geen mededingingsbezwaren zullen rijzen omdat cyfluthrin en methiocarb hun voornaamste toepassing hebben in andere gewassen en de prijzen dus worden bepaald op grond van de concurrentiesituatie in andere markten. De partijen hebben ook gesteld dat een aantal lokale en generieke bedrijven met een gezamenlijk marktaandeel van veel meer dan [30-40]% heel goed kan reageren op eventueel concurrentieverstorend gedrag van de gefuseerde entiteit. Behalve de verkoop van fosthiazaat door Syngenta bieden deze concurrenten een breed assortiment producten aan, waaronder organofosfaten en carbamaten, die volgens de partijen net zo effectief zijn als het op fipronil gebaseerde Regent van ACS en de producten van Bayer. Net als voor Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk geldt ook voor Italië dat Otsuka naar verwachting zijn nieuwe carbamaten benfuracarb en alanycarb in respectievelijk 2002 en 2003 op de markt zal brengen. De partijen hebben

gesteld dat beide producten volledig substitueerbaar zijn voor de producten van de partijen.

- (272) De Commissie merkt om te beginnen op dat Bayers sterkste product, carbosulfan – dat, volgens de informatie waarover de Commissie beschikt, na fipronil het belangrijkste product op de markt is – hoofdzakelijk in dit gewas wordt gebruikt ([50-60]%). Daarom wordt de prijs van carbosulfan grotendeels in deze markt bepaald. De machtspositie die op deze markt zal ontstaan, zou de partijen ertoe kunnen bewegen om de prijs van carbosulfan te verhogen. De Commissie merkt ook op dat drie andere producten van Bayer hoofdzakelijk in deze markt worden gebruikt. Gezien de geringe betekenis van alle overige spelers op deze markt, is de Commissie van mening dat zij geen tegenwicht zullen kunnen vormen tegen de marktmacht van de nieuwe entiteit.
- (273) Naar aanleiding van het onderzoek is de Commissie bovendien van mening dat organofosfaten en carbamaten geen bedreiging kunnen vormen voor de positie van fipronil. Naar het oordeel van de Commissie zal de lancering van twee nieuwe carbamaten vooralsnog nauwelijks effect hebben op de markt, met name omdat ze zullen moeten concurreren met de twee toonaangevende producten. De marktpositie van de partijen zal verder worden versterkt [vertrouwelijke informatie van ACS].
- (274) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Italiaanse markt voor bodeminsecticiden voor bieten.

c) Insecticiden voor granen

- Inleiding

- (275) In COMP/M.1806 – *AstraZeneca/Novartis* oordeelde de Commissie dat, hoewel graangewassen door allerlei insecten kunnen worden belaagd, bladluizen verreweg de voornaamste aantasters vormen. Daarom is de insecticidenmarkt voor granen te beschouwen als een bladluizenmarkt. Bladluizen zijn blad insecten en behoren tot de belangrijkste zuigende insecten.
- (276) In haar beschikking in de zaak COMP/M.1806 – *AstraZeneca/Novartis* (par. 422) stelde de Commissie in haar beoordeling van de graanmarkten ook dat het marktaandeel van pyrethroïden vermoedelijk verder zal toenemen, aangezien insecticiden op basis van de andere twee soorten verbindingen – organofosfaten en carbamaten – worden bedreigd door de regelgeving in het kader van het registratieproces. In die beschikking merkte de Commissie ook op dat lambda-cyhalothrin het belangrijkste pyrethroïde is in de EER, vóór deltamethrin (Aventis), cypermethrin en tau-fluvalinaat.
- (277) Volgens de partijen zijn neonicotinoïden niet erg succesvol op de markten voor graaninsecticiden. De partijen hebben gezegd dat de prijsstelling van neonicotinoïden zoals imidacloprid is gebaseerd op [...]. Daarom zijn deze producten economisch onaantrekkelijk voor graanboeren, die altijd een

goedkoop knock-down-product¹⁶ tegen bladluizen zoeken. Volgens de partijen geldt dit in het bijzonder voor de Zuid-Europese graanmarkten van Griekenland, Italië en Portugal, waar de graanteelt economisch minder levensvatbaar is dan in de Noord-Europese landen, zoals Duitsland en Frankrijk. De partijen hebben naar voren gebracht dat [...]. De partijen hebben gesteld dat graanboeren wachten met spuiten tot de bladluizen verschijnen en dat ze daarom graag een zeer snel knock-down-effect willen zien. De enige reden waarom neonicotinoïden voor een klein deel van de graanboeren toch interessant zijn, is volgens de partijen dat ze in vergelijking met oudere producten betrekkelijk veilig zijn en/of omdat bepaalde gebieden voorspelbare uitbraken van bladluizen hebben en preventief spuiten dus mogelijk is. De partijen hebben niettemin betoogd dat deze afnemers slechts een beperkte afzet voor hun rekening nemen.

- (278) Derden zijn het er over het algemeen mee eens dat de blad insecticidenmarkt voor granen hoofdzakelijk een pyrethroidemarkt is en dat oudere producten nog altijd efficiënt worden gebruikt. Naar men zegt is de voornaamste reden hiervoor dat er na bladbespuiting maar een beperkt transport van de actieve stof nodig is in de plant. Vanwege de morfologie van plant bereikt de spuitnevel namelijk alle homoptera (bladluizen) die onbeschut op de aar zitten. Pyrethroiden zijn daarom geschikt voor insectenbestrijding in granen, ze zijn goedkoop en transport in de plant is niet essentieel.
- (279) Bij granen die in de winter zijn gezaaid vindt bladbehandeling plaats in het najaar en het voorjaar; bij granen die in het voorjaar zijn gezaaid gebeurt dit in het voorjaar en de zomer. Er is op gewezen dat, voor wintergranen, een zaadbehandeling met neonicotinoïden een veel betere bescherming garandeert dan welke bladtoepassing ook en dat hiermee bladluizenplagen in de herfst worden tegengegaan. De reden dat het juist dan van belang is om bladluizen te bestrijden, is dat ze virussen overbrengen die de granen gedurende de winterperiode aantasten. Vervolgens vindt in het voorjaar bladtoepassing plaats om bladluizen te doden die de jonge aren belagen. Derden hebben aangegeven dat de meeste middelen voor bladbespuiting tegenwoordig pyrethroiden, organofosfaten of carbamaten zijn. Het populairst zijn pyrethroiden, of mengsels van pyrethroiden met een organofosfaat of een carbamaat. Er is op gewezen dat neonicotinoïden niet de beste producten zijn voor bladbespuiting omdat ze duurder zijn en omdat er resistentie zou kunnen optreden als een zaadbehandeling met een neonicotinoïde wordt gevolgd door een bladbespuiting met een neonicotinoïde.
- (280) Bij zomergranen is de zaadbehandeling meer bedoeld om ritnaalden en bodeminsecten te bestrijden, en naar men zegt zijn neonicotinoïden daarvoor niet de meest ideale producten. Evenals bij wintergranen bestaan de bladtoepassingen overwegend uit pyrethroiden, organofosfaten of carbamaten. Er is echter gesteld dat er bij bladbespuiting met een neonicotinoïde minder kans op resistentieontwikkeling zou zijn. Ten aanzien van toepassingen tijdens de

¹⁶ Knock-down-middelen hebben gewoonlijk al na enkele seconden effect.

aarvorming is gesteld dat de neonicotinoïden geleidelijk een groter marktaandeel zullen verwerven vanwege hun snelle werking.

- Marktpositie

- (281) Met een marktwaarde van 59,9 miljoen EUR behoort de totale markt voor graaninsecticiden tot de grootste insecticidenmarkten in de EER. Het bladsegment is goed voor [...] miljoen EUR, het bodemsegment slechts voor [...] miljoen EUR.
- (282) De activiteiten van de partijen overlappen elkaar vooral op het gebied van bladsecticiden. In het bodemsegment is er geen sprake van beïnvloede markten. Op EER-niveau is de gecombineerde marktpositie van de partijen in bladtoepassingen [30-40]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [10-20]%) en in bodemtoepassingen [20-30]% (bijkomend marktaandeel ACS slechts [0-10]%). Syngenta is marktleider in bodemtoepassingen met [30-40]% van de markt. In de bladsecticiden is Dow de grootste concurrent met [10-20]% van de markt, gevolgd door Syngenta ([10-20]%).
- (283) Na de transactie zouden de partijen grote marktaandelen verwerven in Italië ([50-60]%) en in Portugal ([90-100]%).
- (284) In **Italië** is de totale markt gegroeid van [...] miljoen EUR (1998) naar [...] miljoen EUR in 2000. De partijen verwachten dat de markt in de nabije toekomst nog iets zal groeien. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen is volgens hun eigen schatting [50-60]% (Bayer: [0-10]%, ACS: [40-50]%). Terwijl het marktaandeel van Bayer terugliep van [10-20]% in 1998 naar [0-10]% in 2000, wist ACS zijn marktaandeel juist te vergroten van [10-20]% in 1998 naar [40-50]% in 2000¹⁷. De partijen stellen dat Syngenta de voornaamste concurrent is met een marktaandeel van [20-30]%. Volgens de partijen hebben generieke leveranciers samen een marktaandeel van [20-30]%. In het segment zuigende insecten zouden de partijen [50-60]% van de markt in handen hebben.
- (285) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten].
- (286) ACS haalt zijn omzet vrijwel volledig uit het pyrethroïde deltamethrin ([40-50]% van het marktaandeel), dat wordt verkocht onder de merknamen Decis, Decis D, Decis Quick en Best. Bayers organofosfaat oxydemeton-methyl (Metasystox-R EC) vormt momenteel [0-10]% van het marktaandeel. Verder verkoopt Bayer het pyrethroïde cyfluthrin (Baythroid EC) en het neonicotinoïde imidacloprid. Cyfluthrin en imidacloprid vertegenwoordigen elk minder dan [0-10]% van de markt.

¹⁷ Op 18 januari 2002 hebben de partijen gecorrigeerde omzetcijfers voor ACS verstrekt. Hieruit blijkt dat de omzet van ACS op deze markt in 1999 [...] EUR was en niet [...] EUR, zoals opgegeven in de marktaandeelinformatie in de aanmelding. De partijen hebben hun schatting van de totale marktomvang echter niet aangepast, wat het zeer grote marktaandeel van ACS in 1999 zou verklaren.

- (287) De partijen hebben gesteld dat al deze producten hun voornaamste markt hebben in andere gewassen. Oxydemeton-methyl wordt vooral gebruikt in fruit en noten, waar de partijen een gecombineerd marktaandeel hebben van [30-40]%. Van de omzet die wordt gerealiseerd met deltamethrin onder de merknaam Decis, is slechts [10-20]% toe te schrijven aan granen, aangezien het product ook wordt gebruikt in groenten, siergewassen, olie- en eiwithoudende gewassen en maïs. Daarom hebben de partijen gesteld dat de prijzen van deze producten niet worden bepaald door de concurrentiesituatie in de markt voor graaninsecticiden maar in andere markten. De partijen hebben ook gesteld dat deltamethrin niet meer onder octrooi staat en hevige concurrentie ondervindt van generieke producten en andere pyrethroïden, en dat ze daarom verwachten dat de verkoop van deltamethrin na 2004 snel zal teruglopen. De partijen hebben gesteld dat er allerlei generieke vormen van deltamethrin op de markt zijn en dat generieke pyrethroïden hebben gezorgd voor felle concurrentie en een neerwaartse druk op de prijzen.
- (288) Wat de verkoop van deltamethrin (Decis) betreft, merkt de Commissie op dat na de fusie ongeveer [40-50]% van de omzet uit deltamethrin zal worden gegenereerd in [...], waar de partijen na de fusie een machtspositie zouden krijgen. Na de transactie zou bijna [50-60]% van de omzet uit deltamethrin worden gerealiseerd in teelten waar de partijen dominant worden. Daarom is de Commissie van mening dat de transactie leidt tot een structurele wijziging van de markt en dat de sterke positie die in de graanmarkt wordt verworven, de prijsbeslissingen ten aanzien van deltamethrin in de toekomst verder zou kunnen beïnvloeden. Bovendien is aangegeven dat twee goede pyrethroïden – deltamethrin en cyfluthrin – door dezelfde onderneming zouden worden verkocht. Daarom lijkt het onwaarschijnlijk dat het pyrethroïde lambda-cyhalothrin van Syngenta (Karate) een tegenwicht zou kunnen vormen tegen de marktmacht van de nieuwe entiteit. Derden hebben ook aangegeven dat de nieuwe entiteit zich op de markt voor blad-insecticiden voor granen, met name zomergranen, zou kunnen begeven met een combinatieproduct van een neonicotinoïde en deltamethrin. Volgens derden zou een dergelijk mengsel kunnen concurreren op basis van de prijs, en zou dit een mogelijkheid zijn om het aanbod van mengsels van pyrethroïden met organofosfaten of carbamaten verder te diversifiëren.
- (289) Wat betreft het argument van de partijen dat deltamethrin niet meer geöctrooieerd is en hevige concurrentie ondervindt van generieke producten en andere pyrethroïden, hebben derden aangegeven dat de dalende prijsniveaus in Europa niet in de eerste plaats zijn veroorzaakt door generieke concurrentie. In weerwil van het argument van de partijen betreffende felle prijsconcurrentie en generieke vormen van deltamethrin, merkt de Commissie ook op dat ACS marktleider is en in Italië een zeer hoge winstmarge op deltamethrin heeft weten te behouden, [vertrouwelijke informatie van ACS]. ACS produceert deltamethrin in [...] en heeft volgens derden een kostenvoordeel op de markt. De Commissie merkt op dat de partijen verwachten dat hun gecombineerde marktaandeel zal toenemen tot [50-60]% in 2004, waarbij de verkoop van deltamethrin naar verwachting min of meer op hetzelfde niveau zal blijven. Uit de interne stukken van ACS blijkt ook dat [vertrouwelijke informatie van ACS]. In verband

hiermee en gezien het feit dat een groot aantal producten die nu met deltamethrin concurreren, door de herregistratie zullen verdwijnen, lijkt het niet aannemelijk dat de verkoop van dit oude maar zeer sterke product zo snel zal afnemen als de partijen beweren.

- (290) [...]. [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten].
- (291) Naar aanleiding van het onderzoek is de Commissie van mening dat de partijen vermoedelijk in staat zullen zijn hun grote marktaandeel voorlopig te behouden. In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar van de Commissie hebben de partijen gesteld dat neonicotinoïden geen grote rol spelen in granen vanwege hun hoge prijs en dat de werkzaamheid van deltamethrin tegen bladluizen niet significant zou verbeteren door het te mengen met imidacloprid. De Commissie is echter van mening dat, zoals door derden is aangegeven, neonicotinoïden in de toekomst belangrijker zouden kunnen worden op deze markt. Bovendien, een van de redenen om combinatieproducten te creëren is volgens ACS dat hierdoor de kosten van toetreding tot de markt voor de concurrenten hoger worden. Daarnaast zouden de twee pyrethroïden in combinatie met imidacloprid ook een interessant pakket kunnen vormen met het oog op resistentie management. Er is geen enkele andere marktdeelnemer die een dergelijk pakket kan aanbieden. Zoals hierboven is besproken, zou de transactie er daarom toe kunnen leiden dat concurrenten buiten de markt worden gehouden.
- (292) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Italiaanse markt voor blad insecticiden voor granen.
- (293) Met een marktvolume van [...] miljoen EUR is de **Portugese** markt voor blad insecticiden voor granen erg klein. De afgelopen drie jaar is er sprake geweest van een lichte groei. De partijen hebben gezamenlijk [90-100]% van deze markt in handen (Bayer: [50-60]%, ACS: [30-40]%). Het marktaandeel van Bayer is gedaald ten opzichte van [90-100]% in 1998. ACS heeft zijn marktaandeel juist vergroot van [0-10]% naar de huidige [30-40]%. De partijen stellen dat Syngenta [0-10]% van de markt bezit. In het segment zuigende insecten zouden de partijen [90-100]% van de markt in handen hebben.
- (294) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten].
- (295) Bayer behaalt zijn gehele omzet in deze markt met zijn organofosfaat oxydemeton-methyl (Metasystox-R EC). Het enige product van ACS is het organofosfaat dimethoaat (Dafenil), een product van derden dat wordt geleverd door [...].
- (296) De partijen hebben gesteld dat er op deze markt geen mededingingsbezwaren zullen rijzen. Zij hebben naar voren gebracht dat de producten die worden verkocht voor de bescherming van granen, hun voornaamste toepassing hebben in andere gewassen en dat de prijzen dus worden bepaald op grond van de concurrentiesituatie op die andere markten. De graanmarkt vertegenwoordigt minder dan [0-10]% van de verkoop van dimethoaat door ACS en van de

verkoop van oxydemeton-methyl door Bayer in Portugal. De partijen hebben gesteld dat beide producten voornamelijk worden gebruikt in fruit en noten, waar de partijen een gecombineerd marktaandeel hebben van [40-50]%.

- (297) Hoewel de partijen hebben gesteld dat zij geen enkele reden hebben tot concurrentieverstorende prijsstelling in de markt voor graaninsecticiden, meent de Commissie ten eerste dat de partijen een machtspositie zouden krijgen op de fruit- en notenmarkt, en ten tweede dat de partijen na de fusie dominant zouden worden op alle andere markten waar deze twee producten worden gebruikt ([...]). Daarom is de Commissie van mening dat de partijen in staat zouden zijn de prijs van hun producten te verhogen.
- (298) De partijen hebben ook gesteld er geen mededingingsbezwaren zouden rijzen omdat het marktaandeel van Bayer de afgelopen jaren aanzienlijk is afgenomen. De Commissie merkt echter op dat de partijen verwachten dat het marktaandeel van Bayer zal toenemen tot [90-100]% in 2004. De partijen hebben uitgelegd dat deze schatting berust op de veronderstelling dat [...] de levering van dimethoaat aan de nieuwe entiteit niet zal voortzetten, zodat het marktaandeel van Bayer in die kleinere markt zal toenemen, ook al wordt geen significante omzetgroei verwacht. Aangezien er echter op dit moment geen aanwijzingen zijn dat er een einde zal komen aan de levering van dimethoaat, gaat de Commissie ervan uit dat de overlapping na de transactie zal voortduren.
- (299) De partijen hebben ook gesteld dat Bayers product oxydemeton-methyl zal worden geherregistreerd door United Phosphorus en dus te maken zal krijgen met generieke concurrentie. De Commissie is echter van mening dat, gezien het zeer grote marktaandeel van de partijen op deze markt, een generiek product geen tegenwicht zal kunnen vormen tegen de macht van de partijen om de prijzen op deze markt te verhogen, met name omdat United Phosphorus een nieuwkomer zal zijn op deze markt.
- (300) [...]. [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten].
- (301) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Portugese markt voor bladnsecticiden voor granen.

d) Insecticiden voor citrusvruchten

- (302) Citrusvruchten groeien slechts in vier landen binnen de EER: Griekenland, Italië, Portugal en Spanje. De partijen hebben gesteld dat bij de producten die geschikt zijn om citrusvruchten te beschermen tegen insectenplagen, het zwaartepunt ligt op bladbehandeling. Met een marktwaarde van [...] miljoen EUR vormt het bladsegment ongeveer [90-100]% van de totale markt voor citrusinsecticiden.
- (303) Op EER-niveau zouden de partijen [30-40]% van de bodeminsecticidenmarkt voor citrusvruchten voor hun rekening nemen (Bayer: [0-10]%, ACS: [20-30]%). Marktleider in dit segment is FMC met [40-50]% van de markt. In de bladbehandeling zouden de partijen [10-20]% van de totale markt in handen

hebben (Bayer: [10-20]%, ACS: [0-10]%). Syngenta bezit [30-40]% van de markt.

- (304) Op nationaal niveau zouden de partijen in **Portugal** een relatief sterke gecombineerde marktpositie verwerven in de bladtoepassingen. De totale marktwaarde in Portugal bedroeg in 2000 [...] miljoen EUR. Op de korte termijn wordt een groei van de markt verwacht. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen is volgens hun eigen schatting [40-50]% (Bayer: [30-40]%, ACS: [0-10]%). Dankzij de stijgende verkoop van imidacloprid is het marktaandeel van Bayer gestaag gegroeid. Syngenta is de enige andere O&O-gebaseerde onderneming op deze markt. De partijen schatten het marktaandeel van Syngenta op [20-30]%. De partijen hebben naar voren gebracht dat generieke leveranciers een gezamenlijk marktaandeel van [30-40]% hebben, en hebben informatie verstrekt waardoor dit wordt gestaafd.
- (305) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten] en het grote aantal generieke producten, lijkt de schatting die de partijen hebben gemaakt van hun marktpositie daarom grotendeels correct.
- (306) Als zuigende insecten afzonderlijk worden beschouwd, hebben de partijen naar eigen zeggen een marktaandeel van [30-40]%. Ten aanzien van vretende insecten schatten de partijen hun marktpositie op [40-50]%.
- (307) Bayer verkoopt op deze markt vóór alles imidacloprid, dat wordt verkocht onder de merknaam Confidor. De verkoop van imidacloprid is gestaag toegenomen en zal in 2004 naar verwachting met circa [10-20]% zijn gestegen. Imidacloprid is het best verkochte product op de markt en neemt in zijn eentje [10-20]% van het marktaandeel voor zijn rekening.
- (308) De partijen hebben gesteld dat het middel abamectine van Syngenta werkt tegen meer verschillende aantasters dan imidacloprid en dus succesvoller is op de markt. De partijen hebben echter naar voren gebracht dat, hoewel abamectine een acaricide is en in Portugal alleen is geregistreerd voor bladmineerders, boeren uit het etiket kunnen afleiden dat abamectine ook werkt tegen mijten indien het wordt toegepast in de dosering voor appels. Uit het onderzoek van de Commissie blijkt echter dat abamectine weliswaar mijten bestrijdt in appels, maar dat deze mijten geen plaag vormen in citrusvruchten. In ieder geval is het onwettig om bestrijdingsmiddelen te gebruiken voor toepassingen waarvoor ze niet zijn toegelaten. Wat betreft de bewering van Bayer dat abamectine succesvoller is op de markt, [vertrouwelijke verkoopgegevens over Syngenta's product abamectine]. Het is daarom niet correct om te stellen dat abamectine succesvoller is op deze markt.
- (309) Verder verkoopt Bayer omethoaat (Folimat SL), fenthion (Lebaycid EC) en flufenoxuron (Cascade EC, [...]). De partijen hebben naar voren gebracht dat omethoaat niet opnieuw zal worden geregistreerd in Europa. ACS verkoopt alleen producten van derden, waarvan chloorpyrifos (Lorvek, [...]) en butocarboxim (Drawin, [...]) de belangrijkste zijn.

- (310) De partijen zeggen te verwachten dat hun gecombineerde marktaandeel zal afnemen tot [20-30]% in 2004, omdat omethoat niet opnieuw zal worden geregistreerd en omdat ze verwachten dat de levering van producten van derden aan ACS zal worden gestaakt. De partijen hebben ook gesteld dat [...]. Tot slot hebben de partijen ook nog gesteld dat zij te maken zullen krijgen met felle concurrentie van twee nieuwe acariciden: etoxazol van Sumitomo en milbemectin van Sankyo. De partijen hebben gesteld dat deze twee producten stevige concurrentie zullen bieden en dat ze zullen bijdragen tot de vergroting van het marktaandeel van andere concurrenten van [30-40]% naar [40-50]% in 2004.
- (311) De Commissie acht het onwaarschijnlijk dat het marktaandeel van de partijen zal teruglopen tot [20-30]%. Ten eerste zijn er geen aanwijzingen dat derden hun leveringscontracten met ACS zullen opzeggen. Ten tweede zal, volgens een voorzichtige schatting van Bayer, de verkoop van imidacloprid in 2004 met [10-20] procentpunten zijn gestegen. [...].
- (312) Wat etoxazol en milbemectin betreft, blijkt uit het onderzoek dat geen van deze twee acariciden zullen kunnen concurreren met imidacloprid als het gaat om de bestrijding van zuigende insecten. Bovendien hebben acariciden een zeer nauw werkingsspectrum en zijn ze in de eerste plaats gericht tegen mijten. Aangezien de partijen hebben gesteld dat Bayers middel spirodiclofen voornamelijk zal worden gebruikt voor de bestrijding van mijten en daarom geen substantieel marktaandeel zal kunnen verwerven, is de Commissie van mening dat ditzelfde ook moet gelden voor de mijtenbestrijdingsmiddelen etoxazol en milbemectin.
- (313) De Commissie merkt verder op dat de partijen plannen hebben voor de lancering van [...].
- (314) [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten]. Zoals eerder is gezegd, heeft het onderzoek van de markt verder uitgewezen dat het combineren van twee neonicotinoïden binnen één productportefeuille het productaanbod van de partijen aanzienlijk zal versterken, omdat zij dan spuitprogramma's voor resistentiemanagement kunnen aanbieden die geen van de concurrenten kan evenaren.
- (315) De Commissie is ook van mening dat de algehele marktpositie van de partijen verder zal verbeteren als gevolg van [...]. [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten]. Wat betreft [...], heeft de Commissie in haar beoordeling rekening gehouden met de relatief korte levenscyclus van acariciden. Uit het onderzoek blijkt dat mijtenpopulaties doorgaans goed in staat zijn tot resistentieontwikkeling, waardoor acariciden potentieel een betrekkelijk korte levenscyclus hebben. Daarom is het niet waarschijnlijk dat er juist ten aanzien van acariciden mededingingsbezwaren zullen rijzen.
- (316) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Portugese markt voor blad insecticiden voor citrusvruchten.

e) Insecticiden voor katoen

- (317) Katoen wordt binnen de EER slechts in twee landen geteeld, namelijk in Griekenland en in Spanje. De waarde van de Europese markt bedraagt 32,1 miljoen EUR. Op EER-niveau zouden de partijen een aandeel hebben van [20-30]% van het bladsegment (Bayer: [0-10]%, ACS: [20-30]%) en slechts [0-10]% van het bodemsegment (Bayer: [0-10]%, ACS: [0-10]%). In het bladsegment zouden de partijen marktleider worden; de grootste concurrent, Syngenta, bezit slechts [10-20]% van deze markt. In de bodemtoepassingen staat BASF bovenaan ([30-40]%), gevolgd door FMC ([20-30]%).
- (318) De Commissie is van mening dat er mededingingsbezwaren zouden kunnen rijzen op de **Griekse** markt voor bladtoepassingen, waar het gecombineerde marktaandeel van de partijen volgens hun eigen schatting [40-50]% bedraagt (ACS: [30-40]%, Bayer: [10-20]%). BASF is de grootste concurrent met [10-20]% marktaandeel. Syngenta bezit [0-10]%, Dow [0-10]% en DuPont [0-10]% van de markt. De partijen stellen dat lokale en generieke concurrenten [20-30]% van de markt in handen hebben. De partijen schatten hun marktpositie in het segment zuigende insecten op [60-70]%.
- (319) De Commissie heeft de marktpositie van de voornaamste marktpartijen geverifieerd op basis van de vertrouwelijke verkoopcijfers waarover zij beschikt. [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten]. Uitgaande van de voorzichtige schatting dat generieke producenten [10-20]% van de totale markt uitmaken, zou het gecombineerde marktaandeel van de partijen [40-50]% zijn. Gaat men ervan uit dat generieke leveranciers [20-30]% van de markt hebben, dan zou het marktaandeel van de partijen [40-50]% bedragen. In beide gevallen [vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten]. Verder merkt de Commissie op dat ACS acetamiprid reeds in 2001 op deze markt heeft gelanceerd. Gezien deze recente datum heeft de Commissie nog geen informatie over de verkoop van acetamiprid. In ieder geval zijn deze cijfers niet meegenomen in de schatting die de partijen hebben gemaakt van hun marktpositie, die dus sterker zou kunnen zijn dan is gesteld.
- (320) ACS verkoopt deltamethrin (Decis), thiodicarb (Larvin), endosulfan (Thiodan), triazofos (Hostathion) en propargiet (Omite, een product van derden dat wordt geleverd door [...]). ACS heeft ook naar voren gebracht dat het in 2001 acetamiprid op deze markt heeft gelanceerd. Triazofos zal niet opnieuw worden geregistreerd. Bayer verkoopt tien producten op deze markt, waaronder imidacloprid (Confidor SL). Bayers producten disulfoton (Disyston GR) en omethoat (Folimat SL) zijn niet opnieuw geregistreerd. Vooral vanwege het vervallen van de registratie van sommige producten, verwachten de partijen dat hun marktaandeel zal teruglopen tot [20-30]% in 2004. De drie producten die van de markt zullen worden genomen, vormen momenteel [0-10]% van de gecombineerde omzet van de partijen.
- (321) De partijen hebben gesteld dat de transactie geen aanleiding geeft tot mededingingsbezwaren op deze markt. Zij hebben naar voren gebracht dat katoen niet de voornaamste markt vormt voor imidacloprid, dat vooral in andere teelten wordt gebruikt, te weten [...]. De prijs van dit product wordt dus niet bepaald op de katoenmarkt. Verder hebben de partijen gesteld dat, aangezien de

prijzen van imidacloprid relatief hoog zijn vergeleken met andere producten die in de katoenteelt worden gebruikt, het middel in 2000 niet meer dan [0-10]% marktaandeel had weten te verwerven. [...]. Tot slot hebben de partijen gesteld dat hun marktpositie zal worden bedreigd door pijplijnproducten die door hun concurrenten op de markt gebracht zullen worden. In het bijzonder hebben de partijen gesteld dat indoxacarb en spinosad effectiever zijn voor de bestrijding van lepidoptera en vanuit milieuoogpunt veiliger zijn dan deltamethrin, en dat de verkoop van dit laatste middel in de nabije toekomst zal teruglopen.

- (322) Uit het onderzoek blijkt allereerst dat imidacloprid over het geheel genomen een toonaangevend product is voor de bestrijding van zuigende insecten en dat het in de toekomst vermoedelijk nog in betekenis zal toenemen. Zowel door het wegvallen van oudere producten als door het aanscherpen van de milieuveiligheidseisen zal de verkoop van insecticiden uit de nieuwe klassen naar verwachting toenemen in de toekomst.
- (323) [...].
- (324) Uit het onderzoek blijkt dat er binnen afzienbare tijd een aantal nieuwe producten op deze markt zal worden geïntroduceerd. [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten]. De Commissie merkt op dat ACS reeds in de loop van 2001 acetamiprid op deze markt heeft gelanceerd, dat daarmee is toegevoegd aan het neonicotinoïde imidacloprid dat de partijen reeds op de markt hadden. [...].
- (325) Wat vretende insecten betreft, is de Commissie naar aanleiding van het onderzoek van mening dat [vertrouwelijke informatie over een concurrerend pijplijnproduct] in de nabije toekomst concurrentie zal kunnen bieden in dit segment.
- (326) Wat zuigende insecten betreft, is de Commissie van mening dat, [vertrouwelijke informatie over een concurrerend pijplijnproduct], [...] de positie van de partijen in dit segment aanzienlijk zal versterken. Bayer heeft naar voren gebracht dat [...]. De Commissie is echter van mening dat eventuele kannibalisering hier niet relevant is, omdat de verkoop binnen dezelfde onderneming zou blijven. Verder is de Commissie van mening dat de partijen door de lancering van [...] nieuwe neonicotinoïden in een unieke positie zouden komen om spuitprogramma's voor resistentiemanagement aan te bieden. Daarom is de Commissie van mening dat, over het geheel genomen, de kans groot is dat de marktpositie van de partijen verder zou verbeteren als gevolg van hun sterke neonicotinoïdeportefeuille.
- (327) Wat betreft de bewering van de partijen dat er een groot aantal generieke leveranciers actief is op de Griekse markt, merkt de Commissie op, op grond van de informatie die de partijen hebben aangeleverd, dat andere ondernemingen registraties hebben voor slechts zes van de producten van de partijen. De Commissie beschikt echter niet over informatie waaruit blijkt of al deze producten ook metterdaad op de markt worden verkocht. Er zijn geen registraties voor generiek imidacloprid, noch heeft de Commissie aanwijzingen dat een derde onderneming bezig zou zijn met de ontwikkeling van generiek imidacloprid.

(328) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Griekse markt voor blad insecticiden voor katoen.

f) Insecticiden voor fruit en noten

(329) Met een totale marktwaarde van 203 miljoen EUR is de markt voor fruit- en noteninsecticiden verreweg de grootste markt voor agrarische insecticiden in de EER. Met een totale omzet van [...] EUR vormen blad insecticiden het grootste segment binnen de fruit- en noteninsecticiden, namelijk [90-100]% van de totale markt.

(330) Bayer en ACS zijn allebei actief in zowel blad- als bodemtoepassingen. In het EER-brede bladsegment bedraagt hun gecombineerde marktpositie [30-40]% (Bayer: [20-30]%, ACS: [10-20]%). Syngenta heeft [10-20]% van deze markt. In de EER-brede markt voor bodemtoepassingen is het gecombineerde marktaandeel van de partijen [70-80]%, voornamelijk dankzij activiteiten van Bayer ([70-80]%). Alle concurrenten hebben een marktaandeel van circa [0-10]% of minder.

(331) Op nationaal niveau overlappen de activiteiten van de partijen elkaar alleen op het gebied van blad insecticiden. De partijen zouden een groot marktaandeel verwerven in de volgende lidstaten: België ([50-60]%), Denemarken ([50-60]%), Duitsland ([70-80]%), Griekenland ([40-50]%) en Portugal ([40-50]%).

(332) De **Belgische** markt bedroeg in 2000 [...] miljoen EUR. Voor 2004 wordt een lichte daling verwacht. Volgens hun eigen schatting bedraagt het gecombineerde marktaandeel van de partijen op deze markt [50-60]% (Bayer: [20-30]%, ACS: [20-30]%). Deze marktpositie is de afgelopen drie jaar min of meer stabiel geweest. De belangrijkste concurrenten zijn Syngenta ([20-30]%), BASF ([0-10]%) en Dow ([0-10]%). De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in het segment zuigende insecten op [...] % en in het segment vretende insecten op [40-50] %.

(333) De Commissie heeft deze marktaandelen geverifieerd op basis van de vertrouwelijke verkoopcijfers die de concurrenten hebben verstrekt. [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten]. De schatting die de partijen hebben gemaakt van hun marktaandeel lijkt grotendeels correct.

(334) De belangrijkste producten van Bayer op deze markt zijn imidacloprid (Confidor), de organische tinverbinding azocyclotin (Peropal, [...]) en tebufenpyrad (Masai, [...]). Daarnaast verkoopt Bayer het pyrethroïde cyfluthrin (Baythroid). Het voornaamste product van ACS is het amidine amitraz (Mitac), en de voornaamste producten van derden zijn [...] diflubenzuron (Dimlin) en tebufenozide, een benzoylhydrazine van Dow (Mimic, [...]). Verder verkoopt ACS het pyrethroïde deltamethrin (Decis, Decis Quick).

(335) Bayer en ACS behalen allebei ongeveer een derde van hun omzet in deze markt met producten van derden. De partijen verwachten dat ze na de transactie zullen

moeten stoppen met de distributie van sommige van deze producten, waardoor hun marktaandeel zal teruglopen tot [40-50]%. Daarnaast hebben de partijen gesteld dat het marktaandeel van Dow zal toenemen door de introductie van spinosad, omdat dit product door boeren zal worden gebruikt tegen fruitmot. De partijen hebben ook gesteld dat de voorziene registratie van etoxazole door Sumitomo en milbemectin door Sankyo zal leiden tot een verdere afname van hun marktaandeel. Verder hebben de partijen gesteld dat de vraagzijde in België tamelijk geconcentreerd is: de tien grootste distributeurs nemen ongeveer [60-70]% van de totale verkoop in België voor hun rekening, de grootste distributeur neemt [50-60]% van de totale verkoop in dit productsegment voor zijn rekening. Volgens de partijen zijn er voldoende andere leveranciers waar de afnemers terecht kunnen. Dus ook na de transactie, zo hebben de partijen gesteld, blijft er in België sprake van een ongeconcentreerde markt.

- (336) Omdat de partijen geen bewijzen hebben overlegd waaruit blijkt dat er leveringscontracten zullen worden opgezegd, gaat de Commissie er in het kader van deze beoordeling van uit dat de leveringscontracten zullen doorlopen.
- (337) Uit het onderzoek van de Commissie blijkt dat er in de nabije toekomst nieuwe producten op deze markt zullen worden geïntroduceerd. [Vertrouwelijke informatie over een concurrerend pijplijnproduct]. De Commissie heeft geen informatie over etoxazol en milbemectin. Aangezien echter [...], is de Commissie van mening dat deze zijn marktpositie in dit marktsegment zal weten vast te houden. Gezien de relatief korte levenscyclus van de producten in dit segment, is het echter niet waarschijnlijk dat er mededingingsbezwaren zullen rijzen ten aanzien van acariciden.
- (338) De marktpositie van de partijen ten aanzien van zuigende insecten zou in de toekomst aanzienlijk sterker worden. Bayer heeft reeds imidacloprid op de markt [...].
- (339) [...].
- (340) De Commissie acht het onwaarschijnlijk dat het marktaandeel van de partijen in de nabije toekomst zal teruglopen tot het niveau dat de partijen hebben aangegeven. In het segment zuigende insecten zal de bestaande productportefeuille van de partijen worden versterkt [...]. [Vertrouwelijke informatie over een concurrerend pijplijnproduct]. Verder is de Commissie van mening dat eventuele kannibalisering niet relevant is voor de beoordeling van deze zaak, omdat de totale verkoop binnen dezelfde onderneming blijft.
- (341) Verder merkt de Commissie op dat de transactie ook zou kunnen leiden tot een versterking van de positie van de partijen op het gebied van vretende insecten. Hoewel de concurrerende nieuwe producten ook bedoeld zijn voor de bestrijding van vretende insecten, [...], is de Commissie van mening dat de combinatie van de bestaande productportefeuilles van de partijen [...] zou kunnen leiden tot het ontstaan van een machtspositie in dit segment.
- (342) De Commissie is van mening dat de positie van de partijen zou kunnen worden versterkt ten aanzien van zowel zuigende als vretende insecten, vanwege de

sterke positie op het gebied van resistentiemanagement die er ontstaat. De partijen hebben bevestigd dat vooral insecten die fruit en noten aantasten, relatief snel resistentie plegen te ontwikkelen tegen producten en dat de afwisseling van verbindingen met verschillende werkingsmechanismen de hoeksteen vormt van een geïntegreerd programma voor resistentiemanagement, maar hebben ontkend dat zij een beter resistentiemanagement zouden kunnen bieden dan de meeste van hun concurrenten. Volgens de partijen moet een goed resistentiemanagementprogramma bestaan uit ten minste twee of drie verschillende producten met verschillende werkingsmechanismen die afwisselend op een bepaald gewas worden gebruikt. De partijen hebben gesteld dat niet alleen de gecombineerde entiteit maar ook de meeste andere ondernemingen in de agrochemische sector voldoende werkzame producten en werkingsmechanismen in hun assortiment hebben om af te wisselen in het kader van geïntegreerd resistentiemanagement.

- (343) Uit het onderzoek in deze zaak blijkt dat de transactie vooral een sterke entiteit zou opleveren op het gebied van resistentiemanagement. De partijen zouden de enige onderneming op de markt zijn met twee neonicotinoïden. Deze zouden het mogelijk maken om producten met verschillende werkingsmechanismen af te wisselen om resistentieontwikkeling tegen te gaan en tevens de levenscyclus van producten te verlengen. [...] zouden kunnen worden gebruikt voor afwisseling in de bestrijding van zowel zuigende als vretende insecten. Geen van de concurrenten heeft neonicotinoïden in zijn productportefeuille en geen van hen zou dus kunnen tippen aan het productaanbod van de partijen. Verder is de Commissie in dit verband van mening dat tegenmacht aan de vraagzijde niet relevant is voor de beoordeling van deze zaak, omdat de distributeurs de neonicotinoïden toch altijd van de partijen zouden moeten betrekken.
- (344) Om alle bovengenoemde redenen, gezien de huidige sterke marktpositie van de gecombineerde onderneming en de toekomstige productlanceringen van de partijen, is de Commissie van mening dat de introductie van nieuwe producten door concurrenten niet voldoende zal zijn om de marktmacht van de nieuwe entiteit te beteugelen. Daarom concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Belgische markt voor blad insecticiden voor fruit en noten.
- (345) In **Denemarken** bedroeg de totale marktwaarde in 2000 [...] miljoen EUR. De markt is licht teruggelopen van [...] miljoen EUR, maar zal zich naar verwachting op het huidige niveau handhaven. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen bedraagt volgens hun eigen schatting [50-60]% (Bayer: [40-50]%, ACS [0-10]%). Syngenta is de grootste concurrent met [20-30]% van de markt.
- (346) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten].
- (347) Het marktaandeel van Bayer berust volledig op producten van [...]. Bayer verkoopt het organofosfaat malathion (Maladan) en het thiazolidine hexythiazox (Nissorun). ACS verkoopt het amidine amitraz (Mitac), het organofosfaat fosalone (Zolone), het tetrazine clofentezine (Apollo) en de

benzoylureumverbinding diflubenzuron (Dimlin). Doordat ACS zijn product clofentezine eerder dit jaar heeft afgestoten aan [...], zal het marktaandeel van ACS de komende jaren naar verwachting met zo'n [0-10]% afnemen. De partijen verwachten dat hun marktaandeel in de nabije toekomst zal teruglopen tot [40-50%] als gevolg van de introductie van thiamethoxam door Syngenta. De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in het segment zuigende insecten op [50-60]% en in het segment vretende insecten op [40-50]%.

- (348) [...]. [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten].
- (349) De partijen hebben gesteld dat Deense afnemers kopersmacht uitoefenen, aangezien de drie Deense distributeurs [90-100]% van de totale verkoop in Denemarken voor hun rekening nemen. De Commissie beschouwt dit argument als irrelevant, omdat het onwaarschijnlijk is dat de drie distributeurs gezamenlijk insecticiden inkopen. Ook de overige bovengenoemde motieven met betrekking tot kopersmacht zijn hier van toepassing. Bovendien, gezien de grote afstand die er is tot aan de grootste concurrent, gaat de Commissie ervan uit dat de partijen hun prijzen zouden kunnen verhogen, want de producten van Bayer worden alleen in dit gewas gebruikt en twee van de drie resterende producten van ACS worden ofwel in dit gewas gebruikt ofwel verkocht op markten waar ACS [90-100]% marktaandeel bezit.
- (350) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Deense markt voor blad insecticiden voor fruit en noten.
- (351) In **Duitsland** zal de totale marktwaarde van [...] miljoen EUR naar verwachting met [...] miljoen EUR zijn teruggelopen in 2004. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen op deze markt bedraagt volgens hun eigen schatting [70-80]% (Bayer: [40-50]%, ACS: [30-40]%). Bayer is van oudsher tamelijk sterk op deze markt ([30-40]% van de markt in 1998 en [30-40]% in 1999). Volgens de partijen zijn Syngenta en BASF de grootste concurrenten met respectievelijk [10-20]% en [0-10]% van de markt. De partijen schatten hun gecombineerde marktpositie in het segment zuigende insecten op [70-80]%.
- (352) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten].
- (353) Bayer behaalt meer dan de helft van zijn omzet met het organofosfaat oxydemeton-methyl (Metasystor-R en Metasystor-R-Spezial). Daarnaast verkoopt Bayer nog negen andere producten, waaronder imidacloprid. De productportefeuille van ACS bestaat uit een aantal producten van derden, namelijk het benzoylhydrazine tebufenozide (Mimic), fenpyroximaat (Kiron) en de benzoylureumverbinding diflubenzuron (Dimlin).
- (354) De partijen hebben naar voren gebracht dat er, ondanks hun grote marktaandeel, geen mededingingsbezwaren zullen rijzen. Zij hebben gesteld dat hun marktpositie in de toekomst zal verslechteren omdat er producten van de markt zullen verdwijnen en omdat de levering van producten van derden zal worden gestaakt. Verder hebben zij naar voren gebracht dat de verwachte registratie van

de nieuwe concurrerende producten spinosad (Dow) en indoxacarb (DuPont) in de toekomst invloed zal hebben op de Duitse markt. Zij hebben betoogd dat oxydemeton-methyl ook als generiek product zal worden geproduceerd door United Phosphorus en dat boeren dus de beschikking krijgen over een tweede leverancier van dit product. De partijen hebben ook gesteld dat, omdat insecticiden moeten worden toegepast als de bomen in bloei staan, de toxiciteit voor bijen medebepalend is voor het succes van een bepaald product in deze markt. Zij hebben gesteld dat indoxacarb minder schadelijk is voor bijen en andere nuttige insecten en verwachten dat dit product marktaandeel zal veroveren ten koste van oxydemeton-methyl. Desalniettemin verwachten de partijen dat hun gecombineerde marktpositie in 2004 nog op het relatief hoge niveau (van [50-60]%) zal liggen. Tot slot hebben de partijen gesteld dat Duitse afnemers een sterke kopersmacht uitoefenen; de tien grootste distributeurs nemen meer dan [90-100]% van de totale verkoop van producten voor de landbouw voor hun rekening.

- (355) Wat betreft de bewering van de partijen dat zij marktaandeel zullen verliezen doordat zij producten van derden kwijtraken, merkt de Commissie op dat zij geen bewijzen hebben overlegd van enige opzegging van overeenkomsten met derden. Clofentezine is in 2001 afgestoten aan [...] maar droeg in 2000 slechts [0-10]% bij tot het marktaandeel van ACS.
- (356) Ten aanzien van het feit dat oxydemeton-methyl ook als generiek product zal worden geproduceerd door United Phosphorus, merkt de Commissie op dat het enige tijd zal duren voordat de verkoop van dit product goed op gang komt. Op grond van het onderzoek ziet het er bovendien naar uit dat de verkoop van het organofosfaat oxydemeton-methyl in de toekomst zal afnemen vanwege de toxiciteit ervan. Aan de andere kant mag men verwachten dat de verkoop van nieuwere producten, zoals imidacloprid, zal toenemen (zoals ook voorspeld door de partijen) vanwege hun betere veiligheidsprofiel en dat dit ten koste zal gaan van oxydemeton-methyl. Blijkens het onderzoek zal de verkoop van organofosfaten in de toekomst naar verwachting niet toenemen.
- (357) [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten]. Afgezien van [vertrouwelijke informatie over een concurrerend pijplijnproduct], zijn al deze producten werkzaam tegen vretende insecten en hebben ze nauwelijks effect tegen zuigende insecten.
- (358) Tegelijkertijd is de Commissie van mening dat de partijen hun gecombineerde marktpositie zullen versterken als gevolg van [...]. [Vertrouwelijke informatie over een pijplijnproduct].
- (359) In wezen om dezelfde redenen als met betrekking tot de Belgische blad insecticidenmarkt voor fruit en noten, is de Commissie van mening dat de marktpositie van de partijen zal worden versterkt [...] ten aanzien van zowel zuigende als vretende insecten. Wat betreft [vertrouwelijke informatie over een concurrerend pijplijnproduct], is de Commissie van mening dat [vertrouwelijke informatie over het marktpotentieel van een concurrerend pijplijnproduct].

- (360) Daarnaast, met betrekking tot het argument van de partijen dat indoxacarb minder schadelijk is voor bijen en andere nuttige insecten, merkt de Commissie op dat indoxacarb alleen effectief is tegen vretende insecten. Ten aanzien van zuigende insecten, [...].
- (361) Wat betreft het argument van de partijen dat Duitse afnemers een sterke kopersmacht uitoefenen, merkt de Commissie op dat zij geen enkele afnemer weet die in zijn eentje een aanzienlijke omzet behaalt in deze Duitse markt. Evenmin heeft de Commissie aanwijzingen dat deze afnemers gezamenlijke inkoopregelingen of andere soortgelijke maatregelen hebben getroffen om hun onderhandelingsmacht ten opzichte van de partijen te vergroten. Bovendien heeft geen van de concurrenten neonicotinoïden in zijn productportefeuille, zodat geen van hen de productportefeuille van de partijen zou kunnen evenaren. De elasticiteit van de vraag is dus gering. Verder kunnen afnemers niet zelf producten gaan produceren en kunnen ze evenmin gemakkelijk een nieuw product op de markt brengen. Daarom is de Commissie van mening dat tegenmacht aan de vraagzijde niet relevant is voor de beoordeling van deze zaak.
- (362) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Duitse markt voor blad insecticiden voor fruit en noten.
- (363) De **Griekse** markt voor blad insecticiden voor fruit en noten is na Italië en Frankrijk de grootste in de EER. De totale markt bedroeg in 2000 [...] miljoen EUR en zal naar verwachting afnemen tot ongeveer [...] miljoen EUR in 2004.
- (364) Op deze markt bedraagt het gecombineerde marktaandeel van de partijen [40-50]% (Bayer: [30-40]%, ACS: [0-10]%), een positie die de afgelopen drie jaar tamelijk ongewijzigd is gebleven. De grootste concurrenten zijn Syngenta ([10-20]%), BASF ([0-10]%) en Dow ([0-10]%). Volgens de partijen wordt [30-40]% van de markt bediend door lokale en generieke concurrenten. De partijen schatten hun marktpositie in het segment vretende insecten op [40-50]% en ten aanzien van zuigende insecten op [30-40]%.
- (365) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten]. Op grond van deze cijfers lijkt het marktaandeel van de partijen ongeveer [40-50]% te zijn, maar er moet op worden gewezen dat acetamiprid, dat in 2001 op de markt werd gebracht voor perziken, niet is meegenomen in de verkoopcijfers van de partijen. Met het oog hierop en gezien het feit dat [vertrouwelijke informatie over de omzet van een concurrent], geldt voor het segment zuigende insecten dat de positie van de partijen vermoedelijk aanzienlijk sterker is dan zij zelf hebben aangegeven.
- (366) De productportefeuille van de partijen op deze markt is veelomvattend: Bayer verkoopt alles bij elkaar [...] producten en ACS 13 producten. Bayer behaalt circa de helft van zijn omzet met producten op basis van fenthion (verkocht onder de namen Lebaycid en Lebaycid-Minister). De voornaamste producten van ACS zijn amitraz, fosalone en deltamethrin. De partijen hebben gesteld dat al deze producten niet meer onder octrooi staan en generieke concurrentie ondervinden. De partijen verwachten dat de verkoop van fenthion zal afnemen

vanwege problemen met de herregistratie. Volgens de partijen zal hun gecombineerde marktaandeel daarom hoogstwaarschijnlijk teruglopen tot [30-40]% in 2004. De partijen menen dat alle andere concurrenten hun marktaandeel zullen vergroten.

- (367) De Commissie merkt op dat er op deze markt drie andere registraties zijn voor amitraz, twee voor fosalone en één voor deltamethrin. De Commissie beschikt echter niet over informatie waaruit blijkt of al deze producten ook metterdaad op de markt worden verkocht.¹⁸ Bayer verkoopt zijn neonicotinoïde imidacloprid op deze markt. De partijen hebben echter gesteld dat imidacloprid op de Griekse markt voor fruit- en noteninsecticiden niet van betekenis is en dat ook niet zal worden (imidacloprid vertegenwoordigt momenteel [0-10]% van de totale omzet op deze markt). De partijen hebben naar voren gebracht dat het product geen grote rol zal spelen in deze markt omdat het niet is geregistreerd voor olijven, die [90-100]% van de Griekse fruit- en notenmarkt uitmaken. [...]. Alle andere producten in de productportefeuille van de partijen zijn wel geregistreerd voor olijven.
- (368) Zoals gezegd heeft ACS het nieuwe neonicotinoïde acetamiprid reeds in 2001 op de markt gebracht voor perziken. [...]. [Vertrouwelijke informatie over een pijlpijnproduct]. [...]. [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten].
- (369) De Commissie is van mening dat wat olijven betreft, mits [...] voor concurrentie zal zorgen. Wat de overige segmenten van de fruit- en notenmarkt betreft, merkt de Commissie op dat de toch al sterke positie van de partijen nog verder zal worden versterkt door [...]. In wezen om dezelfde redenen als met betrekking tot de Belgische bladnsecticidenmarkt voor fruit en noten, is de Commissie van mening dat de positie van de partijen zal worden versterkt [...] ten aanzien van zowel zuigende als vretende insecten. Hierbij heeft de Commissie in aanmerking genomen dat [vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten]. Aangezien de partijen echter [...] neonicotinoïden in hun productportefeuille zullen hebben, is de Commissie van mening dat concurrenten geen tegenwicht zullen kunnen vormen tegen de marktmacht van de partijen.
- (370) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de totale Griekse markt voor bladnsecticiden voor fruit en noten.
- (371) In **Portugal**, een markt met een waarde van [...] miljoen EUR, bedraagt het gecombineerde marktaandeel van de partijen volgens hun eigen schatting [40-50]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [20-30]%). Syngenta is de grootste concurrent ([10-20]%), terwijl lokale en generieke leveranciers een gezamenlijk marktaandeel hebben van [40-50]%. De partijen schatten hun marktaandeel in het segment zuigende insecten op [40-50]% en in het segment vretende insecten op [40-50]%.

¹⁸ De Commissie merkt in dit verband op dat [...].

- (372) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten].
- (373) Evenals in Griekenland verkopen de partijen een groot aantal producten op deze markt: Bayer 10 en ACS 14. De belangrijkste producten van Bayer op deze markt zijn imidacloprid (Confidor) en fenthion (Lebaycid). De producten van ACS omvatten amitraz (Mitac), endosulfan (Thiodan), fosalone (Zolone) en deltamethrin (Decis). Beide partijen distribueren diverse producten van derden. De helft van het marktaandeel van de partijen wordt gevormd door producten die grotendeels of uitsluitend in dit gewas worden gebruikt, wat zou betekenen dat prijsbeslissingen voornamelijk worden genomen op basis van dit gewas.
- (374) De partijen hebben aangegeven dat, hoewel Bayer zijn marktaandeel zou vergroten tot [20-30]%, de gecombineerde marktpositie van de nieuwe entiteit zou teruglopen tot slechts [30-40]%. De partijen hebben gesteld dat het marktaandeel zal afnemen omdat ACS zijn product clofentezine heeft afgestoten aan [...] en [...]. In 2000 vertegenwoordigden deze producten [0-10]% van het marktaandeel van ACS. Volgens de partijen zal het marktaandeel ook dalen vanwege de beëindiging van de levering van producten van derden. Tot slot hebben de partijen gesteld dat hun marktaandeel zal afnemen omdat concurrenten nieuwe producten op de markt zullen brengen.
- (375) De partijen hebben geen bewijzen overlegd waaruit blijkt dat bepaalde producten van derden niet meer geleverd zullen worden. In een latere fase van de procedure hebben de partijen hun uitspraak over endosulfan gerectificeerd en hebben ze naar voren gebracht dat endosulfan toch zal worden geregistreerd voor alle fruit- en notensoorten waarvoor het nu is geregistreerd. Wat nieuwe productlanceringen betreft, merkt de Commissie op dat [vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten]. De bewering van de partijen dat de nieuwe acariciden etoxazol en milbemectin zullen worden geregistreerd, heeft de Commissie niet kunnen verifiëren.
- (376) [...], [vertrouwelijke informatie van ACS], [...]. In wezen om dezelfde redenen als met betrekking tot de Belgische bladnsecticidenmarkt voor fruit en noten, is de Commissie van mening dat de positie van de partijen zal worden versterkt door [...] ten aanzien van zowel zuigende als vretende insecten. Met betrekking tot zuigende insecten heeft de Commissie in aanmerking genomen dat [vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten]. [...] [vertrouwelijke informatie over een concurrent], is de Commissie van mening dat concurrenten op de korte termijn geen tegenwicht zullen kunnen vormen tegen de marktmacht van de partijen.
- (377) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Portugese markt voor bladnsecticiden voor fruit en noten.

g) Insecticiden voor druiven

- (378) In 2000 bedroeg de totale EER-brede markt voor druiveninsecticiden 116 miljoen EUR. Deze bestond vrijwel volledig uit bladnsecticiden (slechts [...] miljoen EUR komt voor rekening van bodeminsecticiden). In het bladsegment is

het gecombineerde marktaandeel van de partijen in de hele EER [20-30]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [10-20]%), gevolgd door BASF ([20-30]%) en Syngenta ([10-20]%) als grootste concurrenten. In het bodeminsecticidensegment zouden de partijen op EER-niveau duidelijk marktleider zijn [50-60]% (Bayer: [30-40]%, ACS: [20-30]%).

- (379) In het bladsegment zouden de partijen een relatief groot marktaandeel verwerven in Duitsland ([50-60]%).
- (380) In **Duitsland** bedroeg de totale markt in 2000 [...] miljoen EUR. Naar verwachting zal de markt teruglopen tot [...] miljoen EUR in 2004. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen is volgens hun eigen schatting [50-60]% (Bayer: [40-50]%, ACS: [10-20]%). Op deze markt heeft Bayer van oudsher een sterke marktpositie met [40-50]% van de markt in 1998, [30-40]% in 1999 en [40-50]% in 2000. Het marktaandeel van ACS heeft geschommeld tussen [20-30]% en de huidige [10-20]%. De grootste concurrenten zijn BASF ([10-20]%) en Syngenta ([10-20]%).
- (381) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten].
- (382) De partijen schatten hun marktaandeel ten aanzien van zuigende insecten op [50-60]% en ten aanzien van vretende insecten op [50-60]%. Echter, [vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten], zijn deze marktaandelen vermoedelijk groter.
- (383) Bayer behaalt [90-100]% van zijn omzet met de door derden geleverde producten parathion-ethyl en parathion-methyl, die geen van beide zullen worden geherregistreerd. De partijen stellen dat dit zou leiden tot een aanzienlijke afname van Bayers marktaandeel. De partijen stellen ook dat de achteruitgang van Bayers marktpositie nog zal worden versterkt door de introductie van de nieuwe concurrerende producten spinosad (Dow) en indoxacarb (DuPont). Volgens de partijen zal het marktaandeel van Bayer daarom in 2004 zijn teruggelopen tot slechts [0-10]% en de gecombineerde marktpositie van de partijen tot [10-20]%.
- (384) De Commissie merkt op dat [vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten]. [...]. De Commissie is het met de partijen eens dat het marktaandeel van de partijen in de nabije toekomst zou kunnen slinken vanwege het feit dat de belangrijkste producten van Bayer niet opnieuw zullen worden geregistreerd. Omdat er daarnaast ook nog concurrerende producten zullen worden gelanceerd, acht de Commissie het onwaarschijnlijk dat de partijen in staat zouden zijn in de nabije toekomst een dominante marktpositie te behouden. In het kader van deze beschikking merkt de Commissie echter op dat de overlapping en het grote marktaandeel in ieder geval tot 2003 zullen blijven bestaan, maar, vanwege de mogelijkheid om de verkoopperiode met maximaal 18 maanden te verlengen, misschien zelfs nog langer.

(385) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Duitse markt voor blad insecticiden voor druiven.

h) Insecticiden voor siergewassen

(386) In 2000 bedroeg de totale marktwaarde van insecticiden voor sierplanten en bloemen 24 miljoen EUR. De partijen zouden marktleider worden op deze EER-brede markt met een marktaandeel van [30-40]% (Bayer: [20-30]%, ACS: [10-20]%). De grootste concurrent is Syngenta ([30-40]%), gevolgd door BASF ([10-20]%) en DuPont ([0-10]%). Bladtoepassingen vormen het grootste van de twee segmenten ([...] miljoen EUR). Op deze markt zouden de partijen een aandeel hebben van [20-30]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [10-20]%). Wat betreft hun marktaandeel in bodemtoepassingen, zouden de partijen met [80-90]% de sterkste concurrent worden (Bayer: [40-50]%, ACS: [30-40]%).

(387) Ten aanzien van bladtoepassingen zouden er geen mededingingsbezwaren rijzen. Wat bodemtoepassingen betreft, zouden de partijen in Italië de sterkste marktpartij worden ([90-100]%).

(388) In **Italië**, waar in 2000 de totale markt 0,5 miljoen EUR bedroeg, zouden de partijen volgens hun eigen schatting [90-100]% van de markt in handen hebben (Bayer: [10-20]%, ACS: [70-80]%). De partijen verwachten deze marktpositie ook in de nabije toekomst te behouden. Syngenta en DuPont hebben elk een marktaandeel van circa [0-10]%).

(389) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten]. De marktpositie van de partijen lijkt daarom eerder in de buurt te liggen van [70-80]% [vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten].

(390) ACS verkoopt op deze markt alleen aldicarb, dat wordt verkocht onder de merknaam Temik. Bayer behaalt meer dan [70-80]% van zijn omzet met fenamifos, dat wordt verkocht onder de merknaam Namacur GR.

(391) De partijen hebben gesteld dat hun gecombineerde marktaandeel hen niet in staat stelt om de prijzen van hun producten te bepalen op grond van de concurrentiesituatie in de siergewassenmarkt. ACS realiseert zijn volledige omzet in deze markt met aldicarb, dat wordt verkocht onder de merknaam Temik. Slechts [30-40]% van de omzet die met dit product wordt behaald in Italië, is toe te schrijven aan de markt voor siergewasseninsecticiden, aangezien het product ook wordt gebruikt in aardappelen, groenten, tabak en andere gewassen. Op dezelfde manier hebben de partijen gesteld dat het voornaamste product van Bayer, fenamifos, zijn voornaamste markt heeft in groenten en niet in bloemen en sierplanten. De partijen hebben verder gesteld dat Syngenta onlangs zijn nieuwe product fosthiazaat heeft geïntroduceerd op de Italiaanse markt voor siergewasseninsecticiden. De partijen verwachten daarom dat het marktaandeel van Syngenta zal toenemen tot [20-30]%).

(392) De Commissie merkt op dat de totale omzet van aldicarb in siergewassen [...] EUR bedroeg, vergeleken met [...] EUR in aardappelen, [...] in groenten en [...]

EUR in tabak. Zoals hieronder zal worden besproken, ligt het marktaandeel van de partijen in groenten aanzienlijk hoger (bijna [90-100]% van de opgegeven omzet) dan ze zelf hadden aangegeven. Gezien het feit dat de verkoop van aldicarb voor siergewassen en groenten bijna [70-80]% van de totale verkoop uitmaakt, zal de sterke marktpositie in siergewassen daarom vermoedelijk invloed hebben op de prijsbeslissingen. De Commissie is dan ook van mening dat de transactie zal leiden tot een aanmerkelijke wijziging van de marktstructuur.

- (393) [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten]. De partijen zouden hun machtspositie op het gebied van vretende insecten – de voornaamste aantasters in de bodem – nog altijd behouden.
- (394) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Italiaanse markt voor bodeminsecticiden voor siergewassen.

i) Insecticiden voor aardappelen

- (395) In 2000 bedroeg de EER-markt voor aardappelinsecticiden 55,4 miljoen EUR. Bodem- en blad insecticiden maken elk ongeveer de helft van de omzet uit.
- (396) Op de totale EER-brede markt zouden de partijen marktleider worden met ([50-60]%), gevolgd door Syngenta ([10-20]%), DuPont ([10-20]%) en BASF ([0-10]%). Daarnaast zouden de partijen ook de sterkste marktpartij worden in zowel bodem- als bladtoepassingen. Ten aanzien van bodemtoepassingen zouden ze [60-70]% van de markt in handen hebben (Bayer: [0-10]%, ACS: [50-60]%). Op deze markt is DuPont de grootste concurrent met [20-30]%. Ten aanzien van bladtoepassingen zouden de partijen [40-50]% van de markt bezitten (Bayer: [20-30]%, ACS:[10-20]%), gevolgd door Syngenta ([30-40]%) en BASF ([0-10]%).

- blad insecticiden

- (397) In de bladtoepassingen zouden de partijen samen een groot marktaandeel verwerven in Portugal ([60-70]%) en in Spanje ([40-50]%). De totale markt in **Portugal** bedroeg ongeveer [...] miljoen EUR. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen is volgens hun eigen schatting [60-70]% (Bayer: [40-50]%, ACS: [20-30]%). Belangrijke concurrenten omvatten op dit moment Syngenta ([10-20]%), BASF ([0-10]%) en een aantal generieke bedrijven, die een gezamenlijk marktaandeel hebben van [20-30]%).
- (398) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten].
- (399) De partijen hebben naar voren gebracht dat al hun producten op deze markt zijn gericht tegen vretende insecten. In dat segment schatten de partijen hun marktpositie op [60-70]%. [Vertrouwelijke informatie over de omzet van een concurrent].

- (400) Bayer behaalt ongeveer [70-80]% van zijn omzet in deze markt met *Bacillus thuringiensis*, een product van derden dat wordt geleverd door [...] en wordt verkocht onder de merknaam Biotrata. Het tweede grote product van Bayer in het bladsegment is azinfos-methyl (Gusathion-M), dat aan Bayer wordt geleverd door [...]. Bayer verkoopt op deze markt ook imidacloprid (Confidor) en beta-cyfluthrin. ACS genereert het grootste deel van zijn omzet met deltamethrin, dat wordt verkocht in de vorm van mengsels met andere werkzame stoffen en als puur product. ACS verkoopt ook lindaan (geleverd door [...]), chloorfenvinfos (geleverd door [...]) en chloorpyrifos (geleverd door Dow). Lindaan en chloorfenvinfos, die samen ongeveer [30-40%] van de omzet van ACS op deze markt uitmaken, zullen niet worden geherregistreerd. De partijen menen dat hun marktaandeel zal afnemen tot [50-60]% in 2004.
- (401) De partijen hebben gesteld dat er op deze markt geen mededingingsbezwaren zullen rijzen. Zij beweren dat deltamethrin concurrentie ondervindt van generieke producten en van andere pyrethroiden, waaronder lambda-cyhalothrin van Syngenta en alfa-cypermethrin van BASF. Zij voorspellen echter geen speciale groei van het marktaandeel voor deze producten en verwachten, zoals gezegd, dat hun eigen marktpositie ook in de nabije toekomst sterk zal blijven.
- (402) De partijen hebben betoogd dat Bayers neonicotinoïde imidacloprid te maken zal krijgen met felle concurrentie van acetamiprid van Nippon Soda. ACS, dat acetamiprid gaat distribueren, heeft aangegeven dat [vertrouwelijke informatie van ACS]. De partijen hebben naar voren gebracht dat DuPont in 2002 zijn product indoxacarb op de Portugese markt zal brengen. [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten].
- (403) In het segment zuigende insecten, [vertrouwelijke informatie over een concurrerend pijplijnproduct]. Wat vretende insecten betreft, is de Commissie van mening dat de positie van de partijen in dit segment ook in de nabije toekomst sterk zal blijven. In het bijzonder zouden door de transactie de pyrethroiden van de partijen – deltamethrin en beta-cyfluthrin – worden samengevoegd. Derden hebben erop gewezen dat deze met succes gebruikt zouden kunnen worden in programma's voor resistentiemanagement. Gezien het feit dat imidacloprid ook werkzaam is tegen bepaalde vretende insecten, zou de combinatie van de drie producten de positie van de partijen in het segment vretende insecten versterken.
- (404) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Portugese markt voor blad insecticiden voor aardappelen.
- (405) In **Spanje** (totale marktwaarde [...] miljoen EUR) bedraagt het gecombineerde marktaandeel van de partijen volgens hun eigen schatting [40-50]% (Bayer: [20-30]%, ACS: [10-20]%). Syngenta bezit [20-30]% van de markt en BASF [0-10]%. Een aantal generieke leveranciers heeft samen een marktaandeel van [20-30]%. De partijen hebben informatie verstrekt waardoor dit wordt gestaafd.
- (406) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten]. Uitgaande van deze veronderstelling is de Commissie van mening dat het

marktaandeel van de partijen vermoedelijk iets groter is dan zij zelf hebben aangegeven, namelijk circa [40-50]% [vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten].

- (407) De partijen schatten hun marktpositie in het segment zuigende insecten op [50-60]% en in het segment vretende insecten op [30-40]%. [Vertrouwelijke informatie over de omzet van een concurrent]. Op basis van het voorgaande is de Commissie van mening dat de partijen hun marktpositie correct hebben ingeschat.
- (408) De partijen zijn in deze markt voornamelijk aanwezig met hun nieuwe generatie insecticiden: ACS behaalt zijn omzet hoofdzakelijk met fipronil (Regent), dat [50-60%] van het marktaandeel van ACS op deze markt uitmaakt, en Bayer met imidacloprid (Confidor), namelijk [20-30]% van Bayers marktaandeel van [20-30]%.
- (409) De partijen hebben gesteld dat de Spaanse markt ook na de transactie concurrerend zal blijven vanwege de activiteit van een aantal internationale en nationale leveranciers op deze markt. De partijen hebben gesteld dat tal van lokale en generieke leveranciers allerlei producten verkopen die even effectief zijn als de producten van Bayer en ACS. Daarom hebben de partijen gesteld dat ingeval de gecombineerde entiteit zou trachten de prijzen te verhogen ten opzichte van die van de concurrerende leveranciers, zij onmiddellijk haar marktaandeel zou kwijtraken aan de kleinere leveranciers.
- (410) De Commissie is van mening dat de partijen momenteel de sterkste insecticiden op de markt hebben, waarvan verwacht mag worden dat de verkoop in de nabije toekomst zal toenemen. Wat imidacloprid betreft, is de Commissie van mening dat er in de hele EER reeds hoge prijzen gelden voor imidacloprid, dat over het geheel genomen het voornaamste insecticide is in de EER. De partijen kunnen daarom op alle EER-markten de prijs van het product vaststellen zonder rekening te hoeven houden met concurrentie. Wat fipronil betreft, merkt de Commissie op dat fipronil vrijwel uitsluitend wordt gebruikt in deze markt in Spanje en dat daarom de prijs grotendeels zal worden bepaald op deze markt, waar de partijen een overheersende positie zullen innemen.
- (411) Zoals eerder is opgemerkt, hebben derden aangegeven dat het spectrum van schadeveroorzakers waartegen nieuwe verbindingen kunnen worden ingezet, breder en vollediger wordt als imidacloprid en fipronil worden samengevoegd in de productportefeuille van de partijen. Beide stoffen zijn zeer effectief, zorgen voor bestrijding van de sleutelplaag (coloradokever) en bieden een nieuw werkingsmechanisme dat de bestaande resistentie tegen middelen uit andere klassen kan doorbreken. Wat dat betreft zouden de partijen unieke mogelijkheden krijgen om technisch superieure behandelingsprogramma's aan te bieden waar geen enkele concurrent tegenop kan. Daarnaast zijn er, vanwege de overlapping tussen de doelorganismen en het verschillende werkingsmechanisme van imidacloprid en fipronil, sterke mogelijkheden voor resistentiemanagement door afwisseling tussen beide producten.

- (412) Uit het onderzoek blijkt dat er voor zowel imidacloprid als fipronil eigenlijk geen substituten zijn en daarom is de Commissie van mening dat de generieke producten uit de oudere klassen nu noch in de nabije toekomst daadwerkelijke concurrentie zullen opleveren voor de producten van de partijen.
- (413) De partijen hebben gesteld dat imidacloprid felle concurrentie zal gaan ondervinden van de introductie van acetamiprid door Nippon Soda. Wat acetamiprid betreft, verwachten de partijen overigens niet alleen concurrentie van de andere distributeur die Nippon Soda hiervoor heeft aangewezen, maar ook van generiek acetamiprid, dat reeds op de markt is, en van thiamethoxam van Syngenta. Vanwege deze beide factoren zou iedere poging van de nieuwe entiteit om de prijzen van acetamiprid op concurrentieverstorende wijze te verhogen, volgens de partijen gedoemd zijn te mislukken. Volgens de partijen zullen acetamiprid en generieke vormen daarvan ook concurreren met fipronil en imidacloprid. De verkoop van fipronil [vertrouwelijke informatie van ACS].
- (414) [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten].
- (415) De partijen hebben informatie verstrekt waaruit blijkt dat er Chinees generiek acetamiprid vanuit Marokko naar Spanje wordt gesmokkeld. Gezien de illegale status van deze aanvoer en de onzekerheid waarmee deze gepaard gaat, is de Commissie niet van mening dat deze aanvoer daadwerkelijke concurrentie op de markt zal opleveren. [...] [vertrouwelijke informatie van ACS].
- (416) Door de transactie zullen de twee toonaangevende verbindingen op de markt, imidacloprid en fipronil, worden samengevoegd. Daarnaast zullen de sterke pyrethroïden cyfluthrin, beta-cyfluthrin en deltamethrin bijeen worden gebracht. Geen van de concurrenten zal kunnen wedijveren met dit unieke productaanbod, dat de partijen nieuwe mogelijkheden zal bieden om concurrerende spuitprogramma's voor resistentiemanagement aan te bieden.
- (417) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Spaanse markt voor blad insecticiden voor aardappelen.

- bodeminsecticiden

- (418) Met betrekking tot bodeminsecticiden voor aardappelen zouden de partijen een zeer sterk marktaandeel verwerven in Griekenland ([60-70]%) en in Portugal ([70-80]%).
- (419) De totale **Griekse** markt bedroeg in 2000 [...] miljoen EUR. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen bedraagt volgens hun eigen schatting [60-70]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [50-60]%). Syngenta ([10-20]%), DuPont ([0-10]%) en BASF ([0-10]%) zijn de grootste concurrenten.
- (420) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten]. Op basis van deze cijfers is de Commissie van mening dat de marktpositie van de partijen tussen [60-70]% en [70-80]% ligt.

- (421) ACS realiseert zijn omzet hoofdzakelijk met zijn producten aldicarb en ethoprosfos. Bayer behaalt zijn omzet in het Griekse aardappelsegment voor het grootste deel met fenamifos en carbofuran (aan Bayer geleverd door [...]).
- (422) De partijen hebben gesteld dat de voorgenomen transactie er niet toe zal leiden dat de gefuseerde entiteit een dominante marktpositie krijgt. De partijen hebben naar voren gebracht dat de omzet van ACS zal teruglopen als gevolg van het afstoten van chloormefos aan [...]. Een ander product van ACS, [...]. Daardoor, zo hebben de partijen gesteld, zal de verkoop van dit product met meer dan [50-60]% afnemen (van nu [20-30]% tot [10-20]%). De partijen hebben ook gesteld dat Syngenta bezig is fosthiazaat op de Griekse markt te brengen. Volgens de inschatting van de partijen zal Syngenta op het hoogtepunt van de verkoop hiervan een marktaandeel van [20-30]% verwerven. Tot slot wordt concurrentie verwacht van cadusafos van FMC, dat naar men zegt zeer effectief is tegen nematoden. Om al deze redenen verwachten de partijen dat hun marktaandeel zal dalen tot [40-50]%.
- (423) Wat betreft de bewering van de partijen dat Syngenta en FMC nieuwe producten op de markt zullen lanceren, [vertrouwelijke informatie over een concurrerend product]. De Commissie merkt op dat fosthiazaat een organofosfaat is en dat het gebruik van de producten uit deze klasse in de toekomst naar verwachting zal afnemen. Daarnaast [vertrouwelijke informatie van ACS] zullen de partijen hun marktpositie in de nabije toekomst grotendeels kunnen vasthouden.
- (424) Om bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Griekse markt voor bodeminsecticiden voor aardappelen.
- (425) In **Portugal** bedroeg de marktwaarde in 2000 [...] miljoen EUR. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen bedraagt volgens hun eigen schatting [70-80]% (Bayer: [60-70]%, ACS: [10-20]%). Lokale leveranciers nemen de rest van de markt, zo'n [20-30]%, voor hun rekening.
- (426) [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten].
- (427) Het marktaandeel van ACS wordt gevormd door chloormefos (verkocht onder de merknaam Dotan) en carbofuran, een product van derden. De omzet Bayer wordt behaald met fenamifos (verkocht onder de merknaam Nemacur).
- (428) ACS heeft chloormefos afgestoten aan [...]. De partijen hebben naar voren gebracht dat carbofuran altijd aan ACS is geleverd door [...], maar verwachten dat [...] zal stoppen met de levering van carbofuran. De partijen verwachten verder dat fenamifos het moeilijk zal krijgen vanwege de introductie van fosthiazaat door Syngenta en cadusafos door FMC. De partijen voorspellen dat hun marktaandeel zal afnemen tot [30-40]% in 2004. Tot slot hebben de partijen gesteld dat [60-70]% van de omzet die op de Portugese markt wordt behaald met carbofuran, is toe te schrijven aan maïs. In de markt voor maïs-insecticiden bedraagt het gecombineerde marktaandeel van de partijen slechts [0-10]%. Daarom hebben de partijen gesteld dat de prijs van het op carbofuran gebaseerde product Furadan wordt bepaald op een zeer concurrerende markt en dat

prijstdiscriminatie of oneerlijke prijsstelling ten opzichte van aardappeltelers geen kans van slagen heeft.

- (429) De partijen hebben geen bewijzen overlegd waaruit blijkt dat de levering van carbofuran zal worden gestaakt. De Commissie merkt ook op dat, wat betreft de prijsstelling van carbofuran, de huidige omzet van de partijen in maïs slechts [...] EUR bedraagt tegenover [...] EUR in aardappelen. Alhoewel de concurrentievoorwaarden op deze twee markten verschillen, is de Commissie van mening dat de vrijwel even grote omzet in de aardappelmarkt invloed heeft op de prijsstelling van het product. Na de transactie zouden de partijen geneigd kunnen zijn om de prijs te verhogen op grond van hun sterke positie in de aardappelmarkt om daar hogere verkoopopbrengsten te genereren.
- (430) Wat productlanceringen door concurrenten betreft, [vertrouwelijke informatie over een concurrerend product]. De Commissie is van mening dat de partijen hun marktaandeel op een hoog niveau zullen weten te handhaven, aangezien [vertrouwelijke informatie van ACS]. Omdat er geen sprake is van sterke concurrerende producten, concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Portugese markt voor bodeminsecticiden voor aardappelen.

j) Insecticiden voor rijst

- (431) Met een omzet van slechts 4,1 miljoen EUR in de hele EER is de markt voor rijstinsecticiden klein. Van de totale markt kwam [...] miljoen EUR voor rekening van blad insecticiden. Op de totale EER-brede markt zouden de partijen een marktaandeel van [30-40]% hebben (Bayer: [0-10]%, ACS: [30-40]%). In het bladsegment zouden ze [40-50]% hebben (Bayer: [0-10]%, ACS: [30-40]%), maar in het bodemsegment zou de marktaanwezigheid van de partijen minder dan [0-10]% bedragen. Alle andere multinationale ondernemingen hebben in alle segmenten een marktaandeel van minder dan [0-10]%.
- (432) Rijstinsecticiden worden slechts in vier lidstaten verkocht, namelijk Griekenland, Italië, Portugal en Spanje. De activiteiten van de partijen overlappen elkaar alleen in Griekenland en Portugal. In Portugal zou de concurrentie negatief worden beïnvloed.
- (433) Evenals de Griekse markt is de **Portugese** markt voor blad insecticiden voor rijst, met een marktwaarde van slechts [...] miljoen EUR, buitengewoon klein. De partijen zijn de enige producenten van blad insecticiden voor rijst op deze markt (Bayer: [10-20]%, ACS: [80-90]%).
- (434) [Vertrouwelijke informatie over de omzet van de concurrenten].
- (435) Bayer behaalt al zijn omzet met Metasystox-R, een geformuleerd product op basis van de werkzame stof oxydemeton-methyl. De partijen hebben gesteld dat oxydemeton-methyl te maken zal krijgen met generieke concurrentie van United Phosphorus. ACS verkoopt slechts één product, chloorfenvinfos, dat wordt geleverd door BASF. Chloorfenvinfos zal niet worden geherregistreerd. Daarom

verwachten de partijen dat het marktaandeel van de gecombineerde entiteit in 2004 minder dan [20-30]% zal bedragen.

- (436) De Commissie concludeert dat, hoewel het marktaandeel van de partijen naar alle waarschijnlijkheid drastisch zal afnemen door het wegvallen van oxydemeton-methyl, zij hun dominante marktpositie ten minste tot 2003 zullen behouden. [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten].
- (437) Om bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Portugese markt voor blad insecticiden voor rijst.

k) Insecticiden voor tabak

- (438) De totale EER-brede markt voor tabaksinsecticiden bedroeg 13,7 miljoen EUR in 2000. De partijen zouden hier duidelijk marktleider worden, zowel op de markt als geheel als in het blad- en het bodemsegment. Het marktaandeel van de partijen in de totale markt is [50-60]% (Bayer: [40-50]%, ACS: [0-10]%), gevolgd door BASF ([10-20]%) en Syngenta ([0-10]%). In het bladsegment is hun marktaandeel [60-70]%, waarbij ACS voor een kleine overlapping zorgt ([0-10]%). Alle andere concurrenten hebben een marktaandeel van minder dan [10-20]%. In de bodemtoepassingen is het marktaandeel van de partijen [30-40]% (Bayer: [20-30]%, ACS: [10-20]%). BASF is de sterkste concurrent met [20-30]%.
- (439) De producten van Bayer berusten hoofdzakelijk op de werkzame stoffen imidacloprid, methamidofos en fenamifos. Het voornaamste product van ACS is deltamethrin.

- blad insecticiden

- (440) In het bladsegment zouden de partijen een relatief sterke marktpositie krijgen in Griekenland ([50-60]%) en in Italië ([60-70]%).
- (441) **Griekenland** vormt de grootste nationale markt voor blad insecticiden voor tabak (marktwaarde in 2000 [...] miljoen EUR). Op deze markt bedraagt het gecombineerde marktaandeel van de partijen [50-60]% (Bayer: [50-60]%, ACS: [0-10]%). Syngenta ([10-20]%) en BASF ([0-10]%) zijn de grootste multinationale concurrenten. Lokale ondernemingen hebben een gezamenlijk marktaandeel van meer dan [20-30]%.
- (442) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten]. De schatting die de partijen van hun eigen marktpositie hebben gemaakt, lijkt correct. [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten].
- (443) De partijen hebben aangegeven dat zij geen omzet hebben in het segment vretende insecten en dat hun marktpositie in het segment zuigende insecten [40-50]% zou zijn. [Vertrouwelijke informatie over de omzet van de concurrenten] acht de Commissie het waarschijnlijk dat de marktpositie van de partijen in de

segmenten zuigende en vretende insecten niet wezenlijk verschilt van die op de markt als geheel.

- (444) Het voornaamste product van Bayer op deze markt is imidacloprid (Confidor), dat goed is voor [40-50]% van het marktaandeel op deze markt. Bayer levert met name ook methamidofos (Tamaron), [...] door [...]. ACS levert eveneens methamidofos ([...]) en heeft in 2001 acetamiprid op deze markt gelanceerd. De verkoop daarvan is niet meegenomen in de schatting van het marktaandeel van de partijen.
- (445) De partijen hebben gesteld dat ACS slechts een zeer gering percentage aan het marktaandeel van Bayer toevoegt en dat de voorgenomen concentratie dus niet leidt tot een wijziging van de huidige marktstructuur. In dit verband hebben de partijen betoogd dat het leveringscontract voor methamidofos hoogstwaarschijnlijk zal worden beëindigd als de fusie eenmaal een feit is, en dat methamidofos momenteel geleidelijk van de markt wordt genomen. De partijen hebben ook gesteld dat imidacloprid alleen wordt beschermd door een werkwijzeoctrooi, dat eenvoudig te omzeilen is door een andere productiemethode toe te passen, en suggereren daarmee dat er generieke concurrentie zou ontstaan. Tot slot hebben de partijen gesteld dat zij felle concurrentie zullen ondervinden als gevolg van de introductie van acetamiprid door Nippon Soda. Daarom hebben de partijen voorspeld dat hun gecombineerde marktaandeel zal afnemen tot [40-50]% in 2004.
- (446) De Commissie merkt op dat voor methamidofos is aangemeld voor herregistratie. De partijen hebben geen bewijzen overlegd waaruit blijkt dat het leveringscontract voor methamidofos zal worden opgezegd.
- (447) Wat betreft de bewering van de partijen dat een werkwijzeoctrooi eenvoudig kan worden omzeild, blijkt uit het onderzoek dat dit niet het geval is en dat verminderde octrooibescherming er niet automatisch toe leidt dat er een generiek product op de markt komt. Voor zover de Commissie weet, is geen van de generieke ondernemingen bezig een generieke vorm van imidacloprid te ontwikkelen om op deze markt te brengen.
- (448) De Commissie is het met de partijen eens dat het bijkomende marktaandeel van [0-10]% dat ACS realiseert op basis van methamidofos, naar alle waarschijnlijkheid nauwelijks invloed heeft op de huidige marktstructuur, waar Bayer tot dusver de prijs van imidacloprid onafhankelijk van andere marktdeelnemers heeft kunnen bepalen. De Commissie is echter van mening dat de combinatie van imidacloprid en acetamiprid de bestaande marktpositie van de partijen aanzienlijk zou versterken.
- (449) [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten]. Bovendien komt uit het onderzoek naar voren dat de combinatie van twee neonicotinoïden en de pyrethroïden cyfluthrin en beta-cyfluthrin een unieke productportefeuille zou opleveren ten behoeve van resistentiemanagement.

- (450) Om bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Griekse markt voor blad insecticiden voor tabak.
- (451) De **Italiaanse** markt voor blad insecticiden voor tabak bedroeg in 2000 [...] miljoen EUR. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen is volgens hun eigen schatting [60-70]% (Bayer: [60-70]%, ACS: [0-10]%). Het marktaandeel van Syngenta is [10-20]%, dat van BASF [0-10]% en dat van lokale leveranciers [10-20]%.
- (452) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten]. De hoge inschatting die de partijen van hun marktaandeel hebben gemaakt, lijkt daarom correct. Volgens de partijen zou hun marktpositie in het segment zuigende insecten [70-80]% zijn.
- (453) Het voornaamste product van Bayer op deze markt is imidacloprid (Confidor SL), dat goed is voor [50-60]% van het marktaandeel. De producten van ACS zijn deltamethrin (Decis, Decis D, Decis Quick en Best) en heptenofos (Hostaquick), dat momenteel minder dan [0-10]% van het marktaandeel van ACS genereert, [...].
- (454) De partijen hebben gesteld dat hun gecombineerde marktaandeel geen aanleiding geeft tot bezorgdheid dat er een machtspositie zal ontstaan. De partijen verwachten dat hun gecombineerde marktaandeel zal afnemen tot ongeveer [40-50]% in 2004. Verder hebben zij gesteld dat het marktaandeel van ACS nog verder zal teruglopen tot slechts [0-10]% en dat de transactie niet zal leiden tot aanzienlijke wijzigingen in de huidige marktstructuur.
- (455) De Commissie is van mening dat, ondanks de relatief kleine toename van het huidige marktaandeel, de transactie zou leiden tot een structurele wijziging van de markt. In het bijzonder merkt de Commissie op dat door [vertrouwelijke informatie van ACS [...], de partijen in een unieke positie zouden komen te verkeren ten opzichte van andere concurrenten op de markt. Overeenkomstig de reactie van de partijen op de mededeling van punten van bezwaar heeft de Commissie in aanmerking genomen dat slechts [0-10]% van alle deltamethrin die in Italië wordt verkocht, in deze markt wordt gebruikt. Verder heeft de Commissie in aanmerking genomen dat ook imidacloprid slechts in zeer geringe mate wordt gebruikt in deze markt ([0-10]% van de totale verkoop). De Commissie is dan ook van mening dat de prijzen van beide producten worden bepaald op andere markten. Omdat het onwaarschijnlijk is dat de prijsbeslissingen ten aanzien van deze producten door de transactie zullen worden beïnvloed, is de Commissie van mening dat de structurele wijziging van de markt dus zal voortvloeien uit [vertrouwelijke informatie van ACS].
- (456) Er is geen enkele derde die neonicotinoïden in zijn productportefeuille heeft en dit productaanbod zou kunnen evenaren. Dit zou de positie van de concurrenten kunnen verzwakken en zou potentiële nieuwe markttoetreding kunnen bemoeilijken. [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten].

(457) Om bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat, gezien de [vertrouwelijke informatie van ACS], de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Italiaanse markt voor blad insecticiden voor tabak.

- bodeminsecticiden

(458) De totale markt voor bodemtoepassingen in **Spanje** bedroeg [...] miljoen EUR. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen is volgens hun eigen schatting [70-80]% (Bayer: [20-30]%; ACS: [40-50]%). FMC is de grootste concurrent met [10-20]% van de markt; de overige concurrenten hebben ieder een marktaandeel van minder dan [0-10]%.

(459) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten]. Het grote marktaandeel van de partijen lijkt dus bevestigd te worden.

(460) Het voornaamste product van Bayer op deze markt is fenamifos (Nemacur). ACS verkoopt aldicarb (Temik) en ethoprofos (Mocap).

(461) De partijen hebben gesteld dat alle producten die zij in de Spaanse bodeminsecticidenmarkt voor tabak verkopen, hun voornaamste toepassing hebben in andere teelten. De partijen hebben betoogd dat slechts [10-20]% van de totale omzet van fenamifos wordt gerealiseerd in het tabakssegment en dat het product vooral wordt toegepast op bananen en groenten. De partijen hebben naar voren gebracht dat ze in allebei deze markten een aanzienlijk kleiner marktaandeel hebben. Aldicarb wordt hoofdzakelijk gebruikt op citrusvruchten, maar de toepassingen ervan omvatten ook katoen, aardappelen, fruit en noten en bananen. De partijen hebben naar voren gebracht dat ze in al deze markten een veel kleiner marktaandeel hebben. De partijen hebben dan ook gesteld dat het voor de gecombineerde entiteit niet mogelijk zou zijn om specifiek ten opzichte van tabakstellers prijsdiscriminatie toe te passen dan wel om in het algemeen de productprijzen op concurrentieverstorende wijze te verhogen. De partijen hebben ook gesteld dat Syngenta fosthiazaat op deze markt zal lanceren, waardoor de concurrentie zal toenemen.

(462) De Commissie merkt op dat fenamifos inderdaad meer omzet oplevert in bananen (bijna [...] miljoen EUR) en groenten ([...] miljoen EUR) dan in tabak ([...] miljoen EUR). Aangezien de partijen na de fusie echter een machtspositie zouden verwerven in bananen en overwegende dat het grootste deel van de omzet in deze markt wordt gegeneerd, acht de Commissie het niet onwaarschijnlijk dat een eveneens sterke positie in tabak aanleiding zou kunnen zijn om de prijs van het product te verhogen.

(463) Wat aldicarb betreft, merkt de Commissie op dat de omzet van dit product het hoogst is in citrusvruchten ([...] miljoen EUR) en in tabak ([...] miljoen EUR). In bananen, katoen en aardappelen bedraagt de omzet circa [...] EUR in ieder segment. Ook hier is de Commissie van mening dat de sterke marktpositie in tabak en bananen voor de partijen aanleiding zou kunnen zijn om de prijs van aldicarb voor bodemtoepassingen te verhogen en hogere inkomsten te genereren

in beide segmenten, die een groot deel uitmaken van de totale verkoop van aldicarb voor bodemtoepassingen.

- (464) [Vertrouwelijke informatie over de productlancerings van de concurrenten].
- (465) Om bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenoemde transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Spaanse markt voor bodeminsecticiden voor tabak.

l) Insecticiden voor groenten

- (466) Insecticiden voor groenten vormen een van de grootste insecticidenmarkten in de EER. In 2000 bedroeg de totale EER-brede markt 149,6 miljoen EUR. Na de transactie zouden de partijen marktleider worden, zowel in de EER-brede markt als geheel als in het blad- en het bodemsegment. Op de totale markt zouden de partijen een marktaandeel van [40-50]% hebben (Bayer: [20-30]%, ACS: [20-30]%), gevolgd door Syngenta als grootste concurrent ([20-30]%).
- (467) Het leeuwendeel van de omzet in de totale markt werd behaald in het bladsegment, namelijk [...] miljoen EUR. Op deze markt zouden de partijen een marktaandeel van [40-50]% hebben (Bayer: [20-30]%, ACS: [20-30]%). Syngenta is de grootste concurrent met [20-30]% van de markt. Wat bodemtoepassingen betreft, zouden de partijen [40-50]% van de markt in handen hebben (Bayer: [20-30]%, ACS: [20-30]%). De grootste concurrent in dit segment is DuPont ([10-20]%), gevolgd door Syngenta ([10-20]%).

- blad-insecticiden

- (468) In het bladsegment zouden de partijen op nationaal niveau een zeer groot marktaandeel verwerven in Frankrijk ([70-80]%), Portugal ([80-90]%), Spanje ([40-50]%) en Italië ([30-40]%). Wat de marktsituatie in Frankrijk betreft, oordeelde de Commissie in de zaak M.1806 – *AstraZeneca/Novartis* dat Syngenta een machtspositie zou verwerven op de Franse markt voor groente-insecticiden voor bodemtoepassing. Vervolgens heeft Syngenta ermee ingestemd een exclusieve licentie te verlenen voor pirimicarb. [Vertrouwelijke informatie over de licentienemer].
- (469) De **Franse** markt voor bladtoepassingen bedroeg in 2000 [...] miljoen EUR. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen op deze markt is volgens hun eigen schatting in de aanmelding [70-80]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [60-70]%). De grootste concurrent is Syngenta ([10-20]%). Generieke bedrijven hebben een gezamenlijk marktaandeel van [0-10]%.
- (470) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten]. De partijen hebben aangegeven dat hun marktpositie in het segment zuigende insecten [60-70]% zou zijn.
- (471) Beide partijen verkopen verscheidene producten op deze markt. Bayer behaalt zijn omzet grotendeels met imidacloprid (verkocht onder de merknaam Confidor), dat [10-20]% van de markt inneemt. De voornaamste producten die

ACS verkoopt voor de bestrijding van blad insecten zijn deltamethrin (Decis), fosalone (Zolone) en parathion-ethyl (Pacol), een product van derden [...].

- (472) De partijen hebben naar voren gebracht dat er een aantal nieuwe producten op de markt zal worden gebracht: thiamethoxam en pymetrozine door Syngenta, spinosad door Dow en indoxacarb door DuPont. De partijen hebben naar voren gebracht dat, gezien de nieuwe concurrerende producten en het wegvallen van een aantal van hun producten als gevolg van het herregistratieproces, hun gecombineerde marktaandeel zal afnemen tot [40-50]% in 2004.
- (473) [Vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten], zal, wat zuigende insecten betreft, geen van de nieuwe producten kunnen concurreren met de neonicotinoïden.
- (474) [...]. [vertrouwelijke informatie van ACS]. Imidacloprid is geregistreerd voor sla, meloen en bloemkool.
- (475) [...].
- (476) De Commissie is echter van mening dat, gezien de verwachte stijging van de verkoop van imidacloprid, de partijen hun positie in deze markt aanzienlijk zullen versterken als hun productportefeuille wordt uitgebreid met [...] neonicotinoïden. De partijen zouden de enigen zijn met zo'n sterke productportefeuille. [...], zal de verkoop binnen dezelfde groep blijven. Verder zouden de partijen, in tegenstelling tot de anderen, beschikken over een uitgebreide productportefeuille met de voornaamste soorten verbindingen die ter afwisseling kunnen worden gebruikt in geïntegreerde bestrijdingsprogramma's. Daarom zal de verkoop van alle neonicotinoïden van de partijen vermoedelijk toenemen. Voor ditzelfde doel zouden ze deze productportefeuille bovendien kunnen combineren met hun oudere verbindingen. Daarbij gaat het om een toonaangevend pyrethroïde (deltamethrin) en een aantal andere producten uit verschillende klassen. Geen enkele derde zou kunnen tippen aan het productaanbod van de partijen [vertrouwelijke informatie over een concurrerend pijplijnproduct].
- (477) Om bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Franse markt voor blad insecticiden voor groenten.
- (478) **Portugal** (marktwaarde [...] EUR) is een van de kleinste markten voor groente-insecticiden. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen in die markt bedraagt volgens hun eigen schatting [80-90]% (Bayer: [20-30]%, ACS: [60-70]%). Syngenta is de enige multinationale concurrent op de markt met [0-10]% marktaandeel. Generieke leveranciers hebben een gezamenlijk marktaandeel van [10-20]%.
- (479) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten]. Op deze markt is het marktaandeel van de partijen ongeveer [60-70]%. [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten].

- (480) De partijen schatten hun marktaandeel ten aanzien van zuigende insecten op [80-90]% en ten aanzien van vretende insecten op [70-80]%. [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten].
- (481) Het voornaamste product van Bayer op deze markt is imidacloprid (Confidor). Verder verkoopt Bayer het pyrethroïde beta-cyfluthrin (Bulldock SC) en nog drie andere producten. ACS verkoopt met name deltamethrin (Decis) en endosulfan (Thiodan). Daarnaast heeft ACS nog negen andere producten op de markt.
- (482) De partijen hebben gesteld dat, ondanks het grote marktaandeel van de gecombineerde entiteit, de voorgenomen transactie niet tot een dominante marktpositie zal leiden. Zij verwachten dat hun gecombineerde marktaandeel zal teruglopen als gevolg van de introductie van indoxacarb (DuPont) en spinosad (Dow). De partijen hebben ook gesteld dat de meeste leveringscontracten met derden zullen worden opgezegd als de aangemelde transactie eenmaal een feit is. Verder hebben de partijen betoogd dat ACS zijn product formatanaat, dat in 2000 goed was voor [0-10]% marktaandeel, heeft afgestoten aan [...], en dat herregistratie van [...]. Op grond daarvan hebben de partijen naar voren gebracht dat hun gecombineerde omzet op korte termijn met meer dan [10-20]% zal afnemen. Tot slot hebben de partijen naar voren gebracht [...].
- (483) De Commissie heeft geen aanwijzingen dat er in de toekomst leveringscontracten zullen worden opgezegd. Wat endosulfan betreft, hebben de partijen hun uitspraak hierover naderhand gerectificeerd en hebben ze naar voren gebracht dat endosulfan zal worden geregistreerd voor [...].
- (484) Wat concurrerende pijplijnproducten betreft, heeft de Commissie geverifieerd of [vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten] [...] en naar aanleiding van het onderzoek is de Commissie van mening dat er door de introductie van nieuwe concurrerende producten vermoedelijk sprake zal blijven van concurrentie in het segment vretende insecten.
- (485) Ten aanzien van het segment zuigende insecten merkt de Commissie op dat [...]. [Vertrouwelijke informatie van ACS].¹⁹
- (486) [Vertrouwelijke informatie over een concurrerend pijplijnproduct] merkt de Commissie op dat [...] terwijl [vertrouwelijke informatie over een concurrerend pijplijnproduct] is aangemeld voor registratie in Portugal, beperkter is dan [...]. Zoals de partijen zelf naar voren hebben gebracht, verbouwen groentetelers in alle Europese landen doorgaans allerlei groentesoorten. Deze telers moeten dus diverse soorten groente beschermen. Om zo goed mogelijk in de behoeften van de uiteindelijke gebruiker te voorzien en succesvol te zijn op de markt, hebben gewasbeschermingsondernemingen er zelf belang bij om producten te verkopen die geschikt zijn voor meerdere groenten. Daarom is de Commissie van mening dat de partijen, aangezien hun productportefeuille reeds één sterk neonicotinoïde

¹⁹ [...].

bevat, hun marktpositie in het segment zuigende insecten aanzienlijk zullen versterken door de toevoeging van [...] met een breder toepassingsgebied.

- (487) Om grotendeels dezelfde redenen als met betrekking tot de Franse markt, is de Commissie van mening dat het grote marktaandeel van de partijen ook in de toekomst kan worden gehandhaafd. Meer in het bijzonder zouden de partijen de enigen zijn met [...] neonicotinoïden, waarmee ze niet te evenaren geïntegreerde bestrijdingsprogramma's op de markt zouden kunnen brengen. Ook de combinatie van neonicotinoïden met deltamethrin, beta-cyfluthrin en producten uit andere klassen biedt de partijen de kans om unieke geïntegreerde bestrijdingsprogramma's aan te bieden met het oog op afwisseling en resistentie management. De mogelijkheid om deze producten aan te bieden in de vorm van aantrekkelijke pakketten zal een negatieve invloed hebben op de marktpositie van concurrenten, die niet tegen een dergelijk productaanbod op kunnen. Verder zal ook toetreding tot de markt moeilijker worden.
- (488) Wat betreft de bewering van de partijen dat op de Portugese markt voor groente-insecticiden [...], merkt de Commissie op dat het effect hiervan beperkt zal zijn en dat de totale verkoop hoe dan ook binnen dezelfde onderneming zal blijven.
- (489) Om bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Portugese markt voor blad-insecticiden voor groenten.
- (490) De **Spaanse** markt bedroeg in 2000 [...] miljoen EUR. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen is volgens hun eigen schatting [40-50]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [20-30]%). De voornaamste concurrent is Syngenta met een marktaandeel van [30-40]%. Generieke leveranciers hebben samen een marktaandeel van [20-30]%.
- (491) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten]. Het marktaandeel van de partijen zou dus iets groter kunnen zijn dat zij zelf hebben ingeschat.
- (492) De partijen schatten hun marktpositie in het segment zuigende insecten op [50-60]%. Aangezien echter [vertrouwelijke informatie over de omzet van een concurrent] en de partijen [80-90]% van hun marktaandeel genereren met middelen tegen zuigende insecten, is de Commissie van mening dat de marktpositie van de partijen in het segment zuigende insecten sterker zou kunnen zijn.
- (493) Bayer behaalt zijn omzet in Spanje grotendeels met imidacloprid ([10-20]% van Bayers marktaandeel van [10-20]%), dat wordt verkocht onder de merknaam Confidor. Verder verkoopt Bayer de pyrethroïden cyfluthrin (Baythroid SL) en beta-cyfluthrin (Bulldog SC), en een groot aantal andere producten ([...]).
- (494) Ook ACS verkoopt tal van producten op deze markt: [...]. Tot de producten van ACS behoren de pyrethroïden deltamethrin, acrinathrin en cypermethrin. Daarnaast verkoopt ACS fipronil op deze markt, waarin het een betrekkelijk klein marktaandeel heeft. ACS behaalde in 2000 ongeveer [20-30]% van zijn

omzet met formetanaat (Dicarzol), dat is afgestoten aan [...], waardoor het marktaandeel van ACS is afgenomen (in 2000 was dit product goed voor [0-10]% van het marktaandeel van ACS).

- (495) De partijen hebben gesteld dat hun gecombineerde marktaandeel in de nabije toekomst drastisch zal teruglopen vanwege het wegvallen van verscheidene producten, het beëindigen van de levering van producten van derden en de afstoting van formetanaat. De partijen hebben ook naar voren gebracht dat [...]. Om deze redenen en omdat de partijen verwachten dat Dow en DuPont de Spaanse markt zullen betreden met hun nieuwe producten spinosad en indoxacarb, verwachten de partijen dat hun gecombineerde marktaandeel zal teruglopen tot [20-30]% in 2004.
- (496) De Commissie merkt ten eerste op dat de partijen geen bewijzen hebben overlegd waaruit blijkt dat er een einde zal komen aan de distributie van producten van derden. Ten aanzien van het argument dat er producten zullen wegvallen uit de productportefeuille van de partijen, merkt de Commissie op dat de herregistratie ook alle concurrenten treft. Tot slot, [...].
- (497) Wat de lancering van nieuwe producten betreft, heeft de Commissie geverifieerd of [vertrouwelijke informatie over de productlanceringen van de concurrenten] ook is gericht tegen zuigende insecten. [Vertrouwelijke informatie over een concurrerend pijplijnproduct].
- (498) [...] ²⁰. [Vertrouwelijke informatie van ACS]. Imidacloprid is geregistreerd in [...]. [Vertrouwelijke informatie van ACS].
- (499) Aangezien Bayer [...] neonicotinoïden in zijn productportefeuille zal hebben, geldt hier om dezelfde redenen als in de Franse en de Portugese markt dat de marktpositie van de partijen aanzienlijk zal worden versterkt.
- (500) Om bovengenoemde redenen, en niettegenstaande het feit dat [vertrouwelijke informatie over de marktpositie van een concurrent], concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Spaanse markt voor blad insecticiden voor groenten.
- (501) Uit de vertrouwelijke verkoopgegevens die tijdens het onderzoek zijn verkregen, blijkt dat er ook in **Italië** een machtspositie zou ontstaan. De Italiaanse markt bedroeg in 2000 [...] miljoen EUR. De partijen hebben naar voren gebracht dat zij op deze markt een marktaandeel hebben van [30-40]% (Bayer: [20-30]%, ACS: [10-20]%). Volgens de partijen is Syngenta de grootste concurrent met [20-30]% van de markt en heeft BASF [0-10]%. De partijen hebben betoogd dat er sprake is van een groot aantal generieke leveranciers, die samen een marktaandeel van [20-30]% bezitten. De partijen schatten dat hun marktpositie in het segment zuigende insecten iets sterker is, namelijk [40-50]%.
- (502) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van de concurrenten].

²⁰ [...].

- (503) Bayer verkoopt in totaal [...] producten. Bayer realiseert zijn omzet grotendeels met imidacloprid, dat wordt verkocht onder de merknaam Confidor. Bayers tweede product is het pyrethroïde cyfluthrin (Baythroid EW). Het voornaamste product van ACS op deze markt is deltamethrin. Verder verkoopt ACS het pyrethroïde acrinathrin, het amidine amitraz en nog enkele producten.
- (504) Om dezelfde redenen als met betrekking tot Frankrijk, Portugal en Spanje is de Commissie van mening dat de transactie ook in Italië tot het ontstaan van een machtspositie zal leiden. [...] [vertrouwelijke informatie van ACS]. Imidacloprid heeft reeds een sterke positie en zal, in combinatie met [...], de positie van de partijen zowel op de markt als geheel als in het segment zuigende insecten versterken. Door combinaties van neonicotinoïden met andere soorten verbindingen, in het bijzonder pyrethroïden, zullen de partijen een unieke positie krijgen op het gebied van resistentiemanagement. Geen van de nieuwe producten van de concurrenten zal een tegenwicht kunnen vormen tegen de marktmacht van de nieuwe onderneming.
- (505) Om bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Italiaanse markt voor blad insecticiden voor groenten.
- bodeminsecticiden*
- (506) In het bodemsegment zouden de partijen een groot marktaandeel verwerven in Griekenland ([40-50]%) en in Portugal ([70-80]%).
- (507) In **Griekenland** (totale marktwaarde [...] miljoen EUR) bedraagt het gecombineerde marktaandeel van de partijen [40-50]% (Bayer: [30-40]%, ACS: [0-10]%). Belangrijke concurrenten zijn DuPont ([20-30]%), Syngenta ([10-20]%) en BASF ([10-20]%).
- (508) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van een concurrent]. Uitgaande van de totale geregistreerde verkoop op deze markt zou de marktpositie van de partijen [70-80]% zijn [vertrouwelijke informatie over de marktpositie van een concurrent].
- (509) Bayer behaalt zijn omzet grotendeels met fenamifos (Nemacur). Imidacloprid, dat alleen in deze teelt wordt gebruikt, genereert op deze markt slechts een omzet van geringe betekenis. ACS is aanwezig op deze markt met zijn product ethoprofos (Mocap).
- (510) De partijen hebben naar voren gebracht dat, [...]. Tot slot hebben de partijen gesteld dat hun positie verder zal worden verzwakt door de marktintroductie van fosthiazaat door Syngenta. Daarom hebben de partijen gesteld dat hun gecombineerde marktaandeel zal afnemen tot [30-40]% in 2004 en dat er geen concentratie zal optreden op de Griekse markt voor bodeminsecticiden voor groenten.

- (511) De Commissie merkt ten eerste op dat zij geen aanwijzingen heeft dat [...]. De Commissie merkt verder op dat [vertrouwelijke informatie over de productlancerings van de concurrenten].
- (512) Tot slot is de Commissie van mening dat de partijen na de transactie sterker geneigd zullen zijn om de prijs van hun producten te verhogen. Fenamifos maakt namelijk het overgrote deel van Bayers omzet uit op deze markt ([...] miljoen EUR) en ook op de aardappelmarkt ([...] miljoen EUR). Ethoprofos is het enige product van ACS op deze markt. In de aardappelmarkt, waar dit product voornamelijk wordt gebruikt, vormt het ongeveer [40-50]% van de omzet van ACS op die markt ([...] miljoen). Na de transactie, zo meent de Commissie, zouden de gecombineerde hoge omzetten van de partijen in zowel de groentemarkt als de aardappelmarkt en het grote marktaandeel dat zij als gevolg van deze transactie op deze markten verwerven, kunnen leiden tot een prijsverhoging voor beide producten.
- (513) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Griekse markt voor bodeminsecticiden voor groenten.
- (514) In **Portugal** ten slotte (marktwaarde [...] miljoen EUR) is het marktaandeel van de partijen volgens hun eigen schatting [70-80]% (Bayer: [30-40]%, ACS: [40-50]%). Generieke leveranciers nemen het resterende deel van de markt voor hun rekening ([20-30]%).
- (515) [Vertrouwelijke informatie over de marktpositie van concurrenten]. Zelfs als wordt uitgegaan van hevige generieke concurrentie ([20-30]%), zou de marktpositie van de partijen ten minste rond de [60-70]% zijn.
- (516) Bayer behaalt zijn volledige omzet met fenamifos (Nemacur). ACS is op deze markt aanwezig met ethoprofos (Mocap).
- (517) De partijen hebben gesteld dat de verkoop van ethoprofos de komende jaren vermoedelijk zal afnemen. Bayers verkoop van fenamifos zal eveneens teruglopen ten gevolge van concurrentie van minder toxische producten. De partijen hebben ook naar voren gebracht dat Syngenta met fosthiazaat op de markt zal komen. Tot slot verwachten de partijen dat generieke concurrenten hun aanwezigheid in de toekomst zullen versterken en hun marktaandeel zullen vergroten.
- (518) De Commissie merkt op dat alle producten op de markt vertegenwoordigers zijn van de oudere soorten verbindingen, inclusief fosthiazaat van Syngenta [vertrouwelijke informatie over een concurrerend product]. Daarom gelooft de Commissie niet dat juist generieke producenten omzet bij de partijen zouden weghalen.
- (519) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Portugese markt voor bodeminsecticiden voor groenten.

Toekomstige lanceringen van acetamiprid

- (520) De Commissie merkt op dat de plannen voor registratie van acetamiprid [...].

Algemene conclusie met betrekking tot insecticiden

- (521) Uit het onderzoek blijkt dat er op een aantal markten een machtspositie zou ontstaan vanwege een horizontale overlapping op zowel de blad- als de bodeminsecticidenmarkt. Na de transactie zouden de partijen over een breed assortiment producten uit de oudere klassen van verbindingen beschikken. Daarnaast zou het productaanbod van Bayer door de transactie worden uitgebreid met het neonicotinoïde acetamiprid en het pyrazol fipronil van ACS (en ethiprool). Beide producten zouden Bayers bestaande productportefeuille van nieuwe verbindingen versterken en verruimen. De partijen zouden verreweg de grootste sortering neonicotinoïden hebben en zouden de enigen zijn met pyrazolen. In de nieuwste klassen van insecticiden zouden zij verreweg het sterkste productaanbod hebben, van zaadbehandeling tot bodem- en bladtoepassing.
- (522) De partijen zouden hun marktmacht extra kunnen uitbuiten door middel van resistentie managementprogramma's en kortingregelingen met distributeurs, die niet om de neonicotinoïden en fipronil van de partijen heen zouden kunnen. Geen enkele concurrent zou aan dit productaanbod kunnen tippen. De transactie zou daarom kunnen leiden tot prijsverhogingen en tot afscherming van de markt, met name voor generieke concurrenten.
- (523) Daarom is de Commissie van mening dat de transactie zoals zij is aangemeld, een machtspositie zou creëren of versterken:
- (524) - ten aanzien van blad insecticiden voor bieten (Frankrijk en Griekenland), granen (Italië en Portugal), citrusvruchten (Portugal), katoen (Griekenland), fruit en noten (België, Denemarken, Duitsland, Griekenland en Portugal), druiven (Duitsland), aardappelen (Portugal en Spanje), rijst (Portugal), tabak (Griekenland en Italië) en groenten (Frankrijk, Portugal, Spanje en Italië); en
- (525) - ten aanzien van bodeminsecticiden voor bananen (Spanje), bieten (België, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en Italië), siergewassen (Italië), aardappelen (Griekenland en Portugal), tabak (Spanje) en groenten (Griekenland en Portugal).

B. Slakkenbestrijdingsmiddelen

B.1 Relevante productmarkten

- (526) Zowel Bayer als ACS is actief in de productie en verkoop van producten ter bestrijding van slakken en andere soorten weekdieren (zogenoemde molluskiciden of slakkenkorrels). Slakkenbestrijdingsmiddelen bestaan over het algemeen uit chemisch behandeld lokaas dat op de bodem wordt uitgestrooid.

- (527) Slakkenbestrijdingsmiddelen zijn niet te vervangen door andere insecticiden en vormen daarom een afzonderlijke productmarkt. Het onderzoek van de markt bevestigt dat een uitsplitsing van slakkenbestrijdingsmiddelen naar gewassoort niet aan de orde is omdat de formulering van slakkenbestrijdingsmiddelen niet per gewas verschilt.
- (528) Momenteel zijn er in de EER drie belangrijke werkzame stoffen geregistreerd voor de bestrijding van weekdieren: metaldehyde, methiocarb en thiodicarb. Daarnaast is er een vierde soort slakkenbestrijdingsmiddel op basis van het werkzame bestanddeel Fe(3)Phoospaat, dat octrooibeschermt. Dit is op de markt in Nederland, Denemarken en Duitsland, terwijl registratie hiervoor is aangevraagd in Zweden, Italië, België en Frankrijk.
- (529) Metaldehyde, het oudste werkzame bestanddeel, heeft een verlamrende werking op weekdieren en wordt geproduceerd door de Zwitserse onderneming Lonza. Fe(3)Phoospaat, geproduceerd door het Duitse bedrijf Neudorff GmbH, werkt op soortgelijke wijze als metaldehyde. Methiocarb en thiodicarb daarentegen werken als maaggif en worden respectievelijk door Bayer en ACS geproduceerd. Behalve Fe(3)Phoospaat zijn al deze werkzame stoffen sinds een aantal jaren niet meer geïmporteerd. Overigens produceert Lonza, in tegenstelling tot Bayer en ACS, zelf geen slakkenbestrijdingsmiddelen maar verkoopt het alleen de werkzame stof metaldehyde aan een aantal fabrikanten in diverse lidstaten die zelf een eindproduct formuleren en onder hun eigen merk verkopen.
- (530) Slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van alle bovengenoemde werkzame stoffen lijken allemaal tot dezelfde productmarkt te behoren. Het onderzoek heeft echter uitgewezen dat de producten van Bayer en ACS veel doeltreffender lijken te zijn in erg vochtige gebieden en dat ze vaak veel duurder zijn dan slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van metaldehyde.

B.2 Concurrentieverhoudingen

a) Marktomstandigheden

- (531) De partijen hebben een groot gecombineerd marktaandeel in de volgende landen: België (Bayer: [10-20]%, ACS: [80-90]%), Frankrijk (Bayer: [20-30]%, ACS: [10-20]%), Portugal (Bayer: [70-80]%, ACS: [0-10]%), het Verenigd Koninkrijk (Bayer: [30-40]%, ACS: [0-10]%), Ierland (Bayer: [90-100]%, ACS: [10-20]%) en Nederland (Bayer: [60-70]%, ACS: [20-30]%). Voor Nederland geldt echter dat Bayer geen toelating meer heeft voor het gebruik van methiocarb in slakkenbestrijdingsmiddelen en daarom uiterlijk in [...] zal stoppen met de verkoop van zijn slakkenbestrijdingsmiddelen. In Nederland rijzen dus geen mededingingsbezwaren omdat er geen horizontale overlapping ontstaat door de voorgenomen transactie. Ook in Frankrijk levert de voorgenomen transactie geen mededingingsbezwaren op omdat de onderneming De Sangosse marktleider is met een marktaandeel van ongeveer [...], dat voornamelijk wordt gerealiseerd met het op metaldehyde gebaseerde product Metarex RG.
- (532) Bayer is het enige bedrijf dat actief is in Zweden, Finland en IJsland en daar een marktaandeel heeft van 100%, terwijl ACS als enige actief is in Noorwegen. In

Noorwegen leidt de voorgenomen transactie echter niet tot mededingingsbezwaren, omdat de monopoliepositie van ACS te maken heeft met het feit dat slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van zowel methiocarb als metaldehyde sinds een aantal jaren volgens de nationale wetgeving zijn verboden.

- (533) Dat er in de overige EER-landen geen sprake is van mededingingsbezwaren, heeft de volgende redenen. In Oostenrijk behaalde Bayer in 2000 slechts [0-10]% marktaandeel, terwijl ACS hier pas in 2001 is begonnen met de verkoop van slakkenbestrijdingsmiddelen in zeer beperkte hoeveelheden. In Denemarken had Bayer in het jaar 2000 weliswaar een marktaandeel van [50-60]% maar is ACS niet actief. In Duitsland is het gecombineerde marktaandeel van de partijen klein: in 2000 had Bayer een marktaandeel van [20-30]% en ACS een marktaandeel van slechts [0-10]%. In Griekenland is Bayer niet actief en ACS is hier in 2000 gestopt met de verkoop van slakkenbestrijdingsmiddelen. In Italië is het gecombineerde marktaandeel van de partijen klein: in 2000 had Bayer een marktaandeel van [20-30]% en ACS slechts [0-10]%. In Spanje ten slotte is ACS niet actief en bedroeg het marktaandeel van Bayer in 2000 slechts [10-20]%.
- (534) Het onderzoek heeft uitgewezen dat, afgezien van het op methiocarb gebaseerde slakkenbestrijdingsmiddel van Bayer (verkocht onder de merknaam Mesurol) en het op thiodicarb gebaseerde product van ACS (verkocht onder de merknaam Skipper), de resterende marktaandelen in de diverse EER-landen, behalve Frankrijk, zijn verdeeld over allerlei onafhankelijke nationale fabrikanten die goedkopere – en vaak minder effectieve – lokale merken produceren op basis van de werkzame stof metaldehyde van Lonza. Alleen in Nederland, Duitsland en Denemarken wordt ook enig marktaandeel gerealiseerd door lokale fabrikanten van slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van Fe(3)Phoospaat.
- (535) Slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van metaldehyde hebben nooit dezelfde regenvastheid gehad als de op methiocarb en thiodicarb gebaseerde producten van Bayer en ACS. Hoewel er in bepaalde nationale markten lokale fabrikanten zijn die de regenvastheid van slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van metaldehyde hebben geoptimaliseerd, gebruikt iedere fabrikant zijn eigen recept, zodat de regenvastheid van land tot land kan variëren afhankelijk van de formulering en het fabricageprocédé. In landen met een nat klimaat maar een zeer geringe marktomvang qua gebruik van slakkenbestrijdingsmiddelen, hadden middelen op basis van metaldehyde geen significante marktpenetratie.
- (536) Markttoetreding met slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van nieuwe werkzame stoffen is buitengewoon moeilijk en kost erg veel tijd en geld. De kosten van onderzoek en ontwikkeling en EU-registratie kunnen oplopen tot meer dan 100 miljoen EUR en het hele proces kan tien jaar in beslag nemen. Onlangs is er een nieuw soort slakkenbestrijdingsmiddel op basis van de werkzame stof Fe(3)Phoospaat gelanceerd in Nederland, Duitsland en Denemarken, terwijl registratie hiervoor is aangevraagd in Zweden, Italië, België en Frankrijk. Men verwacht niet dat er de komende vier jaar slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van nieuwe werkzame stoffen op de markt zullen komen.

- (537) In tegenstelling tot hetgeen de partijen naar voren hebben gebracht, blijkt uit het onderzoek dat noch Bayer noch ACS concreet generieke concurrentie ondervindt ten aanzien van slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van methiocarb of thiodicarb. Hoewel de octrooien op methiocarb en thiodicarb al enkele jaren zijn verstreken, zijn er in de hele wereld in feite slechts twee – Aziatische – generieke producenten van deze werkzame stoffen: Ningbo Agro-Star Industrial, een Chinese generieke producent van methiocarb, en Ceryung (voorheen Jin Heung Fine Chemical), een Koreaanse generieke producent van thiodicarb. Op dit moment verkoopt echter geen van beide ondernemingen deze werkzame stoffen in Europa.
- (538) Bovendien hebben de partijen tijdens het onderzoek toegegeven dat de Europese markt voor slakkenbestrijdingsmiddelen niet aantrekkelijk is voor generieke producenten uit Azië, omdat deze markt extreme variaties kent, in de toekomst vermoedelijk niet significant zal groeien en een standaardproductenmarkt is met lage marges. De partijen hebben uitgelegd dat het, vanwege de kritische rol van het weerpatroon in de zomer, onmogelijk is om meer dan een maand of twee van tevoren een betrouwbare prognose van de marktomvang te maken en dat, omdat een producent van slakkenbestrijdingsmiddelen bereid moet zijn om grote voorraden aan te houden voor misschien wel meerdere jaren, dit niet het soort markt is dat generieke producenten aantrekt.

b) Nationale markten waar de concurrentie in het geding is

- (539) In het licht van het bovenstaande en om de hieronder uiteengezette redenen zou de voorgenomen transactie leiden tot het ontstaan of versterken van een machtspositie op de volgende nationale markten voor slakkenbestrijdingsmiddelen: het Verenigd Koninkrijk, België, Ierland, Portugal, Zweden, Finland en IJsland.
- (540) In het **Verenigd Koninkrijk** bedroeg het gecombineerde marktaandeel van de partijen in 2000 [40-50]% (Bayer [30-40]%, ACS [0-10]%). Na de transactie zou Bayer marktleider worden in de Britse markt voor slakkenbestrijdingsmiddelen. De partijen hebben gesteld dat Lonza marktleider zou blijven met een marktaandeel van ongeveer [50-60]%. Zoals gezegd is Lonza echter geen producent van slakkenbestrijdingsmiddelen maar een producent van metaldehyde, die dit product levert aan onafhankelijke nationale fabrikanten die op basis hiervan zelf slakkenbestrijdingsmiddelen formuleren, zoals De Sangosse, Luxan, Chiltern Farm Chemicals, Doff Poortland en Clartex, die naar schatting een marktaandeel hebben van respectievelijk [10-20]%, [0-10]%, [0-10]%, [0-10]%, [0-10]% en [0-10]%. Na de transactie zal Bayer daarom slechts geconfronteerd worden met een los aantal kleine Britse fabrikanten van slakkenbestrijdingsmiddelen van vaak mindere kwaliteit, en niet met een sterke concurrent zoals de partijen hebben beweerd.
- (541) Bovendien moet worden opgemerkt dat de producten van Bayer en ACS de beste slakkenbestrijdingsmiddelen zijn die op de Britse markt worden verkocht. Volgens de schatting van de partijen is de prijs van de producten van Bayer en ACS in het Verenigd Koninkrijk respectievelijk ongeveer [...] /ha en

[vertrouwelijke informatie van ACS], dat wil zeggen, ruim [60-70]% duurder dan de kwalitatief mindere slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van metaldehyde die in het Verenigd Koninkrijk worden verkocht ([...]/ha). Het enige op metaldehyde gebaseerde slakkenbestrijdingsmiddel van hoge kwaliteit schijnt Metarex van De Sangosse te zijn.

- (542) Het grote prijsverschil tussen de slakkenbestrijdingsmiddelen van Bayer en ACS en de op metaldehyde gebaseerde slakkenbestrijdingsmiddelen wordt verklaard door het feit dat in gebieden of tijden van het jaar die worden gekenmerkt door natte weersomstandigheden, het totale verbruik per hectare van de op metaldehyde gebaseerde slakkenbestrijdingsmiddelen gemiddeld meer dan dubbel zo hoog ligt als bij de producten van Bayer en ACS. Een vast aantal boeren is dus eerder geneigd om de duurere producten van Bayer en ACS te kopen dan producten die op het eerste gezicht weliswaar goedkoper zijn maar in de praktijk duurder uitvallen omdat ze vaker moeten worden gebruikt.
- (543) In het topsegment van slakkenbestrijdingsmiddelen in het Verenigd Koninkrijk wordt momenteel een zekere mate van concurrentie gewaarborgd door de concurrentie tussen de producten van Bayer, ACS en De Sangosse. Na de voorgenomen transactie zou deze echter grotendeels komen te vervallen. Het enige alternatief voor de gefuseerde entiteit zou in dit segment nog steeds De Sangosse zijn, met een geschat marktaandeel van slechts [10-20]%, terwijl de gefuseerde entiteit naar schatting [40-50]% zou hebben. Mocht Bayer dus na de transactie besluiten om twee van de drie beste slakkenbestrijdingsmiddelen en bekendste merken in het Verenigd Koninkrijk (Mesurol en Skipper) in prijs te verhogen, dan zou er van het enige andere kwaliteitsmerk (Metarex) of de kwalitatief mindere slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van metaldehyde niet voldoende concurrentiedruk uitgaan om dat te verhinderen.
- (544) Dit wordt nog eens bevestigd door het feit dat de partijen hebben erkend dat hun producten eigenschappen hebben waarmee ze zich onderscheiden van die van hun concurrenten, en dat de prijs slechts een van de aspecten is die de eindgebruiker in aanmerking neemt bij de keuze van een product.
- (545) Verder stellen de partijen dat de concentratie van de vraagzijde in het Verenigd Koninkrijk garandeert dat de voorgenomen transactie niet zal leiden tot het ontstaan van een dominante marktpositie voor de gefuseerde entiteit, omdat de tien grootste distributeurs in het Verenigd Koninkrijk ongeveer [90-100]% van de totale verkoop in de Britse markt voor hun rekening nemen en aanzienlijke kopersmacht uitoefenen. Dit laat echter onverlet dat heel wat Britse eindgebruikers van slakkenbestrijdingsmiddelen bereid zijn om voor de producten van Bayer en ACS [60-70]% méér te betalen dan voor de kwalitatief mindere slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van metaldehyde, en dat zij deze producten naar alle waarschijnlijkheid ook zouden blijven kopen als ze ten gevolge van de voorgenomen fusie nog duurder zouden worden.
- (546) Om bovengenoemde redenen is de Commissie dan ook tot de conclusie gekomen dat de transactie zou leiden tot het ontstaan of versterken van een machtspositie in de Britse markt voor slakkenbestrijdingsmiddelen.

- (547) In **België** bedroeg het gecombineerde marktaandeel van de partijen in 2000 ongeveer [90-100]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [80-90]%) en de partijen verwachten hun marktpositie de komende drie jaar op dit niveau te kunnen handhaven. Slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van metaldehyde vormen minder dan [0-10]% van de Belgische markt. In België is registratie aangevraagd voor een nieuw type werkzame stof met slakkendodende eigenschappen, Fe(3)Phoospaart. Het is echter onzeker of de registratieprocedure met succes zal worden afgerond.
- (548) De partijen brengen naar voren dat de transactie geen beperking vormt voor de concurrentie op de Belgische markt, omdat de producten van Bayer en ACS niet meer onder octrooi staan en nieuwe ondernemingen gemakkelijk met generieke producten op de Belgische markt zouden kunnen komen als de gecombineerde entiteit zou proberen de prijzen op concurrentieverstorende wijze te verhogen. Zoals gezegd zijn er echter slechts twee Aziatische producenten van generiek methiocarb en thiodicarb, die niet actief zijn in Europa en die zich hoogstwaarschijnlijk ook na de voorgenomen transactie niet op deze markt zouden begeven. Hun entree op de Belgische markt is nog onwaarschijnlijker, gezien de betrekkelijk kleine omvang van deze markt en de sterke marktpositie van de partijen.
- (549) De partijen brengen verder naar voren dat het feit dat Neudorff zich op de Belgische markt begeeft, duidelijk aantoont dat het ook op kleine markten zoals de Belgische aantrekkelijk kan zijn om een concurrerend product te lanceren, en dat potentiële concurrentie van Aziatische producenten daarom niet als onwaarschijnlijk van de hand moet worden gewezen. De Commissie merkt echter op dat Neudorff op de markt tracht te komen met een product op basis van een nieuw type werkzame stof (Fe(3)Phoospaart), dat zich, als het aanslaat, zou onderscheiden van de bekende producten die reeds op de markt zijn. Voor de Aziatische producenten daarentegen zou een dergelijke productdifferentiatie niet aan de orde zijn bij lancering van hun producten op de Europese markt.
- (550) De partijen brengen ook naar voren dat Lonza reeds actief is in de Belgische markt en, als grootste leverancier van slakkenbestrijdingsmiddelen in de EER, zijn activiteiten in België zou kunnen uitbreiden in reactie op eventueel concurrentieverstorend gedrag van de gecombineerde entiteit. Zoals gezegd is Lonza echter geen producent van slakkenbestrijdingsmiddelen maar alleen een producent van metaldehyde die dit product levert aan onafhankelijke nationale fabrikanten van op metaldehyde gebaseerde slakkenbestrijdingsmiddelen.
- (551) In België is de regenvastheid van slakkenbestrijdingsmiddelen van wezenlijk belang. De slakkenbestrijdingsmiddelen van Bayer en ACS zijn uitermate regenvast. Belgische fabrikanten van slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van metaldehyde zijn er niet in geslaagd om dezelfde mate van regenvastheid te bereiken.
- (552) De partijen schatten de gemiddelde prijs van hoogwaardige slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van metaldehyde in België op ongeveer [...] EUR/ha, terwijl die van de slakkenbestrijdingsmiddelen van Bayer en ACS

respectievelijk ongeveer [...]ha en [vertrouwelijke informatie van ACS] bedraagt. Vanwege het klimaat is het totale verbruik per hectare van op metaldehyde gebaseerde slakkenbestrijdingsmiddelen echter gemiddeld meer dan tweemaal zo hoog als bij de producten van Bayer en ACS. Eindgebruikers zijn daarom eerder geneigd om de duurdere producten van Bayer en ACS te kopen dan een product dat op het eerste gezicht weliswaar goedkoper is maar in de praktijk duurder uitvalt omdat het vaker moet worden gebruikt.

- (553) Dit is bevestigd door een Belgische groothandelaar in slakkenbestrijdingsmiddelen, die duidelijk aangaf dat de producten van Bayer en ACS niet vervangbaar zijn door slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van metaldehyde, en dat bij een permanente prijsverhoging van 5-10% van de producten van Bayer en ACS slechts een marginaal aantal eindgebruikers zou overstappen op slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van metaldehyde. Twee groothandelaars verklaarden dat de drie producten wel substitueerbaar zijn, maar één groothandelaar legde uit dat de keuze van de afnemers wordt bepaald door de regenbestendigheid van het product en dat afnemers zelfs na een prijsverhoging toch de producten van Bayer en ACS zouden kopen omdat die regenbestendiger zijn.
- (554) Om bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat, in ieder geval op de korte termijn, Bayers enige werkelijke concurrent in de Belgische markt voor slakkenbestrijdingsmiddelen zou wegvallen als gevolg van de voorgenomen transactie, waardoor er in deze markt een machtspositie zou ontstaan of zou worden versterkt.
- (555) In **Ierland** bedroeg het gecombineerde marktaandeel van de partijen in het jaar 2000 ongeveer [90-100]% (Bayer [80-90]%, ACS [10-20]%) en de partijen verwachten hun marktpositie de komende drie jaar op dit niveau te kunnen handhaven. Slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van metaldehyde vormen [0-10]% van de Ierse markt.
- (556) De partijen brengen naar voren dat derde ondernemingen gemakkelijk kunnen toetreden tot de markt. In dit verband hebben de partijen aangevoerd dat ACS in 1998 en 1999 niet actief was op de Ierse markt en in 2000 een marktaandeel van [10-20]% behaalde. Er zijn echter geen derde ondernemingen waarvan verwacht wordt dat ze met slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van metaldehyde of andere werkzame stoffen op de Ierse markt zullen komen.
- (557) Evenals in België is ook in Ierland de regenvastheid van slakkenbestrijdingsmiddelen van wezenlijk belang. Lokale fabrikanten van op metaldehyde gebaseerde slakkenbestrijdingsmiddelen hebben de weerbestendigheid van de producten van Bayer en ACS niet kunnen evenaren. Alle vier de groothandelaars die tijdens het onderzoek commentaar hebben geleverd, bevestigden dat slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van metaldehyde minder effectief zijn dan Bayers slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van methiocarb, en dat zij ook bij een prijsverhoging van 5-10% de producten van Bayer en ACS zouden blijven kopen. Een groothandelaar stelde dat het op methiocarb gebaseerde slakkenbestrijdingsmiddel van Bayer niet vervangbaar is

door slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van metaldehyde als het gaat om gewassen als suikerbiet, waar het product van Bayer wordt gebruikt tegen naaktslakken en emelten. Slechts één groothandelaar verklaarde dat hij bij een dergelijke prijsstijging zou overwegen om andere insecticiden te gebruiken in combinatie met metaldehyde. Twee groothandelaars toonden zich bezorgd dat de voorgenomen transactie zou kunnen leiden tot een prijsverhoging van de slakkenbestrijdingsmiddelen van Bayer en ACS.

- (558) De partijen brengen ook naar voren dat zij in de toekomst concurrentie zouden kunnen ondervinden van generieke leveranciers. Zoals gezegd zijn er echter slechts twee Aziatische producenten van generiek methiocarb en thiodicarb, die niet actief zijn in Europa en die zich hoogstwaarschijnlijk ook na de voorgenomen transactie niet op deze markt zouden begeven. Hun entree op de Ierse markt is nog onwaarschijnlijker, gezien de betrekkelijk kleine omvang van deze markt en de sterke marktpositie van de partijen.
- (559) Om bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat Bayers enige werkelijke concurrent op de Ierse markt voor slakkenbestrijdingsmiddelen zou wegvallen als gevolg van de voorgenomen transactie, waardoor er in deze markt een machtspositie zou ontstaan of zou worden versterkt.
- (560) In **Portugal** bedroeg het gecombineerde marktaandeel van de partijen in het jaar 2000 ongeveer [70-80]% (Bayer [70-80]%, ACS [0-10]%) en de partijen verwachten hun marktpositie de komende drie jaar op dit niveau te kunnen handhaven. Het resterende marktaandeel is verdeeld tussen twee belangrijke lokale fabrikanten van op metaldehyde gebaseerde slakkenbestrijdingsmiddelen (Agroquisa, met circa [0-10]% marktaandeel, en Permutadora, met circa [20-30]%) en andere kleine lokale fabrikanten.
- (561) De partijen brengen naar voren dat de voorgenomen transactie geen invloed zal hebben op de concurrentie in de Portugese markt voor slakkenbestrijdingsmiddelen, omdat ACS slechts een klein percentage toevoegt aan het marktaandeel van Bayer. Uit het onderzoek van de markt blijkt echter dat in de Portugese markt alleen het op thiodicarb gebaseerde slakkenbestrijdingsmiddel van ACS even effectief wordt geacht als het op methiocarb gebaseerde middel van Bayer. Drie van de vier groothandelaars verklaarden dat bij een permanente prijsverhoging van 5-10% van deze twee producten, de meeste eindgebruikers niet zouden overstappen op slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van metaldehyde. Een van deze groothandelaars lichtte toe dat Bayers slakkenbestrijdingsmiddel toch al duurder is dan slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van metaldehyde. Twee groothandelaars toonden zich bezorgd dat de voorgenomen transactie zou kunnen leiden tot een prijsstijging van de slakkenbestrijdingsmiddelen van Bayer en ACS.
- (562) De partijen brengen verder naar voren dat bij een concurrentieverstorende prijsverhoging van de producten van de gefuseerde entiteit, Lonza of generieke leveranciers tot de markt zouden kunnen toetreden. Zoals gezegd is Lonza echter geen producent van slakkenbestrijdingsmiddelen maar alleen leverancier van

metaldehyde aan lokale fabrikanten van slakkenbestrijdingsmiddelen. Wat generieke concurrentie betreft, is reeds gezegd dat er slechts twee Aziatische producenten van generiek methiocarb en thiodicarb zijn, die niet actief zijn in Europa en die zich hoogstwaarschijnlijk ook na de voorgenomen transactie niet op deze markt zouden begeven. Hun entree op de Portugese markt is nog onwaarschijnlijker, gezien de betrekkelijk kleine omvang van deze markt.

- (563) Om bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat Bayers enige werkelijke concurrent op de Portugese markt voor slakkenbestrijdingsmiddelen zou wegvallen als gevolg van de voorgenomen transactie, waardoor er in deze markt een machtspositie zou ontstaan of zou worden versterkt.
- (564) In **Zweden, Finland en IJsland** is Bayer de [...] met een marktaandeel van [90-100]%. De voorgenomen transactie zou een sterke potentiële concurrent doen wegvallen die, gezien het klimaat in deze landen, in staat zou zijn deze markten te betreden met een product dat net zo effectief is als dat van Bayer.
- (565) Ten aanzien van Finland brengen de partijen naar voren dat Lonza of generieke leveranciers gemakkelijk zouden kunnen toetreden tot de markt. Lonza is echter geen producent van slakkenbestrijdingsmiddelen en zou hoe dan ook geen metaldehyde kunnen leveren aan lokale fabrikanten in Finland, omdat slakkenbestrijdingsmiddelen op basis van metaldehyde in dit land sinds een aantal jaren verboden zijn. Met betrekking tot generieke leveranciers is reeds gezegd dat de Aziatische producenten niet geneigd zullen zijn zich op deze markten te begeven vanwege de betrekkelijk kleine omvang daarvan.
- (566) In Zweden is registratie aangevraagd voor een nieuw type werkzame stof met slakkendodende eigenschappen, Fe(3)Phoospaat, dat wordt geproduceerd door Neudorff. Het is echter onzeker of de registratieprocedure met succes zal worden afgerond.
- (567) De partijen brengen verder naar voren dat ACS [...]. De Commissie is van mening dat de voorgenomen transactie een realistische potentiële concurrent zou doen wegvallen op de Zweedse, Finse en IJslandse nationale markten voor slakkenbestrijdingsmiddelen.
- (568) De partijen brengen naar voren dat, als het onzeker is of het nieuwe slakkenbestrijdingsmiddel op basis van Fe(3)Phoospaat met succes op de Zweedse markt zal worden gebracht, het inconsequent is om te stellen dat ACS een potentiële concurrent zou zijn, aangezien in Zweden, Noorwegen en IJsland niet eens registratie is aangevraagd voor het product van ACS. De Commissie merkt echter op dat het product van ACS niet alleen reeds in de meeste nationale markten is geregistreerd, maar dat het ook heeft laten zien dat het snel in nieuwe nationale markten kan doordringen, zoals volgens de partijen in Ierland is gebeurd.
- (569) Om bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie ook in de Zweedse, Finse en IJslandse nationale markten voor slakkenbestrijdingsmiddelen tot versterking van Bayers machtspositie zou leiden.

Algemene conclusie met betrekking tot slakkenbestrijdingsmiddelen

- (570) Om bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie zou leiden tot het ontstaan of versterken van een machtspositie in de volgende nationale markten voor slakkenbestrijdingsmiddelen: het Verenigd Koninkrijk, België, Ierland, Portugal, Zweden, Finland en IJsland.

C. Herbiciden

- (571) Zowel Bayer als ACS is actief in de ontwikkeling en productie van herbiciden. Herbiciden zijn gewasbeschermingsmiddelen die onkruidconcurrentie in een gewas voorkomen of verminderen en die dus volledig of gedeeltelijk kunnen dienen ter vervanging van handmatig of mechanisch wieden.
- (572) Bayer schat de waarde van de herbicidenmarkt in de EER in 2000 op 2070 miljoen EUR.

C.1. Relevante productmarkten

- (573) Bij het afbakenen van de productmarkten hebben de partijen in principe dezelfde benadering aangehouden die de Commissie heeft gehanteerd in M.1806 – *AstraZeneca/Novartis*.
- (574) Allereerst wordt onderscheid gemaakt tussen selectieve herbiciden en niet-selectieve herbiciden. Niet-selectieve herbiciden zijn bedoeld om akkers van onkruid te ontdoen nadat het ene gewas is geoogst en voordat het volgende wordt gezaaid. Ze zijn effectief tegen allerlei soorten planten, inclusief cultuurgewassen, die ze eveneens zouden vernietigen als ze daarop zouden worden toegepast. Selectieve herbiciden daarentegen moeten alleen het onkruid doden zonder schade te veroorzaken aan het gewas waarop ze worden toegepast. Vanuit het oogpunt van de boer is het soort gewas waarop een selectief herbicide wordt gebruikt de belangrijkste factor bij het bepalen van de substitueerbaarheid van een product. De partijen brengen daarom naar voren dat selectieve herbiciden, die verschillende soorten gewassen beschermen, voor de meeste gewassen afzonderlijke relevante productmarkten vormen.
- (575) Bij blijvende gewassen zoals fruit en noten, citrusvruchten en druiven, worden echter ook niet-selectieve herbiciden en zogeheten semi-totaalherbiciden gebruikt om onkruid te bestrijden zonder de gewassen te beschadigen. Binnen deze teeltgroepen concurreren selectieve herbiciden en niet-selectieve herbiciden dus met elkaar. De partijen brengen daarom naar voren dat voor deze teelten een verder onderscheid tussen selectieve en niet-selectieve herbiciden niet relevant is. De vraag of citrusvruchten een afzonderlijke productmarkt vormen ten opzichte van fruit en noten, kan hier onbeantwoord blijven omdat de beoordeling van de concurrentieverhoudingen er niet door wordt beïnvloed.
- (576) In eerdere fusiebeschikkingen oordeelde de Commissie dat de werkzame stoffen in de formuleringen van onkruidbestrijdingsmiddelen in sommige teelten vooral effectief zijn tegen onkruid uit één van de twee hoofdgroepen van onkruiden: breedbladige onkruiden en grassen. Aangezien bepaalde soorten gewassen

vooral worden getroffen door 'gemengde onkruidpopulaties', bestaande uit zowel grassen als breedbladige onkruiden, is er behoefte aan behandelingen die beide onkruidsoorten vernietigen. De boer heeft daarbij twee mogelijkheden: ofwel hij koopt een aantal herbiciden met een specifieke selectiviteit en mengt deze afhankelijk van de onkruidsoorten die zich voordoen, ofwel hij koopt een kant-en-klaar product dat het gewenste mengsel van werkzame stoffen voor de bestrijding van grassen en breedbladige onkruiden bevat. Producten die werkzaam zijn tegen beide onkruidsoorten, worden breedwerkende herbiciden genoemd.

- (577) Herbiciden ter bestrijding van breedbladige onkruiden zijn geen rechtstreekse substituten voor herbiciden ter bestrijding van grassen (graminociden), en omgekeerd geldt hetzelfde. Een boer die wordt geconfronteerd met schadelijke grasonkruiden op zijn akkers, moet herbiciden gebruiken die werken tegen deze specifieke onkruiden. Hetzelfde geldt, mutatis mutandis, voor de bestrijding van breedbladige onkruidsoorten. In eerdere beschikkingen heeft de Commissie echter opgemerkt dat deze twee complementaire marktsegmenten met elkaar verbonden zijn door het bestaan van breedwerkende herbiciden. Uit het marktonderzoek dat de Commissie heeft uitgevoerd in M.1806 – *AstraZeneca/Novartis*, bleek dat bepaalde breedwerkende herbiciden inderdaad een aanzienlijk deel van hun omzetwaarde ontleen aan hun vermogen om zowel grasonkruiden als breedbladige onkruiden te bestrijden. Vanwege het zogenoemde substitutieketeneffect is er sprake van daadwerkelijke concurrentiedruk in markten waar breedwerkende herbiciden kunnen worden gebruikt ter vervanging van graminociden en breedbladigenherbiciden. Dit hangt samen met het feit dat noch leveranciers van breedwerkende herbiciden noch fabrikanten van graminociden en breedbladigenherbiciden hun prijzen kunnen verhogen zonder het risico te lopen dat hun klanten zullen overstappen op andere producten.
- (578) Om deze redenen brengen de partijen naar voren dat met betrekking tot granen, maïs, rijst en aardappelen, een onderscheid tussen herbiciden tegen breedbladigen en graminociden niet relevant is. In al deze segmenten ontleen breedwerkende herbiciden een aanzienlijk deel van hun omzetwaarde aan hun vermogen om zowel grasonkruiden als breedbladige onkruiden te bestrijden. Hiermee wordt afgeweken van de benadering van de Commissie in M.1806 – *AstraZeneca/Novartis*, waarbij ook met betrekking tot aardappelen, groenten, bieten, oliehoudende zaden en sojabonen onderscheid werd gemaakt tussen herbiciden tegen breedbladigen en graminociden.
- (579) In M.1806 – *AstraZeneca/Novartis* overwoog de Commissie bovendien om onderscheid te maken tussen herbiciden voor vroege toepassing (toegepast vóór het zaaien of vóór opkomst) en herbiciden voor late toepassing (toegepast na opkomst). Omdat deze verschillende soorten herbiciden worden gebruikt om dezelfde soorten onkruiden te behandelen en omdat ze dezelfde mate van effectiviteit vertonen, heeft de boer, in ieder geval vóór het zaaien, een zekere mate van flexibiliteit bij de keuze van het tijdstip van toepassing. Als er met het verstrijken van de tijd onkruidproblemen optreden op de akkers, vormen herbiciden die vóór het zaaien worden toegepast of zelfs herbiciden die vóór

opkomst worden toegepast, niet langer substituten voor herbiciden die na opkomst worden toegepast. In de meeste gevallen echter, althans in de vroege toepassingsfase, zijn voor-opkomst-herbiciden en na-opkomst-herbiciden onderling substitueerbaar.

- (580) Gezien de rol van breedwerkende middelen en de voldoende mate van substitueerbaarheid tussen voor- en na-opkomst-toepassingen, beschouwde de Commissie in M.1806 – *AstraZeneca/Novartis* de markten voor graan-, maïs- en rijstherbiciden als de relevante productmarkten. Met betrekking tot de herbicidenmarkten voor aardappelen, groenten, suikerbieten, sojabonen en oliehoudende zaden maakte de Commissie echter een nader onderscheid tussen voor-opkomst-herbiciden en na-opkomst-herbiciden en identificeerde ook nog een afzonderlijke productmarkt voor na-opkomst-graminociden. Op basis van het onderzoek van de markt in deze zaak lijkt deze benadering nog steeds correct, hoewel bij de graanherbiciden het belang van het grassenbestrijdingssegment toeneemt vanwege de steeds grotere problemen met resistentie van zogenoemde probleemgrassen (met name duist, raaigras en oot).
- (581) Een aantal marktdeelnemers is van mening dat gerst een afzonderlijke markt vormt binnen de graanherbiciden, omdat veel graanherbiciden niet op dit gewas kunnen worden gebruikt. De vraag of gerstherbiciden een afzonderlijke productmarkt vormen kan hier echter openblijven, omdat de beoordeling hier niet door wordt beïnvloed.

C.2. Concurrentieverhoudingen

- (582) Op nationaal niveau overlappen de activiteiten van de partijen elkaar in een groot aantal teelten en lidstaten. Volgens de informatie op het CO-formulier zijn er 44 beïnvloede herbicidenmarkten waar het gecombineerde marktaandeel van de partijen 35% of meer is. Daarvan zijn er 39 markten waar het marktaandeel van de partijen meer dan 40% is en 26 markten waar het meer dan 50% is.
- (583) Naar aanleiding van het onderzoek is de Commissie van mening dat er op 53 van de in totaal 80 beïnvloede markten vermoedelijk geen sprake zal zijn van negatieve invloed op de mededinging, om een of meerdere van de volgende redenen:
- (584) het gecombineerde marktaandeel van de partijen is klein; er is geen sprake van overlapping tussen de activiteiten van de partijen, hetzij omdat het marktaandeel verkeerd is vastgesteld hetzij omdat de overlapping inmiddels niet meer bestaat (bijv. opzegging distributieovereenkomst voor producten van derden); de toename van het marktaandeel is zeer gering en het is niet aannemelijk dat de structuur van de markt door de transactie zal veranderen; het is niet aannemelijk dat de structuur van de markt door de transactie zal veranderen omdat de prijsbepalende factoren voor de producten van de partijen niet worden beïnvloed (prijsstelling met name in andere teelten); de partijen hebben hun marktpositie nogal overschat; er zijn sterke concurrenten die waarschijnlijk zullen zorgen voor daadwerkelijke concurrentie op de markt; de introductie van nieuwe producten door concurrenten zal in de nabije toekomst vermoedelijk sterke concurrentie opleveren voor de producten van de partijen.

(585) Om de hieronder uiteengezette redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de herbicidenmarkten voor zes gewassen: bieten, granen, maïs, aardappelen, groenten en katoenogstmiddelen.

Herbiciden voor bieten

(586) In 2000 bedroeg de EER-brede markt voor bietenherbiciden ongeveer 225,4 miljoen EUR. De belangrijkste nationale markten voor bietenherbiciden zijn Duitsland ([...]), Frankrijk ([...]) en Italië ([...]). De partijen schatten hun gezamenlijke aandeel in de totale markt voor bietenherbiciden in de EER op [50-60]% (Bayer [20-30]%, ACS [20-30]%), gevolgd door BASF ([0-10]%) en DuPont ([0-10]%). Op nationaal niveau zou het gecombineerde marktaandeel van de partijen er als volgt uitzien:²¹

Lidstaat	Bayer	ACS	Samen
Oostenrijk	[30-40]%	[0-10]%	[40-50]%
België	[10-20]%	[20-30]%	[40-50]%
Denemarken	[30-40]%	[10-20]%	[50-60]%
Finland	[30-40]%	[20-30]%	[50-60]%
Frankrijk	[10-20]%	[30-40]%	[40-50]%
Duitsland	[20-30]%	[30-40]%	[60-70]%
Griekenland	[20-30]%	[20-30]%	[40-50]%
Ierland	[20-30]%	[10-20]%	[40-50]%
Italië	[10-20]%	[20-30]%	[40-50]%
Nederland	[30-40]%	[30-40]%	[60-70]%
Spanje	[10-20]%	[20-30]%	[40-50]%
Zweden	[50-60]%	[10-20]%	[70-80]%
Verenigd Koninkrijk	[10-20]%	[10-20]%	[30-40]%

(587) In M.1806 – *AstraZeneca/Novartis* stelde de Commissie vast dat na-opkomst-graminiden een afzonderlijke markt vormen. In de voorliggende zaak is er in deze markt echter geen sprake van mededingingsbezwaren. In de overige drie segmenten van de markt voor bietenherbiciden, d.w.z. voor- en na-opkomst-herbiciden voor breedbladige onkruiden en voor-opkomst-graminiden, die samen de resterende bietenherbicidenmarkt vormen, zouden de partijen in de EER een gecombineerd marktaandeel hebben van [50-60]%. Op nationaal niveau zou hun marktaandeel variëren van [40-50]% in België tot [70-80]% in Zweden. De grote marktaandelen op de markt als geheel vloeien voort uit de

²¹ Bron: eigen schatting van de partijen.

sterke positie van de partijen in het segment na-opkomst-herbiciden tegen breedbladigen. Met 163,9 miljoen EUR oftewel 73% vormt dit verreweg het grootste segment in de totale markt voor bietenherbiciden in de EER. Op EER-niveau schatten de partijen hun aandeel in dit segment op [50-60]%. Op nationaal niveau varieert het marktaandeel van de partijen van [40-50]% in het Verenigd Koninkrijk tot [70-80]% in Portugal. De gefuseerde entiteit zou verreweg de belangrijkste leverancier worden in alle lidstaten, behalve Luxemburg, waarover geen gegevens bestaan. Volgens de verkoopprognoses van de partijen blijft de situatie in 2004 in wezen hetzelfde. In slechts vier landen voorspellen de partijen een gecombineerd marktaandeel van minder dan [40-50]%, dat echter nog altijd tussen [30-40]% en [40-50]% ligt.

- (588) De partijen noemen een aantal redenen waarom er ondanks deze grote marktaandelen geen reden is tot bezorgdheid dat de voorgenoemde transactie zal leiden tot een machtspositie. Hun voornaamste argument is dat alle vier de werkzame stoffen die in deze markten worden gebruikt, niet meer geïntroduceerd zijn, waardoor er sterke concurrentie is van generieke leveranciers. Zoals zal blijken, gaat het in deze markt echter niet zozeer om de werkzame stof maar meer om het beheersen van verschillende soorten formuleringen door middel van formuleringsoctrooien.
- (589) In alle lidstaten, behalve Spanje en Zweden, waar Bayer ook producten van derden verkoopt, behaalt Bayer [...] omzet in deze markt met metamitron, dat wordt verkocht onder de merknaam Goltix. Metamitron is een voor- en na-opkomst-herbicide met een breed spectrum, dat echter het best scoort in de bestrijding van breedbladige onkruiden. Metamitron werd in 1975 op de markt gebracht en staat sinds 1993 niet meer onder octrooi. Het behoort tot de klasse der triazinen. Deze vrij oude groep van verbindingen werd in 1956 voor het eerst geïntroduceerd en heeft inmiddels de status van standaardproducten bereikt omdat het overgrote deel van de producten niet meer geïntroduceerd is. De verkoop van producten uit deze groep loopt sinds 1996 terug.²² Voor Goltix geldt echter een daling van minder dan [...]. Wereldwijd schijnt de verkoop stabiel te zijn.²³ Bayer tracht Goltix op peil te houden met nieuwe formuleringen zoals Goltix WG 90, dat sinds 2001 in de voornaamste Europese landen wordt verkocht en waarvan de registratiegegevens zijn beschermd, en nieuwe mengsels zoals metamitron en triflusaluron.
- (590) De werkzame stoffen van ACS die worden gebruikt voor de formulering van na-opkomst-herbiciden tegen breedbladigen, zijn desmedifam, ethofumesaat en fenmedifam. Fenmedifam en het nauw gerelateerde desmedifam zijn sinds 1968 op de markt. Beide werkzame stoffen behoren tot de klasse der carbamaten en zijn de best verkochte producten binnen deze groep. Hoewel de verwachting is dat de verkoop in deze groep tot 2005 jaarlijks met 3% zal dalen, zal fenmedifam zijn marktaandeel vermoedelijk kunnen handhaven.²⁴ Deze

²² Phillips McDougall - AgriService, Products Section 2000, blz. 53.

²³ Wood Mackenzie, Agrochemical Service, Market Studies: Crops, 2001, blz. 156.

²⁴ Phillips McDougall - AgriService, Products Section 2000, blz. 83.

werkzame stoffen worden verkocht in de vorm van mengsels en als pure formuleringen, hoofdzakelijk onder de merknaam Betanal. Evenals voor Bayer geldt ook voor ACS dat van alle werkzame stoffen het octrooi is verstreken. Daarom, zo stellen de partijen, zullen generieke leveranciers steeds meer marktaandeel veroveren op Bayer en ACS.

- (591) De ontwikkeling van mengsels met bestaande verbindingen blijft van belang in deze markt. In 1997 heeft ACS bijvoorbeeld het mengsel Betanal Progress OF op de markt gebracht, dat alle drie de werkzame stoffen van ACS bevat. ACS heeft een formuleringsoctrooi op Betanal Progress. ACS gaat in bijna alle lidstaten diverse nieuwe mengsels met zijn drie producten op de markt brengen, allemaal als uitbreidingen van Betanal-familie (d.w.z. Betanal Expert). Daarnaast zijn er nieuwe mengsels op komst met metamitron van Bayer, waaronder ook een mengsel met vier componenten (Betanal Quattro). Op die manier kunnen de partijen hun octrooibescherming verlengen via de bescherming van formuleringen en handelsmerken. Dit is een succesvolle vorm van verdediging tegen generieke concurrentie. Op soortgelijke wijze kan, nadat het octrooi op de werkzame stof is afgelopen, de bescherming worden verlengd door gegevensbescherming op grond van het auteursrecht. ACS is de enige gegevenshouder voor desmedifam en heeft een task force voor fenmedifam met [...] en voor ethofumesaat met [...]. Bayer geniet gegevensbescherming voor de hele Goltix-familie ter waarde van een paar miljoen EUR tot [...].
- (592) Bovendien produceren veel generieke concurrenten het product niet zelf. ACS levert zijn producten onder meer aan FCS, United Phosphorus, Griffin en Sipcam. Dit plaatst deze generieke leveranciers in een afhankelijke positie en stelt ACS in staat om grotere schaalvoordelen te realiseren dan welke andere producent ook. [...].
- (593) Verder is het verlengen van een registratie een kostbare kwestie, is er voor de distributie van de herbiciden een verkoopapparaat nodig en zijn de financiële middelen van de meeste generieke leveranciers tamelijk beperkt. Bovendien zijn sommige generieke leveranciers voor hun producten afhankelijk van de partijen voor formuleringsoctrooien. [...].²⁵
- (594) De prognoses die de partijen hebben overlegd van hun marktaandelen in 2004, zijn aanzienlijk lager dan de cijfers voor 2000. ACS voorspelt tot 2003 een [...] trend en voor 2004 een [...]. Bayer voorspelt een tamelijk substantiële achteruitgang in de EER tot 2004, hoewel de omzet wereldwijd naar verwachting stabiel zal blijven. Hun gecombineerde marktaandeel in de EER blijft echter nog altijd erg hoog. Volgens de partijen is dat het geval ondanks aanbevelingen van officiële en niet-gouvernementele adviseurs, waaronder ook overheidsinstanties, om generieke producten te gebruiken die min of meer dezelfde eigenschappen hebben als het oorspronkelijke merkproduct.
- (595) Een ander argument van de partijen betreft de ontwikkeling van de prijs. De partijen beweren dat hun producten een wezenlijke prijsdaling hebben

²⁵ [...].

doorgemaakt (producten van Bayer een daling tot [...] van de eindverbruikersprijs en producten van ACS een daling tot [...]% van de eindverbruikersprijs). Een prijsdaling betekent echter niet per definitie dat ook de marges kleiner zijn geworden, bijvoorbeeld door efficiëntere productie. [...]]²⁶.

- (596) Met betrekking tot de Franse markt stellen de partijen dat ACS de meeste omzet behaalt met de verkoop van producten van derden, inclusief [...] metamitron en het door BASF geproduceerde chloridazon. Maar ook al gaat het om producten van derden, ACS heeft toch enige speelruimte ten aanzien van de prijskostenmarge van het eindproduct, waardoor ACS feitelijk met Bayer kan concurreren. Het feit dat de nieuwe entiteit een product zou verkopen dat een werkzame stof bevat van [...], de [...] concurrent in deze markt, betekent bovendien dat er sprake is van een structurele relatie die aanleiding zou kunnen geven tot extra mededingingsbezwaren.
- (597) Tot slot beweren de partijen dat in Denemarken en Zweden de vraagzijde sterk geconcentreerd is. In Denemarken nemen drie afnemers [90-100]% van de omzet van de partijen voor hun rekening. In Zweden zorgen de vier belangrijkste afnemers voor [90-100]% van de omzet van de partijen. Bij een marktaandeel van [50-60]% in Denemarken en [70-80]% in Zweden is er echter sprake van een zekere onevenwichtigheid in de onderhandelingsposities. Bovendien zijn zowel Denemarken als Zweden betrekkelijk kleine markten die voor Bayer en ACS van minder groot belang zijn dan voor de afnemers.
- (598) In het marktonderzoek van de Commissie hebben respondenten zich bezorgd getoond over het feit dat de partijen de vier belangrijkste moleculen en de bekendste merken in deze markt in één hand zouden krijgen, en met name dat ze de mogelijkheid zouden krijgen om alle vier de herbiciden tegen breedbladige onkruiden vrijelijk te combineren. Voor een afdoende onkruidbestrijding in suikerbieten moeten, volgens deze marktdeelnemers, alle vier de werkzame stoffen worden gecombineerd in opeenvolgende behandelingen. Bayer en ACS bevelen mengsels aan van ten minste drie van de vier werkzame stoffen. Mengsels van ethofumesaat, fenmedifam, desmedifam en metamitron in diverse combinaties zijn inderdaad in de hele EU de norm geworden.
- (599) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie in alle lidstaten een machtspositie zal creëren of versterken op de markt voor herbiciden voor suikerbieten (uitgezonderd napokomst-graminiciden).

Herbiciden voor granen

- (600) De markt voor graanherbiciden is (wat de waarde betreft) de grootste markt voor selectieve herbiciden. In 2000 bedroeg de omzet in dit segment in de hele EER ongeveer 826 miljoen EUR. De partijen schatten hun gezamenlijke aandeel in de totale EER-markt voor graanherbiciden op [30-40]% (Bayer [0-10]%, ACS [30-

²⁶ [...]

40]), gevolgd door Syngenta met [10-20]%. De partijen voorspellen voor 2004 een marktaandeel van [30-40] (Bayer [0-10]%, ACS [30-40]%), gevolgd door Syngenta met [10-20]%

- (601) Het gecombineerde marktaandeel van de partijen in **België** is [40-50] (Bayer [0-10]%, ACS [30-40]%). Belangrijke concurrenten zijn Dow ([10-20]%), DuPont ([0-10]%), Syngenta ([10-20]%) en BASF ([0-10]%). De omzet van Bayer in 2000 was uitsluitend afkomstig uit de distributie van producten van derden, waaronder ACS. Bayer gaat echter de verkoop van producten van derden voor 2004 volledig vervangen en gaat nieuwe eigen producten introduceren met een marktaandeel van [0-10]%. De partijen verwachten hun marktaandeel te vergroten tot [40-50] in 2004.
- (602) In **Duitsland** is het gecombineerde marktaandeel van de partijen [50-60] (Bayer [0-10]%, ACS [50-60]%). De voornaamste concurrenten zijn BASF ([10-20]%), DuPont ([10-20]%), Dow ([0-10]%) en Syngenta ([0-10]%). Bayer behaalde ongeveer [60-70] van zijn omzet in de Duitse markt met zijn eigen product Herold, een mengsel van flufenacet en de door ACS geproduceerde werkzame stof diflufenican. De resterende [40-50] van de omzet van Bayer in deze markt is toe te schrijven aan producten van derden, waarvan één product, geleverd door Dow, zal komen te vervallen als gevolg van de voorgenomen fusie. Bayer is echter van plan om alle producten van derden te vervangen door eigen producten en wil zijn marktaandeel in 2004 handhaven op [0-10]%
- (603) In **Zweden** bedraagt het gecombineerde marktaandeel van de partijen [60-70] (Bayer: [30-40]%, ACS: [20-30]%). Andere multinationale O&O-gebaseerde ondernemingen zijn BASF ([10-20]%), Monsanto ([0-10]%), Dow ([0-10]%), Syngenta ([0-10]%) en DuPont ([0-10]%). Bayer verkoopt in Zweden geen eigen graanherbiciden, maar realiseert zijn volledige omzet met producten van derden, die worden gedistribueerd door zijn dochtermaatschappij Gullviks. Gullviks is een van de drie belangrijkste groothandels in Zweden, die samen in [90-100] van de vraag voorzien. De partijen beweren dat, omdat Bayer eigenaar is van Gullviks, de andere grote distributeurs geneigd zouden zijn om zich vooral op de productportefeuille van de concurrenten te richten teneinde op distributieniveau beter te kunnen concurreren. De partijen voorspellen voor 2004 echter een marktaandeel van [70-80] – een toename met [0-10] procentpunten. Deze toename hangt voor een deel samen met de introductie van Bayers eigen nieuwe product propoxycarbazon, dat naar verwachting [10-20] van de markt gaat uitmaken. Dat zou betekenen dat [40-50] van de markt zou worden beheerst door producten van de partijen. In de reactie op de mededeling van punten van bezwaar en nog een bijkomend stuk heeft Bayer informatie verstrekt waaruit blijkt dat [...]. Het marktaandeel van propoxycarbazon zal daarom aanzienlijk minder zijn dan [...] oorspronkelijk had geraamd (gebaseerd op een reeds in 2002 uitgevoerde marktanalyse). Het gecombineerde marktaandeel zou echter nog altijd boven de 60% liggen, zelfs als propoxycarbazon niet [...].
- (604) De grote marktaandelen in deze landen zijn te verklaren door de sterke positie van de partijen in het grassenbestrijdingssegment (graminiciden plus breedwerkende herbiciden). Er zijn slechts enkele pure graminiciden op de

markt. Na de voorgenomen concentratie zou Bayer echter twee daarvan in handen hebben, namelijk fenoxaprop, waar nog octrooi op rust, en flufenacet. Het derde belangrijke graminicide, clodinafop, is van Syngenta. Gecombineerd met hun sterke productportefeuille van breedwerkende herbiciden, die ook werkzaam zijn tegen grasonkruiden, zouden de partijen in 2000 de volgende marktaandelen hebben in dit segment: België [50-60]% (Bayer [0-10]%, ACS [50-60]%), Frankrijk [40-50]% (Bayer [0-10]%, ACS [30-40]%), Duitsland [60-70]% (Bayer [0-10]%, ACS [60-70]%), Nederland [60-70]% (geen overlapping), Zweden [70-80]% (Bayer [20-30]%, ACS [40-50]%).

- (605) De partijen voorspellen dat hun gecombineerde marktaandeel in het grassenbestrijdingssegment verder zal toenemen. Na de introductie van het nieuwe graminicide propoxycarbazon door Bayer en de nieuwe werkzame stof mesosulfuron door ACS, dat weliswaar geen puur graminicide is maar wel uitermate effectief is tegen het probleemgras duist, zal de gefuseerde entiteit de breedste en modernste productportefeuille hebben op het gebied van grassenbestrijding, die ook nog flufenacet, fenoxaprop, diclofop en isoproturon in diverse mengsels omvat. Daarom is de voorspelling dat, behalve in Duitsland waar het marktaandeel stabiel blijft op [60-70]%, de marktaandelen in 2004 zullen zijn toegenomen tot [60-70]% (Bayer [10-20]%, ACS [50-60]%) in België, [40-50]% in Frankrijk (Bayer [0-10]%, ACS [40-50]%) en [70-80]% in Nederland (Bayer [0-10]%, ACS [60-70]%).
- (606) De groei van het marktaandeel van de partijen in zowel het grassenbestrijdingssegment als de totale markt is te danken aan de nieuwe producten die beide partijen onlangs op de markt hebben gebracht of binnenkort op de markt gaan brengen. Het succes van Bayer berust op twee nieuwe producten, die allebei voortreffelijk zijn op het gebied van grassenbestrijding. Flufenacet gemengd met diflufenican (merknaam Herold) is het oudste van de twee, maar heeft nog groeipotentieel en octrooibeschermt tot 2009. Bayer wil de verkoop van flufenacet in het graansegment tot 2004 opvoeren met [...]. Het meest recente molecuul van Bayer, propoxycarbazon (MKH 6561, merknaam Attribut) staat onder octrooi [...]. Propoxycarbazon is een ALS-remmer (remmer van de acetolactaatsynthase) die een nieuw werkingsmechanisme biedt voor wintertarwe, -rogge en -triticale, maar niet voor gerst. [...]. Bij wijze van voorbeeld voorspelt Bayer voor 2004 een marktaandeel van [0-10]% voor beide producten in België (beide hadden [0-10]% in 2000). Een derde nieuw product dat door Bayer is ontwikkeld en in Noord-Amerika wordt verkocht, flucarbazon, zal in de EER echter niet op de markt worden gebracht.
- (607) ACS heeft twee nieuwe werkzame stoffen. Iodosulfuron is in sommige lidstaten reeds op de markt. Het wordt verkocht in pure vorm, [...], octrooibeschermt [...]), [...], octrooibeschermt [...]) en de meest recente nieuwe werkzame stof mesosulfuron, geoctrooieerd [...]. Iodosulfuron en mesosulfuron zijn allebei breedwerkende herbiciden die ook werkzaam zijn tegen grassen. Mesosulfuron (04 H) wordt door ACS aangekondigd als een nieuwe standaard in de bestrijding van duist, het grasonkruid dat in Europa vermoedelijk de meeste resistentieproblemen met zich meebrengt. De partijen voorspellen dat ze binnen

twee tot drie jaar na de lancering een marktaandeel zullen hebben van [10-20]% in Zweden tot [10-20]% in België.

- (608) Daarnaast gaat ACS nieuwe mengsels met [...] op de markt brengen. In Duitsland komt ACS met een mengsel van [...] met [...] en bromoxynil [...] [...]. Hoewel bromoxynil al een vrij oude verbinding is, heeft het nog altijd een aantal interessante kenmerken zoals het feit dat er geen onkruidresistentie optreedt. Het octrooi op bromoxynil is al sinds medio jaren 1980 verlopen. ACS heeft echter wel een octrooi op dit nieuwe mengsel. Aangezien het marktaandeel van de partijen in België, Duitsland en Zweden tot 2004 toeneemt, vervangen deze nieuwe mengproducten niet alleen oudere verbindingen, zoals de partijen beweren, maar dragen ze ook bij tot versterking van hun positie.
- (609) De partijen zouden in de markt voor graanherbiciden niet alleen het grootste aanbod van werkzame stoffen hebben, maar ook de beste moleculen voor de bestrijding van grassen, met name pure graminiciden maar ook breedwerkende herbiciden. Naast flufenacet, dat een remmer van de celdeling is, zou de gefuseerde entiteit in haar productportefeuille ook de drie essentiële werkingsmechanismen tegen grasonkruiden hebben, en in elk van die groepen een toonaangevend of het toonaangevende molecuul: fotosysteem-II-remmers (isoproturon), ACCase-remmers (fenoxaprop) en ALS-remmers (iodosulfuron, mesosulfuron en propoxycarbazon). Dit is bevestigd door verscheidene marktdeelnemers, die erop hebben gewezen dat de drie nieuwe producten, die allemaal werkzaam zijn tegen grasonkruiden, de reeds bestaande machtspositie van de partijen zullen versterken.
- (610) In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar beweren de partijen dat er vooral met betrekking tot iodosulfuron, mesosulfuron en propoxycarbazon sprake zal zijn van interne kannibalisering, omdat deze drie nieuwe producten allemaal hetzelfde werkingsmechanisme hebben (ALS-remming). De partijen hebben het effect van zulke interne concurrentie echter niet gekwantificeerd. Met het oog op resistentie management is bovendien niet alleen het werkingsmechanisme van belang, maar ook de chemische klasse. Bayers propoxycarbazon behoort tot een andere klasse dan iodosulfuron en mesosulfuron.
- (611) De enige andere onderneming met een nieuw product in de pijplijn is BASF. De desbetreffende nieuwe werkzame stof, tritosulfuron, is echter een herbicide tegen breedbladige onkruiden. Deze zal bovendien pas vanaf 2003 op de markt worden gebracht en zal, volgens het ondernemingsplan van BASF, in 2004 in Duitsland zijn grootste marktaandeel bereiken met [...%]; [...]. BASF heeft onlangs ook de nieuwe werkzame stof picolinafen op de markt gebracht. Picolinafen is een na-opkomst-herbicide tegen breedbladige onkruiden met hetzelfde werkingsmechanisme als diflufenican. Diflufenican kan echter ook vóór opkomst worden toegepast. Diflufenican is dus veelzijdiger toepasbaar, wat ook blijkt uit het feit dat er reeds meer dan 30 mengsels met diflufenican zijn. [...].²⁷ Het is daarom onwaarschijnlijk dat het nieuwe picolinafen ver zal

²⁷ Flufenacet in granen in Europa, figuur 7 in Bayers reactie van 10.1.2002 op de vragenlijst van de Commissie van 14.12.2001.

oprukken in de markt voor graanherbiciden. BASF verwacht in 2004 [...] van de Duitse markt te hebben veroverd met picolinafen en mengsels tussen picolinafen en andere producten uit zijn eigen portefeuille. De partijen voorspellen zelf een stabiel of zelfs kleiner marktaandeel voor BASF in België, Frankrijk, Duitsland of Zweden in 2004.

- (612) De partijen beweren dat flupyrsulfuron van DuPont (merknaam Lexus) een enorm potentieel heeft voor de bestrijding van grasonkruiden. Flupyrsulfuron is echter slechts werkzaam tegen één gras, namelijk duist (*Alopecurus myosuroides*). Het grote voordeel van Lexus is dat het werkt in situaties waarin duist resistentie heeft ontwikkeld. De periode waarin Lexus kan worden gebruikt tegen duist is echter korter dan bij concurrerende producten omdat het moet worden toegepast als de duist nog klein is (2-3 bladeren), terwijl de 'fops' gedurende een veel langere periode kunnen worden toegepast. Bovendien is het nieuwe product mesosulfuron van ACS naar verwachting net zo effectief tegen duist als flupyrsulfuron. Er zijn nog andere producten, zoals de 'fops' (Topik van Syngenta en Puma van ACS), die niet alleen een betere werkzaamheid hebben maar ook een breder spectrum van grassen bestrijken. Verder heeft Lexus ook nog de beperking dat het niet kan worden toegepast in gerst.
- (613) Monsanto heeft in 1998 een nieuwe sulfonylureumverbinding op de markt gebracht. Sulfosulfuron wordt verkocht onder de merknaam Monitor en is eigendom van Takeda, dat in ieder geval tot 2007 octrooi heeft op deze stof. Monitor is een blad- en residueel herbicide, geformuleerd als een waterdispergeerbaar granulaat dat 80% (g/g) sulfosulfuron bevat. Monitor wordt aanbevolen voor alle tarwesoorten voor gebruik na opkomst in het voorjaar. Het is vooral een graminicide maar werkt ook tegen bepaalde breedbladige onkruiden. Aangezien het alleen geschikt is voor tarwe, zal het volgens de ondernemingsplannen van Monsanto op EER-niveau een marktaandeel van maximaal [...] bereiken.
- (614) De partijen beweren dat de voorgenomen transactie in geen van de bovengenoemde markten mededingingsbezwaren zal oproepen. De positie van Bayer is relatief zwak, wat tot uitdrukking komt in marktaandelen van minder dan [0-10]% en vaak minder dan [0-10]%. In België, Duitsland en Zweden zijn de totale marktaandelen echter groot. Diflufenican, van ACS, is de laatste jaren de best verkochte werkzame stof in het graanherbicidensegment en is goed voor een omzet van ongeveer [...] miljoen EUR in Europa. Hoewel de octrooibescherming van diflufenican sinds 2001 is verlopen, valt niet te verwachten dat de marktpositie ervan snel zal verslechteren, aangezien deze stof in de EU niet in pure vorm wordt verkocht maar altijd in mengsels. Dus ook al zouden Makhteshim Agan en andere generieke concurrenten erin slagen om diflufenican in 2004 te registreren en op de markt te brengen, iedere generieke producent zou mengpartners moeten zien te vinden. Sommige van de recentere mengsels met diflufenican zijn echter geoctrooieerd tot 2004 (flurtamone, ACS) of zelfs 2009 (flufenacet, Bayer).

- (615) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken op de Belgische, Duitse en Zweedse markten voor graanherbiciden.

Herbiciden voor maïs

- (616) De totale marktwaarde van de Europese markt voor maïsherbiciden bedraagt 361,3 miljoen EUR. Binnen de EER nemen drie landen globaal [80-90]% van de verkoop van maïsherbiciden voor hun rekening: Frankrijk ([...] EUR), Duitsland ([...] EUR) en Italië ([...] EUR). De partijen schatten hun gezamenlijke aandeel in de totale EER-brede maïsherbicidenmarkt op [20-30]% (Bayer [10-20]%, ACS [...]), gevolgd door Syngenta met [20-30]%, BASF ([10-20]%), Monsanto ([0-10]%), DuPont ([0-10]%) en Dow ([0-10]%). De partijen verwachtten dat hun marktaandeel zou oplopen tot [20-30]% in 2004. Naderhand hebben ze dit cijfer bijgesteld naar [20-30]% in verband met de tegenvallende verkoop van het nieuwe product MaisTer (zie hierna).
- (617) De voorgenomen transactie zou leiden tot twee beïnvloede markten waar de partijen in 2000 een groot marktaandeel hadden. In **België** bedraagt het gecombineerde marktaandeel van de partijen [50-60]% (Bayer: [40-50]%, ACS: [0-10]%). De voornaamste concurrent is BASF met een marktaandeel van [20-30]%. Belchim, de exclusieve distributeur voor de Japanse ondernemingen MC en ISK in België, neemt ongeveer [0-10]% voor zijn rekening. Het grote marktaandeel is vooral te danken aan de verkoop van Bayers product sulcotrion, dat [30-40]% van de totale markt vertegenwoordigt. ACS ontleende zijn marktaandeel van ([0-10]%) grotendeels aan de distributie van bropyr, een product van Syngenta. Deze distributieovereenkomst is inmiddels beëindigd. Het enige andere product van ACS is isoxaflutool (merknaam Merlin). De partijen verwachtten dat ze in 2004 een aandeel van [60-70]% in de Belgische markt zouden hebben. Naderhand hebben ze dit cijfer bijgesteld naar [30-40]%. Deze opvallende daling van het marktaandeel ten opzichte van 2000 is volgens de partijen te wijten aan een omzetverlies van [...] en een tegenvallende verkoop van [...].
- (618) In **Nederland** bedraagt het gecombineerde marktaandeel van de partijen [50-60]% (Bayer: [40-50]%, ACS: [10-20]%). Syngenta heeft een marktaandeel van [20-30]%. Bayer verkoopt alleen sulcotrion, terwijl ACS alleen isoxaflutool (merknaam Merlin) overheeft sinds de beëindiging van de distributieovereenkomst met Syngenta voor bropyr. In 2000 vormde bropyr [10-20]% van de markt. De partijen verwachtten dat ze in 2004 een marktaandeel van [60-70]% zouden hebben. Naderhand hebben ze dit cijfer bijgesteld naar [30-40]%. De reden die ze hebben opgegeven voor deze terugval van [50-60]% in 2000 naar slechts [30-40]% in 2004, is dat het marktaandeel van [...] zal afnemen van [40-50]% naar slechts [10-20]%. Evenals in België wordt het omzetverlies van sulcotrion voornamelijk veroorzaakt door de introductie van een vergelijkbaar maar volgens Bayer beter product van Syngenta, genaamd mesotrione. Bovendien beweert Bayer dat zijn product sulcotrion in Nederland te maken heeft met twee wettelijke restricties waardoor het ten opzichte van mesotrione in het nadeel is. Ten eerste stellen de Nederlandse autoriteiten een

limiet van 1000 g/ha aan het gebruik van werkzame stoffen. Aangezien sulcotrion in Nederland een hogere dosering vereist dan mesotrione (300 g tegenover 100 g), kan sulcotrion minder vaak worden toegepast dan mesotrione. Ten tweede is het gebruik van sulcotrion niet toegestaan op gronden met een pH-waarde van meer dan 6, wat volgens Bayer betekent dat sulcotrion op 20-30% van het Nederlandse maïsareaal niet mag worden gebruikt.

- (619) Daar waar sulcotrion niet mag worden gebruikt, is er echter geen concurrentie tussen de twee producten. Daarom kan de verkoop van mesotrione in dat gebied geen invloed hebben op de positie van sulcotrion. In de reactie op de mededeling van punten van bezwaar stelt Bayer dat in Nederland de onkruidbestrijding in maïsvelden vaak wordt uitgevoerd door loonbedrijven en niet door de boeren zelf. Aangezien deze bedrijven grote gebieden behandelen, zullen ze het product gebruiken dat overal toepasbaar is, namelijk Callisto van Syngenta. Het effect van een dergelijke keuze van deze loonbedrijven is echter niet gekwantificeerd.
- (620) De beperking tot 1000 g/ha betekent dat er bij een volledige dosering van 300 g/ha nog altijd drie toepassingen van sulcotrion mogelijk zijn. De partijen erkennen echter zelf dat boeren maïsherbiciden gewoonlijk in één keer toepassen in een tankmengsel van 2-3 producten. Bij gebruik in mengsels wordt de dosering van Mikado meestal verlaagd. In een normaal seizoen zullen dus geen van beide producten de grens van 1000 g/ha bereiken.
- (621) De partijen beweren dat Bayers product sulcotrion (merknaam Mikado), dat Bayer in 2000 van Syngenta heeft overgenomen, volledig vervangbaar zou zijn door Syngenta's nieuwe product mesotrione (merknaam Callisto). Volgens de partijen valt dus te verwachten dat Syngenta met de lancering van Callisto zijn marktpositie zal kunnen versterken in alle lidstaten waar het zal worden geregistreerd, met name in België en Nederland. Zij voorspellen dat Syngenta in staat zal zijn een marktaandeel te verwerven dat in 2004 minstens even groot zal zijn als het marktaandeel van de gecombineerde entiteit.
- (622) Mesotrione en sulcotrion behoren allebei tot dezelfde groep triketoneverbindingen en zijn daarom concurrenten in dezelfde deelmarkt. Vanwege het feit dat beide producten dezelfde chemische oorsprong hebben, komen de biologische productprofielen sterk overeen. Bayer beweert dat mesotrione effectiever is tegen de meeste onkruiden. Hoewel sulcotrion over het algemeen vaak beter werkt tegen grasonkruiden en mesotrione beter tegen bepaalde breedbladige onkruiden, lijkt er niet echt een prestatiekloof te bestaan tussen beide producten. Door de voorgenomen overname krijgt Bayer bovendien toegang tot de herbiciden van ACS (foramsulfuron, iodosulfuron, isoxaflutool en bromoxynil), die ruime mogelijkheden zullen bieden voor mengsels met sulcotrion, waardoor het minstens even goed inzetbaar zal zijn tegen breedbladige onkruiden als Callisto.
- (623) Aangezien het product van Syngenta pas sinds 2001 op de markt is, bevinden mengsels zich nog in een vroeg ontwikkelingsstadium en zullen deze niet vóór 2004 op de markt worden gebracht. Het lijkt daarom onwaarschijnlijk dat Callisto zo'n dramatische daling van de verkoop van sulcotrion zal kunnen

veroorzaken. De partijen voorspellen zelf voor Syngenta een groei van 8% naar 15% in België en van 27% naar 34% in Nederland, wat te weinig zou zijn om het enorme verlies van sulcotrion te compenseren. Het feit dat Syngenta een sterk vergelijkbaar product met een bijna identieke werkzaamheid heeft, zal voor Bayer echter wel een remmend effect hebben op de prijsstelling.

- (624) Verder beweren de partijen dat BASF een nieuw product aan het ontwikkelen is. Dit nieuwe product, tritosulfuron, zal echter in 2003 worden gelanceerd en zal buiten Duitsland geen grote omzetten behalen. In 2004 zal het marktaandeel van dit product in België en Nederland minder dan [...] zijn. De partijen stellen ook dat BASF bezig is met de herregistratie van s-dimethenamide, waardoor het marktaandeel van BASF verder zou toenemen. Volgens BASF dient s-dimethenamide echter alleen ter vervanging van het bestaande dimethenamide en is dit een noodzakelijke stap om het milieuprofiel van dit product te verbeteren. Daarnaast bezit BASF distributierechten voor nicosulfuron, eveneens een geotrooieerde sulfonylureumverbinding van de Japanse onderneming ISK, maar alleen voor bepaalde lidstaten. ACS bezat distributierechten voor de drie lidstaten Frankrijk, Portugal en Spanje, maar ISK heeft deze met ingang van de zomer van 2002 ingetrokken.
- (625) Zoals door verscheidene marktdeelnemers naar voren is gebracht, zal ook ACS nieuwe producten op de markt brengen. Vanaf 2002 gaat ACS foramsulfuron lanceren in pure vorm en in mengsels. [...] op de markt zal komen, is een combinatie van foramsulfuron en iodossulfuron (merknaam MaisTer). Dit nieuwe product is een na-opkomst-herbicide voor maïs met een indrukwekkend breed spectrum. Volgens ACS kan het 45 verschillende onkruiden bestrijden met een effectiviteit van meer dan 90% en nog eens 10 andere met een effectiviteit van tussen 80% en 90%.²⁸ Een van de specifieke sterke kanten van het nieuwe product is de safener-technologie op basis van isoxadifen-ethyl, waardoor het in [...] maïsrassen kan worden gebruikt.
- (626) Ook moet niet worden vergeten dat ACS nog twee andere eigen, geotrooieerde moleculen heeft. Isoxaflutool is een breedwerkend herbicide voor maïs, dat tot de nieuwe herbicidenklasse van de zogenoemde isoxazolen behoort en onder octrooi staat tot [...]. Het wordt verkocht in pure vorm of in mengsels met onder meer aclonifen. ACS voorspelt dat de verkoop van isoxaflutool zowel in België als in Nederland tot 2004 zal toenemen [...]. Bromoxynil is een tamelijk oude verbinding die echter nog altijd een aantal interessante kenmerken heeft, zoals het feit dat er geen onkruidresistentie optreedt. Het octrooi is sinds medio jaren 1980 verlopen, maar ACS bezit een octrooi op een mengsel tot [...].
- (627) Afgezien van sulcotrion is Bayers portefeuille van maïsherbiciden voornamelijk gebaseerd op flufenacet. Flufenacet heeft nog groeipotentieel. Het is een graminicide dat voor opkomst en kort na opkomst kan worden toegepast en dat wordt gebruikt als basis voor mengsels. De twee belangrijkste mengsels met flufenacet die Bayer heeft, zijn flufenacet met metosulam (Terano, octrooi tot [...]) en met atrazine (Aspect, octrooi tot [...]). Bayer gaat Aspect ook in België

²⁸ MaisTer, Technisches Produktprofil, Aventis Crop Science Deutschland, 2001, blz. 15.

introduceren. Volgens Bayer zou een verbod op atrazine in Europa leiden tot een dalende verkoop van Aspect. Aspect is in Nederland echter niet op de markt. Bovendien zouden ACS (en andere concurrenten met goede maïsherbiciden tegen breedbladige onkruiden) kunnen profiteren van een verbod op atrazine in Europa. Een dergelijk profijt voor ACS zou een eventuele daling van de verkoop van Aspect voor Bayer in ieder geval kunnen compenseren. Dit wordt ondersteund door [...].

- (628) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren in de Belgische en de Nederlandse markt voor maïsherbiciden.

Herbiciden voor aardappelen

- (629) De partijen schatten de totale marktwaarde van de Europese markt voor aardappelherbiciden op 77 miljoen EUR. De vier belangrijkste nationale markten voor aardappelherbiciden zijn Duitsland ([...]), Frankrijk ([...]), het Verenigd Koninkrijk ([...]) en Nederland ([...]).
- (630) De partijen schatten hun gezamenlijke aandeel in de totale EER-markt voor aardappelherbiciden op [20-30]% (Bayer [10-20]%, ACS [0-10]%), voorafgegaan door Syngenta met [30-40]% en gevolgd door BASF ([10-20]%) en DuPont ([0-10]%). In **Griekenland** zouden de partijen een marktaandeel hebben van [50-60]% (Bayer [30-40]%, ACS [20-30]%), in **Portugal** [40-50]% (Bayer [30-40]%, ACS [10-20]%) en in **Zweden** [70-80]% (Bayer [60-70]%, ACS [0-10]%).
- (631) Bij een uitsplitsing in voor- en na-opkomst-herbiciden is er alleen sprake van overlapping ten aanzien van voor-opkomst-herbiciden, want ACS is niet actief in na-opkomst-herbiciden voor aardappelen. Het grote marktaandeel in de totale aardappelherbicidenmarkt is vooral te danken aan de sterke positie van de partijen in voor-opkomst-herbiciden. In dit segment zouden de partijen marktleider worden met een marktaandeel van [50-60]% of meer in de volgende lidstaten: Finland ([50-60]%), Griekenland ([50-60]%), Italië ([50-60]%), Portugal ([50-60]%) en Zweden ([80-90]%). In al deze markten is er een overlapping van meer dan [10-20]%. Bovendien zal het marktaandeel in dit segment in het jaar 2004 naar verwachting nog steeds boven de [50-60]% liggen in Finland ([50-60]%), in Griekenland ([50-60]%), Italië ([50-60]%) en Zweden ([70-80]%), en bereikt het [50-60]% in Nederland en [40-50]% in **Spanje**. Alleen voor Portugal voorspelt men een afname tot [30-40]%.
- (632) Bayer heeft twee belangrijke eigen producten in de markt voor aardappelherbiciden. Flufenacet is een graminicide; metribuzin is een breedwerkend herbicide dat zowel voor als na opkomst kan worden gebruikt. Metribuzin, verkocht onder de merknaam Sencor, is niet meer geoctrooieerd en ondervindt generieke concurrentie, onder meer van FCS in Duitsland. Bayer heeft onlangs echter een mengsel van metribuzin en flufenacet op de markt gebracht onder de merknamen Artist, Bastille en Cadou en heeft hiervoor octrooibeschermt tot 2009. Dit product [...]. In Duitsland bijvoorbeeld verwacht Bayer in 2004, dus slechts drie jaar na de marktintroductie, een

marktaandeel te hebben van [10-20]%. [...] het gecombineerde marktaandeel van de partijen in de totale markt voor aardappelherbiciden omhoog in Italië en Spanje. Voor Italië voorspellen de partijen een toename van hun gecombineerde marktaandeel naar [40-50]% (Bayer [30-40]%, ACS [10-20]%) in 2004, vergeleken met [30-40]% in 2000. In Spanje zou het gaan om [40-50]% (Bayer [30-40]%, ACS [0-10]%), vergeleken met [30-40]% in 2000.

- (633) Later heeft Bayer naar voren gebracht dat het nieuwe mengsel van flufenacet en metribuzin ras- en gebruiksgebonden beperkingen kent en dat de werkzaamheid zeer beperkt is in gebieden met een lage vochtigheid. Daarom zou het nieuwe geotrooieerde mengsel voor de partijen geen sterke uitbreiding van hun productportefeuille betekenen. Echter, ook zonder het nieuwe mengsel zouden de partijen in 2004 meer dan [40-50]% van de Griekse en de Zweedse markt in handen hebben. In Spanje zou de bijgestelde verkoopprognose volgens de partijen leiden tot [40-50]% in het voor-opkomst-segment en [30-40]% in de totale markt in 2004. Bovendien gaat Bayer in 2004 metosulam lanceren voor aardappelen, waardoor de positie van Bayer nog verder zal verbeteren.
- (634) Ook ACS heeft twee belangrijke eigen producten, linuron en aclonifen. Dit zijn allebei voor-opkomst-herbiciden tegen breedbladige onkruiden. Linuron en aclonifen zijn, net als metribuzin van Bayer, niet meer geotrooieerd. Zowel metribuzin (Bayer) als linuron (ACS) hebben in de periode 1995-2000 een flinke daling van de verkoopcijfers laten zien, zelfs nog meer dan deze groep verbindingen als geheel; aclonifen daarentegen deed het juist beter dan de rest van de groep.²⁹ ACS is bovendien de enige die aclonifen heeft aangemeld voor herregistratie in 2004, en bezit ook nog [...] het basisproduct trichloorbenzeen. Daarom zou de gefuseerde entiteit, ondanks de verstreken octrooien, als enige zeggenschap kunnen krijgen over twee van de belangrijkste producten in de markt voor aardappelherbiciden.
- (635) Al deze landen hebben met elkaar gemeen dat het zeer kleine markten zijn met een totale marktwaarde van minder dan [...]. Volgens de partijen gaat het hier dus slechts om secundaire markten en komt de prijs van de hier geleverde producten tot stand op andere geografische markten en in andere teeltgroepen waar de werkzame stoffen eveneens kunnen worden gebruikt, met name groenten. Dit geldt volgens de partijen voor Bayers hoofdproduct metribuzin, dat wordt verkocht onder de merknaam Sencor, en dat ook wordt gebruikt als na-opkomst-herbicide en als groenteherbicide. Eenzelfde redenering is volgens de partijen van toepassing op de producten van ACS. Zowel linuron (verkocht onder de merknaam Afalon) als aclonifen (Challenge) wordt hoofdzakelijk gebruikt in groenten en de prijs wordt dus bepaald op grond van de concurrentiesituatie in de markt voor groenteherbiciden.
- (636) Deze redenering gaat alleen op voor Italië, Finland en Nederland. In Italië verkoopt Bayer meer dan vijfmaal zo veel metribuzin in de groenteteelt als in de aardappelteelt. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen in de Italiaanse markt voor groenteherbiciden is slechts [10-20]%. In Finland stemt ACS de

²⁹ Phillips McDougall - AgriService, Products Section 2000, blz. 51, 75 en 103.

prijzen van linuron en aclonifen af op het groentesegment, waar het aanzienlijk meer verkoopt dan in het aardappelsegment maar toch slechts [20-30]% van de markt heeft. Een soortgelijke situatie doet zich voor in Nederland, waar ACS slechts [20-30]% van de markt voor groenteherbiciden bezit en Bayer niet actief is.

- (637) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren in de Griekse, Portugese, Spaanse en Zweedse markten voor aardappelherbiciden.

Herbiciden voor groenten

- (638) De partijen schatten de totale marktwaarde van de Europese markt voor groenteherbiciden op 105,8 miljoen EUR. De drie belangrijkste nationale markten voor groenteherbiciden zijn Frankrijk ([...]), het Verenigd Koninkrijk ([...]) en Spanje ([...]).
- (639) De partijen schatten hun gezamenlijke aandeel in de totale EER-markt voor groenteherbiciden op [30-40]% (Bayer [0-10]%, ACS [20-30]%), gevolgd door BASF ([20-30]%), Syngenta ([10-20]%) en Dow ([0-10]%). Nationaal gezien zou het gecombineerde marktaandeel van de partijen in Griekenland [40-50]% zijn (Bayer [10-20]%, ACS [30-40]%), in Portugal [50-60]% (Bayer [20-30]%, ACS [30-40]%) en in Zweden [40-50]% (Bayer [10-20]%, ACS [30-40]%). Deze grote marktaandelen weerspiegelen de sterke positie van de partijen in het subsegment voor-opkomst-herbiciden tegen breedbladige onkruiden.
- (640) Met een marktwaarde van [...] vormen de voor-opkomst-herbiciden tegen breedbladigen het belangrijkste segment in de totale groenteherbicidenmarkt. De **Griekse** markt voor voor-opkomst-herbiciden tegen breedbladigen is met een marktwaarde van [...] betrekkelijk klein. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen bedraagt er [40-50]% (Bayer: [0-10]%, ACS: [30-40]%). In **Portugal** bedraagt het gecombineerde marktaandeel van de partijen [70-80]% (Bayer: [30-40]%, ACS: [40-50]%). BASF bezit [10-20]%, Dow [0-10]% en Syngenta [0-10]% van de markt. De partijen verwachten dat hun gecombineerde marktaandeel zal afnemen, maar in 2004 toch nog altijd [50-60]% zal bedragen. De **Zweedse** markt is een van de kleinste nationale markten, met een marktwaarde van slechts [...]. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen bedraagt [60-70]% (Bayer: [20-30]%, ACS: [40-50]%). Bayer verkoopt slechts één product in deze markt, namelijk propyzamide (Kerb) van Dow. Tot de concurrenten behoren BASF ([0-10]%), Dow ([0-10]%), Syngenta ([0-10]%) en een aantal binnenlandse ondernemingen, die samen goed zijn voor een marktaandeel van [10-20]%.
- (641) De activiteiten van Bayer in de markt voor groenteherbiciden zijn zeer beperkt en zorgen voor een marktaandeel van [0-10]% van de EER-brede markt. Bayer heeft slechts één eigen product, metribuzin, dat wordt verkocht onder de merknaam Sencor. Metribuzin staat niet meer onder octrooi. Alle andere producten zijn producten van derden. De partijen stellen dan ook dat Bayers marktaandeel in de markt voor groenteherbiciden grotendeels wordt beheerst door derde leveranciers. Voor een aantal van deze producten van derden heeft

Bayer echter een langlopend, exclusief contract, wat betekent dat het product in feite door Bayer wordt beheerst.

- (642) De partijen stellen dat de meeste werkzame stoffen die worden gebruikt voor de formulering van groenteherbiciden niet meer geötrooieerd zijn, zodat er in vrijwel alle nationale markten sprake is van generieke concurrentie. Echter, het belangrijkste product van ACS, aclonifen, is ook niet meer geötrooieerd maar toch een zeer succesvol product. In Frankrijk heeft het [10-20]% van de markt; in Duitsland, qua omvang een van de vijf belangrijkste markten, zelfs [20-30]%. ACS is de enige onderneming die aclonifen heeft aangemeld voor herregistratie. Bovendien heeft ACS [...] het basisproduct trichloorbenzeen. Daarom zal dit product geen generieke concurrentie ondervinden.
- (643) Verder stellen de partijen dat de markt voor groenteherbiciden allerlei producten omvat die, met uitzondering van een aantal oude standaardproducten, in hoofdzaak worden gebruikt op andere gewassen, zoals granen en aardappelen. Het feit dat dezelfde producten in verscheidene teelten worden gebruikt, zou kunnen betekenen dat Bayer en ACS moeilijk prijsdiscriminatie kunnen toepassen ten opzichte van groentetelers. Geen van de eigen producten van de partijen wordt echter gebruikt in granen, en het gebruik van aclonifen in zonnebloemen in Griekenland is geringer dan het gebruik in groenten. Wat aardappelen betreft, zouden de partijen ook in de markt voor aardappelherbiciden dominant worden in precies dezelfde drie landen: Griekenland, Portugal en Zweden. Het enige product waarvoor dit argument opgaat, is dinitramine (Cobex), dat ACS in Griekenland distribueert voor Wacker Chemie. Dinitramine wordt hoofdzakelijk gebruikt in katoen, waar de partijen niet dominant zouden worden. Bovendien zal de registratie van dinitramine voor gebruik in groenten na 2003 komen te vervallen. Daarom zal de voorgenomen transactie in Griekenland niet tot een machtspositie leiden.
- (644) Om alle bovengenoemde redenen concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren in de totale markten voor groenteherbiciden in Portugal en Zweden.

Katoenoogstmiddelen

- (645) Katoenoogstmiddelen omvatten een groep producten die zijn bedoeld om het oogsten van katoen te vergemakkelijken. Naargelang van hun specifieke toepassing en hun chemische eigenschappen kunnen deze producten worden ingedeeld in drie verschillende productgroepen. De eerste groep bestaat uit ontbladeringsmiddelen, die het oogsten gemakkelijker maken doordat ze de bladeren doden zonder schade te veroorzaken aan het gewas zelf. Ten tweede zijn er middelen die moeten zorgen dat de zaaddozen van alle katoenstruiken tegelijkertijd opengaan. De derde groep bestaat uit hergroeiremmers die de hergroei van onkruid moeten voorkomen, bijvoorbeeld na een onverwachte regenbui. Omdat deze producten in tegenstelling tot selectieve herbiciden niet bedoeld zijn ter voorkoming of vermindering van onkruiden die de gewasgroei en -ontwikkeling in de weg staan, maar tot doel hebben om de oogst te vergemakkelijken, vormen ze een afzonderlijke productmarkt binnen de herbiciden.

- (646) Griekenland en Spanje zijn de enige landen waar beide partijen actief zijn. In **Griekenland** is het gecombineerde marktaandeel van de partijen [80-90]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [60-70]%). In **Spanje** bedraagt het gecombineerde marktaandeel van de partijen [90-100]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [80-90]%). Bayer behaalt zijn volledige omzet met het op tribufos gebaseerde product DEF, dat uitsluitend te gebruiken is als puur katoenontbladeringsmiddel. Volgens de partijen zal tribufos niet opnieuw worden geregistreerd overeenkomstig Richtlijn 91/414/EEG van de Raad en zal deze werkzame stof dus uiterlijk in 2003 van de markt verdwijnen. ACS verkoopt Dropp 50 WP, dat bestaat uit thidiazuron, en Finish, dat is gebaseerd op ethefon en cylanilide. Dropp 50 WP wordt als hergroeiremmer en als ontbladeringsmiddel gebruikt. Er is dus sprake van een overlapping ten aanzien van katoenontbladeringsmiddelen, ofschoon die hoogstwaarschijnlijk niet van blijvende aard is.
- (647) In het onderzoek van de markt hebben respondenten bevestigd dat afnemers praktisch geen alternatieven hebben voor de producten van de partijen op het gebied van katoenontbladeringsmiddelen. Er is slechts één nieuw product op komst in deze markt: FMC gaat zijn herbicide carfentrazone registreren als katoenontbladeringsmiddel. Het product van FMC is een echt herbicide dat de plant doodt. Dropp en DEF daarentegen hebben een hormonaal werkingsmechanisme (hormonale ontbladering). Belangrijk gevolg is dat katoen, een blijvend gewas, na behandeling met een herbicide weer gaat groeien bij de juiste (d.w.z. vochtige) weersomstandigheden, waardoor de witte vezels tijdens de oogst verkleuren, wat bij een hormonaal middel niet het geval is. FMC wil zijn product in Spanje in 2002 op de markt brengen en in Griekenland in 2003. In 2004 verwacht FMC in Spanje een marktaandeel te hebben van [...%] en in Griekenland van [...%]. Hierdoor zou de positie van de partijen in 2002 en 2003, de laatste twee jaren dat er volgens Bayer sprake is van een overlapping, worden teruggedrongen tot een niveau dat nog altijd boven de [70-80]% ligt.
- (648) De Commissie concludeert daarom dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren op de Griekse en Spaanse markten voor katoenontbladeringsmiddelen.

Algemene conclusie met betrekking tot herbiciden

Ten aanzien van herbiciden concludeert de Commissie dat de voorgenomen transactie een machtspositie zal creëren of versterken in de markten voor bietenherbiciden (uitgezonderd na-opkomst-graminiciden) in de hele EU, voor graanherbiciden in België, Duitsland en Zweden, voor maïsherbiciden in België en Nederland, voor aardappelherbiciden in Griekenland, Portugal, Spanje en Zweden, voor groenteherbiciden in Portugal en Zweden en voor katoenontbladeringsmiddelen in Griekenland en Spanje.

D. Fungiciden voor gebruik in de landbouw

- (649) Zowel Bayer als ACS is actief in de ontwikkeling en vervaardiging van fungiciden. Fungiciden worden zowel vóór als na de oogst gebruikt om te voorkomen dat planten en plantproducten door schimmels worden aangetast.

Fungiciden zijn agentia die worden ingezet ter bestrijding van plantenziekten, in het bijzonder die welke door schimmels worden veroorzaakt. Aan welke ziekten een gewas ten prooi valt, is afhankelijk van de variëteit die dat jaar is geplant, de weersomstandigheden en de teeltwijze. De variëteit van het gewas bepaalt de gevoeligheid voor een reeks van ziekten, zoals meeldauw, roest, Septoria of oogvlekken. De weersomstandigheden zijn van invloed op het type en de intensiteit van de aanval. De teeltwijze kan het risico verminderen dat bepaalde ziekten optreden. Bijvoorbeeld een goede vruchtwisseling of ploegen van het veld vermindert het risico van bepaalde ziekten.

- (650) Als gevolg van deze complexiteit gebruiken boeren in de regel een sproeiprogramma waarvan de intensiteit en de actieve component afhangen van de lokale weersomstandigheden en van de gevoeligheid van het gewas in kwestie voor bepaalde ziekten. Deze keuze kan worden beïnvloed door distributeurs, technische deskundigen en functionarissen van de desbetreffende lidstaat, die beschikken over uitgebreide kennis van ziekten en hun epidemiologie en die weten welke fungiciden, gelet op de voorspelde uitbraak (preventieve fungiciden) c.q. de ziekte die in het gewas optreedt (curatieve fungiciden), het best voor de bestrijding van een bepaalde ziekte kunnen worden gebruikt.
- (651) Als er sprake is van een reeks van ziekten en een fungicide met een enkele actieve component onvoldoende is voor de bestrijding daarvan, zal een boer ofwel een aantal afzonderlijke producten met een enkele actieve component met elkaar vermengen, of een vooraf geformuleerd product gebruiken dat bestaat uit een mengsel van verschillende werkzame stoffen. Omdat het spectrum van ziekten als gevolg van veranderende weersomstandigheden voortdurend wijzigt tijdens het seizoen, worden de producten in de loop van het seizoen dusdanig veranderd dat zij passen bij de heersende ziektecondities.
- (652) Een boer zal, vaak op advies van lokale deskundigen en op basis van aanbevelingen van instellingen als de ‘Fungicide Resistance Action Committee’ (“FRAC”), ook trachten te voorkomen dat resistentie ontstaat tegen bepaalde actieve componenten, door gedurende het seizoen werkzame stoffen van verschillende chemische groepen met elkaar af te wisselen en/of te combineren als dezelfde ziekte gedurende een langere periode optreedt en verschillende toepassingen zijn vereist. In sommige gevallen zal de lokale populatie van ziekteverwekkers al resistent zijn tegen sommige actieve groepen en zal een boer werkzame stoffen moeten gebruiken die nog werkzaam zijn tegen die specifieke populatie.
- (653) Vaak wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds “systemische” fungiciden en anderzijds “contact”- of “niet-systemische” fungiciden. Hoewel over de definities van deze begrippen geen algemene overeenstemming lijkt te bestaan, is men het over de algemene betekenis ervan toch wel redelijk eens. Systemische fungiciden verplaatsen zich binnen de plant, terwijl contactfungiciden aan de oppervlakte van de plant blijven, op de delen die zijn besproeid. Met systemische fungiciden kunnen dus ziekteverwekkers worden bereikt die zich in het bladweefsel bevinden, wat met contactfungiciden niet mogelijk is. In het

algemeen vertonen de meeste systemische producten derhalve een curatieve werking, terwijl contactproducten voornamelijk worden gebruikt ter preventie, dus voordat de infectie plaatsvindt. Systemische producten zijn in de regel hoger geprijsd dan preventieve, omdat zij een betrouwbaarder middel voor infectiebestrijding zijn. Contactfungiciden zijn meestal oudere (vaak anorganische) chemische producten waarop het octrooi is verlopen en die door tal van concurrenten worden verkocht. Systemische fungiciden behoren vaker tot het werkterrein van de ondernemingen wier activiteiten op O&O zijn gebaseerd. De twee soorten fungiciden worden vaak in combinatie gebruikt, ter voorkoming van resistentieontwikkeling. De analyse van het effect van de transactie op de mededinging is echter met name gericht op het segment van de nieuwere, in hoofdzaak systemische fungiciden.

- (654) De de partijen schatten dat de markt voor fungiciden in de EER in 2000 een waarde van 2246 miljoen EUR vertegenwoordigde. Bayer genereerde dat jaar in de EU een omzet van [...] EUR op die markt. De respectieve omzet van ACS bedroeg [...] EUR.

D.1. Relevante productmarkten

- (655) De de partijen sluiten zich voor wat betreft de definitie van productmarkt aan bij de door de Commissie in M.1806 - *AstraZeneca/Novartis* gehanteerde benadering, volgens welke een beoordeling van de markt voor fungiciden naar gewastype een geschikt uitgangspunt is, aangezien de verschillende planten uiteenlopende (zij het deels overlappende) ziektepatronen laten zien. Blijkens het marktonderzoek dat in het kader van M.1806 - *AstraZeneca/Novartis* werd uitgevoerd, zouden de markten ook naar een specifieke ziekte kunnen worden onderverdeeld. Het marktonderzoek dat voor de onderhavige zaak is verricht, bevestigt in het algemeen het standpunt dat een beoordeling naar gewas een geschikt uitgangspunt is. Ook veel respondenten benadrukken dat het belangrijk is om bij het analyseren van het effect van de transactie op de mededinging in het fungiciden-segment, rekening te houden met de verschillende ziekten. Voor de onderhavige beschikking is het op de meeste markten echter niet nodig om deze verder te segmenteren naar ziekte.
- (656) De enige uitzondering vormen middelen voor schimmelbestrijding bij druiven. In M.1806 - *AstraZeneca/Novartis* concludeerde de Commissie dat de markt voor deze fungiciden afzonderlijk moest worden beoordeeld – dus niet samen met fungiciden die worden toegepast voor de bescherming van fruit en noten – en moest worden opgesplitst naar de belangrijkste druivenziekten. Fungiciden voor de bestrijding van valse meeldauw, echte meeldauw en grauwe schimmel/Botrytis moesten als afzonderlijke productmarkten worden beschouwd. In de onderhavige zaak volgen de de partijen in de aanmelding deze marktdefinitie. De meeste respondenten in het door de Commissie verrichte marktonderzoek ondersteunen de benadering van de Commissie om in het geval van middelen voor schimmelbestrijding bij druiven deze drie productmarkten te onderscheiden. De Commissie hanteert zodoende de marktdefinitie van M.1806 - *AstraZeneca/Novartis* en meent dat voor de bestrijding van valse meeldauw, echte meeldauw en Botrytis in druiven afzonderlijke markten bestaan.

- (657) In M.1806 - *AstraZeneca/Novartis* oordeelde de Commissie ook dat er sterke aanwijzingen waren voor het bestaan van een afzonderlijke markt voor fungiciden voor graangewassen die op een strobilurine zijn gebaseerd. Onder strobilurines verstaat men geformuleerde producten die een werkzame stof bevatten die tot de chemische familie van de strobilurines behoort. Strobilurines werden in 1996 ingevoerd en kunnen wereldwijd en bij een grote variëteit van gewassen worden toegepast. In Europa zijn strobilurines hoofdzakelijk ingevoerd voor de bescherming van graangewassen en druiven. ACS is niet actief in de vervaardiging van fungiciden die op een strobilurine zijn gebaseerd en zal de komende jaren naar verwachting geen fungiciden op basis van een strobilurine op de markt brengen. Bayer heeft onlangs van Novartis de productielijn overgenomen voor Flint, een product op basis van een strobilurine (als gevolg van de verbintenissen die in M.1806 - *AstraZeneca/Novartis* zijn aangegaan). Omdat de registratie van de op een strobilurine gebaseerde fungiciden die door Bayer op de markt worden gebracht, in de meeste EU-lidstaten nog niet is voltooid, is de positie van Bayer in dit marktsegment nog relatief zwak als men deze vergelijkt met de marktpositie van de belangrijkste concurrenten, BASF en Syngenta. De de partijen stellen derhalve dat de vraag of strobilurines een afzonderlijke productmarkt vormen, kan worden opgelaten.
- (658) Aangezien de overlapping in deze zaak uitsluitend activiteiten betreft in het marktsegment voor fungiciden die zijn gebaseerd op andere chemische stoffen dan de strobilurines, moet voor het bepalen van de marktdefinitie de vraag worden beantwoord of fungiciden die niet op een strobilurine zijn gebaseerd, een afzonderlijke relevante markt vormen of onderdeel uitmaken van de totale markt voor fungiciden voor graangewassen. De enige nationale markt ten aanzien waarvan uit mededingingsoogpunt bedenkingen bestaan bij toepassing van om het even welke marktdefinitie, is Italië, waar volgens de de partijen alleen fungiciden worden verkocht die zijn gebaseerd op andere chemische stoffen dan de strobilurines. Vandaar dat ten behoeve van deze beschikking geen uitspraak hoeft te worden gedaan over de vraag of stoffen die niet tot deze familie behoren, een afzonderlijke productmarkt vormen.
- (659) Wat fruit en noten betreft, meent een aantal respondenten dat in Zweden sprake is van een afzonderlijke markt voor fungiciden ter bescherming van aardbeien. Deze respondenten stellen dat de de partijen in Zweden voor een aantal aardbeiziekten als enigen fungiciden hebben geregistreerd. De de partijen hebben geen bewijs aangevoerd waaruit blijkt dat in Zweden ook andere producten als middel voor schimmelbestrijding bij aardbeien staan geregistreerd. Vandaar dat de Commissie de handel in fungiciden ter bescherming van aardbeien in Zweden als een afzonderlijke relevante productmarkt zal beschouwen.

D.2. Beoordeling vanuit het oogpunt van mededinging

Algemene overwegingen

- (660) Op nationaal niveau is voor een groot aantal gewassen en lidstaten sprake van een overlapping van activiteiten. Volgens de informatie in de aanmelding heeft

de transactie gevolgen voor 69 markten voor fungiciden. Op basis van haar onderzoek meent de Commissie dat de transactie ertoe zou leiden dat op 19 nationale markten een machtspositie zou ontstaan of worden versterkt. Deze markten zullen hieronder uitvoerig worden geanalyseerd.

(661) Op de andere beïnvloede markten zullen naar de mening van de Commissie geen problemen op het gebied van de mededinging ontstaan. De Commissie is voor elk van deze markten tot deze slotsom gekomen om een of meer van de volgende redenen:

(662) Het gecombineerde marktaandeel van de de partijen is laag; de activiteiten van de partijen overlappen elkaar niet, hetzij door een onjuiste allocatie van marktaandeel of omdat de overlapping om andere redenen niet meer bestaat; de groei van het marktaandeel is zeer klein en het is niet aannemelijk dat de structuur van de markt door de transactie zal veranderen; het is niet aannemelijk dat de structuur van de markt door de transactie zal veranderen omdat deze geen gevolgen zal hebben voor de prijsstelling door de partijen; de partijen hebben hun marktaandeel sterk overschat; er zijn sterke concurrenten waarvan de partijen waarschijnlijk afdoende concurrentie zullen ondervinden; de concurrentie zal nieuwe producten introduceren die de producten van de partijen in de nabije toekomst waarschijnlijke krachtige concurrentie zullen aandoen.

(663) Voor de markten ten aanzien waarvan uit het oogpunt van mededinging bedenkingen bestaan, luidt de analyse van de Commissie als volgt:

a) Fungiciden voor graangewassen

(664) In M.1806 - *AstraZeneca/Novartis* beschrijft de Commissie de verschillende graanziekten die bestaan en de actieve componenten die worden gebruikt voor de bestrijding van de ziekteverwekkers. Het grootste gedeelte van deze beschrijving is nog steeds relevant.

(665) Tarwe en gerst zijn de twee belangrijkste graangewassen. Van de totale landbouwgrond in de EU die voor de graanbouw is bestemd, wordt ongeveer 87% voor de teelt van tarwe en gerst gebruikt. Deze twee gewassen zijn verantwoordelijk voor ongeveer 95% van het totale verbruik van middelen voor schimmelbestrijding bij graangewassen. De belangrijkste ziekten in tarwe zijn oogvlekkenziekte, echte meeldauw, bruine roest, gele roest, bladvlekkenziekte, Septoria zwarte-vlekkenziekte en kafjesbruin en Fusarium valse meeldauw. De belangrijkste ziekten in gerst zijn oogvlekkenziekte, echte meeldauw, bruine roest, netvlekkenziekte, bladvlekkenziekte en brand.

(666) Elke werkzame stof vertoont een karakteristieke werking als deze wordt ingezet voor de bestrijding van een specifieke ziekte in een graangewas. Deze werking beïnvloedt de keuze van de boer. De werking van een stof heeft betrekking op de efficiëntie waarmee deze de desbetreffende ziekte kan voorkomen en/of de aangetaste plant 'genezen' en op de duur van de bescherming (voor curatieve stoffen heeft dit betrekking op de maximumperiode waarin de ziekte in het gewas aanwezig mag zijn voordat 'genezing' met het fungicide niet meer mogelijk is; voor preventieve stoffen, op de maximumperiode waarin deze

bescherming bieden). Een andere factor die in aanmerking wordt genomen, is de mogelijkheid voor de boer om het product in zijn sproeitank te mengen met andere producten, die andere werkzame stoffen bevatten.

- (667) De werkzame stoffen die momenteel toepassing vinden als fungiciden voor graangewassen behoren in grote lijnen tot drie verschillende chemische families. De morfolines vormen de oudste van deze families. De morfolines werden in 1969 geïntroduceerd en zijn voornamelijk werkzaam tegen echte meeldauw, wat de reden is waarom stoffen uit deze familie nog steeds een component van moderne mengproducten vormen. De morfolines hebben enig curatief effect. In 1976 werden werkzame stoffen van de chemische familie van de triazolen geïntroduceerd. Van deze familie zijn momenteel ongeveer 15 werkzame stoffen in de handel, waarvan er enkele nog maar enkele jaren geleden zijn geïntroduceerd. Stoffen uit deze familie zijn vooral sterk in de bestrijding van Septoria, roesten en Fusarium. De nieuwste chemische familie, de strobilurines, werd in 1996 geïntroduceerd en combineert een breed werkingspectrum (echte meeldauw, roesten, Septoria) met opbrengstverhoging. Naast deze drie families bestaan er nog enkele andere werkzame stoffen. Daarvan zijn de belangrijkste: cyprodinil, een stof voor de behandeling van oogvlekken, en quinoxifen, de meest effectieve stof voor de bestrijding van echte meeldauw.
- (668) Vanwege hun superieure werking treden fungiciden op basis van strobilurine steeds meer in de plaats van fungiciden die niet zijn gebaseerd op een stof uit deze familie. Volgens een schatting van Bayer bedroeg de totaalomzet in het marktsegment voor fungiciden op basis van een strobilurine in 2000 443,4 miljoen EUR in de EER. Datzelfde jaar werd op de markt voor fungiciden die niet op een strobilurine zijn gebaseerd, in totaal voor 451,4 miljoen EUR omgezet. Volgens schattingen van de partijen zal de strobilurine-markt in 2004 een waarde vertegenwoordigen van 558,5 miljoen EUR, terwijl op de markt voor stoffen die niet tot de familie van de strobilurines behoren, de verkopen zullen dalen tot 350,4 miljoen EUR. ACS is niet actief in de vervaardiging van fungiciden die op een strobilurine zijn gebaseerd en zal de komende jaren naar verwachting geen fungiciden op basis van een strobilurine op de markt brengen. Op een markt voor strobilurines zou derhalve geen sprake zijn van een overlapping van activiteiten.

- Een algemene markt voor fungiciden voor graangewassen

- (669) Op de algemene markt voor fungiciden voor graangewassen (zowel fungiciden die op een strobilurine als fungiciden die niet op een strobilurine zijn gebaseerd) zal de transactie volgens de partijen slechts op één nationale markt tot een marktaandeel van meer dan 25% leiden, te weten Italië. Aangezien de afzet van de partijen in dit land uitsluitend bestaat uit fungiciden die zijn gebaseerd op andere chemische stoffen dan die welke behoren tot de familie van de strobilurines, zal bij de analyse van het effect van de transactie op de mededinging worden uitgegaan van een markt voor niet op strobilurine gebaseerde fungiciden voor graangewassen, en zal de algemene markt voor fungiciden voor graangewassen niet verder worden beoordeeld.

- Een markt voor fungiciden voor graangewassen die niet op een strobilurine zijn gebaseerd

- (670) De partijen stellen dat hun gecombineerde marktaandeel in de EER [20-30]% (Bayer [10-20]%, ACS [10-20]%) zou bedragen. Syngenta zou een marktaandeel hebben van [30-40]%, BASF van [20-30]%, DuPont van [0-10]% en Dow van [0-10]%. De belangrijkste actieve componenten die door de partijen worden verkocht, zijn tebuconazool en spiroxamine (beide van Bayer) en fluquinconazool, bromuconazool en prochloraz (alle drie van ACS). Deze worden ofwel in zuivere vorm verkocht of vermengd met andere actieve componenten. Tebuconazool, fluquinconazool, bromuconazool en prochloraz behoren allemaal tot de familie van de triazolen, terwijl spiroxamine een morfoline-achtig product is, dat goed werkt tegen echte meeldauw.
- (671) Verscheidene marktdeelnemers wijzen erop dat Bayer een nieuw triazool in ontwikkeling heeft, waarvan wordt beweerd dat het zeer goed werkt tegen een reeks van ziekten, waaronder oogvlekken en Fusarium. Volgens het besluit van de Commissie in M.1806 - *AstraZeneca/Novartis* is Prochloraz van ACS momenteel het triazool dat het best werkt tegen oogvlekken, met bromuconazool, eveneens van ACS, op een gedeelde tweede plaats.
- (672) Men dient echter in aanmerking te nemen dat consensus lijkt te bestaan over het feit dat van alle fungiciden voor graangewassen die niet op een strobilurine zijn gebaseerd, het triazool epoxiconazool, van BASF, verreweg het best verkoopt. Volgens één marktdeelnemer is epoxiconazool alleen al goed voor 48% van de totale afzet van triazolen voor graangewassen in de EU. Volgens deze bron is tebuconazool, van Bayer, dat 's werelds best verkochte triazool is (voor alle gewassen), nummer twee op de markt voor fungiciden voor graangewassen in de EU, met een marktaandeel van ongeveer 16%. Dezelfde bron schat dat de totale afzet van de triazolen van de partijen goed is voor ongeveer 27% van de EU-markt. Niets wijst erop dat het nieuwe triazool van Bayer voldoende succesvol zal zijn dat de nieuwe entiteit de leidende positie van BASF in het triazol-segment in gevaar zal brengen. Bovendien moet men niet vergeten dat de markt voor andere stoffen dan strobilurines voortdurend onder druk staat van de strobilurines, die eerstgenoemde stoffen op de meeste markten deels vervangen. Aangezien het marktonderzoek heeft bevestigd dat de partijen in de meeste lidstaten niet een dusdanig marktaandeel (of een dusdanige toevoeging van marktaandeel) hebben dat dit normaal gesproken zorgwekkend zou worden geacht, beperken de overige bedenkingen zich tot de situatie in één lidstaat, Italië, dat toevallig ook één van de lidstaten is waar naar de mening van de partijen geen strobilurines worden verkocht. Een sterke positie op de Italiaanse markt voor fungiciden die op andere stoffen dan een strobilurine zijn gebaseerd, is derhalve zorgwekkender dan wanneer het een markt betrof waar de fungiciden op basis van een strobilurine in opmars zijn.
- (673) De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in **Italië** op [30-40]% (Bayer [10-20]%, ACS [10-20]%), met Syngenta ([30-40]%), BASF ([10-20]%) en DuPont ([0-10]%) als voornaamste concurrenten. Deze schatting van de partijen wordt niet door het marktonderzoek bevestigd. Het gecombineerde

marktaandeel van de partijen zou waarschijnlijk in de beurt van de [50-60]% liggen.³⁰ Uit het marktonderzoek is ook gebleken dat het gecombineerde marktaandeel van de partijen aanzienlijk groter zou zijn dan dat van de andere marktdeelnemers.

- (674) Bayer verkoopt de actieve componenten triadimenol, onder de handelsnaam Bayfidan, triadimenol vermengd met tebuconazool, onder de handelsnaam Matador, en tebuconazool, onder de handelsnaam Folicur. ACS verkoopt hoofdzakelijk het product Stanza, met de actieve componenten prochloraz en fenpropimorf.
- (675) Italië is in die zin een eigenaardig geval dat de markt voor fungiciden voor graangewassen in dit land vrij klein is. Fungiciden voor graangewassen worden er minder intensief toegepast dan in Noord-Europa. Doordat in Italië extensiever wordt geteeld dan in Noord-Europa, zijn de opbrengsten er aanzienlijk lager. Als gevolg van het warmere klimaat is er minder ziektedruk. De markt voor fungiciden is bijgevolg weinig significant. Dit betekent dat in Italië veel minder producten verkrijgbaar zijn dan op, bijvoorbeeld, de veel grotere Franse markt. Omdat de teelt in een groot deel van het land een extensief karakter heeft, is kostenbeheersing voor Italiaanse graanproducenten van het allergrootste belang. Kostbare nieuwe introducties worden hierdoor in Italië niet zo snel geaccepteerd als op de andere West-Europese graanmarkten. De meeste marktdeelnemers zijn het erover eens dat Italië een markt is voor fungiciden die op andere stoffen dan de strobilurines zijn gebaseerd. Er is op gewezen dat het belangrijkste graan gewas in Italië harde tarwe is, waarvan de belangrijkste ziekte Fusarium is, en dat noch de strobilurines, noch het best verkochte triazool, epoxiconazool, van BASF, effect sorteren tegen deze ziekte. Dit verklaart waarom dure producten als de strobilurines eigenlijk niet in Italië worden gebruikt en waarom BASF in Italië noch epoxiconazool noch het strobilurine krexomim-methyl voor graangewassen lijkt te hebben geregistreerd.³¹ Voor de nabije toekomst lijken geen plannen te bestaan voor de introductie van belangrijke nieuwe producten op deze markt. Het is derhalve onwaarschijnlijk dat de huidige situatie, waarbij de partijen beschikken over de belangrijkste producten en een zeer groot marktaandeel, zal veranderen.
- (676) Omdat de partijen tezamen aanzienlijk groter zijn dan hun naaste concurrenten en in de nabije toekomst geen nieuwe krachtige concurrentie valt te verwachten, is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de voorgenomen transactie ertoe zal leiden dat op de Italiaanse markt voor fungiciden voor graangewassen een machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

b) Fungiciden voor fruit en noten

³⁰ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

³¹ Het Syngenta-product Amistar, dat is gebaseerd op het strobilurine azoxystrobin, lijkt daarentegen wel voor graangewassen te zijn geregistreerd, en daarnaast ook voor rijst en suikerbieten. [Zakelijke geheimen: Gewiste vertrouwelijke informatie van Syngenta.]

- (677) De partijen stellen dat de markt voor fungiciden voor fruit en noten een breed scala van producten omvat, waaronder in het bijzonder oudere generieke producten zoals koperproducten en dithiocarbamaten (mancozeb, ziram en thiram). Zij stellen verder dat er een groot aantal leveranciers van generieke producten is, met name in de grote fruitproducerende landen (Spanje, Italië en Frankrijk), die de producten van de partijen moeiteloos kunnen vervangen en die reageren op elk gedrag van de toonaangevende leveranciers dat in strijd is met het beginsel van vrije mededinging. De partijen stellen dat niet te verwachten valt dat deze generieke producten volledig zullen worden verdrongen door de nieuwe producten op basis van strobilurine of een andere nieuwe chemische stof. Teneinde het risico van resistentieontwikkeling te verminderen, zal de behandeling van fruit en noten met op een strobilurine gebaseerde fungiciden en andere producten met een specifieke werking, volgens de partijen moeten worden beperkt. De partijen menen derhalve dat zelfs de introductie van nieuwe producten zoals fungiciden op basis van een strobilurine (trifloxystrobine van Bayer of pyraclostrobine van BASF) slechts een beperkt effect zal hebben op de fruit- en notenmarkt.
- (678) Wat de positie van fabrikanten van merkloze producten betreft, zijn de respondenten het ermee eens dat de oudere generieke producten niet volledig door nieuwere producten zullen worden vervangen. Men stelt echter ook dat de producten van de partijen niet “moeiteloos” door de oudere producten kunnen worden vervangen. Zo voert één van de respondenten aan dat de partijen niet miljoenen dollars in onderzoek steken voor het uitvinden van nieuwe producten als deze niet wezenlijk verschillen van de bestaande en met name de oude generieke producten. Hoewel het is waar is dat in Zuid-Europa op grote schaal gebruik wordt gemaakt van oudere generieke producten, geldt dit niet in dezelfde mate voor Noord-Europa, en de partijen hebben juist in verschillende landen in Noord-Europa een zeer sterke gecombineerde marktpositie.
- (679) Voorts stellen de respondenten in het marktonderzoek van de Commissie dat de positie van de partijen op de markt voor fruit en noten, waar de partijen nu met de producten Scala (pyrimethanil), Vision (pyrimethanil en fluquinconazool), Folicur (tebuconazool) en Euparen (dichlofluanide) zijn vertegenwoordigd, in de nabije toekomst door de introductie van het Bayer-product Flint (trifloxystrobine) zal worden versterkt. Verder wordt aangevoerd dat het recentelijk door Bayer ontwikkelde botryticide Teldor (fenhexamide) zich nog steeds in de fase van marktpenetratie bevindt en de aanwezigheid van de partijen op de markt ondersteunt. Een uniek verkoopargument van Teldor is naar het schijnt dat het bij verscheidene fruitgewassen nog zeer kort voor de oogst (0-3 dagen) kan worden toegepast. Dit grote aantal fungiciden vormt samen een breed assortiment waarvan de producten onderling verschillende werkingswijzen hebben. Trifloxystrobine is een fungicide op basis van een strobilurine, pyrimethanil behoort tot de familie van de anilinopyrimidines, fluquinconazool en tebuconazool zijn triazolen, en dichlofluanide is een isocyclische verbinding. Voorts wordt de positie van de partijen nog versterkt door Bayleton (triadimefon), een product van Bayer met een specifieke werking dat wordt ingezet tegen echte meeldauw op pitvruchten. Er wordt aangevoerd dat de partijen verreweg het sterkste assortiment zouden hebben en dat de producten uit

dat assortiment verschillende werkingwijzen hebben, hetgeen de partijen in staat zou stellen om op de markt voor fungiciden ter bescherming van fruit op zeer doeltreffende wijze middelen ter voorkoming van resistentieontwikkeling aan te bieden.

- (680) In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar laten de partijen weten het eens te zijn met de stelling dat Flint en Teldor nog steeds groeipotentieel hebben op de markt voor fungiciden voor fruit en noten. Zij voeren echter aan dat [...]. Evenzo voeren zij aan dat [...]. Voorts stellen zij dat het ACS-product Scala al te kampen heeft met krachtige concurrentie van het recentelijk door Syngenta geïntroduceerde product Chorus (gebaseerd op de actieve component cyprodinil) en de op kresoxim gebaseerde producten van BASF, die worden verkocht onder de merknamen Discus, Stroby, Alliage en Candid. Daarnaast verwachten de partijen niet dat de opbrengsten van Flint en Teldor voldoende zullen zijn om de verliezen die worden geleden door de introductie van het generieke product tebuconazool door Makhteshim en van het generieke product pyrimethanil door Makhteshim en Chimac, volledig te kunnen compenseren. De partijen stellen verder dat het op dichlofluanide gebaseerde product Euparen, van Bayer, niet opnieuw zal worden geregistreerd overeenkomstig het bepaalde in Richtlijn 91/414/EEG van de Raad, en dat niet verwacht wordt dat het vervangingsproduct Euparen M (gebaseerd op tolylfluanide) de daaruit voortvloeiende afzetsdaling volledig zal kunnen compenseren, omdat te verwachten valt dat het tekort dat ontstaat tussen het moment waarop Euparen geleidelijk uit productie wordt genomen en de introductie van Euparen M, door andere producten zal worden opgevuld. Daarnaast wordt verwacht dat BASF een zeer concurrerend mengproduct met een breed werkingsspectrum op de markt zal brengen, te weten BAS 516 (BAS510 + BAS500). De partijen stellen tot slot dat BASF en Syngenta beschikken of zullen beschikken over even brede of zelfs bredere en meer complementaire assortimenten dan de gecombineerde entiteit, met onder meer producten op basis van stoffen die behoren tot de strobilurines (beide), de triazolen (Syngenta: hexaco, difenoco, penconazool), anilinopyrimidines (Syngenta: cyprodinil), preventieve producten met een specifieke werking (BASF: dithianon), fenylpyrrolen (Syngenta: fludioxonil), en producten die een nieuwe, innovatieve werkingwijze hebben, zoals SDI's (BASF: BAS510). Noch Bayer, noch ACS bevinden zich in een positie dat zij fenylpyrrolen of SDI's kunnen aanbieden. De partijen menen derhalve dat zij zich reeds in de huidige situatie op de markten voor fungiciden ter bescherming van fruit en noten voor een krachtige concurrentie gesteld zien, en dat die concurrentie in de toekomst zelfs nog groter zal worden door de introductie van nieuwe producten door BASF en innovatieve werkingwijzen door Syngenta en BASF. De partijen stellen dat de Commissie in de mededeling van punten van zwaar bij de beoordeling van de verschillende markten "totaal" geen rekening heeft gehouden met de marktsituatie.
- (681) De Commissie kan zich niet vinden in deze argumenten. In de mededeling van punten van bezwaar is bijvoorbeeld onderzoek gedaan naar de houdbaarheid van de stellingen van de partijen inzake de effecten van de introductie van nieuwe producten, hetzij door fabrikanten van generieke producten of door concurrenten wier activiteiten op O&O zijn gebaseerd en die producten met nieuwe actieve

componenten op de markt brengen. Op basis van informatie van concurrenten over de plaats waar en het tijdstip waarop zij in het voorkomende geval nieuwe producten zouden introduceren en over hun verkoopverwachtingen voor dergelijke producten, is de Commissie voor elk van de markten ten aanzien waarvan in de mededeling van punten van bezwaar uit mededingingsoogpunt bedenkingen worden geuit, tot de slotsom gekomen, dat het effect van nieuwe introducties onvoldoende groot is om een ernstige bedreiging te vormen voor de sterke gecombineerde marktpositie van de partijen. [...] De Commissie merkt op dat Teldor op enkele markten al behoorlijk succesvol is. In Denemarken, bijvoorbeeld, had Teldor volgens gegevens van de partijen binnen één jaar na introductie al een marktaandeel van [20-30]%. [...] In dit verband moet worden opgemerkt dat het BASF-product BAS 500, dat volgens de partijen een belangrijk nieuw fungicide voor fruit en noten zal worden, eveneens een strobilurine is. De partijen hebben informatie van BASF overgelegd waarin onder meer wordt gesproken over het voorkomen van resistentieontwikkeling. BASF doet aan gebruikers van BAS 500 de aanbeveling om afwisselend ook andere fungiciden te gebruiken, die andere groepen actieve componenten bevatten. [...]

- (682) De transactie zal leiden tot een aanzienlijke mate van overlapping, zelfs op een markt die de gehele EER bestrijkt, waar de partijen volgens eigen schattingen een gecombineerd marktaandeel zouden hebben van [30-40]% (Bayer [20-30]%, ACS [10-20]%), met als voornaamste concurrenten BASF ([10-20]%), Syngenta ([10-20]%), DuPont ([0-10]%) en Dow ([0-10]%). Op nationaal niveau zouden de partijen in verscheidene landen een sterke positie krijgen, in het bijzonder in Denemarken, Frankrijk en Duitsland.
- (683) In de aanmelding schatten de partijen hun gecombineerde marktaandeel in **Denemarken** op [40-50]% (Bayer: [40-50]%, ACS: [0-10]%), met als voornaamste concurrenten Dow ([30-40]%) en Syngenta ([10-20]%).³² In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar corrigeren de partijen enkele onjuiste toewijzingen met betrekking tot de afzet van het product Scala. Als gevolg van deze correcties zou het gecombineerde marktaandeel van de partijen volgens hun zeggen nu [50-60]% bedragen. Dit betekent logischerwijs ook dat bovengenoemde schattingen van de partijen van de marktaandelen van de concurrenten in werkelijkheid lager moeten zijn.
- (684) De producten van Bayer zijn, in volgorde van belangrijkheid, Baycor (bitertanol), Teldor (fenhexamide), Euparen-M (tolylfluanide) en Folicur (tebuconazool), terwijl ACS de producten Aliette (fosetyl) en Scala (pyrimethanil) verkoopt.
- (685) De partijen stellen dat slechts [10-20]% van de afzet van Scala op de markt voor fungiciden voor fruit en noten wordt gerealiseerd, aangezien Scala vooral wordt toegepast voor de bescherming van groentegewassen en bij de prijsstelling voor dit product bijgevolg rekening wordt gehouden met de concurrenten op die

³² [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

markt.³³ Evenzo stellen de partijen dat slechts [50-60]% van de afzet van Aliette in Denemarken aan fruit en noten kan worden toegewezen. De overige [50-60]% van de afzet wordt gerealiseerd op de markt voor fungiciden voor groentegewassen. De partijen stellen derhalve dat het voor de gecombineerde entiteit onmogelijk zou zijn om prijsdiscriminatie toe te passen, in het bijzonder niet ten aanzien van teelers van fruit en noten. De partijen verzuimen echter om duidelijk te maken waarom dit argument ook valide zou moeten zijn voor de producten van Bayer. Teldor wordt voor [90-100]% op de markt voor fungiciden voor fruit en noten verkocht, Baycor voor [90-100]% en Euparen-M voor [90-100]%. Alleen Folicur wordt voor het grootste gedeelte buiten die markt afgezet.

- (686) De partijen stellen ook dat het marktaandeel van BASF waarschijnlijk zal groeien, omdat dit bedrijf een zeer concurrerend mengproduct met een breed werkingsspectrum (BAS510 en BAS500) op de markt zal brengen. Zij geven echter geen concrete aanwijzingen voor het tijdstip waarop deze introductie zal plaatsvinden. De Commissie heeft feitelijke en potentiële concurrenten gevraagd om commentaar te geven op de stellingen van de partijen en is tot de slotsom gekomen dat dit nieuwe concurrerende product de concurrentieverhoudingen in de nabije toekomst niet wezenlijk zal veranderen.³⁴
- (687) Ook moet worden opgemerkt dat Teldor (fenhexamide) pas in 2000 op de Deense markt voor fungiciden voor fruit en noten is geïntroduceerd en dat jaar een marktaandeel van [...] verwierf. Bijgevolg zal de positie van de partijen in 2001 waarschijnlijk zelfs nog sterker zijn dan in 2000.
- (688) Het bovenstaande, in combinatie met het feit dat de partijen nu al een sterke marktpositie hebben, dat zij tezamen veel groter zijn dan hun naaste concurrenten, dat hun nieuwere en toekomstige producten een aanzienlijk groeipotentieel hebben en dat het in de nabije toekomst zal ontbreken aan nieuwe sterke concurrentie, heeft de Commissie tot de slotsom gebracht dat de voorgenomen transactie ertoe zou leiden dat op de Deense markt voor fungiciden voor fruit en noten een machtspositie zou ontstaan of worden versterkt.
- (689) In de aanmelding schatten de partijen hun gecombineerde marktaandeel in **Frankrijk** op [50-60]% (Bayer: [20-30]%, ACS: [20-30]%), met als voornaamste concurrenten BASF ([10-20]%), Syngenta ([10-20]%), DuPont ([0-10]%) en een aantal nationale leveranciers, die voor het grootste deel koper- (ongeveer [10-20]%) en zwavelverbindingen verkopen. De partijen hebben hun gecombineerde marktaandeel later gecorrigeerd tot [50-60]% (Bayer: [30-40]%, ACS: [20-30]%). In de reactie op de mededeling van punten van bezwaar is dit percentage opnieuw gecorrigeerd, vanwege enkele onjuiste toewijzingen met betrekking tot de afzet van het product Scala. Als gevolg van deze correctie zou hun gecombineerde marktaandeel volgens hun zeggen nu [50-60]% bedragen. Dit betekent logischerwijs ook dat bovengenoemde schattingen van de partijen

³³ Dit cijfer werd echter gegeven voordat de bovengenoemde correctie op de afzet van Scala werd doorgevoerd.

³⁴ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie over de introductie van nieuwe producten door concurrenten.]

van de marktaandeelen van de concurrenten in werkelijkheid iets lager moeten zijn. Het marktonderzoek heeft bevestigd dat het marktaandeel van de partijen nu meer dan [50-60]% bedraagt en dat hun gecombineerde marktaandeel aanzienlijk groter is dan dat van elk van de concurrenten.³⁵

- (690) Het assortiment van ACS bestaat uit [...] producten. De belangrijkste actieve component is iprodion, dat in drie verschillende formuleringen wordt verkocht (Kidan, Rovran 500 WP en Rovran Aq 500 SC). Andere belangrijke actieve componenten zijn pyrimethanil, dat wordt verkocht onder de handelsnaam Sari, fluquinconazool (Vision) en myclobutanil (Systane). Tot de belangrijkste producten van Bayer behoren Horizon (tebuconazool), Euparen (tolylfluanide) en Captan.
- (691) De partijen stellen dat Horizon, dat goed is voor meer dan [30-40]% van de afzet van Bayer op de markt voor fungiciden voor fruit en noten, hoofdzakelijk toepassing vindt in graangewassen, en dat de prijs van dit product derhalve niet kan worden verhoogd zonder afzetverlies op de markt voor fungiciden voor graangewassen. Zowel Euparen als Captan wordt echter voor [90-100]% voor fruit en noten gebruikt. Van de producten van ACS wordt Kidan voor [70-80]% voor fruit en noten aangewend, terwijl Sari en Vision beide voor [90-100]% toepassing vinden in deze gewassen, net als andere producten van ACS, zoals Octave (prochloraz), Melprex (donine), Aliette WG (fosetyl), Indar (fenbuconazool), Rhodiasan Flash (thiram), Aaprotec en Carbazinc (ziram).
- (692) De partijen stellen verder dat concurrerende fabrikanten van generieke producten, in het bijzonder Makhteshim, de markt zullen betreden omdat het octrooi op tolylfluanide is verlopen en dat van tebuconazool in 2003 zal verlopen. De partijen stellen voorts te verwachten dat BASF een zeer concurrerend mengproduct met een breed werkingsspectrum (BAS510 en BAS500) op de markt zal brengen. De partijen verwachten dat hun gecombineerde marktaandeel hierdoor in 2004 zal zijn afgenomen tot [40-50]%. De partijen hebben echter geen aanwijzingen gegeven met betrekking tot het tijdstip waarop dit concurrerende product zal worden geïntroduceerd. De Commissie heeft feitelijke en potentiële concurrenten gevraagd om commentaar te geven op de stellingen van de partijen en is tot de slotsom gekomen dat dit nieuwe concurrerende product de concurrentieverhoudingen in de nabije toekomst niet wezenlijk zal veranderen³⁶.
- (693) Anderzijds heeft Bayer in 2001 het product Flint geïntroduceerd. De partijen verwachten dat Flint in 2004 een marktaandeel zal hebben van [0-10]%. Bijgevolg zal hun positie in 2001 waarschijnlijk zelfs nog sterker zijn dan in 2000. Ook moet erop worden gewezen dat Teldor (fenhexamide) nog maar recentelijk in Frankrijk is geïntroduceerd. Gezien het succes dat Teldor in verscheidene andere landen op de markt voor fungiciden voor fruit en noten

³⁵ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

³⁶ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie over de introductie van nieuwe producten door concurrenten.]

geniet, lijkt het alleszins redelijk om enige waarde te hechten aan de bewering van derden dat de marktpenetratie van Teldor op deze markt nog steeds voortduurt.

- (694) Het bovenstaande, in combinatie met het feit dat de partijen nu al een sterke marktpositie hebben, dat zij tezamen veel groter zijn dan hun naaste concurrenten, dat hun nieuwere en toekomstige producten een aanzienlijk groeipotentieel hebben en dat het in de nabije toekomst zal ontbreken aan nieuwe sterke concurrentie, heeft de Commissie tot de slotsom gebracht dat de voorgenomen transactie ertoe zou leiden dat op de Franse markt voor fungiciden voor fruit en noten een machtspositie zou ontstaan of worden versterkt.
- (695) De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in **Duitsland** op [50-60]% (Bayer [30-40]%, ACS [10-20]%), met als voornaamste concurrenten BASF ([20-30]%) en Syngenta ([0-10]%). Het marktonderzoek bevestigt dat het marktaandeel van de partijen rond de [50-60]% ligt.³⁷
- (696) ACS verkoopt drie producten: Vision (fluquinconazool en pyrimethanil), Scala (pyrimethanil) en Systhane (myclobutanil). Tot de belangrijkste producten van Bayer behoren onder meer Euparen (dichlofluanide) en Folicur (tebuconazool).
- (697) De partijen stellen dat dichlofluanide, dat wordt verkocht onder de handelsnaam Euparen en goed is voor [40-50]% van de afzet van Bayer op deze markt, niet op grond van het bepaalde in Richtlijn 91/414/EEG van de Raad opnieuw zal worden geregistreerd. De partijen voeren echter aan dat Bayer [...]. Het op tebuconazool gebaseerde product Folicur is het op één na belangrijkste product van Bayer. Dit product wordt echter voornamelijk afgezet op de markten voor fungiciden voor graangewassen en olie- en eiwithoudende gewassen. De partijen stellen dat het octrooi op tebuconazool in 2003 zal verlopen en dit product dan voorwerp zal zijn van generieke concurrentie, waardoor de marktaandelen van Bayer naar verwachting zullen dalen. De partijen stellen tevens dat het marktaandeel van BASF waarschijnlijk zal groeien wanneer deze fabrikant zijn nieuwe product pyraclostrobin (BAS 500) op de markt brengt. Voorts stellen zij dat BASF een zeer concurrerend mengproduct met een breed werkingsspectrum (BAS510 en BAS500) zal introduceren. Zij geven echter geen concrete aanwijzingen met betrekking tot het tijdstip waarop de introductie van bovengenoemde nieuwe producten door generieke fabrikanten en BASF zal plaatsvinden. De Commissie heeft feitelijke en potentiële concurrenten gevraagd om commentaar te geven op de stellingen van de partijen en is tot de slotsom gekomen dat de nieuwe concurrerende producten de concurrentieverhoudingen in de nabije toekomst niet wezenlijk zullen veranderen.³⁸
- (698) Anderzijds heeft Bayer in 2001 het product Flint geïntroduceerd, dat een marktaandeel heeft van [0-10]%. De partijen verwachten dat Flint in 2004 een

³⁷ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

³⁸ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie over de introductie van nieuwe producten door concurrenten.]

marktaandeel zal hebben van [0-10]%. Ook moet erop worden gewezen dat Teldor (fenhexamide) pas in 2000 op de markt voor fungiciden voor fruit en noten is geïntroduceerd en dat jaar een marktaandeel van [0-10]% veroverde. Bijgevolg zal de positie van de partijen in 2001 waarschijnlijk zelfs nog sterker zijn dan in 2000.

- (699) Het bovenstaande, in combinatie met het feit dat de partijen nu al een sterke marktpositie hebben, dat zij tezamen veel groter zijn dan hun naaste concurrenten, dat hun nieuwere en toekomstige producten een aanzienlijk groeipotentieel hebben en dat het in de nabije toekomst zal ontbreken aan nieuwe sterke concurrentie, heeft de Commissie tot de slotsom gebracht dat de voorgenomen transactie ertoe zou leiden dat op de Duitse markt voor fungiciden voor fruit en noten een machtspositie zou ontstaan of worden versterkt.

c) Fungiciden voor aardbeien in Zweden

- (700) In hun aanmelding geven de partijen voor Zweden een aandeel in de totale markt voor fungiciden voor fruit en noten op van [40-50]% voor Bayer en [...] voor ACS. Bayer verkoopt Baycor (bitertanol), Bayleton (triadimefon), Euparen-M (tolylfluamide) en Teldor (fenhexamide).
- (701) In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar erkennen de partijen echter dat de ACS-producten Scala, Rovral 75 WG en Aliette 80 WG abusievelijk niet in de cijfers voor fruit en noten zijn opgenomen. Als reden wordt aangevoerd dat de marketing en de distributie van de producten van ACS via een verkoopagent verloopt, te weten Nordisk Alkali.
- (702) Dit probleem werd onder de aandacht van de Commissie gebracht door respondenten die beweerden dat ACS in Zweden producten heeft geregistreerd voor toepassing in aardbeien en dat de partijen een zeer sterke positie zouden hebben op de markt voor fungiciden voor aardbeien, sterker nog dat de partijen de enigen zouden zijn die beschikken over producten voor de behandeling van bepaalde ziekten. Zo schreef één respondent: “Volgens het Zweedse handboek voor registraties (“Bekaempning i praktikken”) zijn in Zweden slechts vier producten geregistreerd voor de bestrijding van *Botrytis cinerea* bij aardbeien, te weten: Euparen M 50 WG (dichlofluamide), Rovral Flo (iprodion), Teldor (fenhexamide) en Scala (pyrimethanil). Al deze producten zijn ofwel van Bayer ofwel van Aventis. Voor de behandeling van *Phytophthora* bij aardbeien wordt alleen het product Aliette 80 WG (fosetyl-al) van Aventis aanbevolen. Wij kunnen derhalve aannemen dat de partijen een aandeel van 100% hebben in de Zweedse markt voor fungiciden voor aardbeien.” Een andere respondent schreef: “De volgende fungiciden zijn in Zweden voor toepassing in aardbeien geregistreerd: Bayleton Special (Bayer), Euparen M 50 WG (Bayer), Rovral 75 WG (Aventis), Scala (Aventis), Teldor 50 WG (Bayer) en Topas (Syngenta, slechts toegestaan voor gebruik na de oogst). Door dit assortiment hebben de partijen een sterke marktpositie”. Een derde respondent schreef dat de nieuwe entiteit de markt met betrekking tot aardbeienziekten als *Botrytis* en *Phytophthora* vrijwel volledig zou beheersen. Hij noemt Aliette, Bayleton Special, Euparen, Rovral, Scala en Teldor als de dominerende producten. Deze respondent meent

dat de dominantie van bepaalde producten op de markt voor fungiciden voor fruit in Zweden een algemeen probleem is, en noemt in dit verband Euparen, Topsin (Aventis), Baycor (Bayer), Bayleton Special en Scala.

- (703) In antwoord op een verzoek om inlichtingen uit hoofde van artikel 11 schreven de partijen, “dat alle grote ondernemingen fungiciden hebben of zouden kunnen hebben die ook toepassing vinden in de bestrijding van aardbeienziekten als” (waarna een lijst van ziekten volgt). Bij die gelegenheid gaven de partijen echter niet aan welke van de concurrerende producten op hun lijst feitelijk in Zweden staan geregistreerd voor toepassing in aardbeien.
- (704) In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar geven de partijen een lijst van producten die in 2002 in Zweden als fungicide voor aardbeien zouden worden geregistreerd, waarbij de Zweedse ‘Board of Agriculture’ als bron wordt genoemd. Op de lijst staan twaalf producten en de partijen beweren dat geen enkele ziekte alleen door de producten van de partijen kan worden behandeld. Van de producten op de lijst behoren er zes aan de partijen toe: Aliette 80 WG, Bayleton Special, Euparen M 50 WG, Rovral 75 WG, Scala en Teldor WG 50. Op de lijst staan twee producten van Syngenta: Topas 100 EC en Recop. Wat het product Topas betreft, hebben de partijen echter een etiket overgelegd waaruit blijkt dat dit product in Zweden door Bayer (Gullviks) wordt gedistribueerd. Bovendien is de registratie van Recop blijkens de homepage van “Kemikalieinspektionen”, de Zweedse overheidsinstantie die verantwoordelijk is voor registratie, op 31.12.2001 beëindigd. Hetzelfde geldt voor een ander product op de lijst, Funguran-OH 300 SC. Een ander product dat door de partijen wordt genoemd, is Zence 40 (Svenska Predator). Op de homepage van “Kemikalieinspektionen” wordt echter met geen woord over dit product gerept. De laatste twee producten op de lijst zijn Kumulus DF, dat is gebaseerd op zwavel, en Binab TF WP, dat geen agrochemisch maar een agrobiologisch product is, dat voor ziektebestrijding bij verscheidene gewassen kan worden gebruikt.
- (705) Volgens bovengenoemde lijst is Binab TF WP het enige product buiten de producten van de partijen dat werkzaam is tegen Botrytis. Dit betekent dat van de agrochemische producten alleen de producten van de partijen werkzaam zijn tegen deze ziekte. Daarbij gaat het om de hierboven genoemde producten Euparen, Rovral, Teldor en Scala. Aliette is het enige product dat voor de behandeling van de ziekten *Phytophthora fragariae* en *Phytophthora cactorum* staat geregistreerd. De informatie van derden dat de partijen voor sommige aardbeienziekten beschikken over alle of bijna alle producten die voor de behandeling daarvan kunnen worden gebruikt, is bijgevolg grotendeels bevestigd. De Commissie heeft geen informatie waaruit blijkt dat deze situatie in de nabije toekomst wezenlijk zal veranderen.
- (706) In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar betwisten de partijen dat er een afzonderlijke markt voor fungiciden voor aardbeien bestaat: zij stellen dat aardbeien onderdeel uitmaken van de totale markt voor fruit en noten. Het marktsegment “fungiciden voor aardbeien” zou te klein zijn (ongeveer [...] miljoen EUR in 2000) om daarvoor een apart product te ontwikkelen en te laten

registreren. Zij stellen dat voor aardbeien in het algemeen fungiciden met een breed werkingspectrum worden gebruikt, die niet alleen voor de bescherming van aardbeien in Zweden worden geregistreerd en toegepast, maar ook voor de bescherming van andere gewassen in andere landen. De partijen stellen bijgevolg dat zij zich niet in een positie bevinden dat zij prijsdiscriminatie kunnen toepassen, in het bijzonder niet tegen aardbeienkwekers in Zweden.

- (707) Hoewel de Commissie erkent dat de stelling van de partijen dat marktdeelnemers de prijzen voor breedwerkende fungiciden niet voor een specifiek, klein marktsegment kunnen verhogen, voor sommige markten een valide argument is, vindt de Commissie ook dat dit duidelijk afhangt van de distributie van de producten voor de verschillende segmenten. De partijen hebben dit argument ook voor andere productmarkten op deze manier gebruikt. Zij hebben dergelijke cijfers echter niet verstrekt voor de producten die in Zweden worden gebruikt voor fruit en noten, en in het bijzonder aardbeien. In dit verband moet worden opgemerkt dat op de totale Zweedse markt voor fungiciden voor fruit en noten in 2000, volgens de partijen, voor [...] miljoen EUR werd omgezet. Het marktsegment voor fungiciden voor aardbeien vormt derhalve [40-50]% van de totale markt voor fungiciden voor fruit en noten. Bovendien is er vaak een verschil tussen producten die goed werken bij zacht fruit en producten die goed werken bij fruit zoals appels en peren, dat wel eens een groot gedeelte van het resterende deel van de markt voor fungiciden voor fruit en noten zou kunnen uitmaken. De partijen hebben bijgevolg geen doorslaggevende argumenten aangevoerd voor de stelling dat het monopolie of bijna-monopolie op de handel in fungiciden voor aardbeien de basis zou kunnen vormen voor gedrag dat in strijd is met het beginsel van vrije mededinging.
- (708) Op basis van deze informatie acht de Commissie het aannemelijk dat Aventis inderdaad actief is op de Zweedse markt voor fungiciden voor fruit en noten en is zij tot de slotsom gekomen dat de voorgenomen transactie in Zweden een machtspositie op de markt voor fungiciden voor aardbeien zou doen ontstaan of versterken.

d) Fungiciden voor de bestrijding van Botrytis in druiven

- (709) Van de drie markten voor producten voor de bestrijding van druivenziekten, is die voor producten voor de bestrijding van Botrytis (wat geldswaarde betreft) de kleinste. Bayer schat de afzet binnen de EER voor 2000 op ongeveer [...] miljoen EUR. De partijen stellen dat Syngenta op het niveau van de EER met [30-40]% marktleider is, gevolgd door ACS ([20-30]%), BASF ([10-20]%), Bayer ([0-10]%) en DuPont ([0-10]%).
- (710) Opmerkelijk is de afwezigheid van Dow op deze markt en ook DuPont heeft niet meer dan een marginale positie op een klein aantal nationale markten. Zo heeft DuPont bijvoorbeeld helemaal geen afzet op de Franse markt, die van alle nationale markten verreweg de grootste is. Bovendien lijkt de schatting van de partijen van het marktaandeel van BASF aan de hoge kant. Indien de voorgenomen transactie zou plaatsvinden op de wijze waarop deze is aangemeld, zou het algemene beeld er eerder als volgt uit komen te zien: twee grote spelers,

te weten Bayer/ACS en Syngenta, die tezamen ongeveer [70-80]% van de totale markt in de EER beheersen, en als derde speler BASF, die veel kleiner zou zijn dan elk van de twee voorgaande de partijen afzonderlijk.³⁹

- (711) In de beschikking die de Commissie ingevolge artikel 6, lid 1, onder c), heeft gegeven, oordeelt zij dat de partijen hun positie op verscheidene nationale markten te laag hebben ingeschat. Dit oordeel wordt in deze beschikking gehandhaafd, ondanks de bezwaren die door de partijen zijn geuit. In hun opmerkingen naar aanleiding van de ingevolge artikel 6, lid 1, onder c), gegeven beschikking, bevestigen zij hun eerder gegeven schattingen met betrekking tot hun marktaandelen. De partijen stellen dat hun schattingen zowel zijn gebaseerd op cijfers uit 'panelstudies' en schattingen van deskundigen betreffende het totale marktvolume als op actuele verkoopcijfers. Zij stellen dat eventuele discrepanties met betrekking tot schattingen van marktaandelen het gevolg kunnen zijn van het feit dat derden mogelijk geen juist beeld hebben van de opsplitsing tussen druiven en andere gewassen voor wat betreft de toepassing van bepaalde producten. De partijen menen dat het voor andere marktdeelnemers moeilijk is om precies te bepalen welk product op welke markt wordt afgezet, aangezien de meeste producten van ACS en Bayer ook voor andere gewassen worden gebruikt.
- (712) De Commissie erkent dat deze argumenten niet geheel zonder grond zijn. Maar net zoals het voor andere marktdeelnemers wellicht moeilijk is om een correcte schatting te geven van de afzet van Bayer en ACS, is het voor Bayer en ACS wellicht moeilijk om een correcte schatting te geven van de afzet van hun concurrenten. Het beste beeld van de markt verkrijgt men derhalve door de eigen verkoopcijfers van de verschillende marktdeelnemers bij elkaar te brengen en deze cijfers vervolgens met elkaar te vergelijken. Het beeld van de Commissie van de marktaandelen is op deze wijze gevormd.
- (713) Volgens de partijen reageert de Botrytis-markt zeer sterk op resistentieontwikkeling. Om te voorkomen dat de ziekteverwekker resistent wordt tegen een bepaald product, moet de boer na een bepaalde tijd overschakelen op een ander product. Vandaar dat de partijen stellen dat zelfs een succesvol product niet voor lange tijd een hoog marktaandeel kan handhaven. In het verleden zijn met korte tussenpozen nieuwe producten op de markt gebracht en in de nabije toekomst zal naar verwachting hetzelfde gebeuren. Er moet echter worden opgemerkt dat druiven tal van keren moeten worden bespoten (volgens de beschikking van de Commissie in M.1806 - *AstraZeneca/Novartis*, tot wel vijftien keer per seizoen). De problemen met betrekking tot resistentie waarop door de partijen wordt gewezen en het grote aantal keren dat moet worden gespoten, betekent dat het in het geval van fungiciden voor druiven welhaast niet te vermijden valt om de producten van een bedrijf te kopen dat een betrekkelijk klein gedeelte van de markt beheerst.

³⁹ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

- (714) De belangrijkste actieve componenten van de partijen op de Botrytis-markt zijn pyrimethanil en iprodion van ACS en fenhexamide en dichlofluanide van Bayer. Enkele respondenten in het marktonderzoek van de Commissie stellen dat ACS met pyrimethanil en iprodion beschikt over een breed assortiment voor de behandeling van Botrytis, terwijl fenhexamide van Bayer als voordeel heeft dat het nog zeer kort vóór de oogst kan worden toegepast. Dit helpt teeldders met het ontwikkelen van een meer flexibel besproeiingsprogramma. Door toevoeging van deze vier actieve componenten zouden de partijen op deze markt een zeer sterke positie creëren, zeker als men bedenkt dat tegen pyrimethanil en fenhexamide, die beide in de jaren 1990 zijn geïntroduceerd, nog geen resistentie schijnt te zijn opgetreden.
- (715) In hun opmerkingen naar aanleiding van de ingevolge artikel 6, lid 1, onder c), gegeven beschikking, voeren de partijen argumenten aan tegen de opvatting dat de gecombineerde entiteit ten opzichte van andere fabrikanten van fungiciden een concurrentievoordeel geniet.
- (716) Zij beweren dat iprodion van ACS en dichlofluanide van Bayer tamelijk “onaantrekkelijke” componenten zijn, omdat zij minder effectief zijn dan vooraanstaande producten zoals Switch van Syngenta. Zij stellen dat [...] wordt beschouwd als het minst effectieve dicarboximide, minder effectief dan Ronilan (gebaseerd op vinchlozolin) van BASF, en Sumislex (gebaseerd op procymidon) van Sumitomo. Voorts stellen zij dat Switch als extra voordeel heeft dat het bestaat uit twee actieve componenten, die elk een verschillende werkwijze hebben, waardoor dit product in sommige landen tijdens een normaal besproeiingsprogramma twee keer zo vaak kan worden toegepast als andere producten (bijvoorbeeld de producten Scala en Teldor van de partijen). Ook stellen zij dat [...].
- (717) De partijen erkennen dat de situatie met betrekking tot resistentie zoals die voor fenhexamide en pyrimethanil is beschreven, in grote lijnen juist is, hoewel zij beweren dat bij proeven tijdens de ontwikkelingsfase resistentie tegen [...] is waargenomen. De partijen hebben generlei informatie overgelegd waaruit blijkt dat resistentieontwikkeling in de nabije toekomst waarschijnlijk gevolgen zal hebben voor de afzet van Scala in de EER. Zij stellen voorts dat beide verbindingen uitsluitend worden verkocht voor beperkte toepassingen, hetgeen uitdrukkelijk op het etiket staat vermeld. Zij stellen dat [...] in de praktijk niet meer dan [...] keer per seizoen wordt toegepast en krachtige concurrentie ondervindt van andere anilinopyrimidines (Switch van Syngenta, dat is gebaseerd op cyprodinil, en Frupica van Sipcam, dat is gebaseerd op mepanipyrim). Zij stellen verder dat er nog andere belangrijke alternatieve producten zijn, zoals Geoxe van Syngenta (gebaseerd op fludioxonil), Sumico van Sumitomo (gebaseerd op diethofencarb en carbendazim) en Sekoya van Syngenta (gebaseerd op fluazinam).
- (718) De partijen stellen bovendien dat het feit dat Teldor, van Bayer, nog vlak vóór de oogst kan worden gebruikt, de partijen geen wezenlijk voordeel oplevert, omdat botryciden zelden of nooit laat in het seizoen worden gebruikt.

- (719) Andere marktdeelnemers stellen echter dat de partijen, voor wat betreft het aantal actieve componenten en het aantal werkingswijzen, het breedste productassortiment in de industrie zullen hebben. De enige concurrent van wie men aanneemt dat diens productassortiment ook maar enigszins in de buurt van dat van de partijen komt, is Syngenta.
- (720) In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar herhalen de partijen bovenstaande argumenten. Derden beweren echter dat de partijen de enige onderneming zouden zijn met botryciden die zijn gebaseerd op actieve componenten die vier verschillende werkingswijzen hebben. Eén respondent/marktdeelnemer beweert dat de partijen hierdoor in staat zouden zijn om in een gegeven seizoen het gehele besproeiingsprogramma voor hun rekening te nemen, omdat normaal gesproken drie, maar in sommige Botrytis-gebieden vier applicaties tegen Botrytis worden gebruikt. Volgens deze respondent zouden de partijen bijgevolg een uniek besproeiingssysteem kunnen aanbieden, waarbij voor de eerste applicatie pyrimethanil zou worden gebruikt, voor de tweede, iprodion, voor de derde, dichlofluanide, en aan het einde van het seizoen, fenhexamide. Andere respondenten stellen dat in theorie vier behandelingen zijn vereist maar dat dit aantal in de praktijk normaal gesproken beperkt blijft tot twee of drie, uitgezonderd in het gebied Champagne, waar drie of meer behandelingen worden toegepast. Gelet op deze opmerkingen lijkt het argument dat Scala niet meer dan één keer per seizoen wordt toegepast, niet sterk als men bedenkt dat de partijen actieve componenten met vier verschillende werkingswijzen zouden hebben.
- (721) Andere marktdeelnemers erkennen dat oudere chemische stoffen zoals iprodion en dichlofluanide in technisch opzicht wellicht minder aantrekkelijk zijn, maar stellen daartegenover dat dit tot uitdrukking komt in de prijs en deze derhalve samen met andere actieve componenten, zoals fenhexamide en pyrimethanil, worden gebruikt.
- (722) De stelling van de partijen dat het feit dat Teldor nog vlak vóór de oogst kan worden gebruikt hen geen wezenlijk voordeel oplevert, wordt tegengesproken door andere marktdeelnemers die werden gevraagd deze stelling van commentaar te voorzien. Op de etiketten van Teldor staat uitdrukkelijk vermeld dat dit product bij gebruik voor druiven tot vlak vóór de oogst kan worden toegepast. Volgens één respondent/marktdeelnemer is dit voordeel met name van belang voor de markt voor fungiciden voor tafeldruiven.
- (723) Daarnaast stellen de partijen dat [...], en dat iprodion zich niet alleen al in een vroeg stadium gesteld ziet voor concurrentie van generieke producten, maar ook voor bepaalde problemen met betrekking tot resistentie. De partijen hebben echter geen namen gegeven van ondernemingen die in de EER producten op basis van iprodion verkopen en hebben niet nader beschreven wat wordt bedoeld met “bepaalde problemen met betrekking tot resistentie”. Vandaar dat de

Commissie niet heeft kunnen verifiëren of bovenstaande verklaringen van belang zijn voor het beoordelen van de positie van de partijen.⁴⁰

- (724) In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar geven de partijen een lijst van ondernemingen die volgens hen in Italië generiek iprodion leveren. Italië behoort echter niet tot de markten ten aanzien waarvan de Commissie uit mededingingsoogpunt bedenkingen heeft. Ook moet worden opgemerkt dat concurrenten verklaren zich niet bewust te zijn van de verkoop van generiek iprodion in de EU.
- (725) Eén marktdeelnemer stelt dat concurrentie van generieke producten in het algemeen minder belangrijk is voor nieuwere producten op de Botrytis-markt dan op sommige andere markten. Als reden noemt hij de wijdverbreide problemen met betrekking tot resistentie, waardoor producten een kortere levenscyclus hebben.
- (726) Tot slot stellen de partijen dat BASF een nieuw product tegen Botrytis, te weten BAS510, in ontwikkeling heeft, dat in 2002 of 2003 zal worden gelanceerd. De meeste marktdeelnemers verwachten inderdaad dat BAS510 een succesvol product zal zijn. Maar zelfs dan nog zal dit ene product volgens deze respondenten geen verandering brengen in de algemene situatie op deze markt, waar de partijen verreweg over het beste assortiment beschikken.⁴¹
- (727) De partijen stellen dat de transactie gevolgen zal hebben voor zeven nationale markten. Daarvan is de Franse markt, die een waarde vertegenwoordigt van 32 miljoen EUR, ongetwijfeld de grootste, gevolgd door de Italiaanse, die goed is voor een omzet van 15 miljoen EUR. Concurrentieproblemen bestaan in Frankrijk, Duitsland, Griekenland en Portugal.
- (728) In hun aanmelding schatten de partijen hun gecombineerde marktaandeel in **Frankrijk** op [40-50]% (Bayer [10-20]%, ACS [20-30]%), met als voornaamste concurrenten Syngenta ([30-40]%) en BASF ([0-10]%). Deze schattingen zijn later door de partijen gecorrigeerd tot [40-50]% (Bayer [10-20]%, ACS [20-30]%). De mening van de partijen over de posities van de belangrijkste concurrenten wordt in grote lijnen door het marktonderzoek bevestigd.⁴² Door de transactie zou derhalve een situatie ontstaan waarbij sprake is van twee grote spelers, die op ruime afstand worden gevolgd door een derde, BASF.
- (729) De omzet van ACS wordt voor bijna 90% verkregen uit de verkoop van Scala (pyrimethanil), terwijl Bayer alleen met Teldor (fenhexamide) op de Franse markt actief is. Zoals hierboven reeds is vermeld, is zowel pyrimethanil als fenhexamide een betrekkelijk nieuwe actieve component. Bayer heeft zijn afzet op de Botrytis-markt in Frankrijk bijgevolg vergroot van [...] EUR in 1998 en

⁴⁰ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie over de introductie van nieuwe producten door concurrenten.]

⁴¹ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie over de introductie van nieuwe producten door concurrenten.]

⁴² [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

1999 tot [...] EUR in 2000. Volgens de partijen hebben Scala en Teldor samen een marktaandeel van [40-50]%.

- (730) De succesvolle actieve componenten van de partijen, het groeipotentieel van hun nieuwere producten en hun grote marktaandeel hebben de Commissie tot de slotsom gebracht dat de voorgenomen transactie ertoe zou leiden dat op de Franse markt voor fungiciden voor de bestrijding van Botrytis in druiven, een machtspositie zou ontstaan of worden versterkt.
- (731) De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in **Duitsland** op [30-40]% (Bayer [10-20]%, ACS [20-30]%), met als voornaamste concurrenten Syngenta ([30-40]%) en BASF ([10-20]%). Het marktonderzoek duidt op een marktaandeel voor de partijen dat iets groter is dan [30-40]% en waarschijnlijk eerder in de buurt van de [40-50]% ligt. De bevindingen van het onderzoek wijzen op een gecombineerd marktaandeel dat aanzienlijk groter zou zijn dan het marktaandeel van Syngenta.⁴³
- (732) Het belangrijkste product van Bayer op de Duitse markt voor de bescherming van druiven tegen Botrytis, is Teldor (fenhexamide), terwijl het marktaandeel van ACS is gebaseerd op Scala (pyrimethanil), Rovral (iprodion) en Sumico (carbendazim en diethofencarb).
- (733) De succesvolle actieve componenten van de partijen, het groeipotentieel van hun nieuwere producten en hun grote marktaandeel hebben de Commissie tot de slotsom gebracht dat de voorgenomen transactie ertoe zou leiden dat op de Duitse markt voor fungiciden voor de bestrijding van Botrytis in druiven, een machtspositie zou ontstaan of worden versterkt.
- (734) De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in **Griekenland** op [20-30]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [10-20]%), met als voornaamste concurrenten Syngenta ([30-40]%), BASF ([10-20]%) en DuPont ([0-10]%). Volgens andere marktdeelnemers is het marktaandeel van de partijen aanmerkelijk groter (schattingen variëren van [50-60]% tot [80-90]%). Blijkens de resultaten van het marktonderzoek is het inderdaad aannemelijk dat het marktaandeel van de partijen aanzienlijk groter is dan wat de partijen schatten, en dat hun gecombineerde marktaandeel veel groter is dan het marktaandeel van elk van de concurrenten.⁴⁴
- (735) Bayer verkoopt Teldor (fenhexamide), terwijl ACS Rovral (iprodion), Scala (pyrimethanil) en Ronilan Flow (vinchlozolin) verkoopt. Het laatste product is goed voor bijna [50-60]% van de afzet van ACS op deze markt.
- (736) De succesvolle actieve componenten van de partijen, het groeipotentieel van hun nieuwere producten en hun grote marktaandeel hebben de Commissie tot de slotsom gebracht dat de voorgenomen transactie ertoe zou leiden dat op de

⁴³ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

⁴⁴ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

Griekse markt voor fungiciden voor de bestrijding van Botrytis in druiven een machtspositie zou ontstaan of worden versterkt.

- (737) De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in **Portugal** op [50-60]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [30-40]%), met als voornaamste concurrenten DuPont ([10-20]%), Syngenta ([10-20]%) en BASF ([0-10]%). Het marktonderzoek bevestigt in het algemeen dat de partijen een groot gecombineerd marktaandeel zouden hebben, waarschijnlijk meer dan [50-60]% en aanzienlijk groter dan dat van elk van de concurrenten.⁴⁵
- (738) Bayer verkoopt Euparen (dichlofluanide), terwijl ACS Scala (pyrimethanil) en Rovral (iprodion) verkoopt. Bayer plant momenteel de introductie van [...]. Beide zullen naar verwachting tegen 2004 een aanzienlijk marktaandeel hebben veroverd.
- (739) De succesvolle actieve componenten van de partijen, het groeipotentieel van hun nieuwere producten en hun grote marktaandeel hebben de Commissie tot de slotsom gebracht dat de voorgenomen transactie in Portugal een machtspositie op de markt voor fungiciden voor de bestrijding van Botrytis in druiven zou doen ontstaan of versterken.

e) Fungiciden voor hopplanten

- (740) De partijen stellen dat **Duitsland** het enige land is waar de markt de gevolgen van de transactie zou ondervinden. De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in dat land op [30-40]% (Bayer: [0-10]%, ACS: [20-30]%), met als voornaamste concurrenten BASF ([40-50]%), Syngenta ([0-10]%) en Dow ([0-10]%). Het marktonderzoek bevestigt dat er op deze markt twee grote spelers zouden komen, Bayer/ACS en BASF, op grote afstand gevolgd door Syngenta en Dow.⁴⁶ Voorts moet worden opgemerkt dat Bayer eind 2000 het product Flint heeft gekocht, dat is gebaseerd op het strobilurine trifloxystrobin. Dit product werd in 2000 in Duitsland geïntroduceerd en had in 2001 al een marktaandeel van [0-10]%.⁴⁷ De partijen verwachten dat Flint in 2004 een marktaandeel van [10-20]% zal hebben veroverd.
- (741) Bayer verkoopt in hoofdzaak Bayfidan (triadimenol), dat wordt gebruikt voor de bestrijding van echte meeldauw. ACS verkoopt alleen Aliette WG (fosetyl). De partijen stellen dat dit product hoofdzakelijk is bedoeld voor de bescherming van druiven tegen valse meeldauw. Ook stellen zij in zijn algemeenheid dat producten die voor de bescherming van hopplanten worden gebruikt, multifunctioneel zijn en hoofdzakelijk toepassing vinden in de bescherming van andere gewassen. Zij stellen dat het feit dat voor verschillende gewassen dezelfde formuleringen en dezelfde werkzame stoffen worden gebruikt, het voor

⁴⁵ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

⁴⁶ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

⁴⁷ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

de partijen moeilijk maakt om ten aanzien van teelers van een bepaald gewas prijsdiscriminatie toe te passen. Desalniettemin verklaren de partijen ook dat Aliette WG in Duitsland voor 100% in hopplanten wordt toegepast. Het belangrijkste product van de partijen in Duitsland wordt bijgevolg niet voor meerdere gewassen gebruikt, maar uitsluitend voor hopplanten.

- (742) Derden zijn het in het algemeen echter eens met de partijen dat de markt voor fungiciden voor hopplanten klein is en dat geen onderneming producten ontwikkelt die uitsluitend voor toepassing in hopplanten zijn bedoeld. Desalniettemin is een belangrijke conclusie van het bovenstaande dat een sterke positie op de markt voor fungiciden voor hopplanten zeer waarschijnlijk een duurzaam karakter zal hebben, aangezien het op deze markt waarschijnlijk minder vaak zal voorkomen dat een nieuwe speler de markt betreedt, vanwege de naar verhouding lage afzet.
- (743) De partijen stellen dat hun marktaandeel waarschijnlijk zal dalen, terwijl dat van BASF zal groeien, omdat zij verwachten dat BASF in 2003 het nieuwe product BAS 500 zal lanceren, een fungicide dat is gebaseerd op het strobilurine pyraclostrobin. Zij stellen dat BAS 500 een krachtige concurrent zal worden van het Bayer-product Flint, dat is gebaseerd op het strobilurine trifloxystrobin. De partijen stellen ook dat de afzetstijging als gevolg van Flint naar verwachting teniet zal worden gedaan door de dalende afzet van andere Bayer-producten, waarvan de verkoop zal worden stopgezet ([...]) dan wel aanzienlijk verminderd ([...]). Zij stellen derhalve dat de verwachte lancering van Flint de huidige marktsituatie niet wezenlijk zal veranderen. De Commissie merkt op dat Flint al een succesvol product op de markt is. De Commissie kan haar beoordeling van deze markt niet baseren op de verwachting van de partijen dat sommige van hun producten uit productie zullen worden genomen. De partijen hebben niet uitgelegd waarom de afzet van [...] op korte termijn, naar hun zeggen, zal verminderen. In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar stellen de partijen ook dat hun producten concurrentie zullen ondervinden van Syngenta, door de registratie van het product Ridomil Granular en de verwachte registratie van Amistar. De bewering van de partijen dat de introductie van Flint hun marktpositie niet zal versterken en hun stellingen ten aanzien van het belang van de introductie van nieuwe producten door de concurrentie, worden niet bevestigd door het marktonderzoek, waaronder begrepen een beoordeling van de introductie van nieuwe producten.⁴⁸
- (744) Het bovenstaande, in combinatie met het feit dat de partijen nu al een sterke marktpositie hebben, dat zij tezamen veel groter zijn dan hun naaste concurrenten, dat hun nieuwere en toekomstige producten een aanzienlijk groeipotentieel hebben en dat het in de nabije toekomst zal ontbreken aan nieuwe sterke concurrentie, heeft de Commissie tot de slotsom gebracht dat de voorgenomen transactie in Duitsland een machtspositie op de markt voor fungiciden voor hopplanten zou doen ontstaan of versterken.

f) Fungiciden voor olie- en eiwithoudende gewassen

⁴⁸ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie over de introductie van nieuwe producten door concurrenten.]

- (745) De partijen schatten dat op de markt voor oliegewassen in de EER in 2000 voor een totaalbedrag van [...] miljoen EUR werd omgezet. Het aandeel van de partijen in deze markt bedraagt [20-30]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [10-20]%), dat van Syngenta en BASF [10-20]% en dat van DuPont [10-20]%. Aangezien ACS slechts in een klein aantal landen in de EER actief is, stellen de partijen dat hun activiteiten elkaar slechts in drie landen overlappen.
- (746) De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in **Duitsland** op [50-60]% (Bayer: [30-40]%, ACS: [20-30]%), met als voornaamste concurrent BASF ([40-50]%). De mening van de partijen over de grootte van de marktaandelen wordt in grote lijnen door het marktonderzoek bevestigd: de partijen hebben een zeer groot gecombineerd marktaandeel en BASF is de enige concurrent wiens marktaandeel significant kan worden genoemd.⁴⁹
- (747) De omzet van ACS wordt voor ongeveer [60-70]% verkregen uit de verkoop van Folicur, dat is gebaseerd op de actieve component tebuconazool en wordt geleverd door Bayer. Bayer verkoopt alleen Folicur. De resterende afzet van ACS op deze markt [40-50]% komt voor rekening van de ACS-producten Derosal (carbendazim) en Verisan (iprodion).
- (748) Het feit dat ACS nu al producten van Bayer verkoopt, voeren de partijen als grond aan voor de stelling dat de transactie niet zal leiden tot een wezenlijke verandering van de huidige marktstructuur. De Commissie heeft een tegengestelde opvatting. Zij meent dat de voorgenomen transactie een einde zal maken aan directe concurrentie op de markt voor producten die op tebuconazool zijn gebaseerd, welke volgens derden goed zijn voor ongeveer [50-60]% van de afzet op de Duitse markt, vergeleken met ongeveer [70-80]% in 1997.
- (749) De partijen verwachten dat hun gecombineerde marktaandeel tegen 2004 nog slechts [30-40]% zal bedragen. Zij stellen dat zij krachtige concurrentie ondervinden van BASF, dat naar hun zeggen in staat zal zijn om met het fungicide metconazool zijn positie op de Duitse markt te verstevigen. Volgens de partijen is het marktaandeel van BASF de laatste jaren aanzienlijk gestegen, vooral dankzij dit product, terwijl het marktaandeel van de partijen in diezelfde periode is gedaald. De partijen stellen dat de concurrentiedruk op de gecombineerde entiteit nog groter zal worden wanneer BASF in 2002/2003 het product pyraclostrobin lanceert. De partijen stellen tevens dat Syngenta een fungicide op basis van difenoconazool op de markt zal brengen, onder de handelsnaam Eria, waarvan de partijen verwachten dat het een marktaandeel van meer dan [10-20]% zal verwerven. Voorts stellen de partijen dat het octrooi op het Bayer-product tebuconazool in 2003 zal aflopen en de introductie van generieke producten de concurrentie op de Duitse markt voor fungiciden voor olie- en eiwithoudende gewassen nog verder zal vergroten. De partijen stellen dat een dergelijke generieke concurrentie hoofdzakelijk zal komen van Makhteshim. De stellingen van de partijen over het belang dat deze introducties

⁴⁹ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

in de nabije toekomst zouden hebben, zijn niet door het marktonderzoek bevestigd.⁵⁰

- (750) Het bovenstaande, in combinatie met het feit dat de partijen nu al een sterke marktpositie hebben, dat zij tezamen veel groter zijn dan hun naaste concurrenten, dat hun nieuwere en toekomstige producten een aanzienlijk groeipotentieel hebben en dat het in de nabije toekomst zal ontbreken aan nieuwe sterke concurrentie, heeft de Commissie tot de slotsom gebracht dat de voorgenomen transactie in Duitsland een machtspositie op de markt voor fungiciden voor olie- en eiwithoudende gewassen zou doen ontstaan of versterken.

g) Fungiciden voor groentegewassen

- (751) Volgens Bayer werd op de markt voor fungiciden voor groentegewassen in de EER in 2000 voor een bedrag van ongeveer [...] miljoen EUR omgezet. Op het niveau van de EER zouden de partijen met een aandeel van [30-40]% marktleider zijn, gevolgd door Syngenta ([20-30]%), BASF ([10-20]%), DuPont ([0-10]%) en Dow ([0-10]%). Volgens de partijen heeft de transactie gevolgen voor de nationale markten in twaalf landen.
- (752) De partijen stellen dat het segment voor fungiciden voor groentegewassen een groot aantal verschillende gewassen met een grote verscheidenheid aan problemen omvat. Zij beweren aan de ene kant, dat ondanks het feit dat er zo'n dertig groentegewassen bestaan, de ziekten die in deze gewassen worden aangetroffen en de producten voor de bestrijding daarvan, in grote lijnen identiek zijn, en aan de andere kant, dat door de grote verscheidenheid aan ziekten die bij de verschillende gewassen voorkomen, producten met een breed werkingsspectrum zijn vereist, die ook in andere gewassen kunnen worden toegepast.
- (753) Bayer verkoopt hoofdzakelijk producten op basis van de werkzame stoffen tebuconazool, propineb, triadimenol en dichlofluanide, terwijl ACS producten verkoopt die op iprodion en fosetyl zijn gebaseerd. Tebuconazool is een systemische, actieve component voor schimmelbestrijding, die zowel wordt toegepast als spray, en als zodanig wordt verhandeld onder de merknamen Folicur en Horizon, als voor zaadbehandeling. De partijen stellen dat de actieve component werkzaam is tegen verscheidene ziekten in graangewassen (Fusarium, Septoria en Puccinia), pinda's (Mycosphaerella, Puccinia, Sclerotinia, Rhizoctonia), druivenplanten (Uncinula), raapzaad (Pyrenopeziza, Alternaria, Leptosphaeria), bananen-, koffie- en fruitplanten en groentegewassen. Evenzo stellen de partijen dat propineb, dat wordt verhandeld onder de merknaam Antracol, toepassing vindt bij een aantal gewassen, waaronder groentegewassen, aardappel-, tabaks-, sier- en fruitplanten, en in enkele regio's ook in rijst-, hop- en koffieplanten. Tot slot werkt triadimenol, dat wordt verkocht als spray onder de merknaam Bayfidan en als een middel voor

⁵⁰ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie over de introductie van nieuwe producten door concurrenten.]

zaadcoating onder de naam Baytan, tegen echte meeldauw, roesten en verschillende soorten bladvlekkenziekten, in het bijzonder in graangewassen, koffie-, druiven- en fruitplanten en groentegewassen.

- (754) De partijen beweren dat zij krachtige concurrentie ondervinden van andere internationale en nationale ondernemingen, waarvan er sommige (waaronder Syngenta en BASF) op bijna elke nationale markt een sterke positie innemen. Zij stellen dat verwacht wordt dat BASF in 2003 de op een strobilurine gebaseerde fungiciden dimoxystrobin en pyraclostrobin op de markt zal brengen alsook BAS 510, en dat derhalve verwacht mag worden dat het marktaandeel van BASF zal groeien. Bovendien stellen de partijen dat op de markt gemakkelijk concurrerende, generieke producten zijn te verkrijgen, omdat het octrooi op de meeste actieve componenten die worden gebruikt voor de formulering van fungiciden die toepassing vinden in groentegewassen, al is verlopen. De partijen geven als voorbeeld het Bayer-product triadimenol, dat volgens de partijen wordt gefabriceerd door Makhteshim en verscheidene Chinese leveranciers (bijv. Seven Continents Agriculture) en wordt verkocht binnen de EU. Zij beweren dat hetzelfde geldt voor propineb, dat vanuit China in de EER wordt geïmporteerd. Het octrooi van Bayer op de actieve component tebuconazool zal in 2003 verlopen. Op grond van het feit dat de fabrikant van generieke producten Makhteshim in zijn eigen fabriek in Brazilië al tebuconazool produceert, stellen de partijen dat Makhteshim in staat zal zijn om deze actieve component in de EER te verkopen zodra de octrooibeschermt afloopt. Tot slot: net als voor de markt voor fungiciden voor fruit en noten het geval is, verkrijgen Bayer en ACS ook voor deze markt een derde van hun omzet uit de verkoop van producten van derden, waarvan de levering waarschijnlijk ten dele door de desbetreffende leveranciers zal worden stopgezet, omdat deze producten niet passen in het gecombineerde productassortiment van Bayer en ACS.
- (755) De Commissie schrijft in de mededeling van punten van bezwaar dat deze argumenten veelal zo algemeen zijn dat het haar moeilijk valt om daaraan bij de beoordeling van de markten veel gewicht toe te kennen. De partijen hebben geen concrete voorbeelden gegeven van producten van derden waarvan de levering waarschijnlijk zal worden stopgezet. Evenmin is kenbaar gemaakt op welke markten fabrikanten van generieke producten triadimenol en propineb verkopen, of wanneer en op welke markten zij verwachten dat tebuconazool concurrentie van generieke producten zal ondervinden.⁵¹ Verder wordt het grote belang dat door de partijen aan de toekomstige producten van BASF wordt toegekend, niet volledig door het marktonderzoek van de Commissie bevestigd.⁵²
- (756) In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar geven de partijen voor het eerst lijsten betreffende de registratiestatus van generiek triadimenol van Makhteshim. Zij maken opnieuw melding van tebuconazool, vermelden dat generiek propineb wordt geproduceerd door Agrimont in Italië en SPRJ in China, en verstrekken de namen van vermeende generieke concurrenten voor

⁵¹ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie over de introductie van nieuwe producten door concurrenten.]

⁵² [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie over de introductie van nieuwe producten door concurrenten.]

verscheidene producten in België. De partijen doen geen poging om de effecten van deze concurrentie te kwantificeren of zelfs maar om aan te geven of geregistreerde producten ook daadwerkelijk verkocht worden (en zo ja, in welke omvang). Op basis van dergelijke schaarse informatie, die bovendien in een zeer laat stadium van de procedure is verstrekt, kan de Commissie niet haar algemene opvatting herzien dat de generieke concurrentie op deze markten geen ernstige bedreiging vormt voor de sterke gecombineerde positie van de partijen.

- (757) Integendeel. Net als voor de markt voor fungiciden voor fruit, is ook voor deze markt als argument aangevoerd dat de stevige positie die de partijen er dankzij de producten Scala (pyrimethanil), Vision (pyrimethanil en fluquinconazool), Folicur (tebuconazool) en Euparen (dichlofluanide) al hebben, door de introductie van het Bayer-product Flint (trifloxystrobin) nog verder zal worden versterkt. Ook wordt aangevoerd dat het recentelijk door Bayer ontwikkelde botryticide Teldor (fenhexamide) zich nog steeds in de fase van marktpenetratie bevindt en de aanwezigheid van de partijen op deze markt ondersteunt. Tevens wordt aangevoerd dat de partijen nog andere producten in de pijplijn hebben, zoals BAY14120 (triazool procide) en dioaxastrobin⁵³. Verder schijnt zowel het Bayer-product iprovalicarb als het ACS-product fenamidon zich in de fase van marktpenetratie te bevinden.
- (758) Voorts erkennen de partijen dat ACS een nieuw fungicide voor [...] zal introduceren, onder de naam [...], dat naar verwachting in verscheidene landen een aanzienlijk marktaandeel zal veroveren, met als grootste [...].
- (759) In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar stellen de partijen, dat het nieuwe ACS-product [...] slechts als vervanging van het bestaande product [...] zal dienen. Hetzelfde geldt voor [...], dat het product Rovral WP zal vervangen. Hoewel de Commissie niet betwijfelt dat dit in zekere zin wel juist zal zijn, meent zij ook dat dit in sommige landen maar een deel van het verhaal is. Zo verwachten de partijen dat [...] in 2004 in Duitsland een marktaandeel van [10-20]% zal hebben verworven, terwijl Previcur in 2000 nog maar een marktaandeel van [0-10]% had. Voorts moet worden opgemerkt dat zelfs als een vervangingsproduct niet tot een hoger marktaandeel leidt, de partijen door het nieuwere product beter in staat zullen zijn om hun marktpositie te verdedigen.
- (760) Dit grote aantal fungiciden vormt samen een breed assortiment waarvan de producten onderling verschillende werkingswijzen hebben: trifloxystrobin is een strobilurine, pyrimethanil behoort tot de familie van de anilinopyrimidines, fluquinconazool en tebuconazool zijn triazolen, en dichlofluanide is een isocyclische verbinding. Er is aangevoerd dat de verschillende werkingswijzen de partijen in staat zullen stellen om op de markt voor fungiciden voor groentegewassen op zeer effectieve wijze middelen ter voorkoming van resistentieontwikkeling aan te bieden.

⁵³ De partijen stellen geen triazool met de naam 'BAY 14120' in ontwikkeling te hebben en dat de verklaring waarschijnlijk betrekking heeft op 'JAU 6476'.

- (761) De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in **Oostenrijk** op [30-40]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [20-30]%), met als voornaamste concurrenten Syngenta ([30-40]%), BASF ([0-10]%), DuPont ([0-10]%) en Dow ([0-10]%). Volgens de partijen is het marktaandeel van Syngenta de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen, terwijl dat van de partijen juist afneemt. Blijkens het marktonderzoek van de Commissie is het aannemelijk dat het marktaandeel van de partijen aanzienlijk groter is dan zij zelf beweren. Met name de schatting die de partijen van de totale marktomvang geven, lijkt te hoog, wat zou betekenen dat hun marktaandeel aanzienlijk hoger is dan [40-50]%.⁵⁴
- (762) ACS verkoopt Rovral (iprodion) en Previcur (propamocarb), terwijl Bayer alleen het product Bayfidan (triadimenol) verkoopt. Verwacht wordt dat het nieuwe product [...] en Flint (trifloxystrobin) in 2004 marktaandelen zullen hebben verworven van respectievelijk [0-10]% en [0-10]%. Opgemerkt moet worden dat Flint al in 2001 werd geïntroduceerd en het derhalve aannemelijk is dat dit product zich nu al in de fase bevindt waarin marktaandeel wordt veroverd.
- (763) Het feit dat de partijen nu al een sterke marktpositie hebben, dat zij tezamen veel groter zijn dan hun naaste concurrenten, dat hun nieuwere en toekomstige producten een aanzienlijk groeipotentieel hebben en dat het in de nabije toekomst zal ontbreken aan nieuwe sterke concurrentie, heeft de Commissie tot de slotsom gebracht dat de voorgenomen transactie in Oostenrijk een machtspositie op de markt voor fungiciden voor groentegewassen zou doen ontstaan of versterken.
- (764) De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in **België** op [30-40]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [20-30]%), met als voornaamste concurrenten Syngenta ([20-30]%) en BASF ([20-30]%). Blijkens het marktonderzoek is het aannemelijk dat het marktaandeel van de partijen aanzienlijk groter is dan zij zelf beweren. Met name de schatting die de partijen van de totale marktomvang geven, lijkt te hoog, wat zou betekenen dat hun marktaandeel aanzienlijk hoger is dan [40-50]%. Voorts was het marktaandeel van Bayer in 2001 nog [0-10]% groter als gevolg van de aankoop van Alto SL 100, een product op basis van cyproconazool uit het “Flint-pakket”, dat door Bayer was verworven toen Syngenta ten gevolge van zijn fusie producten moest afstoten.
- (765) Het productassortiment van ACS bestaat uit elf verschillende producten, terwijl Bayer vooral Horizon (tebuconazool) en Baycor (bitertanol) verkoopt. Verwacht wordt dat het nieuwe product [...], Flint (trifloxystrobin) en een nieuwe formulering op basis van iprodion, in 2004 marktaandelen zullen hebben verworven van respectievelijk [0-10]%, [0-10]% en [0-10]%. Opgemerkt moet worden dat Flint al in 2000 werd geïntroduceerd.
- (766) Het feit dat de partijen nu al een sterke marktpositie hebben, dat zij tezamen veel groter zijn dan hun naaste concurrenten, dat hun nieuwere en toekomstige producten een aanzienlijk groeipotentieel hebben en dat het in de nabije

⁵⁴ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

toekomst zal ontbreken aan nieuwe sterke concurrentie, heeft de Commissie tot de slotsom gebracht dat de voorgenomen transactie in België een machtspositie op de markt voor fungiciden voor groentegewassen zou doen ontstaan of versterken.

- (767) In de aanmelding schatten de partijen hun gecombineerde marktaandeel in **Frankrijk** op [30-40]% (Bayer: [0-10]%, ACS: [30-40]%), met als voornaamste concurrenten Syngenta ([30-40]%) en BASF ([20-30]%). De partijen hebben dit later tot twee keer toe gecorrigeerd, eerst tot [30-40]% (Bayer: [0-10]%, ACS: [30-40]%) en daarna, in de reactie op de mededeling van punten van bezwaar, tot [30-40]%. Blijkens het marktonderzoek overschatten de partijen de totale marktomvang hoogstwaarschijnlijk in ernstige mate en ligt hun gecombineerde marktaandeel eerder in de buurt van de [50-60]%.⁵⁵
- (768) De belangrijkste producten van ACS zijn gebaseerd op respectievelijk iprodion, dat in verschillende formuleringen wordt verkocht onder de merknaam Rovral, fosetyl (verhandeld onder de merknamen Aliette en Rhodax), pyrimethanil (verkocht onder merknamen Scala en Walabi), propamocarb (verkocht onder de merknaam Previcur) en chloorthalonil. De belangrijkste producten van Bayer zijn Horizon, dat is gebaseerd op tebuconazool, en Libero, een mengproduct van tebuconazool en het ACS-product carbendazim.
- (769) Verwacht wordt dat het nieuwe product [...] en Flint (trifloxystrobin) in 2004 marktaandelen zullen hebben verworven van respectievelijk [0-10]% en [0-10]%. Opgemerkt moet worden dat Flint al in 2001 werd geïntroduceerd en het derhalve aannemelijk is dat dit product zich nu al in de fase bevindt waarin marktaandeel wordt veroverd. Ook Teldor (fenhexamide) is onlangs op deze markt geïntroduceerd.
- (770) In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar stellen de partijen dat Flint in Frankrijk pas in 2002 op de markt voor fungiciden voor groentegewassen zal worden geïntroduceerd en dat de Commissie hiervan in kennis is gesteld in een bijlage bij een eerdere verklaring. In een andere bijlage bij dezelfde verklaring wordt echter vermeld dat het product in 2001 werd geïntroduceerd. 2001 of 2002 als jaar van introductie is voor de beoordeling van het effect van dit product echter niet wezenlijk van belang. Belangrijk is dat het product onmiddellijk op de markt zal zijn en niet pas over enkele jaren.
- (771) De partijen stellen dat de voorgestelde fusie de marktstructuur in Frankrijk niet wezenlijk zal veranderen, omdat Bayer slechts een heel klein percentage aan het marktaandeel van ACS toevoegt. De toevoeging van Flint en Teldor vergroot echter de marktpresentie van Bayer en de combinatie van Flint met het productassortiment van ACS vergroot de mogelijkheid van de partijen tot het aanbieden van zeer effectieve middelen ter voorkoming van resistentieontwikkeling op de markt voor fungiciden voor groentegewassen.

⁵⁵ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

- (772) In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar stellen de partijen dat [...]. De introductie van Flint vergroot bijgevolg de mogelijkheid van de partijen tot het aanbieden van een programma ter voorkoming van resistentieontwikkeling.
- (773) Het feit dat de partijen nu al een sterke marktpositie hebben, dat zij tezamen veel groter zijn dan hun naaste concurrenten, dat hun nieuwere en toekomstige producten een aanzienlijk groeipotentieel hebben en dat het in de nabije toekomst zal ontbreken aan nieuwe sterke concurrentie, heeft de Commissie tot de slotsom gebracht dat de voorgenomen transactie in Frankrijk een machtspositie op de markt voor fungiciden voor groentegewassen zou doen ontstaan of versterken.
- (774) In de aanmelding schatten de partijen hun gecombineerde marktaandeel in **Duitsland** op [30-40]% (Bayer: [30-40]%, ACS: [0-10]%), met als voornaamste concurrenten BASF ([30-40]%) en Syngenta ([20-30]%). In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar corrigeren de partijen hun gecombineerde marktaandeel tot [30-40]%. Blijkens het marktonderzoek overschatten de partijen de totale marktomvang hoogstwaarschijnlijk in ernstige mate en ligt hun gecombineerde marktaandeel eerder in de buurt van de [60-70]%.⁵⁶ Deze conclusie is gebaseerd op een vergelijking van de feitelijke verkoopcijfers als gemeld door de concurrenten alsook van de schattingen van deze concurrenten van de totale marktomvang. Hoe dan ook, het gecombineerde marktaandeel van de partijen is aanzienlijk groter dan dat van elk van de concurrenten.
- (775) De marktpositie van de partijen is gebaseerd op de verkoop van tebuconazool en triadimenol (beide Bayer), iprodion, propamocarb en pyrimethanil (alle drie ACS).
- (776) Verwacht wordt dat het nieuwe product [...] en Flint (trifloxystrobin) in 2004 marktaandelen zullen hebben verworven van respectievelijk [10-20]% en [0-10]%. Opgemerkt moet worden dat Flint al in 2001 werd geïntroduceerd en het derhalve aannemelijk is dat dit product zich nu al in de fase bevindt waarin marktaandeel wordt veroverd.
- (777) In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar stellen de partijen dat Flint in Duitsland pas in 2002 op de markt voor fungiciden voor groentegewassen zal worden geïntroduceerd en dat de Commissie hiervan in kennis is gesteld in een bijlage bij een eerdere verklaring. In een andere bijlage bij dezelfde verklaring wordt echter vermeld dat het product in 2001 werd geïntroduceerd. In dit verband moet worden opgemerkt dat de partijen erop hebben gewezen dat hetzelfde product (Flint 50 WG) in 2001 in Duitsland als fungicide voor hopplanten is verkocht. 2001 of 2002 als jaar van introductie is voor de beoordeling van het effect van dit product echter niet wezenlijk van belang. Belangrijk is dat het product onmiddellijk op de markt zal zijn en niet pas over enkele jaren.

⁵⁶ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

- (778) Het feit dat de partijen nu al een sterke marktpositie hebben, dat zij tezamen veel groter zijn dan hun naaste concurrenten, dat hun nieuwere en toekomstige producten een aanzienlijk groeipotentieel hebben en dat het in de nabije toekomst zal ontbreken aan nieuwe sterke concurrentie, heeft de Commissie tot de slotsom gebracht dat de voorgenomen transactie in Duitsland een machtspositie op de markt voor fungiciden voor groentegewassen zou doen ontstaan of versterken.
- (779) De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in **Griekenland** op [30-40]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [20-30]%), met als voornaamste concurrenten Syngenta ([10-20]%), BASF ([10-20]%), DuPont ([0-10]%) en Dow ([0-10]%). Blijkens het marktonderzoek overschatten de partijen de totale marktomvang hoogstwaarschijnlijk in ernstige mate en ligt hun gecombineerde marktaandeel eerder in de buurt van de [50-60]%. Uit het marktonderzoek is ook naar voren gekomen dat de partijen verreweg de sterkste marktpositie hebben en dat hun gecombineerde marktaandeel ettelijke keren groter is dan dat van de naaste concurrent.⁵⁷
- (780) In 2000 waren de belangrijkste producten van ACS: Afugan (pyrazofos), Previcur (propamocarb) en Rovral (iprodion). De belangrijkste producten van Bayer zijn: Antracol (propineb), Antracol-Kombi (triadimefon en propineb), Baycor (bitertanol) en Teldor (fenhexamide). Het nieuwe product [...] zal in 2004 naar verwachting een marktaandeel van [0-10]% hebben veroverd. Van andere nieuwe producten wordt verwacht dat zij dat jaar een aandeel van 8% hebben verworven. De partijen voeren aan dat Afugan na 2000 niet meer in Griekenland is verkocht en in Griekenland ook geen eenheden van dit product meer in voorraad liggen die verkocht zouden kunnen worden.
- (781) Het feit dat de partijen nu al een sterke marktpositie hebben, dat zij tezamen veel groter zijn dan hun naaste concurrenten, dat hun nieuwere en toekomstige producten een aanzienlijk groeipotentieel hebben en dat het in de nabije toekomst zal ontbreken aan nieuwe sterke concurrentie, heeft de Commissie tot de slotsom gebracht dat de voorgenomen transactie in Griekenland een machtspositie op de markt voor fungiciden voor groentegewassen zou doen ontstaan of versterken.
- (782) De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in **Nederland** op [40-50]% (Bayer [0-10]%, ACS [30-40]%), met als voornaamste concurrenten Syngenta ([30-40]%) en BASF ([10-20]%). Blijkens het marktonderzoek overschatten de partijen de totale marktomvang hoogstwaarschijnlijk en ligt hun gecombineerde marktaandeel eerder ruim boven de 50%. Uit het marktonderzoek is ook naar voren gekomen dat de partijen verreweg de sterkste marktpositie hebben en dat hun gecombineerde marktaandeel ettelijke keren groter is dan dat van de naaste concurrent.⁵⁸

⁵⁷ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

⁵⁸ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

- (783) In hun reactie op de mededeling van punten van bezwaar verklaren de partijen dat zij geloven dat hun eigen cijfer voor de totale marktomvang correct is, welk cijfer is gebaseerd op onafhankelijke ‘panelstudies’. De concurrenten baseren hun schattingen van de totale marktomvang echter eveneens op cijfers uit ‘panelstudies’. Aangezien alle concurrenten een schatting van de totale marktomvang geven die aanzienlijk lager is dan de schatting van de partijen, acht de Commissie het zeer aannemelijk dat de totale markt aanzienlijk kleiner is dan de partijen stellen.
- (784) Bayer verkoopt Baycor (bitertanol) en Euparen (tolylfluanide). De omzet van ACS wordt voornamelijk verkregen uit de verkoop van de producten Previcur (propamocarb), Rovral (iprodion), en Sporgon en Sportak (beide prochloraz). Verwacht wordt dat het nieuwe product [...], Flint (trifloxystrobin) en een andere nieuw product van Bayer in 2004 marktaandeelen zullen hebben verworven van respectievelijk [10-20]%, [0-10]% en [0-10]%.
- (785) Het feit dat de partijen nu al een sterke marktpositie hebben, dat zij tezamen veel groter zijn dan hun naaste concurrenten, dat hun nieuwere en toekomstige producten een aanzienlijk groeipotentieel hebben en dat het in de nabije toekomst zal ontbreken aan nieuwe sterke concurrentie, heeft de Commissie tot de slotsom gebracht dat de voorgenomen transactie in Nederland een machtspositie op de markt voor fungiciden voor groentegewassen zou doen ontstaan of versterken.
- (786) De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in **Portugal** op [30-40]% (Bayer: [0-10]%, ACS: [30-40]%), met als voornaamste concurrenten Syngenta ([20-30]%) en BASF ([0-10]%). Blijkens het marktonderzoek overschatten de partijen de totale marktomvang hoogstwaarschijnlijk en ligt hun gecombineerde marktaandeel eerder in de buurt van de [50-60]%. Uit het marktonderzoek is ook naar voren gekomen dat de partijen verreweg de sterkste marktpositie hebben en dat hun gecombineerde marktaandeel ettelijke keren groter is dan dat van de naaste concurrent.⁵⁹
- (787) De belangrijkste producten van ACS zijn Rubigan (fenarimol) en Baktane (myclobutanil). Verwacht wordt dat het nieuwe product [...] en Flint (trifloxystrobin) in 2004 een marktaandeel zullen hebben verworven van respectievelijk [0-10]% en [0-10]%.
- (788) Het feit dat de partijen nu al een sterke marktpositie hebben, dat zij tezamen veel groter zijn dan hun naaste concurrenten, dat hun nieuwere en toekomstige producten een aanzienlijk groeipotentieel hebben en dat het in de nabije toekomst zal ontbreken aan nieuwe sterke concurrentie, heeft de Commissie tot de slotsom gebracht dat de voorgenomen transactie in Portugal een machtspositie op de markt voor fungiciden voor groentegewassen zou doen ontstaan of versterken.

⁵⁹ [Zakengeheimen: Gewiste vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

- (789) De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in **Zweden** op [50-60]% (Bayer: [40-50]%, ACS: [10-20]%), met als voornaamste concurrenten Syngenta ([30-40]%) en BASF ([0-10]%). Het marktonderzoek heeft bevestigd dat de partijen in Zweden in een unieke positie verkeren en een zeer groot deel van de distributie verzorgen voor de ondernemingen die actief zijn in productontwikkeling. Uit het marktonderzoek is ook naar voren gekomen dat de partijen verreweg de sterkste marktpositie hebben en dat hun gecombineerde marktaandeel ettelijke keren groter is dan dat van de naaste concurrent.⁶⁰
- (790) ACS verkoopt in hoofdzaak producten op basis van iprodion. De partijen stellen dat het marktaandeel van Bayer bijna volledig is gebaseerd op het verhandelen van producten van derden door de gelieerde onderneming Gullviks, en dat Bayer in Zweden maar zeer kleine hoeveelheden van zijn op fenhexamide gebaseerde product Teldor verkoopt. Andere producten die door Gullviks worden verkocht, zijn Amistar en Ridomil, op basis van respectievelijk azoxystrobin en metalaxyl, die allebei worden geleverd door Syngenta. Deze argumenten acht de Commissie echter onvoldoende om voor de Zweedse markt de bedenkingen weg te nemen die zij uit het oogpunt van mededinging tegen de voorgenomen transactie heeft. Feit is dat de transactie de concurrentie op de Zweedse markt aanzienlijk zal verminderen en dat er geen reden is om aan te nemen dat de sterke positie van de gecombineerde entiteit in gevaar zou komen.
- (791) De partijen herhalen dat de Commissie het effect van Gullviks in Zweden niet juist beoordeelt. Zij voeren met name aan dat het assortiment van Gullviks, in tegenstelling tot dat van de concurrenten, beperkt is tot gewasbeschermingsmiddelen, die slechts een gering deel uitmaken van de totale behoeften van boeren. Volgens de partijen blijven deze voor andere producten, zoals landbouwmachines, bouwmaterialen, meststoffen en zaadgoed, afhankelijk van de concurrenten van Gullvik, de landbouwcoöperaties.
- (792) De Commissie kan zich niet vinden in de stelling dat het bovenstaande de mogelijkheid uitsluit dat de partijen zich in strijd met het beginsel van vrije mededinging zouden gedragen, daar waar deze volgens hun eigen cijfers een gecombineerd marktaandeel van bijna [50-60]% zouden hebben. De partijen zouden via Gullviks over een uniek assortiment van fungiciden voor groentegewassen beschikken, waarbij zij niet alleen hun eigen producten, maar ook producten van Syngenta zouden verkopen. Er is geen reden om aan te nemen dat een boer de keuze zou hebben om niet bij Gullviks te kopen, om het even hoeveel machines en bouw materiaal hij wellicht bij landbouwcoöperatieven koopt.
- (793) Bovendien wordt verwacht dat het nieuwe product [...] in 2004 een marktaandeel van [0-10]% zal hebben veroverd en dat een ander nieuw ACS-product, dat is gebaseerd op iprodion, dat jaar een aandeel van [0-10]% in deze markt zal hebben.

⁶⁰ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

- (794) Het feit dat de partijen nu al een sterke marktpositie hebben, dat zij tezamen veel groter zijn dan hun naaste concurrenten, dat hun nieuwere en toekomstige producten een aanzienlijk groeipotentieel hebben en dat het in de nabije toekomst zal ontbreken aan nieuwe sterke concurrentie, heeft de Commissie tot de slotsom gebracht dat de voorgenomen transactie in Zweden een machtspositie op de markt voor fungiciden voor groentegewassen zou doen ontstaan of versterken.

Algemene conclusie betreffende fungiciden

- (795) Met betrekking tot fungiciden is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de voorgenomen transactie een machtspositie zou doen ontstaan of versterken op de markt voor fungiciden voor graangewassen in Italië; fruit en noten in Denemarken, Frankrijk en Duitsland; aardbeien in Zweden; de bestrijding van Botrytis in druiven in Frankrijk, Duitsland, Griekenland en Portugal; hopplanten in Duitsland; olie- en eiwithoudende gewassen in Duitsland; en groentegewassen in Oostenrijk, België, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Nederland, Portugal en Zweden.

E. Zaadbehandeling

- (796) Zaden kunnen worden aangetast door ziekten die via het zaad en/of de bodem worden overgedragen, of door bodeminsecten of insecten die zaailingen aanvallen. Om te verzekeren dat het zaad op de juiste wijze ontkiemt en te voorkomen dat zaailingen verloren gaan of worden aangetast door fungi en insecten, wordt het zaad zowel met fungiciden als insecticiden behandeld, in de meeste gevallen tegelijkertijd. De leveranciers van producten voor zaadbehandeling coaten de zaadkorrels in de meeste gevallen niet zelf, maar leveren de producten aan bedrijven die beschikken over de daarvoor benodigde apparatuur.
- (797) De markt voor zaadbehandeling wordt gezien als een markt die steeds meer in belang toeneemt. Zaadbehandeling is een zeer efficiënte en milieuvriendelijke methode van gewasbescherming. Tal van respondenten in het marktonderzoek van de Commissie verwachten dat zaadbehandeling steeds belangrijker zal worden, omdat er meer vraag zal komen naar de bescherming van hoogwaardige zaden, in het bijzonder zaden die via genetische manipulatie zijn veredeld, om een krachtige uitwas te verzekeren en het zaad in het begin van de groeiperiode effectief te beschermen.
- (798) Bayer schat dat op de markt voor zaadbehandeling in de EER in 2000 in totaal voor [...] miljoen EUR werd omgezet en verwacht dat deze markt verder zal groeien. Bayer en ACS behaalden in 2000 in de EER een omzet van respectievelijk [...] en [...] miljoen EUR op dit marktsegment.
- (799) In hun opmerkingen naar aanleiding van de ingevolge artikel 6, lid 1, onder c), gegeven beschikking, stellen de partijen dat niet verwacht wordt dat de markt voor zaadbehandeling nog significant verder zal groeien, vanwege de zeer grote concurrentie op deze markt, de groeiende aanwezigheid van laagwaardige generieke producten – met name in het segment voor fungiciden – en de

concurrentiedruk die uitgaat van de vraagzijde, welke bestaat uit nationaal en internationaal opererende zaadteelt- en zaadbehandelingsbedrijven, die door hun sterke machtspositie een krachtig tegenwicht vormen.

- (800) De meerderheid van de respondenten in het marktonderzoek van de Commissie kan zich niet vinden in deze beschrijving van de marktontwikkeling. Deze lijkt bovendien in tegenspraak met interne documenten die de Commissie van de partijen heeft ontvangen. Bijvoorbeeld, in een interne presentatie die eind 1999 bij ACS werd gedaan [vertrouwelijke informatie van ACS].
- (801) Bayer is op mondiaal niveau marktleider op het gebied van de zaadbehandeling. Op EER-niveau zouden de partijen [60-70]% van de totale afzet van de zaadbehandelingsproducten voor hun rekening nemen (Bayer [40-50]%, ACS [20-30]%). Deze markt kent verder maar twee andere belangrijke spelers in Europa: Syngenta en het veel kleinere Uniroyal. Van de agrochemische ondernemingen die aan productontwikkeling doen, hebben BASF, Dow en DuPont feitelijk helemaal geen afzet op deze markt, terwijl Monsanto recentelijk een product heeft geïntroduceerd tegen een specifieke, maar belangrijke, graanziekte (de “take-all”-ziekte).
- (802) Marktdeelnemers beschrijven zaadbehandeling over het algemeen als een markt die speciale eisen stelt aan ondernemingen die op die markt actief willen zijn. Een onderneming moet natuurlijk allereerst in het bezit zijn van een actieve component die bijzonder geschikt is voor zaadbehandeling. In het geval van de insecticiden zijn met name de actieve componenten van de partijen imidacloprid en fipronil succesvol geweest vanwege hun langdurige werking. Er is zelfs beweerd dat deze nieuwe chemische stoffen de zaadbehandeling in een stroomversnelling hebben gebracht. Wat fungiciden betreft, moeten de actieve componenten vooral werkzaam zijn tegen ziekten die via de bodem worden overgedragen, die per gewas kunnen verschillen.
- (803) Maar behalve het bezit van geschikte actieve componenten worden door verscheidene respondenten ook nog andere factoren genoemd die belangrijk zijn om op deze markt succesvol te zijn, zoals het beschikken over technische knowhow en kennis van marketing, de mogelijkheid om zaadbehandelingsproducten en de speciale apparatuur die voor zaadbehandeling nodig is als een pakket aan te bieden, alsook een reputatie op dit gespecialiseerde terrein.
- (804) In hun opmerkingen naar aanleiding van de ingeolge artikel 6, lid 1, onder c), gegeven beschikking, stellen de partijen dat zij uitsluitend optreden als leveranciers van zaadbehandelingsproducten en geen applicatietechnologie (machines) fabriceren of leveren. De enige uitzondering zou het Verenigd Koninkrijk zijn, waar bijvoorbeeld Bayer en Uniroyal ook betrokken zijn bij de levering van machines voor de behandeling van graanzaden. In antwoord op een schrijven dat de Commissie de partijen later ingeolge artikel 11 deed toekomen, verklaren deze echter [vertrouwelijke informatie van ACS].
- (805) De partijen stellen dat het feit dat er slechts een klein aantal spelers op een markt opereert, niet betekent dat deze spelers een voldoende sterke marktpositie

hebben om de prijzen te verhogen en concurrentie op deze markt uit te sluiten. Zij geven hiervoor een tweetal redenen: ten eerste, dat de kopers van zaadbehandelingsproducten kennis van zaken hebben en bij onderhandelingen een sterke machtspositie, en ten tweede, dat de grote concurrenten elk beschikken over O&O-capaciteit en voldoende economische kracht om de Europese markt te betreden en/of hun afzet en marktaandeel te vergroten als een van de toonaangevende leveranciers op de markt de prijzen probeert te verhogen. De partijen stellen dat ook van fabrikanten van generieke producten een krachtige concurrentie kan worden verwacht en dat de partijen hun marktpositie niet zullen kunnen handhaven.

- (806) De meeste respondenten in het marktonderzoek van de Commissie zijn het oneens met deze beweringen. Zij stellen dat zaadbehandeling een moeilijke, technische markt vormt, die speciale knowhow vereist. In een interne ACS-presentatie van eind 1999 wordt verklaard dat [vertrouwelijke informatie van ACS]. Deze opvatting lijkt meer in overeenstemming met die van de respondenten in het marktonderzoek van de Commissie dan de argumenten die de partijen in het kader van dit onderzoek hebben aangevoerd.
- (807) De partijen stellen tot slot dat de zaadbehandelingsproducten ener- en de fungiciden en insecticiden anderzijds tot op zekere hoogte onderling vervangbaar zijn. De partijen stellen in dit verband dat een significante stijging van de prijzen van eerstgenoemde producten ertoe zou leiden dat boeren overschakelen van het zaaien van voorbehandelde zaden naar het gebruik van fungiciden of insecticiden die op het gewas worden gespoten.
- (808) De partijen beweren echter niet dat zaadbehandeling geen afzonderlijke markt is. De respondenten in het marktonderzoek van de Commissie stellen dat het misschien wel waar is dat een toegenomen gebruik van, bijvoorbeeld, insecticiden voor zaadbehandeling de noodzaak vermindert van de vroegtijdige toepassing van “normale” insecticiden, maar dat dit niet betekent dat insecticiden voor zaadbehandeling en “normale” insecticiden deel uitmaken van dezelfde productmarkt.
- (809) Bovendien blijkt uit het onderzoek dat blad- en bodemapplicaties zo vaak als mogelijk worden vervangen door zaadbehandeling, maar niet omgekeerd. De resultaten van het onderzoek ondersteunen dus niet de stelling van de partijen dat boeren bij een prijsstijging weer zouden overgaan op het gebruik van fungiciden of insecticiden die op het gewas worden gespoten, in plaats van te zaaien met voorbehandelde zaden. Zoals hierboven is besproken, zal zaadbehandeling in de EER verder wordt ondersteund, omdat het vergeleken met traditionele applicaties van insecticiden en fungiciden milieuvriendelijker is en veiliger en gemakkelijker in gebruik.

E.1. Relevante productmarkten

- (810) In M.1806 - *AstraZeneca/Novartis* concludeert de Commissie dat zaadbehandeling een afzonderlijke productmarkt vormt en niet zozeer een speciale soort applicatie van insecticiden en fungiciden. De Commissie concludeerde dat de ziekten en insecten waartegen zaadbehandelingsproducten

worden ingezet, verschillen van die waarvoor besproeiingsprogramma's worden gebruikt; dat producten die voor zaadbehandeling worden gebruikt, afzonderlijk moeten worden geregistreerd; en dat kopers van zaadbehandelingsproducten verschillen van die welke insecticiden en fungiciden kopen, in de zin dat eerstgenoemde producten in hoofdzaak aan zaadteeltbedrijven worden verkocht en niet aan boeren. De Commissie kwam tot de slotsom dat er aan de aanbodzijde geen sprake is van onderlinge vervangbaarheid van enerzijds producten die als insecticide of fungicide staan geregistreerd en anderzijds die welke als product voor zaadbehandeling staan geregistreerd.

- (811) In de aanmelding volgen de partijen in het algemeen de marktdefinitie zoals die door de Commissie wordt voorgesteld in M.1806 - *AstraZeneca/Novartis* en stellen zij dat zaadbehandeling een afzonderlijke productmarkt vormt. Zij stellen verder dat producten voor zaadbehandeling specifieke eigenschappen hebben die hen onderscheiden van insecticiden en fungiciden die ofwel in de grond worden gebracht of op het gewas wordt gesproeid. Zaadbehandelingsproducten zijn grotendeels gebaseerd op dezelfde actieve componenten als die welke voor de formulering van insecticiden en fungiciden worden gebruikt, maar bevatten daarnaast nog specifieke toevoegingen om te verzekeren dat de gecoate zaden beschermd blijven tegen aantasting door insecten en schimmels. De partijen stellen dat zaadbehandelingsproducten voor sommige ziekten een betere bescherming bieden dan besproeiing, omdat deze producten rechtstreeks op het zaad worden aangebracht nog voordat insecten of schimmels het zaad hebben aangetast. Een aantal via de bodem of het zaad overgedragen ziekten kan alleen via zaadbehandeling worden bestreden, hetgeen in het bijzonder geldt voor graanziekten.
- (812) De partijen stellen echter dat het in het algemeen wenselijk is om onderscheid te maken tussen "*hoogwaardige gewassen*" en "*laagwaardige gewassen*". Volgens de partijen behoren tot de hoogwaardige gewassen onder meer suikerbiet, raapzaad en maïs, terwijl graangewassen een voorbeeld vormen van een laagwaardig gewas.
- (813) De partijen stellen dat zaadbehandelingsproducten voor hoogwaardige gewassen als insecticiden of fungiciden aan gespecialiseerde, professionele zaadbehandelaars worden verkocht, die de zaadkorrels met het desbetreffende product behandelen. Zaden worden hetzij rechtstreeks verkocht of via de gebruikelijke distributiekkanalen (groothandelaren, distributeurs). Zaadbehandeling gebeurt in hoofdzaak door een klein aantal ondernemingen die wereldwijd actief zijn, ofschoon er ook lokaal opererende ondernemingen zijn. Voorbeelden zijn onder meer: Pioneer (DuPont), Monsanto Seeds, Syngenta Seeds en KWS. In het algemeen mengen deze ondernemingen insecticiden en fungiciden die speciaal voor zaadbehandeling zijn ontwikkeld, en brengen deze vervolgens aan op het zaad, teneinde een volledige bescherming tegen zowel insecten als schimmels te bieden.
- (814) In de aanmelding stellen de partijen verder dat zaadbehandelingsproducten voor laagwaardig zaad normaal gesproken gebruiksklare mengsels van insecticiden en fungiciden zijn. Zij worden geleverd aan het gebruikelijke distributiekanaal, dat

ook voor andere gewasbeschermingsmiddelen wordt gebruikt, waaronder fungiciden, insecticiden en herbiciden. In het geval van laagwaardige zaden gebeurt de zaadbehandeling volgens de partijen door de distributeurs, of door de boeren zelf, wanneer zij beschikken over het noodzakelijke materieel om het desbetreffende product op het zaad aan te brengen.

- (815) In de aanmelding worden per gewas gegevens verstrekt, uitgezonderd voor graangewassen en rijstplanten, die door de partijen als één productmarkt worden behandeld, omdat voor de behandeling van deze twee gewassen dezelfde producten worden gebruikt. Een aantal respondenten (derden) die in fase I van het marktonderzoek hebben gereageerd, meent echter dat onderscheid moet worden gemaakt tussen graangewassen en rijstplanten.
- (816) In hun reactie op de ingevolge artikel 6, lid 1, onder c), gegeven beschikking, voeren de partijen hiertegen aan dat graangewassen en rijstplanten tot dezelfde familie behoren en dat de productgroep voor de behandeling van rijstzaden identiek is aan die welke voor de behandeling van andere graanzaden wordt gebruikt. Vandaar dat de partijen de gegevens voor rijstzaadbehandeling in de aanmelding in dezelfde tabel hebben opgenomen als die voor graanzaadbehandeling. De partijen stellen verder dat de markt voor de behandeling van rijstzaad zeer klein is (ongeveer 100.000 hectare en 250.000 EUR). ACS verkoopt op deze markt maar voor een zeer gering bedrag aan fungiciden (0,05 miljoen EUR) en Bayer is helemaal niet op deze markt vertegenwoordigd. Volgens de partijen verkoopt geen van hen insecticiden voor zaadbehandeling voor rijstplanten en bestaat het aanbod op deze markt voor ongeveer [90-100]% uit generieke producten. De partijen stellen op grond hiervan dat de afzet van zaadbehandelingsproducten voor rijstplanten generlei effect heeft op hun aandelen in de markt voor zaadbehandelingsproducten voor graangewassen en dat de vraag of een afzonderlijke markt voor zaadbehandelingsproducten voor rijstplanten moet worden gedefinieerd, derhalve kan worden opengelaten.
- (817) Wat insecticiden betreft, kan bovenstaande vraag worden opengelaten, omdat de transactie in de vorm zoals die is aangemeld hoe dan ook een machtspositie zou creëren, of zaadbehandelingsproducten voor graangewassen nu als een afzonderlijke relevante productmarkt worden beschouwd of zaadbehandelingsproducten voor graangewassen en rijstplanten samen.
- (818) Wat fungiciden betreft, lijkt een beoordeling van het productassortiment van de partijen erop te wijzen dat er geen separate productmarkt voor graangewassen en rijstplanten is en in feite ook niet voor graangewassen afzonderlijk, omdat de partijen voor de verschillende soorten graan verschillende producten aanbieden. Het lijkt nuttig om onderscheid te maken tussen gerst aan de ene kant en tarwe, rogge en triticale (kortom “tarwe”) aan de andere kant. In Duitsland, bijvoorbeeld, heeft Bayer voor gerst de volgende fungiciden in de verkoop: Raxil S FS 040 (tebuconazool en triazoxide), Baytan Universal FS 094 (triadimenol, fuberidazool en imazalil) en Solitär FS 060 (fludioxonil, ciprodinil en tebuconazool); en voor tarwe: Landor CT (fludioxonil, difenconazool en tebuconazool) en Arena C FS 030 (fludioxonil en tebuconazool). Evenzo biedt

Bayer in Frankrijk twee verschillende mengproducten op basis van imidacloprid aan: Gaucho Orge (imidacloprid, tebuconazool en triazoxide) en Gaucho Blé (imidacloprid, bitertanol en anthrachinon). Wat fungiciden betreft, verkoopt Bayer alleen het product Sibutol A FS 325 (bitertanol en anthrachinon), dat wel voor tarwe, maar niet voor gerst wordt gebruikt. Aangezien de producten die Bayer op deze twee marktsegmenten verkoopt volkomen van elkaar verschillen, wordt bij de beoordeling van de transactie uitgegaan van twee verschillende productmarkten: gerst en tarwe (met inbegrip van rogge en triticale).

- (819) Wat insecticiden voor zaadbehandeling betreft, kan de bovenstaande vraag worden opengelaten, omdat deze voor de beoordeling van de onderhavige zaak irrelevant is.
- (820) De partijen maken in de aanmelding geen onderscheid tussen insecticiden en fungiciden voor zaadbehandeling. In fase I van het marktonderzoek suggereren verscheidene respondenten echter dat een dergelijk onderscheid wel bestaat. Derden hebben er in dit verband op gewezen dat fabrikanten van zaadbehandelingsproducten in het verleden breedwerkende oplossingen verkochten (fungiciden, insecticiden en vogelwerende middelen), die grotendeels waren gebaseerd op generieke chemische stoffen. Met de ontwikkeling van meer complexe en hoogwaardigere producten op zowel de markt voor insecticiden (imidacloprid en fipronil, van de partijen, en tefluthrin, van Syngenta) als, zij het in mindere mate, fungiciden (fludioxonil, van Syngenta, en triticonazool, van ACS), die toebehoren aan verschillende fabrikanten, worden oplossingen voor zaadbehandeling nu echter afzonderlijk verkocht, en soms ook afzonderlijk toegepast. Vandaar dat werd aangevoerd dat insecticiden en fungiciden verschillende marktsegmenten creëren.
- (821) In antwoord op de ingevolge artikel 6, lid 1, onder c), gegeven beschikking, stellen de partijen dat het overgrote deel van de producten die zij en hun concurrenten op de markt voor zaadbehandeling voor graangewassen verkopen, een combinatie is van verschillende fungiciden of van fungiciden en insecticiden, teneinde een breed scala van schimmels en ongedierte te bestrijden. Alleen ACS biedt in Frankrijk in zeer beperkte mate een onvermengd insecticide op deze markt aan, dat echter geleidelijk uit productie wordt genomen, omdat er weinig vraag naar is. Vandaar dat de partijen voor graangewassen cijfers hebben verstrekt voor de beide onvermengde fungiciden, de onvermengde insecticiden en de mengproducten (insecticiden/fungiciden).
- (822) Met betrekking tot graangewassen stellen de partijen in de aanmelding bovendien dat een afzonderlijke deelmarkt moet worden gedefinieerd voor producten ter bescherming van graangewassen tegen *Gaeumannomyces graminis*, ook bekend als de “take-all”-ziekte. Graangewassen behoren tot de voornaamste waardplanten voor deze ziekte. Momenteel zijn voor de bestrijding ervan slechts twee producten verkrijgbaar. Het ene is een product op basis van fluquinconazool, dat is ontwikkeld door ACS en wordt verkocht onder de merknaam Jockey, het andere is een vergelijkbaar product met de naam Latitude, dat recentelijk door Monsanto op de markt is gebracht. Aangezien het hier gaat om nieuwe producten die specifiek zijn bedoeld voor de bestrijding van de

“take-all”-ziekte, kunnen zij niet door een andere actieve component worden vervangen. Volgens de partijen kunnen Jockey en Latitude op hun beurt echter wel bepaalde andere fungiciden voor zaadbehandeling vervangen, aangezien zij behalve voor de behandeling van de “take-all”-ziekte ook voor de behandeling van andere ziekten kunnen worden gebruikt. Dit is dus een voorbeeld van “eenrichtings-substitutie”. Het merendeel van de respondenten die in fase II van het marktonderzoek hebben gereageerd, zijn het ermee eens dat alleen Jockey en Latitude bescherming kunnen bieden tegen de “take-all”-ziekte. Zij wijzen er echter ook op dat Latitude uitsluitend tegen de “take-all”-ziekte kan worden ingezet, terwijl Jockey een breder werkingsspectrum heeft. De “eenrichtings-substitutie” geldt dus in feite alleen voor Jockey. De vraag naar de exacte marktdefinitie met betrekking tot producten ter bestrijding van de “take-all”-ziekte kan echter worden opengelaten.

- (823) Voor de beoordeling van de onderhavige transactie – die per gewas zal gebeuren – zal derhalve worden uitgegaan van de veronderstelling dat met betrekking tot zaadbehandeling sprake is van afzonderlijke markten voor insecticiden en fungiciden. Voor fungiciden worden twee afzonderlijke markten voor graangewassen beoordeeld: aan de ene kant gerst en aan de andere kant tarwe, rogge en triticale.

E.2. Beoordeling vanuit het oogpunt van mededinging

Algemene overwegingen

- (824) De argumentatie van de partijen in de aanmelding is gebaseerd op de veronderstelling dat insecticiden en fungiciden voor zaadbehandeling deel uitmaken van één markt voor zaadbehandeling. Op basis van deze veronderstelling is voor een groot aantal gewassen en in veel lidstaten sprake van een overlapping van activiteiten. Volgens de informatie in de aanmelding zou de transactie gevolgen hebben voor 18 nationale markten. Zoals hierboven is vermeld, is uit het marktonderzoek van de Commissie echter naar voren gekomen dat de door de partijen voorgestelde marktdefinitie te ruim is. Als gevolg hiervan heeft de transactie gevolgen voor meer markten dan door de partijen in de aanmelding wordt beweerd. Op basis van haar marktonderzoek meent de Commissie dat de transactie een machtspositie zou doen ontstaan of versterken in 27 nationale markten: 14 voor insecticiden en 13 voor fungiciden. Deze markten worden hieronder uitvoerig geanalyseerd.
- (825) In de andere beïnvloede markten zullen naar de mening van de Commissie geen problemen op het gebied van de mededinging ontstaan. De Commissie is voor elk van deze markten tot deze slotsom gekomen om een of meer van de volgende redenen:
- (826) Het gecombineerde marktaandeel van de partijen is laag; de activiteiten van de partijen overlappen elkaar niet, hetzij door een onjuiste toewijzing van marktaandeel of omdat de overlapping om andere redenen niet meer bestaat; de toename van het marktaandeel is zeer klein en het is niet aannemelijk dat de structuur van de markt door de transactie zal veranderen; het is niet aannemelijk dat de structuur van de markt door de transactie zal veranderen, omdat deze geen

gevolgen zal hebben voor de prijsstelling door de partijen; de partijen hebben hun marktaandeel sterk overschat; er zijn sterke concurrenten van wie de partijen waarschijnlijk afdoende concurrentie zullen ondervinden; de concurrentie zal nieuwe producten introduceren die de producten van de partijen in de nabije toekomst waarschijnlijke krachtige concurrentie zullen aandoen.

- (827) Voor de markten ten aanzien waarvan uit het oogpunt van mededinging bezwaren bestaan, luidt de analyse van de Commissie als volgt:

E.2.1 Insecticiden voor zaadbehandeling

Inleiding

- (828) Insecticiden voor zaadbehandeling vormen de meest succesvolle toepassing van fipronil en imidacloprid, respectievelijk van ACS en Bayer. Imidacloprid is het meest verkochte product voor zaadbehandeling in de EER. In 2000 werd in de EER voor een totaalbedrag van [...] miljoen EUR van dit product afgezet voor toepassing als insecticide voor zaadbehandeling. Volgens de partijen is de verkoop van insecticiden voor zaadbehandeling op basis van imidacloprid goed voor ongeveer [70-80]% van de totale omzet die Bayer in de EER behaalt met de verkoop van op imidacloprid gebaseerde producten voor toepassing op bladeren, in de bodem en voor zaadbehandeling, en voor [50-60]% van de totale omzet in de EER uit de verkoop van op imidacloprid gebaseerde producten voor alle toepassingen (inclusief voor gebruik thuis en in de tuin, voor gebruik als ectoparasiticide voor kleine huisdieren, als middel voor professionele ongediertebestrijding en voor milieuhygiëne). Op fipronil gebaseerde insecticiden voor zaadbehandeling zijn goed voor ongeveer [vertrouwelijke informatie van ACS] van alle toepassingen op bladeren, in de bodem en voor zaadbehandeling en een gedeelte [vertrouwelijke informatie van ACS] van de totale omzet die ACS in de EER met de verkoop van onvermengd fipronil of op fipronil gebaseerde producten behaalt.
- (829) Het neonicotinoïde imidacloprid en het pyrazool fipronil, van respectievelijk Bayer en ACS, zijn praktisch de enige actieve componenten die momenteel in de EER in insecticiden voor zaadbehandeling voor maïs worden gebruikt. Wat insecticiden voor zaadbehandeling voor graangewassen en rijstplanten betreft, worden momenteel in de EER alleen de actieve componenten fipronil, van ACS, en tefluthrin, van Syngenta, gebruikt. Laatstgenoemde component wordt door Bayer in het Verenigd Koninkrijk verkocht. [...]. De Commissie merkt verder op dat ACS nog een ander pyrazool in zijn assortiment heeft, te weten ethiprool. Dit product wordt momenteel niet in de EER verkocht. [...]. Evenzo stelt ACS dat [vertrouwelijke informatie van ACS]. Voorts heeft ACS verklaard dat [vertrouwelijke informatie van ACS]. Vandaar dat de Commissie alleen [...] bij de beoordeling van de markten voor zaadbehandeling in aanmerking heeft genomen.
- (830) Na de uitvoering van de voorgenomen transactie zou de gefuseerde entiteit derhalve de handel controleren in [...] actieve componenten voor zaadbehandeling, te weten imidacloprid, fipronil [...], terwijl de enige nog resterende concurrent, Syngenta, slechts de handel in twee componenten zou

controleren, namelijk tefluthrin en thiamethoxam. Opgemerkt moet echter worden dat tefluthrin behoort tot de in vergelijking met de nieuwe chemische families van de neonicotinoiden en pyrazolen “oude” chemische groepen. Tefluthrin wordt bij zaadbehandeling alleen gebruikt voor graangewassen en rijstplanten, en wordt momenteel door Bayer in het Verenigd Koninkrijk verkocht. Op basis van haar onderzoek meent de Commissie dat Syngenta feitelijk slechts één zaadbehandelingsproduct zal hebben, dat in technische zin een product van de partijen is, het neonicotinoïde thiamethoxam, dat weliswaar al in de Verenigde Staten wordt verhandeld, maar in Europa nog niet op de markt is gebracht.

- (831) De partijen stellen dat het Syngenta-product thiamethoxam op een aantal markten zal worden geregistreerd en een aanzienlijk effect zal hebben op het marktaandeel van de partijen. Zij beweren dat thiamethoxam superieur is aan imidacloprid: terwijl werkingswijze en -spectrum van de twee componenten vergelijkbaar zijn, kan voor thiamethoxam met een lagere dosering worden volstaan. Ook stellen de partijen dat fipronil hun marktpositie niet wezenlijk zal versterken.
- (832) Op basis van haar onderzoek meent de Commissie dat het niet juist is om te zeggen dat thiamethoxam superieur is aan de producten van de partijen. Ten eerste blijkt uit het onderzoek dat [vertrouwelijke vergelijking tussen de productkenmerken van [...] en thiamethoxam met betrekking tot maïs en graangewassen]. De gebruiksdoses van thiamethoxam en [...] [vertrouwelijke vergelijking tussen de productkenmerken van [...] en thiamethoxam].
- (833) Ten tweede, wat maïs en graangewassen betreft, ondersteunt noch de aanvullende informatie die de partijen op verzoek van de Commissie hebben verstrekt, noch informatie van Syngenta het argument van de partijen dat thiamethoxam superieur is aan imidacloprid. Op basis van de door Syngenta verstrekte informatie [vertrouwelijke vergelijking tussen de productkenmerken van imidacloprid, [...], fipronil en thiamethoxam voor wat betreft effectiviteit en gebruiksdoses bij zaadbehandeling voor maïs en graangewassen].
- (834) Wat maïs betreft, [vertrouwelijke vergelijking tussen de productkenmerken van imidacloprid, [...], fipronil en thiamethoxam voor wat betreft effectiviteit en gebruiksdoses bij zaadbehandeling voor maïs].
- (835) Op basis van het bovenstaande meent de Commissie dat de combinatie van imidacloprid, [...] en fipronil de partijen in staat zal stellen om hun machtspositie ten aanzien van thiamethoxam te handhaven.
- (836) De partijen hebben een aantal studies voorgelegd waarin de onderscheidende kenmerken van thiamethoxam worden beschreven. De Commissie merkt echter op dat in de meeste van de door de partijen geciteerde studies niet wordt ingegaan op het gebruik van thiamethoxam voor zaadbehandeling voor maïs en graangewassen. In de studie naar het chemodynamisch gedrag van thiamethoxam, waarin maïs wordt besproken, wordt geen enkele vergelijking gemaakt met een van de andere producten van de partijen. Een andere studie waarbij thiamethoxam en imidacloprid met elkaar worden vergeleken, is

uitgevoerd in Brazilië, met als onderzoeksobject de maïsboorder (*Elasmopalpus lignosellus*) die, voorzover de Commissie bekend en uitgaande van de lijst van schadelijk gedierte die zowel door de partijen als door Syngenta is verstrekt, in de EER niet voorkomt, en als die al voorkomt, in de EER geen economische schade van belang aanricht. De enige studie waarbij wordt ingegaan op graangewassen, is uitgevoerd in Brazilië en behandelt uitsluitend Aphididae en een insect uit de orde van de Lepidoptera, *Diloboderus abderus*, dat in Europa niet voorkomt. Het in de EER meest voorkomende ongedierte, de draadworm, wordt in deze studie niet behandeld. Vandaar dat de Commissie deze studies noch relevant acht voor de beoordeling van de EER-markt in het algemeen noch voor de beoordeling van de deelmarkten die relevant zijn voor dit onderzoek.

(837) Voorts meent de Commissie dat thiamethoxam een nieuw product is, dat zal moeten wedijveren met de enige twee andere producten in de handel, die door derden als de beste op de markt worden beschouwd. Gaucho (imidacloprid) en Regent (fipronil) zijn gevestigde merknamen. Deze producten hebben een goede reputatie en de ondernemingen die deze producten leveren hebben bewezen over de nodige expertise te beschikken. Bayer heeft de markt voor zaadbehandeling met imidacloprid nagenoeg zelf gecreëerd en beschikt dus over aanzienlijke knowhow en een goede reputatie op de markt voor insecticiden voor zaadbehandeling. Beide partijen beschikken over een vaste groep klanten en over expertise in de samenwerking met zaadteeltbedrijven, zaadbehandelingsbedrijven en kwekers. In dit verband is de Commissie erop gewezen dat de markt voor zaadbehandeling “buitengewoon technisch” is en dat men om die markt te kunnen betreden onder andere al geruime tijd knowhow moet hebben verzameld. Uit het onderzoek van de Commissie komt naar voren dat klanten op deze markt niet gemakkelijk van leverancier veranderen. Het zaadbehandelingsbedrijf is ervoor verantwoordelijk dat de gecoatte zaden die men verkoopt volledige kiemkracht hebben en volledig zijn beschermd tegen insecten en ziekten. De Commissie is erop gewezen dat geen enkel zaadteeltbedrijf het risico zou nemen om snel van het ene pakket actieve componenten op een ander pakket over te stappen, omdat dit buitengewoon riskant is voor de reputatie van het merk. In dit verband is erop gewezen dat aan het overstappen op een andere actieve component een testperiode van ten minste drie jaar voorafgaat. Voorts is erop gewezen dat het coaten van zaden vaak in een zeer kort tijdsbestek moet gebeuren en dat bedrijven niet graag het risico nemen om met een nieuwe leverancier de mist in te gaan. Dat de drempel voor het betreden van de markt voor zaadbehandeling hoog is, lijkt ook te worden bevestigd door interne documenten van de partijen die door de Commissie zijn ingezien.

(838) Hoewel het waar is dat Syngenta partij is op deze markt, is Syngenta er vooral actief als leverancier van fungiciden voor zaadbehandeling. Met betrekking tot insecticiden ziet het zich gesteld voor hoge toegangsdrempels, in de vorm van de gevestigde merken en de reputatie van de partijen. De Commissie meent dat de vereiste expertise en de hoge toegangsdrempels op de markten voor zaadbehandeling ook deels verklaren waarom fipronil nauwelijks op een van deze markten is geïntroduceerd, terwijl imidacloprid al een marktpositie heeft verworven; terwijl fipronil toch economisch belangrijk ongedierte (bijv. maïs)

bestrijdt. Het zou ook voor een deel verklaren waarom fipronil een lager marktaandeel heeft op de markten waar imidacloprid al een marktpositie heeft verworven.

- (839) De partijen hebben voorbeelden laten zien van markten die naar hun mening bewijzen dat Syngenta met thiamethoxam in de markt voor insecticiden voor zaadbehandeling wil inbreken. Opgemerkt moet worden dat de partijen slechts één voorbeeld van een markt in Europa kunnen voorleggen, te weten Finland. Maar aangezien op de Finse markt alleen insecticiden voor bieten worden verhandeld, is deze voor de onderhavige zaak niet rechtstreeks van belang, omdat fipronil niet voor bieten kan worden gebruikt en de situatie met betrekking tot insecticiden voor bieten derhalve geen reden tot bezorgdheid geeft in de hier besproken zaak. Bovendien is Finland een bijzondere markt, omdat boeren bij wet verplicht zijn om na vier jaar te stoppen met het gebruik van imidacloprid. Dit verklaart waarom thiamethoxam in staat is om marktaandeel op imidacloprid te veroveren. De Commissie heeft geen kennis van vergelijkbare beperkingen op het gebruik van imidacloprid op andere markten voor zaadbehandeling. De partijen gebruiken zowel de Verenigde Staten als Canada als voorbeeld van een succesvolle marktpenetratie door thiamethoxam. Door Syngenta verstrekte informatie laat echter zien dat [vertrouwelijke informatie betreffende de marktpositie van thiamethoxam]. Wat Turkije betreft, blijkt uit informatie van Syngenta dat [vertrouwelijke informatie betreffende de marktpositie van thiamethoxam]. Hoe dan ook, van belang is dat fipronil op geen van de door de partijen besproken markten wordt verhandeld. Vandaar dat het aangevoerde bewijs niet vergelijkbaar is met de situatie in de EER, in het bijzonder de markten voor zaadbehandeling voor maïs en graangewassen in Frankrijk en Italië.
- (840) Het is ook belangrijk op te merken dat [vertrouwelijke informatie betreffende de productkenmerken van thiamethoxam]⁶¹. Vandaar dat het argument van de partijen dat [...] een behoorlijke tijd na de introductie van thiamethoxam op de markt zal worden gebracht, mogelijk niet waar is.
- (841) [...]. De Commissie acht dit in het geval van graangewassen in Frankrijk niet aannemelijk, omdat imidacloprid daar alleen in de vorm van mengproducten wordt verhandeld. Wat maïs betreft [...], meent de Commissie dat het feit dat de partijen op de markt met drie producten zijn vertegenwoordigd, hen de mogelijkheid biedt om hun marktpositie te verdedigen door bijvoorbeeld deze drie producten als pakket met korting aan zaadteeltbedrijven aan te bieden.
- (842) Tot slot stellen de partijen in hun reactie op de verklaring van punten van bezwaar dat Syngenta sterke banden heeft met de markten voor zaadbehandeling lager in de bedrijfskolom, omdat het ook actief is als zaadteeltbedrijf. De partijen stellen dat Syngenta één van de grootste zaadteeltbedrijven ter wereld is en momenteel qua afzet op mondiaal niveau een derde plaats inneemt, vlak achter DuPont/Pioneer en Monsanto. Gezien het feit dat de twee toonaangevende zaadteeltbedrijven, voorzover de Commissie bekend, niet zijn gelieerd aan

⁶¹ Vertrouwelijke informatie betreffende de producteigenschappen van thiamethoxam.

Syngenta en de partijen zich met deze bedrijven hebben verbonden, acht de Commissie het niet aannemelijk dat de partijen, ingeval Syngenta de markt zou betreden, geen koper voor hun producten zouden kunnen vinden. Bovendien zullen de partijen zich, gezien hun sterke productaanbod, in de unieke positie bevinden dat zij kortingspakketten aan zaadteeltbedrijven kunnen aanbieden.

- (843) Om bovengenoemde redenen komt de Commissie tot de slotsom dat niets erop wijst dat thiamethoxam in zijn algemeenheid superieur is aan de producten van de partijen. De Commissie concludeert tevens dat de hindernissen voor het betreden van de markten voor insecticiden voor zaadbehandeling zeer groot zijn en dat het niet waarschijnlijk is dat thiamethoxam de machtspositie van de nieuwe entiteit zal kunnen aantasten. De Commissie merkt ook op dat [vertrouwelijke informatie betreffende de productkenmerken van thiamethoxam]. Hoe dan ook zal door de aangemelde transactie het aantal spelers op deze markt van drie (Bayer, ACS en Syngenta) tot twee worden verminderd. Dit betekent dat zelfs in het geval dat Syngenta een gevestigd concurrent zou worden, de vermindering van drie naar twee spelers werkelijke mededinging op deze markten niet langer mogelijk zou maken. De partijen stellen dat zij met Syngenta tot een schikking zijn gekomen in het octrooigeschil dat ontstond nadat de Commissie in de op basis van artikel 6, lid 1, onder c), van de concentratieverordening gegeven beschikking uit mededingingsoogpunt bezwaren had geuit. Blijkens enkele interne documenten waarop de Commissie de hand heeft weten te leggen, verwachtte Bayer echter dat Syngenta het octrooigeschil in de EER zou winnen. Vandaar dat de Commissie het waarschijnlijk acht dat, wanneer de onderhavige transactie niet zou plaatsvinden, er drie ondernemingen op de Europese markt voor zaadbehandeling actief zouden zijn.

a) Insecticiden voor zaadbehandeling voor graangewassen en rijstplanten

- (844) Wat betreft onvermengde insecticiden voor graangewassen en rijstplanten, is Bayer momenteel in het Verenigd Koninkrijk de enige marktpartij. Bayer verhandelt daar Evict CS 010, een product op basis van tefluthrin dat door Syngenta ingevolge een langetermijncontract wordt geleverd. [...]. ACS is de enige marktpartij in Frankrijk, waar de onderneming op fipronil gebaseerde producten verhandelt, onder de merknamen Metis en Texas.
- (845) Op de Franse markt voor onvermengde producten voor graangewassen werd in 2000 voor [...] miljoen EUR omgezet. Wat betreft mengproducten (insecticiden en fungiciden), bedroeg de totale omzet dat jaar ongeveer [...] miljoen EUR. De twee markten vertegenwoordigden samen een waarde van ongeveer [...] miljoen EUR.
- (846) Bayer lijkt ervoor te hebben gekozen om imidacloprid eerst in de vorm van mengproducten op de markten voor graangewassen te introduceren. Bayer verkoopt dergelijke mengproducten in Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en België. Wat Frankrijk betreft, overlappen de activiteiten van de partijen elkaar in belangrijke mate: Bayer opereert op de Franse markt met de mengproducten Gaucho Blé FS 337,5 en Gaucho Orge FS 375 [...], terwijl ACS er het

mengproduct Zoom verkoopt en de enige leverancier van een onvermengd insecticide (fipronil) op deze markt is. Bijgevolg is momenteel sprake van overlapping en zijn de producten van beide ondernemingen met elkaar in concurrentie. Zoals hieronder zal blijken, zou een klant die insecticiden voor zaadbehandeling voor graangewassen zou willen gebruiken, zich in zijn keuze in zeer grote mate beperkt zien tot de producten van de partijen, hetzij een mengproduct of een onvermengd insecticide.

- (847) Op de totale markt voor graangewassen in Frankrijk (tarwe, rogge, triticale en gerst) hebben Bayer en ACS een aandeel van respectievelijk [70-80]% en [0-10]% in de markt voor mengproducten, terwijl Syngenta het restant [20-30]% van deze markt in handen heeft. ACS heeft een aandeel van [90-100]% in de markt voor onvermengde insecticiden voor zaadbehandeling. In het hypothetische geval dat er één markt voor onvermengde insecticiden en mengproducten samen zou bestaan, zou Bayer daarin een aandeel van [70-80]% en ACS van [0-10]% hebben. Als we alleen kijken naar de afzet van insecticiden op deze markt (d.w.z. de onvermengde insecticiden en de insecticiden die bestanddeel vormen van een mengproduct), hebben de partijen waarschijnlijk een hoger marktaandeel, omdat een gedeelte van het aanbod op de (hypothetische) totale markt uit fungiciden bestaat, de afzet van ACS voor een deel uit onvermengde insecticiden bestaat, en de partijen beschikken over de nieuwste chemische stoffen op de markt. Als we afzonderlijk kijken naar tarwe en gerst, zou in het gerst-segment sprake zijn van overlapping: de partijen zouden in dit segment een aandeel van [60-70]% hebben (Bayer [40-50]%, ACS [10-20]%). Nogmaals, als we alleen kijken naar de afzet van insecticiden, is het marktaandeel van de partijen waarschijnlijk hoger, omdat een gedeelte van het aanbod op de totale markt uit fungiciden bestaat, de afzet van ACS voor een gedeelte uit onvermengde insecticiden bestaat, en de partijen beschikken over de nieuwste stoffen op de markt. In hun reactie op de aanvullende verklaring van punten van bezwaar van de Commissie stellen de partijen dat, zo er al sprake zou zijn geweest van een overlapping op deze markt, deze na het stopzetten van de activiteiten met betrekking tot guazatine, dat is verkocht aan Makhteshim, niet meer zou bestaan. De Commissie merkt op dat guazatine weliswaar aan Makhteshim is verkocht, maar dat de partijen niet hebben verklaard dat zij het ACS-product Zoon van de hand zullen doen. De partijen zouden in de toekomst guazatine voor hun product Zoon kunnen inkopen.
- (848) Na de uitvoering van de voorgenomen transactie zou de gefuseerde entiteit in de EER de handel controleren in [...] actieve componenten voor insecticiden voor zaadbehandeling voor rijstplanten en graangewassen: imidacloprid en fipronil, die momenteel in de handel zijn, [...]. De enige resterende concurrent, Syngenta, zou de handel controleren in thiamethoxam, dat nog niet in de handel is gebracht, en tefluthrin, dat in vergelijking met de nieuwe chemische groepen van de neonicotinoiden en pyrazolen echter als een oude chemische groep moet worden beschouwd. In het licht van haar onderzoek meent de Commissie dat de neonicotinoiden en het pyrazool van de partijen van tefluthrin onvoldoende concurrentie ondervinden. Dit blijkt uit het betrekkelijk lage aandeel van tefluthrin in de Franse markt voor zaadbehandeling voor graangewassen,

ofschoon tefluthrin volgens de partijen vier jaar vóór imidacloprid is gelanceerd, te weten in 1986.

- (849) De partijen stellen dat het neonicotinoïde thiamethoxam van Syngenta de nieuwe entiteit concurrentie zal aandoen en dat derhalve uit mededingingsoogpunt geen bezwaren zouden bestaan. Om bovenstaande redenen acht de Commissie het echter niet aannemelijk dat Syngenta in de nabije toekomst in een positie zal verkeren dat het tegenwicht kan bieden tegen de machtspositie van de nieuwe entiteit. Wat betreft de vraag of de transactie ertoe zou leiden dat ACS uit de weg zou worden geruimd als potentiële concurrent in het Verenigd Koninkrijk, waar Bayer momenteel de enige marktpartij is met een product van een derde [...], stellen de partijen dat fipronil in Frankrijk wordt gebruikt voor de bestrijding van de tarwebolvlieg, die in het Verenigd Koninkrijk geen economische schade van belang aanricht. De partijen stellen dat ACS fipronil om die reden nooit heeft willen ontwikkelen als middel voor zaadbehandeling voor graangewassen in het Verenigd Koninkrijk en ook geen plannen in die richting heeft.
- (850) De Commissie is derhalve van mening dat de combinatie van fipronil met [...] een negatief effect zal hebben op de mededinging. De Commissie is om deze reden tot de slotsom gekomen dat de voorgenomen transactie op de Franse markt voor insecticiden voor zaadbehandeling voor graangewassen en rijstplanten een machtspositie zou doen ontstaan of versterken. Bovenstaande beoordeling is niet wezenlijk anders als graangewassen en rijstplanten samen in aanmerking worden genomen, aangezien geen van beide partijen in Frankrijk actief is in de verkoop van insecticiden voor zaadbehandeling voor rijstplanten.

b) Insecticiden voor zaadbehandeling voor maïs

- (851) Volgens Bayer is maïs een van de snelst groeiende markten voor insecticiden voor zaadbehandeling. ACS en Bayer zijn momenteel de enige spelers van betekenis op de **Franse** markt (Bayer: [70-80]%, ACS [10-20]%), en de enige spelers überhaupt op de **Italiaanse** markt (Bayer: [60-70]%, ACS: [30-40]%) voor insecticiden voor zaadbehandeling voor maïs. Door een verkeerde interpretatie van door de partijen verstrekte gegevens staat in de verklaring van punten van bezwaar dat ACS momenteel actief is op de Nederlandse markt voor insecticiden voor zaadbehandeling voor maïs. Dit is onjuist. De partijen hebben uitgelegd dat de zaden naar Frankrijk worden geëxporteerd⁶². Maar omdat van de actieve componenten die momenteel in de EER in pesticiden voor zaadbehandeling voor maïs worden gebruikt, het neonicotinoïde imidacloprid van Bayer en het pyrazool fipronil van ACS in het algemeen als de beste worden beschouwd, en de werkingsspectra van deze twee componenten elkaar overlappen, is ACS momenteel een potentiële concurrent van Bayer op alle nationale markten in de EER waar Bayer actief is.

⁶² De toewijzing van de verkoopcijfers zoals die is afgeleid van de cijfers betreffende de export van fipronil van Nederland naar Frankrijk zou de cijfers voor de verkopen en de marktaandeelen in Frankrijk zoals die door de partijen zijn verstrekt, niet wezenlijk veranderen.

- (852) Wat zaadbehandeling voor maïs betreft, werd in 2000 in de EER naar schatting voor [...] miljoen EUR omgezet, waarbij Frankrijk en Italië alleen al goed waren voor een omzet van respectievelijk [...] en [...] miljoen EUR. Uitgedrukt in een percentage zijn de Franse en Italiaanse markt samen goed voor meer dan [...] % van de totale EER-markt voor insecticiden voor zaadbehandeling voor maïs.
- (853) ACS verkoopt fipronil zowel in Frankrijk als Italië, onder de merknaam Regent. Ook Bayer verkoopt zijn product imidacloprid zowel in Frankrijk als Italië, onder de merknaam Gaucho.⁶³ [...]. Derden wijzen erop dat voor deze producten momenteel geen vervangingsproducten bestaan.
- (854) De partijen stellen dat de nieuwe entiteit zich gesteld zal zien voor krachtige concurrentie van het Syngenta-product thiamethoxam, dat in de pijplijn zit. Om bovengenoemde redenen meent de Commissie echter dat thiamethoxam geen tegenwicht zal kunnen bieden tegen de machtspositie van de nieuwe entiteit. [Vertrouwelijke informatie betreffende de te verwachten verkoop van thiamethoxam.]
- (855) Vandaar dat de Commissie tot de slotsom is gekomen dat de transactie in Frankrijk en Italië een machtspositie zou doen ontstaan of versterken op de markt voor insecticiden voor zaadbehandeling voor maïs. Daarnaast zal de transactie tot gevolg hebben dat fipronil als potentiële concurrent zal verdwijnen op alle markten waar momenteel imidacloprid wordt verhandeld en waar [...] zal worden geïntroduceerd, dat wil zeggen in Oostenrijk, België, Duitsland, Griekenland, Nederland, Portugal en Spanje.
- *Zaadbehandeling voor andere gewassen*
- (856) De Commissie meent dat de mededinging niet alleen zou worden beperkt op de markten waar de activiteiten van de partijen elkaar op dit moment overlappen, maar ook op die waar momenteel maar één van de partijen actief is, omdat de transactie tot het verdwijnen van een potentiële concurrent op die markten zou leiden.
- (857) Ofschoon de partijen beweren dat fipronil niet geschikt is voor de behandeling van aardappelknollen, blijkt uit door hen verstrekte informatie dat fipronil goed werkt tegen draadworm, een ongedierte dat aardappelen aantast. Derhalve kan niet worden uitgesloten dat fipronil, wanneer de fusie niet zou plaatsvinden, voor deze hoogwaardige markt zou worden ontwikkeld, een markt waarop imidacloprid in Spanje en Nederland momenteel de enige werkelijke concurrent is.
- (858) [...]. De partijen hebben geen bewijs aangevoerd waaruit blijkt dat imidacloprid niet voor deze hoogwaardige markt zou kunnen worden ontwikkeld. De

⁶³ Door de partijen verstrekte marktgegevens duiden erop dat Bayer in Frankrijk onder de merknaam Mesurol FS 500 ook methiocarb verkoopt. De partijen stellen echter dat de verkoopcijfers van Mesurol volledig betrekking hebben op de export ervan, aangezien het in Frankrijk niet voor zaadbehandeling staat geregistreerd.

Commissie meent derhalve dat Bayer in deze landen na de transactie als potentiële concurrent zou verdwijnen.

- (859) In hun reactie op de aanvullende verklaring van punten van bezwaar stellen de partijen met betrekking tot raapzaad dat het belangrijkste ongedierte dat bij dit gewas moet worden bestreden, de aardvlo *Phyllotreta* spp is. De partijen beweren dat fipronil slechts in zeer beperkte mate tegen dit ongedierte werkt en derhalve nooit is ontwikkeld of geregistreerd als middel voor de bestrijding ervan. De partijen stellen dat geen van de variëteiten van het gewas voor fipronil toegankelijk is. Bijgevolg is het niet waarschijnlijk dat op deze markt problemen van potentiële concurrentie zullen ontstaan.
- (860) Op basis van het voorgaande is de Commissie tot de slotsom gekomen dat het verdwijnen van een potentiële concurrent in Spanje en Nederland een machtspositie zou doen ontstaan of versterken op de markt voor de behandeling van aardappelzaad, en in Frankrijk en de Benelux, op de markt voor de behandeling van groentezaad.

Conclusie betreffende insecticiden voor zaadbehandeling

- (861) Blijkens het onderzoek van de Commissie zou door de fusie de machtigste onderneming op het gebied van insecticiden voor zaadbehandeling ontstaan. De enige twee bestaande producten die door alle derden als voor zaadbehandeling relevante producten worden beschouwd en die elkaar momenteel beconcurreren, zouden in handen van dezelfde onderneming komen. De producten van de partijen zouden hun marktpositie zowel versterken doordat zij hetzelfde ongedierte bestrijden als omdat zij elkaar aanvullen. Wil een onderneming de sterkste marktpositie in zaadbehandeling hebben, dan zijn imidacloprid en fipronil de ideale combinatie, zo wordt gezegd. [...]. Om bovenstaande redenen meent de Commissie dat thiamethoxam van Syngenta niet in staat zal zijn om tegenwicht te bieden tegen de machtspositie van de nieuwe entiteit. Zelfs als Syngenta de markt zou betreden, dan nog zou de transactie tot een vermindering van de concurrentie leiden, omdat de transactie het aantal spelers van drie tot twee zou terugbrengen.
- (862) Gezien het bovenstaande meent de Commissie dat de transactie in Frankrijk een machtspositie zou doen ontstaan of versterken op de markt voor insecticiden voor zaadbehandeling voor graangewassen en rijstplanten, en in Frankrijk, Italië, Oostenrijk, België, Duitsland, Griekenland, Nederland, Portugal en Spanje, op de markt voor insecticiden voor zaadbehandeling voor maïs. De transactie zou verder in Spanje en Nederland op de markt voor insecticiden voor de behandeling van aardappelzaad, en in Frankrijk en de Benelux, op de markt voor insecticiden voor de behandeling van groentezaad, een machtspositie creëren of versterken door het verdwijnen van een potentiële concurrent.
- (863) Bijna alle derden die door de Commissie zijn geraadpleegd, hebben tot uitdrukking gebracht zeer bezorgd te zijn over de transactie en aangegeven dat de mededinging op de markten voor zaadbehandeling als gevolg van de transactie in de toekomst ernstig zal worden beperkt.

E.2.2 Fungiciden voor zaadbehandeling

(864) De enige drie markten voor fungiciden voor zaadbehandeling waar uit het oogpunt van mededinging problemen zijn geconstateerd, zijn de markten voor de graangewassen gerst en tarwe (laatstgenoemde met inbegrip van rogge en triticale) en aardappelen.

a) Zaadbehandeling voor graangewassen en rijstplanten

(865) De partijen schatten dat de totale markt voor fungiciden voor zaadbehandeling voor graangewassen in de EER in 2000 een waarde vertegenwoordigde van 34 miljoen EUR voor gerst en [...] miljoen EUR voor tarwe. De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel op respectievelijk [60-70]% voor gerst (Bayer: [30-40]%, ACS: [20-30]%) en [20-30]% voor tarwe (Bayer: [10-20]%; ACS: [10-20]%). De partijen vermoeden dat Syngenta de grootste concurrent is, met een aandeel van [20-30]% (gerst) en [40-50]% (tarwe) in de totale markt.

- *Gerst*

(866) Voor de behandeling van zaden van gerst verkoopt Bayer onder de merknaam Raxil zowel onvermengd als vermengd tebuconazool: Raxil ES 015 (onvermengd tebuconazool), Raxil S FS 040 (tebuconazool en triazoxide) en Raxil IM ES 035 (tebuconazool en imazalil). Onder de merknaam Baytan verkoopt Bayer ook vermengd triadimenol: Baytan DS 17,5 (triadimenol en imazalil) en Baytan Universal FS 094 (triadimenol, fuberidazool en imazalil). Tot slot verkoopt Bayer onder de merknaam Solitär FS 060 een product waarin fludioxonil met cyprodinil en tebuconazool is vermengd.

(867) ACS verkoopt verschillende mengproducten met triticonazool, en wel onder de merknamen Premis Delta (triticonazool en iprodion) en Kinto TS en Seman (triticonazool, prochloraz en anthrachinon). Het verkoopt verschillende mengsels van prochloraz met andere actieve componenten, onder de merknamen Abavit UF en Abavit UT (prochloraz en carboxin), Abavit Universal AB en Prelude Universal (prochloraz, carboxin en anthrachinon), en Rubin (prochloraz, pyrimethanil en flutriafol). Het verkoopt guazatine, zowel onvermengd als vermengd, onder de merknamen Pallas, Ravine, Panoctine 35, Panoctine 70 (onvermengd guazatine); Panoctine, Panoctine Aqua en Panoctine Plus (guazatine en imazalil); en Panoctine GF (guazatine, fenfuram en imazalil). Verder verkoopt het mengproducten met iprodion, onder de merknamen Germipro (iprodion en carbendazim) en Geriko Biop (iprodion, diniconazool en anthrachinon). Tot slot verkoopt ACS onder de merknaam Fungazil ook onvermengd imazalil.

(868) In 2001 heeft ACS guazatine aan Makhteshim verkocht. In verscheidene landen heeft ACS echter nog steeds de distributierechten voor op guazatine gebaseerde producten, terwijl het in andere zal doorgaan met het verkopen van mengproducten met guazatine, terwijl Makhteshim onvermengd guazatine verkoopt. Bij het analyseren van de effecten van deze afstoting moet derhalve worden gekeken naar de situatie in de afzonderlijke lidstaten. Het is echter opmerkelijk dat ACS in interne documenten betreffende de afstoting

[vertrouwelijke informatie van ACS]. De beoordeling van het belang van de afstoting van de guazatine-activiteiten zal gebeuren in het licht van deze verklaringen.

- (869) Volgens de gegevens die de partijen hebben verstrekt, zou de transactie gevolgen hebben voor de markten in de volgende lidstaten: Oostenrijk ([20-30]%), Duitsland ([60-70]%), Ierland ([60-70]%), Italië ([60-70]%) en het Verenigd Koninkrijk ([80-90]%). De Commissie is tot de slotsom gekomen dat de voorgenomen transactie in Duitsland, Ierland, Italië en het Verenigd Koninkrijk een machtspositie op de markt voor fungiciden voor de behandeling van zaden van gerst zou doen ontstaan of versterken.
- (870) De **Duitse** markt vertegenwoordigde in 2000 een waarde van [...] miljoen EUR. De partijen verwachten dat deze markt licht zal groeien en in 2004 een waarde van 16 miljoen EUR zal vertegenwoordigen. De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in Duitsland op [60-70]% (Bayer: [30-40]%, ACS: [30-40]%), met Syngenta als voornaamste concurrent ([30-40]%).
- (871) Het belangrijkste product van Bayer is Baytan Universal FS 094 (triadimenol, fuberidazool en imazalil), gevolgd door Raxil S FS 040 (tebuconazool en triazoxide) en Solitär FS 060 (fludioxonil, cyprodinil en tebuconazool). ACS verkoopt hoofdzakelijk mengingen van prochloraz met andere actieve componenten: Abavit UF en Abavit UT (prochloraz en carboxin) en Rubin (prochloraz, pyrimethanil en flutriafol). ACS verkoopt ook Panocrine GF (guazatine, fenfuram en imazalil).
- (872) De partijen stellen dat ACS marktaandeel zal verliezen, omdat het guazatine in 2001 aan Makhteshim Agan heeft verkocht, in welke verkoop voor Duitsland ook Panocrine GF was begrepen. Maar aangezien het totale marktaandeel van ACS in Duitsland van [30-40]% maar voor [0-10]% voor rekening komt van Panocrine GF, heeft dit geen wezenlijke invloed op de beoordeling gehad. De partijen stellen voorts dat fludioxonil aan Bayer wordt geleverd door [...]. De partijen verklaren niet te verwachten dat [...]. De partijen hebben echter generlei informatie verstrekt waaruit blijkt dat dit ook daadwerkelijk zal gebeuren. Anderzijds moet worden opgemerkt dat het ACS-product Rubin pas in 1999 is geïntroduceerd en in 2000 al een marktaandeel van [10-20]% had verworven.
- (873) In hun reactie op de verklaring van punten van bezwaar stellen de partijen dat de Commissie onvoldoende rekening heeft gehouden met de verwachting van de partijen dat hun marktaandelen als gevolg van de concurrentie van generiek tebuconazool zullen dalen. Ook stellen zij dat de Commissie heeft verzuimd te erkennen dat [...]. Bayer zegt dat de verliezen in marktaandeel als gevolg van de stopzetting van de verkoop van Solitär en de verwachte concurrentiedruk van generiek tebuconazool naar verwachting niet door het nieuwe product [...] gecompenseerd zullen worden. De partijen stellen voorts dat de Commissie geen rekening houdt met de krachtige concurrentie van Syngenta, Monsanto en, na de verwerving van guazatine, Makhteshim, waarvoor de partijen zich op de markt voor fungiciden voor zaadbehandeling voor graangewassen zien gesteld. Verwacht wordt dat het marktaandeel van Syngenta vanwege zijn technisch

superieure producten zal groeien. Het productassortiment van Syngenta omvat de volgende actieve componenten voor schimmelbestrijding: difenoconazool en fludioxonil. Het huidige assortiment van fungiciden van Syngenta (die worden verhandeld onder de merknamen Celest, Celest Gold, Beret Gold) werkt vooral goed tegen Fusarium (sneeuwschimmel) en is op dit terrein superieur aan de producten die door de concurrenten worden aangeboden. Daarnaast wijzen de partijen erop dat Monsanto een nieuw product, onder de merknaam Latitude, op de markt zal brengen.

- (874) De Commissie deelt bovenstaande opvattingen van de partijen niet. Wat de concurrentie van generiek tebuconazool betreft, heeft de Commissie geen aanwijzingen dat een dergelijke generieke concurrentiedruk de partijen meer zal beperken dan concurrentie van generieke producten op andere markten heeft gedaan. Op een zo gespecialiseerde markt als die voor zaadbehandeling heeft generieke concurrentie waarschijnlijk juist nog minder effect. [...]. Wat betreft de bewering dat Syngenta technisch superieure producten heeft en een assortiment dat dat van de concurrenten overtreft, merkt de Commissie op dat de twee de partijen afzonderlijk even grote marktaandelen in Duitsland hebben weten te verwerven als Syngenta. Deze twee afzonderlijke posities worden nu samengevoegd. Het lijkt weinig aannemelijk dat Syngenta na de transactie over een “onovertroffen productassortiment” zou beschikken. Wat de lancering van Latitude betreft: dit is een gespecialiseerd product dat vooral met de productlijn Jockey van ACS concurreert en het enige andere product voor de behandeling van de “take-all”-ziekte is. Volgens de door de partijen verstrekte gegevens wordt Jockey in Duitsland niet op de markt voor gerst verkocht. Het lijkt derhalve moeilijk voor Monsanto om de partijen een gedeelte van hun afzet op deze markt afhandig te maken.
- (875) De partijen hebben een zeer sterke positie op de Duitse markt voor fungiciden voor de behandeling van zaden van gerst. Er zijn geen aanwijzingen dat één van de concurrenten in dezen een ernstige bedreiging voor de partijen zou vormen. De concurrentie op deze markt zou in essentie tot twee ondernemingen worden teruggebracht, de nieuwe entiteit en Syngenta, waarbij laatstgenoemde een veel zwakkere positie zou hebben.
- (876) De Ierse markt vertegenwoordigde in 2000 een waarde van [...] miljoen EUR en zal naar verwachting van de partijen in 2004 eveneens een waarde van 0,8 miljoen EUR vertegenwoordigen. De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in Ierland op [60-70]% (Bayer: [20-30]%, ACS: [40-50]%), waarbij niet nader gedefinieerde “anderen” het resterende deel van de markt in handen hebben.
- (877) Bayer verkoopt Raxil ES 015 (onvermengd tebuconazool) en Raxil IM ES 035 (tebuconazool en imazalil), terwijl ACS Fungazil (onvermengd imazalil) en Panoctine Plus (guazatine en imazalil) verkoopt.
- (878) De partijen stellen dat Panoctine Plus in 2001 aan Makhteshim is verkocht. Tot [...] behoudt ACS in Ierland echter de distributierechten voor dit product.

Vandaar dat verwacht kan worden dat de partijen hun sterke positie op de Ierse markt in de nabije toekomst zullen handhaven.

- (879) De **Italiaanse** markt vertegenwoordigde in 2000 een waarde van [...] miljoen EUR. De partijen verwachten dat deze markt licht zal groeien en in 2004 een waarde van [...] miljoen EUR zal vertegenwoordigen. De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in Italië op [60-70]% (Bayer: [20-30]%, ACS: [30-40]%), waarbij niet nader gespecificeerde “anderen” het resterende deel van de markt in handen hebben.
- (880) Bayer verkoopt Raxil IM ES 035 (tebuconazool en imazalil), terwijl ACS Premis Delta (triticonazool en iprodion) en Panocrine 70 (onvermengd guazatine) verkoopt.
- (881) De partijen stellen dat ACS guazatine in 2001 aan Makhteshim heeft verkocht, in welke verkoop voor Italië ook Panocrine 70 was begrepen. Het merendeel van de afzet van ACS op deze markt kwam in 2000 voor rekening van dit product. De partijen verwachten echter ook dat Premis Delta in 2004 een eigen marktaandeel van [40-50]% zal hebben verworven en dat Raxil IM ES 035 zijn aandeel van [20-30]% zal [...]. De partijen verwachten derhalve hun toch al zeer sterke positie in Italië ondanks de verkoop van guazatine aan Makhteshim te zullen verbeteren.
- (882) De **Britse** markt vertegenwoordigde in 2000 een waarde van [...] miljoen EUR en zal naar verwachting van de partijen in 2004 eenzelfde waarde vertegenwoordigen. De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in het Verenigd Koninkrijk op [80-90]% (Bayer: [70-80]%, ACS: [0-10]%), met Syngenta als voornaamste concurrent ([10-20]%). Bayer verkoopt Raxil S FS 040 (tebuconazool en triazoxide) en ACS Ravine (onvermengd guazatine).
- (883) Ook voor deze markt voeren de partijen het argument aan dat ACS guazatine in 2001 aan Makhteshim Agan heeft verkocht. Maar ACS zal hoe dan ook tot [...] in het Verenigd Koninkrijk de distributierechten voor Ravine behouden. De partijen zeggen te verwachten dat het marktaandeel van Bayer zal dalen van de huidige [70-80]% tot [50-60]% in 2004. Zij hebben echter geen verklaring gegeven voor een dergelijke [...] daling. Vandaar dat de Commissie van oordeel is dat Bayer in het Verenigd Koninkrijk een machtspositie heeft op de markt voor fungiciden voor de behandeling van zaden van gerst.
- (884) Om bovengenoemde redenen is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de voorgenomen transactie in Duitsland, Ierland, Italië en het Verenigd Koninkrijk een machtspositie zou doen ontstaan of versterken op de markt voor fungiciden voor de behandeling van zaden van gerst.

• *Tarwe, rogge en triticale*

- (885) Voor de behandeling van zaden van tarwe, rogge en triticale verkoopt Bayer onder de merknaam Sibutol verschillende mengproducten met bitertanol: Sibutol FS 398, Sibutol LS 298 en Sibutol FS 199 (allemaal bitertanol en fuberidazool); Sibutol A FS 325 (bitertanol en anthrachinon) en Sibutol Morkit FS 375

(bitertanol, fuberidazool en anthrachinon). Onder de merknaam Raxil verkoopt het zowel onvermengd als vermengd tebuconazool: Raxil ES 015 en Raxil ES 025 (onvermengd tebuconazool) en Raxil T FS 515 (tebuconazool en thiram). Bayer verkoopt ook triadimenol, onder de merknaam Baytan: Baytan DS 17,5 (triadimenol en imazalil). Tot slot verkoopt Bayer verschillende mengproducten met fludioxonil, onder de merknamen Landor CT FS 050 (fludioxonil, difenoconazool en tebuconazool) en Arena C FS 030 (fludioxonil en tebuconazool).

- (886) ACS verkoopt zowel onvermengd als vermengd triticonazool, onder de merknamen Premis en Real (onvermengd triticonazool), Legat, Premis, Premis Blé, Premis Geta en Real Geta (triticonazool en guazatine), Kinto TS en Seman (triticonazool, prochloraz en anthrachinon), en Rubin (prochloraz, pyrimethanil en flutriafol). Het verkoopt verschillende mengproducten met prochloraz, onder de merknamen Abavit UF en Abavit UT (prochloraz en carboxin), en Abavit Universal AB en Prelude Universal (prochloraz, carboxin en anthrachinon). Het verkoopt zowel onvermengd als vermengd fluquinconazool, onder de merknamen Jockey Flexi (onvermengd fluquinconazool), Jockey en Jockey Plus AB (fluquinconazool en prochloraz), en Jockey Plus AB (fluquinconazool, prochloraz en anthrachinon). Het verkoopt ook verschillende mengsels met iprodion, onder de merknaam Germipro (iprodion en carbendazim). Het verkoopt verder onvermengd en vermengd guazatine, onder de merknamen Pallas, Panoctine, Panoctine 30, Panoctine 35, Panoctine 70 en Panoctine 400 (onvermengd guazatine), Panoctine, Panoctine Aqua en Panoctine Plus (guazatine en imazalil), Lotus (guazatine en flutriafol), en Panoctine GF (guazatine, fenfuram en imazalil). Tot slot verkoopt ACS onder de merknaam Vitavax ook onvermengd carboxin.
- (887) Ook voor deze markt verwijzen de partijen naar het feit dat ACS guazatine in 2001 aan Makhteshim heeft verkocht. De opmerkingen die bij de beoordeling van de gerstmarkt zijn gemaakt, zijn ook hier van toepassing.
- (888) Volgens de gegevens die de partijen hebben verstrekt, zou de transactie gevolgen hebben voor de markten in de volgende lidstaten: Oostenrijk ([50-60]%), België ([30-40]%), Finland ([30-40]%), Frankrijk ([30-40]%), Duitsland ([60-70]%), Ierland ([40-50]%), Italië ([80-90]%), Zweden ([70-80]%) en het Verenigd Koninkrijk ([40-50]%). De Commissie is tot de slotsom gekomen dat de voorgenomen transactie in Duitsland, Italië, Zweden en het Verenigd Koninkrijk een machtspositie zou doen ontstaan of versterken op de markt voor fungiciden voor de behandeling van zaden van tarwe, rogge en triticale.
- (889) De **Duitse** markt vertegenwoordigde in 2000 een waarde van [...] miljoen EUR. De partijen verwachten dat deze markt licht zal groeien en in 2004 een waarde van [...] miljoen EUR zal vertegenwoordigen. De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in Duitsland op [60-70]% (Bayer: [20-30]%, ACS: [40-50]%), met Syngenta als voornaamste concurrent ([30-40]%). Voor 2004 verwachten de partijen dat hun gecombineerde marktaandeel zal zijn gedaald tot [50-60]%, dat het aandeel van Syngenta met [30-40]% gelijk zal zijn gebleven en dat Monsanto als nieuwe partij [0-10]% van de markt zal hebben veroverd.

Bayer behaalt zijn volledige omzet op deze markt uit de verkoop van mengsels van fludioxonil en andere actieve componenten, waaronder tebuconazool, difenoconazool en cyprodinil. ACS verkoopt hoofdzakelijk mengproducten met prochloraz.

- (890) De partijen stellen dat ACS marktaandeel zal verliezen, omdat het guazatine in 2001 aan Makhteshim Agan heeft verkocht, in welke verkoop voor Duitsland ook Panoctine GF was begrepen. Maar aangezien het totale marktaandeel van ACS in Duitsland van [40-50]% maar voor [0-10]% voor rekening komt van Panoctine GF, heeft dit geen wezenlijke invloed op de beoordeling gehad. Voorts zal ACS Legat (triticonazool en guazatine) verkopen, dat goed is voor nog eens [0-10]%.
- (891) De partijen stellen verder dat fludioxonil door Bayer aan [...] wordt geleverd op basis van een leveringscontract, dat eind [...] afloopt. [...]. De partijen hebben echter generlei stukken voorgelegd waarmee wordt aangetoond dat dit ook daadwerkelijk zal gebeuren. Aan de andere kant moet worden opgemerkt dat de ACS-producten Rubin en Jockey, ondanks het feit dat zij pas in 1999 zijn geïntroduceerd, in 2000 al marktaandelen hadden verworven van respectievelijk [...] en [...]%.
- (892) De partijen stellen ook dat Monsanto de markt zal betreden met het product Latitude, dat volgens hen [...]% van de totale markt voor fungiciden voor de behandeling van zaden van tarwe zal veroveren. In dit verband moet worden opgemerkt dat Latitude alleen de 'take-all'-ziekte bestrijdt en derhalve geen directe concurrentieslag met de meeste andere fungiciden levert. Het enige andere product voor de bestrijding van de 'take-all'-ziekte is Jockey, van ACS, dat behalve de 'take-all'-ziekte echter ook andere ziekten bestrijdt.
- (893) De **Italiaanse** markt vertegenwoordigde in 2000 een waarde van [...] miljoen EUR. De partijen verwachten dat deze markt zal groeien en in 2004 een waarde van [...] miljoen EUR zal vertegenwoordigen. De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in Italië op [80-90]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [60-70]%), met als voornaamste concurrent Syngenta, met een marktaandeel van [10-20]%. Bayer verkoopt Raxil ES 025 (onvermengd tebuconazool) en Raxil T FS 515 (tebuconazool en thiram), terwijl ACS Panoctine 70 (guazatine) en Real Geta (triticonazool en guazatine) verkoopt.
- (894) ACS heeft guazatine in 2001 aan Makhteshim Agan verkocht, in welke verkoop voor Italië ook de distributierechten voor Panoctine 70 waren begrepen. In 2000 was Panoctine 70 goed voor ongeveer [60-70]% van de afzet van ACS in Italië. De overige afzet kwam dat jaar voor rekening van Real Geta. Real Geta werd in 1999 geïntroduceerd en had in 2000 al een marktaandeel van [20-30]%. In dit verband mag niet worden vergeten dat ACS nog steeds de distributierechten voor guazatine heeft, terwijl [vertrouwelijke informatie van ACS]. Het lijkt derhalve niet erg waarschijnlijk dat ACS in 2004 slechts een marktaandeel van [10-20]% zal hebben, zoals de partijen zeggen te verwachten.
- (895) De **Zweedse** markt vertegenwoordigde in 2000 een waarde van [...] miljoen EUR. De partijen verwachten dat deze markt licht zal krimpen en in 2004 een

waarde van [...] miljoen EUR zal vertegenwoordigen. De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in Zweden op [70-80]% (Bayer: [30-40]%, ACS: [30-40]%), met als voornaamste concurrent Syngenta, met een marktaandeel van [20-30]%. Bayer verkoopt Sibutol LS 298 (bitertanol en fuberidazool), terwijl de afzet van ACS in Zweden in 2000 volledig voor rekening kwam van guazatine, hetzij onvermengd hetzij vermengd met imazalil.

- (896) Ook voor deze markt verwijzen de partijen naar het feit dat ACS guazatine in 2001 aan Makhteshim heeft verkocht. Maar hoewel ACS guazatine in 2001 heeft afgestoten, zal het in Zweden tot [...] de distributierechten voor dit product behouden. De partijen zouden bijgevolg ten minste tot [...] het overgrote deel van de afzet op de Zweedse markt blijven controleren.
- (897) De **Britse** markt vertegenwoordigde in 2000 een waarde van [...] miljoen EUR. De partijen verwachten dat deze markt zal groeien en in 2004 een waarde van [...] miljoen EUR zal vertegenwoordigen. In eerdere verklaringen schatten de partijen hun gecombineerde marktaandeel in het Verenigd Koninkrijk op [40-50]% (Bayer: [20-30]%, ACS: [20-30]%), met als voornaamste concurrent Syngenta, met een marktaandeel van [30-40]%. In hun reactie op de verklaring van punten van bezwaar hebben de partijen de cijfers voor hun eigen marktaandeel gecorrigeerd tot [50-60]% (Bayer: [30-40]%, ACS: [20-30]%). De correctie was nodig omdat het Bayer-product Baytan niet in de schatting was meegenomen. Bayer verkoopt ook Sibutol LS 298 (bitertanol en fuberidazool), terwijl ACS Jockey (fluquinconazool en prochloraz), Ravine (guazatine) en Premis (triticonazool en guazatine) verkoopt.
- (898) Ook voor deze markt voeren de partijen het argument aan dat de verkoop in 2001 van het ACS-product guazatine aan Makhteshim Agan tot een daling van het marktaandeel zal leiden. Het marktaandeel van [20-30]% van ACS in het Verenigd Koninkrijk kwam in 2000 echter maar voor [0-10]% voor rekening van Ravine, en ACS zal hoe dan ook tot [...] de distributierechten voor het Verenigd Koninkrijk behouden.
- (899) De partijen stellen tevens dat Monsanto de markt zal betreden met het product Latitude. In dit verband moet worden opgemerkt dat Latitude alleen de ‘take-all’-ziekte bestrijdt en derhalve geen directe concurrentieslag met de meeste andere fungiciden levert. Het enige andere product voor de bestrijding van de ‘take-all’-ziekte is Jockey, van ACS, dat behalve de ‘take-all’-ziekte echter ook andere ziekten bestrijdt. Hoewel Latitude Jockey wellicht een deel van zijn afzet afhandig zal maken, zal de sterke positie van de partijen in zijn totaliteit niet door dit ene product in gevaar worden gebracht.
- (900) Om bovengenoemde redenen is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de voorgenomen transactie in Duitsland, Italië, Zweden en het Verenigd Koninkrijk een machtspositie zou doen ontstaan of versterken op de markt voor fungiciden voor de behandeling van zaden van tarwe, rogge en triticale.

b) Behandeling van aardappelzaad

- (901) De partijen schatten dat de totale markt voor fungiciden voor de behandeling van aardappelzaad in de EER in 2000 een waarde vertegenwoordigde van [...] miljoen EUR. De partijen schatten hun gecombineerde aandeel in deze markt op [70-80]% (Bayer: [40-50]%, ACS: [20-30]%). De partijen vermoeden dat Syngenta met een marktaandeel van [0-10]% hun grootste concurrent is.
- (902) Bayer verkoopt zowel onvermengd pencycuron (Monceren DS 12,5 en Monceren FS 250) als pencycuron vermengd met imazalil (Monceren IM DS 13,3). ACS verkoopt thiabendazool vermengd met imazalil (Fungaflor TZ), flutolanil (Iota, Symphonie en Monarch) en mepronil (Basitac), en onvermengd imazalil (Fungazil) en validamycin (Solacol). Alle actieve componenten zijn eigendom van derden: imazalil is een product van Janssen en de andere zijn eigendom van Japanse ondernemingen.
- (903) Verscheidene Nederlandse respondenten in het marktonderzoek van de Commissie beweren dat de partijen een zeer groot aandeel hebben (90-100%) in de Nederlandse markt voor de bestrijding van de ziekte Rhizoctonia in aardappelen. In antwoord op een verzoek om inlichtingen uit hoofde van artikel 11 stellen de partijen dat dit probleem is gerelateerd aan de behandeling van aardappelzaad. Volgens de partijen is Rhizoctonia niet alleen in Nederland maar in alle landen van de EER de belangrijkste aardappelziekte. De ziekte kan worden bestreden door behandeling van de aardappelknol, wat als zaadbehandeling moet worden beschouwd. Volgens de partijen zijn alle producten die voor de behandeling van aardappelknollen worden gebruikt, ontwikkeld voor de bestrijding van Rhizoctonia. De twee belangrijkste actieve componenten voor de behandeling van Rhizoctonia zijn volgens de partijen pencycuron, van Bayer, en flutolanil, een product van derden dat door [...] aan ACS wordt geleverd. Andere actieve componenten die voor de behandeling van deze ziekte worden gebruikt, zijn imazalil, dat door [...] aan Bayer en ACS wordt geleverd, en mepronil [...].
- (904) Terwijl derden zich kunnen vinden in de stelling dat Rhizoctonia in Nederland en alle andere landen van de EER de belangrijkste aardappelziekte is, zijn zij het niet eens met de bewering van de partijen dat ook andere actieve componenten op doeltreffende wijze voor de bestrijding van Rhizoctonia kunnen worden ingezet. Zo zouden bijvoorbeeld imazalil en thiabendazool niet effectief zijn tegen Rhizoctonia. Derden onderstrepen dat pencycuron en flutolanil de twee belangrijkste actieve componenten voor de bestrijding van de ziekte zijn en derhalve moeten worden beschouwd als de meest aangewezen vervangingsproducten van elkaar.
- (905) De partijen stellen tevens dat het octrooi op pencycuron is verlopen en dit product in toenemende mate concurrentie van generieke producten ondervindt. De partijen hebben echter geen namen gegeven van concurrenten die in Europa producten op basis van pencycuron voor toepassing als middel voor zaadbehandeling verkopen. Gevraagd naar de markt waar pencycuron generieke concurrentie ondervindt, antwoordden de partijen dat generiek pencycuron momenteel in Taiwan en Korea wordt geproduceerd (en verkocht). De partijen hebben geen kennis van enigerlei onderneming die binnen de EER generiek

pencycuron verkoopt. De partijen zijn feitelijk de belangrijkste verkopers in de EER van alle vier actieve componenten die hierboven zijn genoemd als middel voor de bestrijding van Rhizoctonia (pencycuron, flutolanil, imazalil en mepronil).

- (906) In antwoord op een verzoek om inlichtingen uit hoofde van artikel 11 dat in fase I van het onderzoek aan de partijen is gericht, stellen deze dat op de markt voor de behandeling van aardappelzaad al sprake is van krachtige concurrentie en verwijzen daarbij naar de introductie door Syngenta van twee nieuwe actieve componenten voor de bestrijding van Rhizoctonia in de laatste paar jaar, te weten fenpiclonil (verhandeld onder de merknamen Gambet, Galbas en Beret) en fludioxonil (verhandeld onder de merknamen Maxim, Celest en Beret gold). Voorts stellen de partijen dat Syngenta momenteel bezig is met de ontwikkeling van azoxystrobin, dat onder de merknaam Amistar zal worden behandeld.
- (907) In antwoord op bovengenoemd verzoek om inlichtingen stellen de partijen ook dat de volgende actieve componenten in ontwikkeling zijn of voorwerp van een octrooiaanvraag: thifluzamide, ontwikkeld door Dow, dat zal worden behandeld onder de merknaam Pulsan, en furametpyr, ontwikkeld door Sumitomo, dat onder de merknaam Limber zal worden behandeld. In hun opmerkingen naar aanleiding van de ingevolge artikel 6, lid 1, onder c), gegeven beschikking, stellen de partijen ook dat verwacht wordt dat Dow, maar nu ook DuPont, nieuwe producten voor de behandeling van aardappelzaad ontwikkelt, welke producten de concurrentiedruk op de gecombineerde entiteit zullen vergroten. De partijen geven geen aanwijzingen met betrekking tot het tijdstip waarop zij verwachten dat deze nieuwe producten op de markt zullen komen. Maar zoals hierboven blijkt uit een vergelijking van de verstrekte cijfers voor de jaren 2000 en 2004, verwachten de partijen klaarblijkelijk niet dat de lancering van deze nieuwe producten belangrijke gevolgen zal hebben voor hun gecombineerde marktaandeel.
- (908) In haar marktonderzoek heeft de Commissie derden gevraagd om commentaar te leveren op de beweringen van de partijen betreffende de nieuwe producten die recentelijk zouden zijn geïntroduceerd dan wel in de pijplijn zouden zitten. Syngenta heeft uitgelegd dat het de actieve component fenpiclonil in 1999 in alle landen in de EER uit de handel heeft genomen, dat het deze actieve component niet langer produceert en dat het niet voornemens is het product opnieuw op de markt te brengen. Syngenta is het ook niet eens met de bewering dat fludioxonil in enigerlei land in de EER is geïntroduceerd voor toepassing in aardappelen. Uit het marktonderzoek is verder gebleken dat er ook geen andere nieuwe producten zijn waarvan verwacht kan worden dat zij de positie van de partijen in de nabije toekomst ernstig in gevaar kunnen brengen.⁶⁴
- (909) De partijen stellen dat de transactie gevolgen zal hebben voor de markten in de volgende lidstaten: België ([70-80]%), Frankrijk ([80-90]%), Ierland ([50-60]%), Nederland ([80-90]%) en het Verenigd Koninkrijk ([70-80]%). Voorts heeft

⁶⁴ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie over de introductie van nieuwe producten door concurrenten.]

Bayer, volgens de cijfers die door de partijen zijn verstrekt, in een aantal lidstaten een betrekkelijk sterke marktpositie: Denemarken ([60-70]%), Duitsland ([50-60]%), Italië ([40-50]%), Spanje ([40-50]%) en Zweden ([50-60]%). Het is opmerkelijk dat op geen van deze markten multinationals actief zijn, met uitzondering van Syngenta, dat in Duitsland en Italië een marktaandeel van [10-20]% heeft, en dat de partijen [40-50]% van hun marktaandeel aan lokale en generieke ondernemingen hebben toegewezen. Derden spreken het vermoeden uit dat de marktpositie van Bayer in sommige van deze landen feitelijk nog sterker is. Zo wordt bijvoorbeeld gezegd dat Bayer goed is voor [80-90]% van de Duitse markt.

- (910) De **Belgische** markt vertegenwoordigde in 2000 een waarde van [...] miljoen EUR en zal naar verwachting licht groeien. De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in België op [70-80]% (Bayer: [20-30]%, ACS: [50-60]%), met als voornaamste concurrent Syngenta, met een marktaandeel van [20-30]%. De partijen schatten in 2004 over een gecombineerd marktaandeel van [60-70]% te beschikken. Bayer verkoopt pencycuron (Monceren DS 12,5), terwijl ACS flutolanil (Symphonie) en mepronil (Basitac) verkoopt.
- (911) De **Franse** markt vertegenwoordigde in 2000 een waarde van [...] miljoen EUR en zal naar verwachting licht groeien. De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel in Frankrijk op [80-90]% (Bayer: [30-40]%, ACS: [50-60]%), met als voornaamste concurrent Syngenta, met een marktaandeel van [10-20]%. De partijen schatten in 2004 over een gecombineerd marktaandeel van [70-80]% te beschikken. Bayer verkoopt pencycuron (Monceren DS 12,5 en Monceren FS 250), terwijl het belangrijkste product van ACS een mengsel van thiabendazool en imazalil is (Fungaflor TZ). Dit product is goed voor [30-40]% van de afzet van ACS op deze markt. Andere producten zijn gebaseerd op flutolanil (Iota en Symphonie) en mepronil (Basitac).
- (912) De **Ierse** markt vertegenwoordigde in 2000 een waarde van [...] miljoen EUR en zal naar verwachting niet groeien. De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel op [50-60]% (Bayer: [20-30]%, ACS: [20-30]%), met als voornaamste concurrent Syngenta, met een marktaandeel van [30-40]%. De partijen verwachten dat hun gecombineerde marktaandeel in 2004 hetzelfde zal zijn gebleven, namelijk [50-60]%. Bayer verkoopt op deze markt een mengproduct van pencycuron en imazalil (Monceren IM DS 13,3), terwijl ACS een product op basis van onvermengd imazalil (Fungazil) verkoopt.
- (913) De **Nederlandse** markt vertegenwoordigde in 2000 een waarde van [...] miljoen EUR en zal naar verwachting niet groeien. De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel op [80-90]% (Bayer: [60-70]%, ACS: [20-30]%). Syngenta is niet actief op deze markt. De concurrentie bestaat uit nationale en lokale ondernemingen, die samen goed zijn voor een marktaandeel van [10-20]%. De partijen verwachten in 2004 een gecombineerd marktaandeel van [70-80]% te hebben. Bayer verkoopt pencycuron, in verschillende formuleringen (Monceren DS 12,5 en Monceren FS 250). Het productassortiment van ACS omvat onder meer flutolanil (Symphonie en Monarch) en validamycin (Solacol).

- (914) De **Britse** markt vertegenwoordigde in 2000 een waarde van [...] miljoen EUR en zal naar verwachting licht krimpen. De partijen schatten hun gecombineerde marktaandeel op [70-80]% (Bayer: [40-50]%, ACS: [20-30]%). De partijen stellen dat zij voornamelijk wedijveren met lokale leveranciers, die samen goed zijn voor een marktaandeel van [20-30]%. Syngenta heeft slechts [0-10]% van de markt. De partijen verwachten in 2004 over een gecombineerd marktaandeel van [70-80]% te beschikken. Bayer verkoopt zowel onvermengd pencycuron (Monceren DS 12,5 en Monceren FS 250) als pencycuron vermengd met imazalil (Monceren IM DS 13,3), terwijl ACS onvermengd imazalil (Fungazil) verkoopt.
- (915) Om bovengenoemde redenen is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de voorgenomen transactie in België, Frankrijk, Ierland, Nederland en het Verenigd Koninkrijk een machtspositie zou doen ontstaan of versterken op de markt voor fungiciden voor de behandeling van aardappelzaad.

Conclusie betreffende fungiciden voor zaadbehandeling

- (916) Om bovengenoemde redenen is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de voorgenomen transactie een machtspositie zou doen ontstaan of versterken op de markt voor fungiciden voor de behandeling van zaden van gerst in Duitsland, Ierland, Italië en het Verenigd Koninkrijk; zaden van tarwe, rijst en triticale in Duitsland, Italië, Zweden en het Verenigd Koninkrijk; en aardappelzaad in België, Frankrijk, Ierland, Nederland en het Verenigd Koninkrijk.

F. Werkzame stoffen

F.1 Relevante markten

- (917) De werkzame stoffen vormen de grondstoffen van de gewasbeschermingsmiddelen. De vervaardiging van gewasbeschermingsmiddelen gebeurt in drie fasen: de vervaardiging van de werkzame stoffen, de vervaardiging van de formuleringen (geformuleerde producten) uit de werkzame stoffen, en de verpakking van deze formuleringen. Bayer en ACS zijn verticaal geïntegreerde ondernemingen die actieve componenten allereerst fabriceren als grondstof voor de eigen eindproducten.
- (918) In M.737 *Ciba-Geigy/Sandoz* kwam de Commissie tot de slotsom dat werkzame stoffen in essentie niet onderling vervangbaar zijn, maar afzonderlijke productmarkten vormen. Elke werkzame stof heeft zijn eigen unieke eigenschappen en is, voorzover van toepassing, gepatenteerd. De partijen sluiten zich bij de definitie van de Commissie aan.
- (919) Wat de geografische markt betreft, stellen de partijen dat de markten voor werkzame stoffen die zich hoger in de bedrijfskolom bevinden, de uitwisseling van vraag en aanbod op het niveau van ten minste de EER omvatten, en waarschijnlijk zelfs op wereldniveau, gezien het feit dat werkzame stoffen ingevolge Richtlijn nr. 91/414 in heel Europa moeten worden geregistreerd en de toegang tot markten niet door nationale vergunningsvoorwaarden wordt beperkt,

producten momenteel wereldwijd worden vermarkt en gedistribueerd, en de transportkosten gering zijn. De Commissie sluit zich hierbij aan.

F.2 Beoordeling vanuit het oogpunt van mededinging

- Werkzame stoffen die door Bayer worden geleverd

(920) Bayer verkoopt een aantal actieve componenten die voor de formulering van herbiciden worden gebruikt: aminotriazool, diuros, flufenacet en metamitron. Van al deze componenten is het octrooi al verlopen, uitgezonderd voor flufenacet, waarvan in 2000 voor een beperkt bedrag van [...] miljoen EUR aan [...] werd geleverd. Wat betreft actieve componenten voor de formulering van fungiciden die aan derden worden verkocht, levert Bayer momenteel tebuconazool aan [...]. Tebuconazool wordt voornamelijk gebruikt voor de formulering van fungiciden voor graangewassen. Wat betreft actieve componenten die als grondstof dienen voor insecticiden die op markten lager in de bedrijfskolom worden afgezet, verkoopt Bayer alleen oxydemeton-methyl en fentitrothion aan derden, respectievelijk [...] ([...] miljoen EUR) en [...] ([...] miljoen EUR).

- Werkzame stoffen die door ACS worden geleverd

(921) Wat ACS betreft, geniet slechts een paar van de actieve componenten die voor de formulering van gewasbeschermingsmiddelen wordt gebruikt, waaronder insecticiden, fungiciden en herbiciden, octrooibeschermt. Daartoe behoren onder meer diflufenican, isoxaflutool, fenpyroximaat, glufosinaat, propamocarb en fosetyl. Met uitzondering van fosetyl en diflufenican, die in beperkte hoeveelheden aan respectievelijk [...] en [...] worden verkocht, worden al deze gepatenteerde producten aan Bayer verkocht.

(922) Voor alle actieve componenten ten aanzien waarvan de transactie niet tot een overlapping van activiteiten zal leiden, zal de aangemelde fusie derhalve geen verandering in de marktstructuur tot gevolg hebben.

(923) Van alle actieve componenten die door Bayer en ACS voor de formulering van gewasbeschermingsmiddelen worden verkocht, wordt alleen diuron – waarop het octrooi is verlopen – door beide partijen verhandeld. In de hele EER wordt in totaal voor een bedrag van ongeveer [...] miljoen EUR aan diuron verkocht. Het gecombineerde aandeel van de partijen in de markt is beduidend minder dan [10-20]%.

(924) Gezien het bovenstaande is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de transactie er niet toe zal leiden dat op de verschillende markten voor werkzame stoffen een machtspositie ontstaat of wordt versterkt.

(925) Wat betreft de actieve componenten die door ACS worden verkocht voor het formuleren van niet-agrarische producten, met inbegrip van parasiticiden voor kleine huisdieren, pesticiden voor hobbytuinders en insecticiden voor gebruik in het huishouden, wordt verwezen naar de informatie in de desbetreffende punten.

G. Industriële onkruidbestrijding

G.1 Relevante markten

- Productmarkt

- (926) Zoals de Commissie in *Hoechst/Rhône-Poulenc* heeft beslist, omvat de markt voor industriële onkruidbestrijding producten die worden gebruikt voor onkruidverdelging in een verscheidenheid van niet-agrarische toepassingen, waaronder de verdelging van onkruid op industriële locaties, spoorwegen, elektriciteitsdraden en parkeerterreinen, en aquatische toepassingen. Producten voor onkruidbestrijding die toepassing vinden in de industrie worden verkocht in andere formuleringen dan die welke toepassing vinden in de landbouw. Ook de klanten verschillen.

- Geografische markt

- (927) De partijen stellen dat de relevante geografische markt voor industriële onkruidbestrijdingsmiddelen de gehele EER bestrijkt. Deze opvatting wordt ondersteund door het bestaan van grote multinationale leveranciers, centrale productielocaties en lage transportkosten. Een definitieve uitspraak over de wijze waarop de markt moet worden gedefinieerd, is echter niet nodig, omdat zelfs in het geval dat de relevante productmarkten eng moeten worden gedefinieerd, omdat zij uitsluitend een nationaal karakter hebben, de transactie geen bezwaren oproept wat betreft marktdominantie.

G.2 Beoordeling uit het oogpunt van mededinging

- Assortiment van de partijen

- (928) De activiteiten van Bayer zijn geconcentreerd op de Duitse markt, waar Bayer onder de merknaam Tender de actieve component glyfosaat verkoopt en het herbicide Ustinex G, dat een mengsel is van de actieve componenten glyfosaat en diuron. De producten op basis van glyfosaat ontvangt Bayer van [...] en [...], op basis van niet-exclusieve leveringscontracten.

- (929) Ook ACS verkoopt geformuleerde producten op de markt voor industriële onkruidbestrijding, hetzij rechtstreeks aan de eindgebruiker hetzij via distributeurs in verschillende lidstaten. ACS verkoopt zijn producten en/of diensten aan spoorwegmaatschappijen. Het heeft leveringscontracten met [...] en [...] (Frankrijk).

- Marktpositie

- (930) Volgens schattingen van de partijen vertegenwoordigt de markt op het niveau van de EER een waarde [...] miljoen EUR. De gefuseerde entiteit zou een marktaandeel hebben van [20-30]% (Bayer [0-10]%, ACS [10-20]%).
- (931) In de EER ondervinden de partijen sterke concurrentie van met name Monsanto (marktaandeel van ongeveer [10-20]%), maar ook van andere internationale spelers (Dow en BASF) en een reeks van nationale leveranciers zoals Spiess

Urania en Feinchemie. Bovendien voegt Bayer maar weinig toe aan het marktaandeel van ACS en zou de transactie derhalve niet tot een beduidende verandering van de marktstructuur leiden.

- (932) De enige lidstaat waar sprake is van een overlapping van het productaanbod en waar de structuur van de markt door de transactie zou veranderen, is Duitsland. Op de Duitse markt hebben de partijen een gecombineerd marktaandeel van [20-30]% (Bayer: [10-20]%, ACS: [10-20]%). Met een marktaandeel van ongeveer [50-60]% zou Spiess Urania zelfs na de transactie duidelijk marktleider blijven. Een andere sterke concurrent is Monsanto, met een marktaandeel van [10-20]%. Voorts is er nog een aantal andere lokale leveranciers, zoals Lauff en Evers, die samen een marktaandeel van [10-20]% hebben.
- (933) Bovendien is de omzet van zowel Bayer als ACS in middelen voor industriële onkruidbestrijding in Duitsland vrijwel volledig afkomstig uit de verkoop aan één enkele klant, te weten [...].

- *Conclusie betreffende industriële onkruidbestrijding*

- (934) Gezien het bovenstaande is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de transactie er niet toe zal leiden dat op de markt voor industriële onkruidbestrijding een machtspositie ontstaat of wordt versterkt.

H. Professionele ongediertebestrijding (insecticiden, rodenticiden)

H.1. De relevante productmarkten

- (935) Professionele producten voor ongediertebestrijding zijn insecticiden die speciaal zijn ontwikkeld voor gebruik door professionele ongediertebestrijders, klanten uit het bedrijfsleven en lokale overheden. De producten verschillen in verpakking, distributiewijze en formulering van die welke voor huishoudelijk gebruik worden verkocht.
- (936) Insecticiden voor professionele ongediertebestrijding worden ingezet tegen alle soorten insecten, waaronder vliegen, kakkerlakken en mieren. Volgens de partijen zijn de meeste van deze producten bedoeld voor de bestrijding van een verscheidenheid aan insecten. De partijen stellen dat de totale markt voor professionele ongediertebestrijding kan worden opgesplitst in *insecticiden zonder specifieke werking*, *rodenticiden* en *producten voor vliegen, teken en vlooien*. Insecticiden zonder specifieke werking omvatten onder meer vloeibare producten en sproeimiddelen (vooral residuele en ruimtesprays) tegen verschillende soorten kruipende en vliegende insecten.
- (937) Tot de insecticiden die uitsluitend voor de bestrijding van specifieke insecten zijn bedoeld, behoort een groeiend aantal “passieve” middelen, zoals gel en lokaas voor de bestrijding van kakkerlakken en mieren. De effectiviteit van de geformuleerde producten hangt af van de geschiktheid van de actieve component die moet worden opgevreten, de ‘smakelijkheid’ van het product, dat de voorkeur moet krijgen boven een overvloed aan ander voedsel dat aanwezig is, en het juiste ontwerp van de val.

- *De partijen stellen dat gel/lokaas ter bestrijding van kakkerlakken geen afzonderlijke markt vormt*

(938) De partijen stellen dat producten die voor de bestrijding van een specifiek insect zijn bedoeld en op gel/lokaas zijn gebaseerd, geen afzonderlijke productmarkt vormen, omdat insecticiden zonder specifieke werking een effectieve vervanging vormen voor deze producten die tegen een specifieke doelgroepopulatie zijn gericht.

(939) Volgens schriftelijke opmerkingen van de partijen op de beschikking van de Commissie is het niet juist om gel/lokaas ter bestrijding van kakkerlakken als een afzonderlijke markt te kwalificeren, maar moet de markt voor insecticiden tegen kakkerlakken dusdanig worden gedefinieerd dat deze zowel sprays voor actieve bestrijding als gel/lokaas voor passieve bestrijding omvat. Deze verklaring is gebaseerd op de opvatting van de partijen dat sprays zich uitsluitend van gel/lokaas onderscheiden in de manier waarop zij worden toegepast (actieve versus passieve bestrijding), maar dat zij voor het overige even geschikt zijn voor de bestrijding van kakkerlakken.

- *Respondenten beweren dat gel/lokaas beduidend efficiënter in gebruik is*

(940) De respondenten, zowel klanten als gebruikers, zijn het ermee eens dat zowel sprays als gel effectief zijn tegen kakkerlakken. Het bredere werkingspectrum en het feit dat zij sneller werken, maakt echter dat sprays geschikter zijn in gevallen waarin sprake is van een grote plaag en snel en krachtig moet worden opgetreden. Gel en lokaas werken specifiek tegen kakkerlakken en werken niet onmiddellijk, maar zijn over het algemeen wel langer werkzaam. Gel en lokaas lijken meer geschikt voor een regelmatige bestrijding van kakkerlakken en voor gevallen waarin een selectieve aanpak is gewenst (bijvoorbeeld in dierentuinen).

(941) Ofschoon sommige respondenten van mening zijn dat beide producten voor wat betreft de effectiviteit tegen kakkerlakken niet veel voor elkaar onder doen, is er ook op gewezen dat niet voorbij kan worden gegaan aan de grotere efficiëntie van gel/lokaas.

(942) Meer in het bijzonder is er bij voortdurende op gewezen dat producten op basis van gel/lokaas vele malen milieuvriendelijker zijn dan sprays. Het gebruik van gel/lokaas leidt bijvoorbeeld niet tot toxische neerslag, wat bij gebruik van sprays een probleem kan vormen.

(943) Gezien het feit dat het gebruik van gel/lokaas niet in verband wordt gebracht met residuele toxiciteit, biedt deze techniek aanzienlijke voordelen bij toepassing binnenshuis en in het algemeen op plaatsen waar continu mensen of huisdieren aanwezig zijn. Daarnaast brengt een bestrijding op basis van sprays een zekere verstoring van de normale activiteiten met zich mee, wat dit product ook bij de bestrijding van kakkerlakken in ziekenhuizen, scholen, restaurants, enz. in een nadelige concurrentiepositie plaatst.

(944) Voorts zijn bij de toepassing van gel en lokaas niet zoveel beschermingsmaatregelen en apparaten nodig als bij een behandeling met sprays.

Er is op gewezen dat dit ook een praktisch voordeel voor ongediertebestrijders is.

(945) Voor bovengenoemde voordelen moet wel een hogere prijs worden betaald. Gel en lokaas worden gezien als duurder producten dan sprays. Door de partijen is verder opgemerkt dat het gebruik van gel/lokaas de laatste jaren is toegenomen.

- *Conclusie*

(946) Zowel professionele ongediertebestrijders als de uiteindelijke begunstigden van ongediertebestrijding zijn van mening dat de voordelen op het gebied van milieu en veiligheid die met het gebruik van gel en lokaas in verband worden gebracht, relevante kenmerken van deze producten zijn. Gel en lokaas worden derhalve gezien als een nieuwe generatie producten die behoren tot een technologie die milieuvriendelijker en gemakkelijker in gebruik is.

(947) Gebleken is dat naast de effectiviteit van het product ook deze kenmerken door ongediertebestrijders en uiteindelijke begunstigden in aanmerking worden genomen.

(948) Het is bijgevolg niet juist om te stellen dat gel/lokaas en sprays enkel in de toepassingswijze van elkaar verschillen, waarbij sprays curatief en gel/lokaas preventief worden toegepast. Zoals eerder is vermeld, zijn milieuvriendelijkheid, veiligheid en gebruiksgemak wezenlijke voordelen van gel/lokaas.

(949) Wat de economische relatie tussen de twee producten betreft: bij de langetermijnbestrijding van kakkerlakken zijn de twee producten complementair aan elkaar, omdat vaak zowel een actieve als passieve bestrijding nodig zal zijn.

(950) Op de korte termijn is in zekere zin sprake van eenzijdige vervangbaarheid: gel en lokaas vormen ingeval van een algemene 'schoonmaakbeurt' geen afdoende vervanging voor sprays, omdat eerstgenoemde een beperkter werkingsspectrum hebben en maar beperkt geschikt zijn om meteen tot actie over te gaan.

(951) Anderzijds kunnen sprays wel gel/lokaas vervangen, omdat sprays effectief zijn tegen kakkerlakken. De vervangbaarheid is echter noodzakelijkerwijs beperkt, omdat substitutie niet mogelijk is wanneer de praktische voordelen van het gebruik van gel/lokaas worden verlangd.

(952) Gezien bovengenoemde additionele kenmerken en voordelen die van gel/lokaas producten van een nieuwe generatie maken, en de beperkte vervangbaarheid van deze producten door sprays, is de Commissie van mening dat gel en lokaas voor de bestrijding van kakkerlakken een afzonderlijke productmarkt vormen.

(953) De exacte afbakening van de overige markten voor professionele ongediertebestrijding kan achterwege worden gelaten, omdat de aangemelde transactie, zelfs als de engste marktdefinitie wordt aangehouden, uit het oogpunt van mededinging geen bezwaren oproept.

H.2 *Beoordeling uit het oogpunt van mededinging*

H.2.1 Insecticiden zonder specifieke werking

- (954) De EER-markt voor insecticiden zonder specifieke werking vertegenwoordigt een waarde van ongeveer [...] miljoen EUR. Bayer en ACS zijn op deze markt aanwezig met formuleringen van pyrethroiden en carbamaten. Van alle actieve componenten is het octrooi verlopen. De belangrijkste concurrenten op deze markt zijn Dow, met producten die zijn geformuleerd uit de generieke werkzame stof chloorpyrifos, BASF, met producten op basis van alpha-cypermethrin, Sumitomo en Syngenta. De partijen zouden een gecombineerd marktaandeel hebben van [20-30]%. De door Syngenta en Dow geleverde producten zouden volgens de schattingen marktaandelen van respectievelijk [10-20]% en [10-20]% hebben.
- (955) Wat nationale markten betreft, zou de transactie gevolgen hebben voor de volgende lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Frankrijk, Italië en Nederland.
- (956) In Oostenrijk hebben de partijen een gecombineerd marktaandeel van [20-30]% (Bayer [10-20]%, ACS [10-20]%). Duidelijke marktleider is Dow, met een aandeel van naar schatting [50-60]%. Op deze markt zijn ook lokale leveranciers actief ([20-30]%).
- (957) In België hebben de partijen een gecombineerd marktaandeel van [20-30]% (Bayer [0-10]%, ACS [10-20]%). De partijen ondervinden concurrentie van Syngenta ([40-50]%) en Dow ([10-20]%). De lokale leveranciers hebben samen een marktaandeel van [20-30]%.
- (958) In Denemarken hebben de partijen een gecombineerd marktaandeel van [30-40]% (Bayer [20-30]%, ACS [0-10]%). De Deense markt wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van een groot aantal lokale leveranciers, die samen een marktaandeel van [60-70]% hebben.
- (959) In Frankrijk hebben de partijen een gecombineerd marktaandeel van [20-30]% (Bayer [0-10]%, ACS [20-30]%). Zij ondervinden krachtige concurrentie van verscheidene multinationale ondernemingen, zoals Dow ([10-20]%), Syngenta ([10-20]%), FMC ([0-10]%), BASF ([0-10]%) en Sumitomo ([0-10]%), alsook van lokale leveranciers, die samen een marktaandeel van [20-30]% hebben.
- (960) In Italië hebben de partijen een gecombineerd marktaandeel van [20-30]% (Bayer [0-10]%, ACS [20-30]%). De partijen ondervinden concurrentie van verschillende multinationale ondernemingen, zoals Dow ([10-20]%), Sumitomo ([10-20]%) en Syngenta ([10-20]%). Verder concurreren zij met lokale leveranciers zoals Leica ([10-20]%) en Copyr ([0-10]%).
- (961) In Nederland hebben de partijen een gecombineerd marktaandeel van [40-50]% (Bayer: [20-30]%; ACS: [10-20]%). Syngenta is zeer actief op deze markt, waarin het een aandeel van ongeveer [30-40]% heeft.

Conclusie

- (962) Op alle hierboven genoemde markten zullen de klanten door de aanwezigheid van gevestigde concurrenten van de partijen ook na de transactie nog over voldoende alternatieven beschikken. Vandaar dat de Commissie van mening is dat de aangemelde transactie er niet toe zou leiden dat in Oostenrijk, België, Denemarken, Frankrijk, Italië en Nederland op de markt voor insecticiden zonder specifieke werking ten behoeve van professionele ongediertebestrijding, een machtspositie ontstaat of wordt versterkt.

H.2.2 Producten voor de professionele bestrijding van kakkerlakken

a) Assortiment van de partijen

- (963) ACS is op het ‘kakkerlakken-segment’ met een tweetal producten vertegenwoordigd: een op fipronil gebaseerd product met de naam ‘Goliath’ en een op hydramethylnon gebaseerd product met de naam Maxforce. Laatstgenoemde product wordt geleverd door het in de Verenigde Staten gevestigde Clorox. Bayer verkoopt twee producten op basis van imidacloprid (Premise en Proficid).
- (964) Met uitzondering van de actieve componenten van de partijen, imidacloprid en fipronil, geniet geen van de andere voor deze markt gebruikte actieve componenten nog octrooibeschermt.
- (965) Fipronil wordt in het algemeen beschouwd als de toonaangevende en meest efficiënte actieve component op dit terrein, gezien zijn effectiviteit bij lage doses en grote werkingssnelheid. Ook de werkingwijze van hydramethylnon verschilt van die van de traditionele insecticiden. Hoewel het octrooi op hydramethylnon is verstrekt, is American Cyanamid van BASF momenteel de enige fabrikant ter wereld die deze component produceert.
- (966) Opmerkelijk is dat het recentelijk geïntroduceerde Premise nu al voor een aanzienlijke groei van de afzet en het marktaandeel van Bayer heeft gezorgd. Volgens cijfers van de partijen was Bayer in 1998 op EER-niveau nog nauwelijks aanwezig op deze markt en had het in 1999 nog maar een marktaandeel van [0-10]%, terwijl de onderneming in 2000 een marktaandeel van [0-10]% had verworven. Volgens schattingen van de partijen zou Bayer in 2004 een marktaandeel van [10-20]% hebben.

- De overname van Maxforce

- (967) Tijdens het onderzoek vernam de Commissie dat Clorox en ACS in onderhandeling waren over de overdracht aan ACS van alle activa van Clorox die primair of uitsluitend bij professionele ongediertebestrijding worden gebruikt. Tot de activa die voorwerp van onderhandeling waren, behoorden onder meer immateriële activa met betrekking tot het product Maxforce.
- (968) Volgens de informatie die nadien door ACS beschikbaar is gesteld, is de desbetreffende overeenkomst gesloten en zal ACS eigenaar worden van het

handelsmerk Maxforce en daarmee verband houdende octrooien, technische knowhow en goodwill. Deze immateriële activa zouden uiteindelijk worden verworven, en de desbetreffende rechten uitgeoefend, door Bayer, als een natuurlijk gevolg van de aangemelde fusie.

- (969) Clorox heeft fipronil als actieve component aan Maxforce toegevoegd en heeft het product in deze formulering al op de Amerikaanse markt geïntroduceerd, maar niet in de EER. De partijen bevestigen dat fipronil in vergelijking met hydramethylnon efficiënter werkt. De partijen bevestigen ook dat de kosten van de actieve component geen belangrijk percentage uitmaken van de kosten van het eindproduct, en dat het voor de productiekosten derhalve niet veel uitmaakt of Maxforce op fipronil of hydramethylnon is gebaseerd. De partijen verklaren verder dat de prijs voor de eindgebruiker in beide gevallen vrijwel gelijk is.
- (970) Als gevolg van de transactie tussen ACS en Clorox is de marktpositie van ACS kwalitatief verbeterd, aangezien Maxforce nu als een product van ACS moet worden gezien en niet als een product van een derde dat door de onderneming wordt gedistribueerd. Gezien de nieuwe inhoud van de aan Maxforce gerelateerde rechten is het logisch om fipronil als actieve component in de formulering van het product op te nemen. Naast de winst in termen van effectiviteit, zou de onderneming hierdoor niet langer afhankelijk zijn van hydramethylnon, een actieve component waarvan de handel op dit moment uiteindelijk door BASF wordt gecontroleerd, een concurrent in dit segment.

b) Het assortiment van de concurrenten

- (971) Wat de grote spelers betreft, verkoopt BASF het product Faslane, dat op hydramethylnon is gebaseerd.

c) Marktpositie

- (972) Op het niveau van de EER werd in 2000, volgens cijfers van de partijen, voor een bedrag van in totaal [...] miljoen EUR aan bestrijdingsmiddelen tegen kakkerlakken omgezet. Bayer en ACS zouden samen een marktaandeel van [50-60]% hebben (Bayer: [0-10]%, ACS: [40-50]%). De grootste concurrent is BASF ([10-20]%). De partijen stellen dat deze markt weinig doorzichtig is. Het onderzoek bevestigt dit.
- (973) De entiteit die door de voorgestelde fusie zou ontstaan, zou bijgevolg marktleider worden. Desalniettemin stellen de partijen dat zich uit mededingingsoogpunt geen problemen zouden voordoen, omdat Bayer het marktaandeel van ACS in het algemeen slechts met een klein percentage zou vergroten.
- (974) Ook wordt aangevoerd dat op deze markt internationale ondernemingen actief zijn, waaronder Dow en BASF, die zullen reageren in het geval dat de gefuseerde entiteit zich op enigerlei wijze in strijd met het beginsel van vrije mededinging gedraagt. Tijdens het onderzoek is de Commissie echter gebleken dat Dow zijn op organofosfaat gebaseerde product Swat in 2000 van de markt heeft gehaald en niet langer op deze markt aanwezig is. Ook is bevestigd dat

Syngenta noch direct noch indirect enigerlei gel of lokaas voor de bestrijding van kakkerlakken fabriceert, verhandelt of distribueert.

- (975) Vanwege een gebrek aan doorzichtigheid is het in het algemeen moeilijk om de identiteit en de afzet en marktaandelen van kleinere concurrenten te verifiëren.

d) Beoordeling

- (976) In de huidige situatie, vóór een eventuele fusie, zijn op het niveau van de EER bijgevolg maar drie grote agrochemische spelers actief: ACS, BASF en Bayer. Zoals eerder is vermeld, is ACS duidelijk marktleider, met producten die qua formulering van hoge kwaliteit zijn en op de toonaangevende actieve component zijn gebaseerd. Bayer en BASF bieden momenteel producten aan die uit effectieve actieve componenten bestaan, respectievelijk imidacloprid en hydramethylnon, die niet behoren tot oude chemische groepen.
- (977) De gefuseerde entiteit zou in staat zijn om een reeks producten aan te bieden die zijn gebaseerd op de twee enige actieve componenten op de markt die octrooibeschermt genieten. Op het niveau van de EER zou nog slechts één grote speler overblijven, BASF, die een product zou aanbieden dat is gebaseerd op een actieve component, hydramethylnon, die niet tot een oude chemische groep behoort.
- (978) Als gevolg van de exclusieve rechten met betrekking tot de actieve componenten waarvan het octrooi is verlopen, zou alleen de gefuseerde entiteit in een positie verkeren dat zij een behandeling kan aanbieden waarbij afwisselend verschillende moderne actieve componenten worden gebruikt. Dit biedt de partijen de mogelijkheid om resistentieontwikkeling te voorkomen en geeft hen daarmee een uitstekend concurrentievoordeel.
- (979) Aangezien met betrekking tot fipronil en imidacloprid nog geen resistentie is geconstateerd, zou de gefuseerde entiteit logischerwijs ook de mogelijkheid hebben om de huidige producten van Bayer gewoonweg uit de handel te nemen.
- (980) De partijen hebben op verscheidene nationale markten een groot marktaandeel: Oostenrijk ([30-40]%), België ([60-70]%), Frankrijk ([60-70]%), Duitsland ([50-60]%), Nederland ([40-50]%) en Spanje ([40-50]%).
- (981) De Oostenrijkse markt vertegenwoordigt naar schatting een waarde van [...] miljoen EUR. In 2000 hadden de partijen volgens eigen schattingen een gecombineerd marktaandeel van [30-40]% (Bayer: [0-10]%, ACS: [30-40]%). De Commissie is van mening dat het marktaandeel van de partijen niet groot genoeg is om de concurrentie te belemmeren. De Commissie is derhalve tot de slotsom gekomen dat de voorgenomen transactie er niet toe zal leiden dat op de Oostenrijkse markt voor gel en lokaas ter bestrijding van kakkerlakken een machtspositie ontstaat.
- (982) Op de Belgische markt, die een waarde van naar schatting [...] miljoen EUR vertegenwoordigt, is behalve de partijen geen andere grote speler actief. De

partijen hadden in 2000 volgens eigen schattingen een gecombineerd marktaandeel van [60-70]% (Bayer: [40-50]%, ACS: [20-30]%).

- (983) De Franse markt vertegenwoordigt een waarde van [...] miljoen EUR en is daarmee de grootste markt in Europa. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen wordt geschat op [60-70]% (Bayer: [0-10]%, ACS: [60-70]%). BASF zou volgens schattingen van de partijen een marktaandeel van [10-20]% hebben. Hoewel het marktaandeel van Bayer beduidend kleiner is dan dat van ACS, zou de nieuwe entiteit haar voordeel kunnen doen met de bovengenoemde mogelijkheden op het gebied van productbeheer die met de uitbreiding van het assortiment ontstaan. Nogmaals zij erop gewezen dat door de vereniging van het toonaangevende product met de belangrijkste opkomende concurrent kwalitatieve voordelen ontstaan, zoals hierboven uitgelegd.
- (984) Een vergelijkbare situatie doet zich in Duitsland voor, waar in totaal voor [...] miljoen EUR wordt omgezet. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen wordt geschat op [50-60]% (Bayer: [0-10]%, ACS: [40-50]%). BASF heeft een marktaandeel van ongeveer [10-20]%.
- (985) De Nederlandse markt vertegenwoordigt een waarde van [...] miljoen EUR. Het gecombineerde marktaandeel van de partijen zou goed zijn voor [40-50]% van de totale markt (Bayer: [0-10]%, ACS: [30-40]%). In 2000 was Dow, met een marktaandeel van [0-10]%, de enige internationale concurrent op deze markt. Zoals hierboven is vermeld, heeft Dow deze markt echter verlaten. Het resterende deel van de markt zou in handen zijn van kleinere leveranciers.
- (986) In Spanje, waar in totaal voor [...] miljoen EUR wordt omgezet, zouden de partijen een gecombineerd marktaandeel van [40-50]% hebben (Bayer: [10-20]%, ACS: [30-40]%). BASF heeft in Spanje een marktaandeel van [10-20]%. De lokale leveranciers zouden samen een marktaandeel van [40-50]% hebben. Het verifiëren van de identiteit en de afzet en marktaandelen van deze lokale leveranciers is echter een probleem.

Conclusie

- (987) Gelet op het assortiment van de partijen leidt de voorgenomen transactie ertoe dat de meest effectieve producten van ACS en de veelbelovende en succesvol geïntroduceerde producten van Bayer in één entiteit worden geconcentreerd. Geen enkele marktpartij evenaart de capaciteit voor productontwikkeling van de gefuseerde entiteit. Gezien de hoge marktaandelen van de nieuwe entiteit is de Commissie van mening dat de voorgenomen transactie ertoe zal leiden dat in België, Frankrijk, Duitsland, Nederland en Spanje op de markt voor gel en lokaas voor de bestrijding van kakkerlakken, een machtspositie ontstaat .
- (988) Het is opmerkelijk dat ACS momenteel in sommige landen, die samen goed zijn voor [20-30]% van de totale EER-markt, een ongekennde positie geniet, niet gestoord door de aanwezigheid van welke internationale leverancier dan ook. Volgens informatie van de partijen doet deze situatie zich voor in Griekenland (ACS: [60-70]%), Italië (ACS: [50-60]%), Portugal (ACS: [50-60]%) en het Verenigd Koninkrijk (ACS: [30-40]%). De introductie van nieuwe producten

door Bayer zou bijgevolg zonder veel inspanningen kunnen gebeuren, aangezien het assortiment dat met de voorgenoemde transactie wordt overgenomen, al een leidende positie inneemt.

H.2.3 Producten voor de professionele bestrijding van vliegen, teken en vlooiën

- (989) Op de EER-markt voor producten voor de professionele bestrijding van vliegen, teken en vlooiën werd in 2000 voor [...] miljoen EUR omgezet. De partijen hebben een gecombineerd marktaandeel van [0-10]% (Bayer: [0-10]%, ACS: [0-10]%). Syngenta is met een marktaandeel van [40-50]% marktleider en Dow heeft een marktaandeel van [0-10]%.
- (990) De Franse markt is de enige nationale markt waar de transactie gevolgen heeft voor de marktstructuur. De partijen hebben er een gecombineerd marktaandeel van [10-20]%. De partijen ondervinden concurrentie van Syngenta, dat in Frankrijk duidelijk marktleider is ([60-70]%), en van Dow ([20-30]%).
- (991) De Commissie is om bovengenoemde redenen van mening dat de aangemelde transactie er niet toe zou leiden dat op de Franse markt voor producten voor de professionele bestrijding van vliegen, teken en vlooiën, een machtspositie zou ontstaan.

H.2.4 Professionele ongediertebestrijding – rodenticiden

- (992) Op de EER-markt voor rodenticiden werd in 2000 voor ongeveer [...] miljoen EUR omgezet. De partijen hebben een gecombineerd marktaandeel van [10-20]% (Bayer: [0-10]%, ACS: [0-10]%). Syngenta is met een aandeel van ongeveer [20-30]% marktleider. Liphia ([10-20]%), Sorex ([0-10]%) en BASF ([0-10]%) zijn ook op deze markt actief.
- (993) In België en Duitsland zal de transactie gevolgen hebben voor de marktstructuur.
- (994) In België hebben de partijen een gecombineerd marktaandeel van [30-40]% (Bayer [0-10]%, ACS [30-40]%). Door de aanwezigheid van BASF en Syngenta, beide met een marktaandeel van [20-30]%, en Liphia, met een marktaandeel van [0-10]%, is sprake van een competitieve situatie.
- (995) In Duitsland hebben de partijen een gecombineerd marktaandeel van [10-20]% (Bayer [0-10]%, ACS [10-20]%). Op deze markt zijn voldoende alternatieve leveranciers aanwezig, waaronder Syngenta, Frowein en Liphia, met een marktaandeel van respectievelijk [10-20]%, [10-20]% en [0-10]%, en Killgem, Hygan, Sorex en BASF, elk met een marktaandeel van [0-10]%.
- (996) Om bovengenoemde redenen is de Commissie van mening dat de aangemelde transactie er niet toe zou leiden dat op de Belgische en Duitse markt voor rodenticiden een machtspositie zou ontstaan.

Algemene conclusie betreffende professionele ongediertebestrijding

- (997) In het geval van professionele ongediertebestrijding is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de voorgenoemde transactie ertoe zal leiden dat in België,

Frankrijk, Duitsland, Nederland en Spanje op de markt voor gel en lokaas ter bestrijding van kakkerlakken, een machtspositie ontstaat.

I. Niet-agrarische gewasbeschermingsmiddelen voor gebruik in huis en tuin

I.1. Relevante productmarkten

- (998) De partijen stellen dat niet-agrarische gewasbeschermingsmiddelen voor gebruik in huis en tuin een afzonderlijke markt vormen, te onderscheiden van de markt voor gewasbeschermingsmiddelen voor de landbouw, omdat eerstgenoemde producten zich zowel in formulering als in afnemersgroep onderscheiden. Voorts stellen de partijen dat afzonderlijke markten moeten worden vastgesteld voor herbiciden, fungiciden en insecticiden, en dat het niet juist is om deze markten verder te segmenteren naar type plant, omdat de meeste producten worden verhandeld als producten met een breed werkingspectrum die algemeen inzetbaar zijn en derhalve voor de bescherming van verschillende typen planten kunnen worden gebruikt.
- (999) Het onderzoek van de Commissie heeft deze marktdefinitie grotendeels bevestigd. Voor de beoordeling van deze sector is het echter niet nodig om te komen tot een precieze omschrijving van de relevante geografische en productmarkten, omdat de voorgestelde overname, welke marktdefinitie ook wordt gehanteerd, uit het oogpunt van mededinging geen bezwaren oproept.

I.2. Beoordeling uit het oogpunt van mededinging

a) De huidige marktstructuur

- (1000) Bayer is actief in de sector ‘niet-agrarische gewasbeschermingsmiddelen voor gebruik in huis en tuin’, via de afdeling ‘Garden/Professional Care’ (GPC). In Europa is deze afdeling alleen actief in de algemene sector ‘huis en tuin’ en verkoopt geen producten voor professioneel gebruik.
- (1001) Omdat Rhône-Poulenc in 1998 het bedrijfsonderdeel ‘tuin en gazon’ aan Scotts verkocht, is ACS niet actief in de levering van geformuleerde producten voor deze sector. Bijgevolg doet zich in deze sector op horizontaal niveau geen overlapping van activiteiten voor. Er bestaat wel een verticale relatie, in de zin dat ACS actieve componenten fabriceert en distribueert voor fabrikanten van gewasbeschermingsmiddelen voor huis en tuin, waaronder de grootste concurrent van Bayer: Scotts.
- (1002) Scotts is een internationale onderneming die zich bezighoudt met de handel in gebruiksgoederen voor huis en tuin. De onderneming levert een reeks meststoffen en groei- en bestrijdingsmiddelen op alle grote markten in de wereld.

b) Relatie tussen Bayer en Scotts als gevolg van voorgestelde overname

- (1003) In 1998 heeft Scotts van Rhône-Poulenc het bedrijfsonderdeel ‘tuin en gazon’ overgenomen. Kort daarna fuseerde Rhône-Poulenc met AgrEvo tot ACS. Als onderdeel van deze transactie tussen Scotts en Rhône-Poulenc [...].

(1004) Doordat Bayer door opvolging partij wordt in de overeenkomst tussen Scotts en ACS, worden Bayer en Scotts aan elkaar gelieerd. De belangrijkste overeenkomsten zijn (i) [...]. De overige overeenkomsten zijn allemaal in zekere mate aan de voorgaande twee gerelateerd.

i) Het leveringscontract

(1005) Het leveringscontract tussen ACS en Scotts omvat [...].

(1006) Blijkens het onderzoek van de Commissie zouden de leveranties van Bayer, na de voorgestelde overname, niet een significant onderdeel uitmaken van de totale aankopen van actieve componenten door Scotts, en is het octrooi op verreweg de meeste van de door Bayer geleverde actieve componenten verlopen. Bovendien worden deze actieve componenten voor de vervaardiging van uiteenlopende producten gebruikt, zonder dat de aandacht op een specifieke productgroep is geconcentreerd. Aangezien deze factoren voor de Commissie onvoldoende grond zijn om uit het oogpunt van mededinging voor deze sector bezwaren te uiten, heeft de Commissie uit mededingingsoogpunt geen bezwaren tegen het leveringscontract.

ii) De O&O-overeenkomst

(1007) Aangezien voor grote agrochemische ondernemingen als Bayer en ACS de O&O-uitgaven een groot percentage van de totale kosten uitmaken, zullen de O&O-faciliteiten van de twee ondernemingen waarschijnlijk voor een zeer groot deel worden gefuseerd, teneinde de winst te verhogen en knowhow te delen. Vandaar dat de Commissie heeft onderzocht in welke mate de voorgestelde overname het moeilijk zou maken om nieuwe ontwikkelingen van Bayer van die van ACS te onderscheiden, en of de twee grootste spelers in deze sector hun toekomstige producten in zekere mate op dezelfde O&O zouden baseren, waardoor de toekomstige mededinging tussen Bayer en Scotts zou verminderen.

(1008) De partijen hebben echter aangetoond dat Bayer en Scotts geen toegang zullen hebben tot hetzelfde reservoir van via O&O verkregen kennis en dat het mogelijk zal zijn om nieuwe actieve componenten van Bayer te onderscheiden van die van ACS. [...]. Vandaar dat de O&O-overeenkomst er niet toe zal leiden dat Bayer en Scotts elkaar niet meer beconcurreren, omdat zij geen toegang zullen hebben tot hetzelfde reservoir van via O&O verkregen kennis.

Conclusie

(1009) Gelet op bovenstaande argumenten is de Commissie van mening dat de voorgestelde overname er niet toe zal leiden dat op de markten voor niet-agrarische gewasbeschermingsmiddelen voor gebruik in huis en tuin, een machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

J. Ectoparasitiden voor kleine huisdieren

J.1 Relevante productmarkt

- (1010) Bayer is actief in de vervaardiging en verkoop van ectoparasiticideen voor kleine huisdieren, d.w.z. producten voor de bestrijding van vlooien en/of teken op kleine gezelschapsdieren zoals honden en katten. Het belangrijkste merk van Bayer op deze markt is Advantage, een antivlooienproduct voor honden en katten. Hoewel ACS niet actief is in de vervaardiging en verkoop van ectoparasiticideen voor kleine huisdieren, produceert het wel de werkzame stof fipronil, die het verkoopt aan Merial, een 50-50 joint venture van Aventis Agriculture S.A. en Merck & Co. Inc. Merial gebruikt fipronil voor de vervaardiging van Frontline, een product tegen vlooien en teken bij honden en katten.
- (1011) Net als bij *Ciba-Geigy/Sandoz*⁶⁵ is ook in de onderhavige zaak uit onderzoek van de Commissie gebleken dat ectoparasiticideen geen homogene productmarkt vormen. Het onderzoek duidt er met name op dat de sector in drie productcategorieën moet worden opgesplitst: (i) adulticideen, die volwassen vlooien doden, (ii) groeiremmers, die de eitjes, larven en poppen van vlooien vernietigen, en (iii) combinatieproducten, die tegelijkertijd als adulticide en groeiremmers functioneren.
- (1012) Adulticideen en groeiremmers zijn niet onderling vervangbaar. Adulticideen zijn curatieve, kortetermijnoplossingen (zij doden de huidige vlooienpopulatie zodra vlooien verschijnen en kunnen na de behandeling mogelijk gedurende een aantal weken een nieuwe besmetting voorkomen); groeiremmers zijn preventieve, langetermijnoplossingen (zij verhinderen de vermeerdering van de vlooien door de eitjes te vernietigen, waarmee de ontwikkeling van volwassen vlooien wordt voorkomen), maar werken niet tegen volwassen vlooien. Combinatieproducten combineren de kenmerken van adulticideen met die van groeiremmers. Vandaar dat aan de ene kant adulticideen en combinatieproducten tot op zekere graad onderling substitueerbaar zijn en aan de andere kant, groeiremmers en combinatieproducten.
- (1013) Van de groothandelaren in de sector die over de aangemelde fusie opmerkingen hebben gemaakt, verklaarde een grote meerderheid met stelligheid dat groeiremmers geen adulticideen kunnen vervangen. De reden is dat wanneer de eigenaar van een huisdier volwassen vlooien op zijn hond of kat ziet, hij daar meteen vanaf wil, en de enige producten die snel verlichting bieden van een vlooienplaag, zijn adulticideen, die volwassen vlooien binnen 24 uur doden. Groeiremmers, daarentegen, doden geen volwassen vlooien en in het algemeen duurt het verscheidene weken voordat het effect van de behandeling merkbaar is. Eén groothandelaar verklaarde dat combinatieproducten adulticideen kunnen vervangen.
- (1014) Evenzo erkennen alle tijdens het onderzoek ondervraagde concurrenten dat groeiremmers geen substitutie zijn voor adulticideen als het erom gaat snel verlichting te bieden voor een vlooienplaag, en dat in het geval van een kleine maar permanente relatieve prijsverhoging van adulticideen, weinig of geen

⁶⁵ Beschikking van de Commissie van 17 juli 1996 in zaak IV/M.737 *Ciba-Geigy/Sandoz* PB 1997 L 201/1, overweging 229.

klanten als reactie hierop op groeiremmers zullen overstappen. Sommige concurrenten stellen dat groeiremmers en adulticiden wel complementair aan elkaar zijn, maar dat er geen sprake is van onderlinge substitueerbaarheid, omdat voor een effectieve vlooiënbestrijding zowel groeiremmers als adulticiden moeten worden gebruikt, of een combinatieproduct.

- (1015) Deze bevindingen worden door de partijen niet ontkend. Sterker nog, in hun aanmelding zeggen de partijen akkoord te gaan met de benadering zoals die door de Commissie in *Ciba-Geigy/Sandoz* wordt gevolgd en dat op basis daarvan “de voorgenomen transactie geen gevolgen heeft voor het segment voor groeiremmers”.
- (1016) Blijkens het onderzoek is het niet nodig om voor het definiëren van de relevante productmarkt de antivlooiënproducten voor katten en honden naar distributiekanaal te onderscheiden, te weten die welke in de winkel verkrijgbaar zijn en die welke via de dierenarts worden verkocht, omdat kopers toegang hebben tot beide distributiekanaalen, die vrijwel identieke producten verkopen. Voor het definiëren van de relevante productmarkt is het evenmin nodig, zo blijkt uit het onderzoek, om onderscheid te maken naar de wijze van toediening (spot-on, spray, tabletten, injectie).
- (1017) Gezien het bovenstaande komt de Commissie tot de slotsom dat voor de beoordeling van het effect van de onderhavige concentratie op de mededinging in de sector van de ectoparasiticiden voor kleine huisdieren, de relevante productmarkt wordt gedefinieerd als de markt voor de vervaardiging en verkoop van adulticiden en combinatieproducten.

J.2. Beoordeling uit het oogpunt van mededinging

a) Algemene situatie in de sector ectoparasiticiden voor kleine huisdieren

- (1018) In het afgelopen decennium behoorde de sector van de ectoparasiticiden voor kleine huisdieren tot de snelst groeiende sectoren in de diergezondheidsindustrie. Voor de groei van deze markt waren vooral de volgende drie producten verantwoordelijk: (i) Frontline, een adulticide dat door Merial wordt gefabriceerd en plaatselijk wordt toegepast. Het product doodt volwassen vlooiën en voorkomt langer dan een maand dat een nieuwe besmetting optreedt. Het doodt ook teken. (ii) Advantage, een adulticide dat door Bayer wordt gefabriceerd en plaatselijk wordt toegepast. Het product doodt volwassen vlooiën en beschermt ongeveer een maand tegen een nieuwe infectie. (iii) Program, een groeiremmers die door Novartis wordt gefabriceerd, die één keer per maand als tablet wordt toegediend. Het product voorkomt gedurende een maand de ontwikkeling van de eitjes, poppen en larven van vlooiën. Eigenaren van huisdieren die deze producten gebruiken, kunnen hun hond of kat op een effectieve wijze van vlooiën bevrijden en hun terugkeer voorkomen.
- (1019) De markt voor ectoparasiticiden voor kleine huisdieren is echter nagenoeg volgroeid, waardoor voor de komende jaren een veel tragere groei wordt verwacht. Volgens Bayer zal de markt de komende vier jaar veel vlakker groeien dan de afgelopen vier, vijf jaar het geval is geweest. Voor de periode 2000 –

2004 verwacht Bayer een marktgroei van slechts [0-10]% (niet gecorrigeerd voor inflatie), van [...] miljoen EUR tot ongeveer [...] miljoen EUR. Bayer verwacht dat zijn eigen aandeel in de totale markt zal afnemen van [10-20]% tot [10-20]%, terwijl dat van Merial zal stijgen van [40-50]% tot [40-50]%.

b) De markt voor adulticiden en combinatieproducten

- (1020) Volgens schattingen van Bayer werd in 2000 op de markt voor adulticiden en combinatieproducten in de EER voor ongeveer [...] miljoen EUR omgezet, wat goed is voor ongeveer [90-100]% van de totale omzet in ectoparasiticiden voor kleine huisdieren. Op de markt voor groeiremmers in de EER werd dat jaar in totaal voor ongeveer [...] miljoen EUR omgezet.
- (1021) Combinatieproducten combineren de effecten van adulticiden en groeiremmers, waarmee gebruikers de beschikking hebben over een integraal middel voor de bestrijding van vlooien. Bayer schat dat combinatieproducten in 2000 nog een te verwaarlozen aandeel hadden in de nationale markten voor adulticiden en combinatieproducten in de EER: over het algemeen minder dan [0-10]%. Voor de komende jaren wordt echter verwacht dat hun marktaandeel zal groeien en dat ze adulticiden geleidelijk zullen vervangen.
- (1022) Ondanks de aanwezigheid van verschillende merken op de nationale markten voor adulticiden en combinatieproducten in de EER, zijn de adulticiden Frontline en Advantage van respectievelijk Merial en Bayer duidelijk de meest verkochte producten, hoewel Frontline op de meeste nationale markten een groter marktaandeel dan Advantage heeft. Deze twee merken hebben hun succes te danken aan hun innovatieve actieve componenten: imidacloprid (Advantage) en fipronil (Frontline), die in de meeste landen van de EER octrooibeschermt genieten [...].
- (1023) Vergeleken met oude moleculen kenmerken fipronil en imidacloprid zich door een snelle en zeer effectieve werking tegen volwassen vlooien en een vrij lange nawerking, waardoor zij in het geval van imidacloprid voor ongeveer een maand tegen een nieuwe besmetting beschermen en in het geval van fipronil nog langer. Ook zijn zij voor mensen en huisdieren vrij weinig toxisch. Tot dusver is nog geen melding gemaakt van resistentie tegen deze producten. Fipronil werkt ook tegen teken en biedt mogelijk een langere bescherming tegen vlooien dan imidacloprid. Ook de geschikte formulering en handige presentatie zijn belangrijke factoren voor het succes van Frontline en Advantage.

- Belangrijkste merken adulticiden en combinatieproducten in de EER

- (1024) Behalve Advantage, het meest verkochte product op de markt, verkoopt Bayer ook nog andere adulticiden: Sebacil Wash, gebaseerd op foxim; Kiltix Collar, gebaseerd op flumethrin en propoxur; Tivugon Spot-On, gebaseerd op fenthion; Bolfo – Powder/Shampoo/Spray/Collar, gebaseerd op propoxur; en Asuntol Powder, gebaseerd op cumafos. Niet alle merken worden in alle landen verkocht.

- (1025) Merial verkoopt in alle landen van de EER de volgende adulticiden: Frontline Spot On Dog, Frontline Spot On Cat en Frontline Spray. Deze producten zijn allemaal op de actieve component fipronil gebaseerd.
- (1026) De andere belangrijke adulticiden die op verscheidene nationale markten in de EER door concurrenten van Bayer en Merial worden verkocht, zijn: EXspot, een ‘spot-on’-product tegen vlooien en teken op honden, op basis van permethrin, dat wordt verkocht door Schering-Plough; Behaphar, door de onderneming met dezelfde naam in verschillende formuleringen verkocht, gebaseerd op diazinon en permethrin; Defendog, door Virbac in verschillende formuleringen verkocht, gebaseerd op verscheidene actieve componenten; en Frento, door SaraLee in verschillende formuleringen verkocht, gebaseerd op verscheidene actieve componenten. Verder verkoopt een aantal kleinere concurrenten kleinere of eigen merken, maar slechts op enkele nationale markten, zoals Emax OTC en Crisco, die respectievelijk in Nederland en Denemarken actief zijn.
- (1027) De belangrijkste combinatieproducten die in de EER worden verhandeld, zijn: Stronghold, een ‘spot-on’-product op basis van selemectin dat door Pfizer wordt verkocht, en Duowin, dat door Virbac als ‘spot-on’ en spray wordt verkocht en op pyroproxifen en permethrin is gebaseerd. Het belangrijkste combinatieproduct van Bayer is Fleegard Environment Spray, dat wordt gebruikt voor de bestrijding van vlooien en vlooienlarven op de slaappleats en in de rest van de leefomgeving van het dier. Het product is gebaseerd op pyriproxyfen en cyfluthrin.

- *Marktaandelen*

- (1028) De meeste nationale markten voor adulticiden en combinatieproducten in de EU hebben een zeer hoge concentratiegraad. Zoals blijkt uit onderstaande tabel hadden Merial en Bayer in 2000 een gecombineerd marktaandeel van tussen de 60% en 80% in negen nationale markten (België, Denemarken, Griekenland, Ierland, Italië, Nederland, Portugal, Zweden en het Verenigd Koninkrijk) en tussen de 50% en 60% in vier nationale markten (Oostenrijk, Frankrijk, Duitsland en Spanje). Op de meeste van deze nationale markten is het resterende marktaandeel in handen van één of twee grote concurrenten en verscheidene zeer kleine concurrenten of eigen merken die elk afzonderlijk een zeer klein of insignificant marktaandeel hebben.

Tabel 1. Schattingen van de partijen van de marktaandelen, op de grootste nationale markten voor adulticiden en combinatieproducten in de EU (2000)

	Bayer	Merial	Naaste concurrenten	Overige (kleine concurrenten/ eigen merken)
Oostenrijk	[30-40]%	[10-20]%	[30-40]% (Sara Lee) [10-20]% (Pfizer)	[0-10]%
België	[20-30]%	[40-50]%	[10-20]% (Beaphar)	[10-20]%
Denemarken	[10-20]%	[50-60]%	[20-30]% (Crisco)	[10-20]%

Frankrijk	[0-10]%	[50-60]%	[10-20]%(Nestlé-Friskies)	[30-40]%
Duitsland	[30-40]%	[20-30]%	[10-20]%(Essex/Schering-Plough) [10-20]%(Beaphar)	[10-20]%
Griekenland	[10-20]%	[60-70]%	[10-20]%(Virbac)	[10-20]%
Ierland	[40-50]%	[20-30]%	[10-20]%(Pfizer)	[10-20]%
Italië	[10-20]%	[60-70]%		[20-30]%
Nederland	[30-40]%	[30-40]%	[10-20]%(Emax OTC) [0-10]%(Beaphar)	[10-20]%
Portugal	[0-10]%	[60-70]%	[0-10]%(Sara Lee)	[10-20]%
Spanje	[10-20]%	[30-40]%	[10-20]%(Virbac) [0-10]%(Pfizer)	[10-20]%
Zweden	[0-10]%	[60-70]%	[30-40]%(Schering-Plough)	
Verenigd Koninkrijk	[10-20]%	[50-60]%	[0-10]%(Pfizer)	[10-20]%

(1029) Het gecombineerde aandeel van Bayer en Merial in bovengenoemde markten zal naar verwachting de komende drie jaar niet wezenlijk veranderen. Voor de periode 2000-04 verwacht Bayer dat zijn eigen afzet van ectoparasitiden voor kleine huisdieren zal dalen van [10-20]% tot [10-20]%, terwijl die van Merial zal stijgen van [40-50]% tot [40-50]%. Gelet op het feit dat de totale afzet van adulticiden en combinatieproducten, zoals hierboven is uitgelegd, goed is voor ongeveer 90% van de totale markt voor ectoparasitiden voor kleine huisdieren, kan redelijkerwijs worden aangenomen dat het gecombineerde aandeel van Bayer en Merial in de nationale markten voor adulticiden en combinatieproducten in 2004 in essentie ongewijzigd zal zijn.

- *Toetreding tot de markt*

(1030) De markt voor adulticiden en combinatieproducten kan met generieke of innovatieve producten worden betreden. Generieke producten zijn gebaseerd op een actieve component waarvan het octrooi is verlopen. Op de diverse nationale markten voor adulticiden en combinatieproducten wordt al een aantal van dergelijke producten verkocht. Generieke producten zijn echter niet zo effectief als de toonaangevende producten van Merial en Bayer, die op de innovatieve en gepatenteerde actieve componenten fipronil en imidacloprid zijn gebaseerd. Dit verklaart waarom het gecombineerde marktaandeel van Merial en Bayer de afgelopen jaren is gegroeid en de komende jaren naar verwachting stabiel zal blijven, zo niet verder zal groeien. Met het op de markt brengen van generieke producten wordt derhalve geen concurrentiedruk uitgeoefend op producten als Frontline en Advantage.

(1031) Ondernemingen die de markt met een innovatief product willen betreden, zien zich gesteld voor een uiterst moeilijke en arbeids- en kapitaalintensieve taak. De kosten van O&O- en registratieprogramma's lopen sterk uiteen, maar kunnen

voor innovatieve producten meer dan 100 miljoen EUR bedragen, en de uitvoering ervan kan in totaal meer dan 10 jaar duren. Dit geldt zowel voor adulticiden als voor groeiremmers. Voor combinatieproducten is mogelijk nog meer arbeid en tijd nodig, omdat zij niet één maar twee actieve componenten bevatten. Andere hindernissen voor het betreden van deze markt zijn de noodzaak om een merk op te bouwen, het verkooppersoneel op te leiden en degelijke relaties met dierenartsen tot stand te brengen.

- (1032) Sinds Advantage en Frontline meer dan zes jaar geleden in de EER werden gelanceerd, zijn alleen Pfizer en Novartis met de introductie van een innovatief product partij geworden op de markt voor adulticiden en combinatieproducten, zo blijkt uit het onderzoek van de Commissie. De producten in kwestie zijn Stronghold (Pfizer), een combinatieproduct op basis van de actieve component selamectin, en Capstar (Novartis), een adulticide op basis van de actieve component nitempyran. Beide ondernemingen verwachten echter niet dat hun producten de marktpositie van Bayer en Merial in de komende jaren wezenlijk onder druk zullen kunnen zetten.
- (1033) Er wordt niet verwacht dat in de komende vijf jaar adulticiden op basis van innovatieve actieve componenten op de markt worden geïntroduceerd, noch wordt verwacht dat nieuwe ondernemingen de markt zullen betreden met adulticiden op basis van actieve componenten waarvan het octrooi is verlopen, omdat deze producten geen significant marktaandeel zouden kunnen verwerven.
- (1034) [...]. Hoewel de mogelijkheid bestaat dat in de komende jaren nog andere combinatieproducten op basis van bestaande actieve componenten op de markt worden gebracht, is het zeer onwaarschijnlijk dat deze een bedreiging zullen vormen voor de leidende positie die Bayer en Merial zich met hun innovatieve en nu grotendeels bekende merkproducten op de markt voor adulticiden en combinatieproducten hebben weten te verwerven.

c) Beoordeling

- (1035) Zoals uit het bovenstaande blijkt, heeft de markt voor adulticiden en combinatieproducten de kenmerken van een oligopolistische markt. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat deze markt nagenoeg volgroeid is en een hoge concentratiegraad heeft; dat de markt wordt gedomineerd door twee marktleiders (Bayer en Merial), die op de meeste nationale markten een gecombineerd marktaandeel van tussen de [50-60]% en [80-90]% hebben; dat verwacht wordt dat deze ondernemingen hun gecombineerde marktaandeel de komende jaren op vrijwel hetzelfde niveau zullen weten te handhaven; en dat de markt wordt gekenmerkt door hoge toegangsdrempels.
- (1036) Uit het onderzoek blijkt ook dat de mededinging op een dergelijke markt voornamelijk plaatsvindt op het terrein van O&O en promotie. Consumenten zijn niet prijsgevoelig. Hun keuze wordt bepaald door de effectiviteit van het product en de bekendheid van het merk.
- (1037) Nieuwe producten kunnen alleen met succes op deze markt worden gebracht en een redelijk marktaandeel verwerven als hun actieve component beter tegen

parasieten werkt dan die van de bestaande producten, als zij niet onaanvaardbaar toxisch zijn, als de eigenaar van het huisdier de toediening ervan gemakkelijk en veilig lijkt, en als het merk goed onder het publiek is gepromoot. Juist omdat Advantage en Frontline aan al deze voorwaarden voldoen, hebben Bayer en Merial een sterke positie op de markt voor adulticiden en combinatieproducten weten te verwerven. Dat Frontline op de meeste nationale markten meer succesvol is geweest dan Advantage ligt daaraan dat Frontline behalve tegen volwassen vlooien ook tegen teken werkt. Effectieve concurrentie op het terrein van O&O en promotie is bijgevolg een cruciale factor voor het handhaven van de mededinging op de markt voor adulticiden en combinatieproducten.

- (1038) De huidige positie van Merial op de markt voor adulticiden en combinatieproducten wordt gegarandeerd door het licentie- en leveringscontract dat het met betrekking tot fipronil met ACS heeft gesloten. [Vertrouwelijke informatie van ACS.] [...]. [Vertrouwelijke informatie van ACS.]
- (1039) Na de uitvoering van de voorgenomen transactie zou Bayer niet alleen voor fipronil de licentiegever en leverancier van Merial worden, maar zou het ook partij worden in de bestaande onderzoeks- en licentieovereenkomst tussen ACS en Merial voor toekomstige producten. Gezien de totstandkoming van dergelijke verticale verbanden tussen Bayer en Merial heeft de Commissie ernstige bedenkingen tegen de voorgenomen transactie, omdat deze ertoe zou kunnen leiden dat op de markt voor adulticiden en combinatieproducten een collectieve machtspositie ontstaat of wordt versterkt.
- (1040) Allereerst zou het feit dat Bayer de zeggenschap heeft over de actieve component van het belangrijkste product van Merial (Frontline), Bayer kunnen aanzetten om Merial naar zijn hand te zetten door bijvoorbeeld de kwaliteit of kwantiteit van de leveranties van fipronil te verlagen of daarmee te dreigen.
- (1041) In hun reactie op de verklaring van punten van bezwaar van de Commissie stellen de partijen dat het feit dat de huidige leverantieplichtingen van ACS jegens Merial op Bayer worden overgedragen, Bayer ervan zullen weerhouden om Merial op bovengenoemde wijze onder druk te zetten [...].
- (1042) Met betrekking tot de stelling van de partijen dat Merial ingeval van contractbreuk door Bayer, Bayer mogelijk voor de rechter zou dagen en schadevergoeding zou eisen, meent de Commissie dat Bayer na de fusie zowel de mogelijkheid als de drijfveer zou hebben om Merial naar zijn hand te zetten door het bedrijf tegen te werken of daarmee te dreigen. [Vertrouwelijke informatie van ACS].
- (1043) Voorts zou Bayer, zoals hierboven is uitgelegd, na de voorgenomen transactie ook de controle hebben over de onderzoeksactiviteiten van ACS met betrekking tot diergezondheid, die momenteel uitsluitend ten behoeve van Merial worden uitgevoerd. Na de voorgenomen transactie zouden Merial en de diergezondheidsdivisie van Bayer/ACS beide toegang hebben tot de resultaten van de gewasonderzoeksactiviteiten van de gefuseerde entiteit, die gebruikt zouden kunnen worden voor de vervaardiging van innovatieve producten voor de markt voor adulticiden en combinatieproducten.

- (1044) Als gevolg van de voorgenomen transactie zouden de twee marktleiders deelgenoot worden van de resultaten van het gewasonderzoek van de gefuseerde entiteit. Deze samenwerking op het terrein van gewasonderzoek zou er zeer waarschijnlijk toe leiden dat de twee marktleiders op markten voor adulticiden en combinatieproducten lager in de bedrijfskolom, gecoördineerd zouden optreden.
- (1045) In dit verband is het tekenend dat in een ontwerp-versie van de verwachte overeenkomst tussen Bayer/ACS en Merial, zoals die de Commissie tijdens het onderzoek ter hand is gesteld, onder het kopje “Marketing JV Agreement” staat vermeld, dat [vertrouwelijke informatie van ACS].
- (1046) De partijen stellen dat de onderzoeksovereenkomst tussen Merial en de gefuseerde entiteit de twee marktleiders niet de prikkel zou ontnemen om met elkaar te wedijveren.
- (1047) De partijen stellen met name dat gewasonderzoek niet essentieel is voor de ontwikkeling van adulticiden en combinatieproducten, en dat in de toekomst farmaceutisch onderzoek steeds belangrijker zal worden op dit terrein. Volgens de partijen zou dit blijken uit het feit dat [vertrouwelijke informatie van ACS].
- (1048) De Commissie erkent dat gewasonderzoek niet essentieel lijkt voor de ontwikkeling van innovatieve adulticiden en combinatieproducten. Dit blijkt uit het feit dat [vertrouwelijke informatie van ACS] en dat het combinatieproduct Stronghold van Pfizer is gebaseerd op een actieve component, selemectin, die niet het resultaat is van gewasonderzoek. Uit het onderzoek van de Commissie komt echter naar voren dat gewasonderzoek mogelijk desalniettemin relevant is voor de ontwikkeling van nieuwe adulticiden en combinatieproducten. Hoewel het zeker mogelijk is dat in de toekomst innovatieve adulticiden of combinatieproducten voortkomen uit onderzoek dat niet aan gewassen is gerelateerd, maakt de Commissie zich ernstig zorgen over het feit dat Bayer en Merial, indien deze voor het ontwikkelen van adulticiden en combinatieproducten gebruik zouden maken van dezelfde resultaten van gewasonderzoek, een zeer sterke prikkel zouden hebben om hun gedrag op elkaar af te stemmen op een markt waar zij al marktleider zijn.
- (1049) De partijen stellen dat zelfs wanneer uit het gewasonderzoek van de gefuseerde nieuwe entiteit een succesvol nieuw molecuul zou voortkomen dat vervolgens door Merial en de gezondheidsdivisie van Bayer gedeeld zou moeten worden, dan nog de twee ondernemingen de respectieve eindproducten onafhankelijk van elkaar zouden kunnen ontwikkelen. Deze ontwikkelingsactiviteiten, die volgens de partijen kapitaalintensief zijn, omvatten onder meer proeven voor het bepalen van de langetermijntoxiciteit voor dieren, algemene veldstudies, uitbreiding van het werkingsspectrum, combinaties, enz.
- (1050) Naar de mening van de Commissie doet dit echter niets af aan het feit dat een eerste voorwaarde voor welke ontwikkelingsactiviteit dan ook de ontdekking van nieuwe moleculen is, en dat de twee dominante spelers op de markt voor adulticiden en combinatieproducten als gevolg van de fusie deelgenoot zouden

worden van dezelfde ontdekkingen die het gewasonderzoek van de gefuseerde entiteit oplevert.

- (1051) De partijen stellen ook dat de gefuseerde entiteit en Merial elkaar desalniettemin door het gebruik van verschillende merken en het maken van reclame voor die merken zouden beconcurreren, en dat het niet waarschijnlijk is dat Merial en Bayer ooit een overeenkomst zullen sluiten om gezamenlijk de verkoop te bevorderen van een product dat op hetzelfde molecuul is gebaseerd.
- (1052) Maar volgens de Commissie [vertrouwelijke informatie van ACS].
- (1053) Tot slot stellen de partijen dat in enkele landen sprake is van een behoorlijke concurrentie. Naar de mening van de Commissie betekent het feit dat bepaalde concurrenten van Bayer en Merial in sommige landen (zoals Oostenrijk, Duitsland, België en Denemarken) marktaandeel van meer dan [10-20]%, en in het geval van Sara Lee zelfs van meer dan [30-40]%, hebben weten te verwerven, echter niet dat deze concurrenten het gecoördineerde optreden van Merial en Bayer na de fusie op significante wijze zouden kunnen beïnvloeden, gezien de innovatieve eigenschappen van Frontline en Advantage, de toekomstige lancering van het combinatieproduct van Merial (waarmee ondernemingen zoals bijvoorbeeld Sara Lee en Schering-Plough, die momenteel geen combinatieproducten verkopen en voor de toekomst ook geen plannen in die richting hebben, niet zouden kunnen concurreren) en het krachtige innovatiepotentieel van de twee ondernemingen.

Algemene conclusie betreffende ectoparasitiden voor kleine huisdieren

- (1054) Gezien het bovenstaande is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de concentratie ertoe zou leiden dat op de volgende nationale markten voor adulticiden en combinatieproducten een machtspositie zou ontstaan of worden versterkt: Oostenrijk, België, Denemarken, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden en het Verenigd Koninkrijk.

K. Insecticiden voor huishoudelijk gebruik

- (1055) Insecticiden voor huishoudelijk gebruik worden gedefinieerd als gebruiksklare producten die tegen verschillende soorten insecten, met inbegrip van kakkerlakken, vliegen, motten en mieren, kunnen worden aangewend. Insecticiden voor huishoudelijk gebruik worden toegepast door zogeheten “doe-het-zelfklanten”.
- (1056) De Bayer-divisie ‘consumentenzorg’, die onderdeel uitmaakt van de farmaceutische tak van het bedrijf, is actief op de markt voor insecticiden voor huishoudelijk gebruik.
- (1057) Na de recente verkoop van de activiteiten met betrekking tot insecticiden voor huishoudelijk gebruik aan Sumitomo, is ACS is niet langer actief in de distributie van actieve componenten voor deze groep insecticiden. Bijgevolg is er op horizontaal niveau geen sprake van overlapping tussen de activiteiten van

de partijen op de markt voor geformuleerde insecticiden voor huishoudelijk gebruik.

- (1058) ACS houdt zich op deze markt alleen nog bezig met de levering van actieve componenten aan [...]. Deze levering is gegarandeerd door een langetermijncontract, dat per [...] van kracht is en ingevolge waarvan ACS aan [...] actieve componenten voor de formulering van insecticiden voor huishoudelijk gebruik levert.
- (1059) Gezien het bovenstaande is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de transactie er niet toe zal leiden dat op de markt voor insecticiden voor huishoudelijk gebruik een machtspositie ontstaat of wordt versterkt.

L. Algemene conclusie betreffende beoordeling uit het oogpunt van mededinging

- (1060) Gezien het bovenstaande is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de transactie zoals die oorspronkelijk is aangemeld, onverenigbaar is met de gemeenschappelijke markt en de werking van de EER-overeenkomst, omdat deze ertoe zou leiden dat een machtspositie zou ontstaan of worden versterkt op de markt voor blad insecticiden voor bieten (Frankrijk en Griekenland), graangewassen (Italië en Portugal), citrusvruchten (Portugal), katoen (Griekenland), fruit en noten (België, Denemarken, Duitsland, Griekenland en Portugal), druivenplanten (Duitsland), aardappelen (Portugal en Spanje), rijst (Portugal), tabak (Griekenland en Italië) en groentegewassen (Frankrijk, Portugal, Spanje en Italië); en in het geval van bodeminsecticiden, voor bananen (Spanje), bieten (België, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en Italië), sierplanten (Italië), aardappelen (Griekenland en Portugal), tabak (Spanje) en groentegewassen (Griekenland en Portugal); en verder op de volgende nationale markten voor molluskiciden: het Verenigd Koninkrijk, België, Ierland, Portugal, Zweden, Finland en IJsland; op de markten voor herbiciden voor bieten (anders dan graminiciden die pas na uitkieming van het zaad worden toegepast) in de gehele EU; voor graangewassen, in België, Duitsland en Zweden; voor maïs, in België en Nederland; voor aardappelen, in Griekenland, Portugal, Spanje en Zweden; voor groentegewassen, in Portugal en Zweden; en voor ontbladeringsmiddelen voor katoen, in Griekenland en Spanje; alsook op de markt voor fungiciden voor graangewassen in Italië; voor fruit en noten, in Denemarken, Frankrijk en Duitsland; voor aardbeien, in Zweden; voor de bestrijding van Botrytis in druiven, in Frankrijk, Duitsland, Griekenland en Portugal; voor hopplanten, in Duitsland; voor olie- en eiwithoudende gewassen, in Duitsland; en voor groentegewassen, in Oostenrijk, België, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Nederland, Portugal en Zweden; en voorts op de markt voor insecticiden voor de behandeling van zaden van graangewassen en rijst in Frankrijk en voor zaadbehandeling voor maïs in Frankrijk, Italië, Oostenrijk, België, Duitsland, Griekenland, Nederland, Portugal en Spanje. De transactie zou verder leiden tot het ontstaan of de versterking van een machtspositie op de markt voor insecticiden voor de behandeling van aardappelzaad in Spanje en Nederland en voor insecticiden voor de behandeling van groentezaad in Frankrijk en de Benelux; op de markt voor fungiciden voor de behandeling van

zaden van gerst in Duitsland, Ierland, Italië en het Verenigd Koninkrijk; voor fungiciden voor de behandeling van zaad van tarwe, rogge en triticale, in Duitsland, Italië, Zweden en het Verenigd Koninkrijk; en voor fungiciden voor de behandeling van aardappelzaad, in België, Frankrijk, Ierland, Nederland en het Verenigd Koninkrijk; alsook op de markt voor kakkerlakkengel en -lokaas in België, Frankrijk, Duitsland, Nederland en Spanje, en op de volgende nationale markten voor adulticiden en combinatieproducten: Oostenrijk, België, Denemarken, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden en het Verenigd Koninkrijk.

V. DOOR BAYER VOORGESTELDE VERBINTENISSEN

(1061) Teneinde de bezwaren weg te nemen die de Commissie hierboven uit het oogpunt van mededinging heeft geuit, heeft Bayer een aantal verbintenissen voorgesteld waarmee het oorspronkelijke concentratieplan wordt gewijzigd. Voor een volledige beschrijving van deze verbintenissen, zie de bijlage, die een integrerend onderdeel van deze beschikking vormt. In de volgende punten wordt een beoordeling gegeven van het effect van de gewijzigde transactie op de mededinging in de verschillende markten.

V.1. Insecticiden

(1062) Bayer heeft de Commissie aangeboden om de activiteiten met betrekking tot fipronil wereldwijd af te stoten. Daarnaast heeft Bayer aangeboden om in heel Europa de activiteiten af te stoten die betrekking hebben op acetamiprid, cyfluthrin, beta-cyfluthrin, fenamifos, oxydemeton-methyl, fosalon en cypermethrin.

(1063) Bayer heeft ook aangeboden de volgende exclusieve licenties te verlenen: een exclusieve licentie voor acrinathrin voor heel Europa, voor op endosulfan gebaseerde formuleringen voor Griekenland en Portugal, en voor op carbaryl gebaseerde formuleringen voor Frankrijk.

(1064) Daarnaast heeft Bayer voorgesteld om een aantal distributieovereenkomsten met derden op te zeggen, als omschreven in de bijgevoegde verbintenissen.

(1065) Het afstoten van acetamiprid betekent ook dat de partijen de lopende overeenkomsten die ACS en Nippon Soda voor Europa hebben afgesloten, weer aan laatstgenoemde onderneming overdragen. De partijen hebben zich eveneens verbonden om al het mogelijke te doen om een derde te vinden die bereid is deze overeenkomsten over te nemen. Tot slot omvat het afstoten van acetamidrid ook het afstoten van alle mengproducten met deze werkzame stof. Met het afstoten van acetamiprid zal een eventuele overlapping, nu of in de toekomst, tussen Bayer en ACS op het terrein van de neonicotinoiden worden weggenomen. De Commissie is van mening dat het afstoten van acetamiprid, samen met de andere verbintenissen die in deze zaak worden voorgesteld, voldoende is om te bewerkstelligen dat op de markten voor insecticiden weer sprake zal zijn van mededinging, in het bijzonder wat de neonicotinoiden betreft.

- (1066) Wat fipronil betreft, hebben de partijen aangeboden om de activiteiten betreffende de toepassing van fipronil in de landbouw over de hele wereld af te stoten. Dit omvat alle productiemiddelen en intellectuele eigendomsrechten. Buiten Europa en de Verenigde Staten behouden de partijen het recht om over de teruggave van een licentie voor de fipronil-activiteiten te onderhandelen. Dergelijke onderhandelingen mogen echter pas van start gaan als alle fipronil-activiteiten ter wereld zijn afgestoten en verkocht, teneinde te voorkomen dat Bayer het afstoten van deze activiteiten afhankelijk maakt van het verkrijgen van licenties buiten Europa en de Verenigde Staten. Dergelijke licenties moeten door de Commissie worden goedgekeurd. Wat ethiprool betreft, hebben de partijen zich ertoe verbonden om voor heel Europa een exclusieve licentie te verlenen voor het ontwikkelen, produceren, gebruiken en verkopen van deze stof voor landbouwkundig gebruik. Tot slot heeft Bayer toegezegd om af te zien van enigerlei gebruik van bestaande of aangevraagde octrooien van ACS, waar ook ter wereld, die verband houden met de chemische groep van de pyrazolen, alsook van eventuele toekomstige octrooien die Bayer waar ook ter wereld na de overname van ACS zou verkrijgen, voorzover dit onder andere de koper van de fipronil- en ethiprool-activiteiten zou verhinderen tot het ontwikkelen, produceren, gebruiken of verkopen van fipronil en/of ethiprool of analoge stoffen. De voorgestelde afstoting van fipronil ontnemt de nieuwe entiteit de mogelijkheid om de neonicotinoiden en pyrazolen in het insecticidenassortiment te combineren en neemt de bedenkingen weg die de Commissie uit mededingingsoogpunt heeft voor wat betreft de kracht van de nieuwe entiteit ten opzichte van de distributiesector. Samen met de andere verbintenissen die in deze zaak worden voorgesteld, zal de afstoting van fipronil er waarschijnlijk voor zorgen dat op de markten voor insecticiden weer sprake zal zijn van mededinging, in het bijzonder wat de nieuwe chemische groepen van de neonicotinoiden en pyrazolen betreft. Het afstoten van ethiprool zal vooral verzekeren dat de nieuwe entiteit niet in staat zal zijn om de uit mededingingsoogpunt positieve effecten van het afstoten van fipronil te ondermijnen door voor de Europese markten een concurrerend pyrazool te ontwikkelen. Voorts is de Commissie van mening dat het feit dat fipronil in de nabije toekomst niet langer octrooibeschermt zal genieten, het bijzonder belangrijk maakt dat de koper van fipronil de mogelijkheid zal hebben om een pyrazool van de tweede generatie te ontwikkelen en vervolgens op de Europese markt te lanceren.
- (1067) De Commissie acht het wenselijk dat de afgestoten producten worden gekocht door een O&O-onderneming die in staat is om de relevante productiemiddelen over te nemen alsook de volledige positie van ACS met betrekking tot de afgestoten activa zoals die bestond vóór de fusie.
- (1068) Wat de afzonderlijke markten betreft, worden de voorgestelde verbintenissen als volgt beoordeeld:
- (1069) Bananen - bodem, Spanje: Bayer heeft voorgesteld om de activiteiten met betrekking tot fenamifos af te stoten (met inbegrip van het mengproduct van de werkzame stoffen fenamifos en imidacloprid). Door de voorgestelde remedie zal de fusie vrijwel niet tot overlapping leiden en zal het marktaandeel tot slechts

[10-20]% verminderen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

- (1070) *Bieten - bladeren, Frankrijk*: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het afstoten van de activiteiten met betrekking tot cyfluthrin, beta-cyfluthrin, oxydemeton-methyl en cypermethrin omvat. De voorgestelde remedies zullen de overlappings die door de fusie ontstaan, wegnemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1071) *Bieten - bladeren, Griekenland*: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het afstoten van de activiteiten met betrekking tot cyfluthrin, beta-cyfluthrin en cypermethrin en het verlenen van een niet-exclusieve licentie voor deltamethrin omvat. Daarnaast zullen de partijen de distributie van azinfosmethyl beëindigen. De partijen hebben uitgelegd dat het niet nodig is om de overlapping tussen de partijen volledig weg te nemen, omdat zowel deltamethrin (ACS) als fethion (Bayer) slechts in zeer geringe mate voor dit gewas wordt gebruikt. De Commissie heeft derhalve besloten om, onder deze zeer uitzonderlijke omstandigheden, haar goedkeuring te hechten aan het verlenen van een niet-exclusieve licentie voor deltamethrin. De Commissie is van mening dat dit samen met de voorgestelde afstotingen, onder deze zeer bijzondere omstandigheden, voldoende zal zijn om te bewerkstelligen dat zowel op de markt in zijn totaliteit als op de segmenten voor respectieve insecticiden voor zuigende en insecticiden voor vretende insecten afzonderlijk, sprake zal zijn van mededinging. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1072) *Bieten - bodem, België*: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het afstoten van de handel in de producten met de respectieve handelsnamen Curaterr en Yaltox omvat, welke zijn gebaseerd op carbofuran, een werkzame stof van een derde. Daarnaast heeft Bayer voorgesteld om fipronil af te stoten en alle formuleringen met dit product in de EER. Door de voorgestelde remedies zal het marktaandeel van de partijen afnemen van [80-90]% tot slechts [0-10]%. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1073) *Bieten - bodem, Frankrijk*: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het volgende omvat: het afstoten van de handel in de producten met de respectieve handelsnamen Curaterr en Yaltox, die zijn gebaseerd op carbofuran, een werkzame stof van een derde, en van de activiteiten met betrekking tot cyfluthrin, beta-cyfluthrin, oxydemeton-methyl en fipronil. De voorgestelde remedies zullen de overlapping van de marktaandelen van de partijen wegnemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1074) *Bieten - bodem, Italië*: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het afstoten van de activiteiten met betrekking tot cyfluthrin en fipronil omvat alsook het beëindigen van de handel in Marshall (carbosulfan), een product van een derde. De voorgestelde remedies zullen de overlappings die

door de fusie ontstaan, wegnemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

- (1075) Bieten - bodem, Verenigd Koninkrijk: Bayer heeft voorgesteld om de handel in de producten met de respectieve handelsnamen Curaterr, Yaltox en Marshall, die zijn gebaseerd op carbofuran, een werkzame stof van een derde, in de hele EER af te stoten. De voorgestelde remedie zal de overlappingsen die door de fusie ontstaan, wegnemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1076) Graangewassen - bladeren, Italië: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het afstoten van de activiteiten met betrekking tot cyfluthrin en oxydemeton-methyl omvat. De voorgestelde remedies zullen de overlapping van marktaandelen die door de fusie plaatsvindt, wegnemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1077) Graangewassen - bladeren, Portugal: Bayer heeft voorgesteld om de activiteiten met betrekking tot oxydemeton-methyl af te stoten. De voorgestelde remedie zal de overlappingsen die door de fusie ontstaan, wegnemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1078) Citrusvruchten - bladeren, Portugal: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het afstoten van de activiteiten met betrekking tot oxydemeton-methyl en het beëindigen van de handel in Cascade (flufenoxuron) en Lorvek (chloorpyrifos), twee producten van derden, omvat. Door de voorgestelde remedies zou het gecombineerde aandeel van de partijen in de totale markt tot [30-40]%, in het segment zuigende insecten tot [30-40]% en in het segment vretende insecten tot [30-40]% worden teruggebracht. Gezien de grootte van deze marktaandelen en de grootte van de marktaandelen van de concurrenten ([vertrouwelijke informatie betreffende de marktpositie van een concurrent]), gezien het feit dat op deze markt concurrerende producten zullen worden geïntroduceerd, en gelet op [vertrouwelijke informatie van ACS], meent de Commissie dat voldoende verzekerd is dat sprake zal zijn van mededinging. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1079) Katoen - bladeren, Griekenland: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het volgende omvat: het afstoten van de activiteiten met betrekking tot acetamiprid, cyfluthrin, beta-cyfluthrin en oxydemeton-methyl; het verlenen van een exclusieve licentie voor endosulfan; en het beëindigen van de handel in de volgende producten van derden: Xentari (Bacillus T.), Gusathion M-EC (azinfos-methyl) en Omite (propargiet). Door de voorgestelde remedies zou het gecombineerde aandeel in de totale markt tot [20-30]% en in het segment zuigende insecten tot [30-40]% worden teruggebracht. Het aandeel van de partijen in het segment vretende insecten zou [20-30]% bedragen. Op grond hiervan en gezien de grootte van de marktaandelen van de concurrenten ([vertrouwelijke informatie betreffende de marktpositie van een concurrent]) en

gezien het feit dat concurrerende producten zullen worden geïntroduceerd, is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

- (1080) *Fruit/noten - bladeren, België*: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het volgende omvat: het afstoten van de activiteiten met betrekking tot cyfluthrin en het beëindigen van de handel in de volgende producten van derden: Masai en Pyranica (tebufenpyrad), Dimilin (diflubenzuron) en Mimic (tebufenozide). Door de voorgestelde remedies zou het gecombineerde aandeel van de partijen in de totale markt tot [30-40]% en in het segment zuigende insecten tot [30-40]% worden verminderd. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1081) *Fruit/noten - bladeren, Denemarken*: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het volgende omvat: het afstoten van de activiteiten met betrekking tot fosalon en het beëindigen van de handel in de volgende producten van derden: Maladan (malathion), Nissorun (hexythiazox) en Dimilin (diflubenzuron). De voorgestelde remedies zullen de overlappingsen die door de fusie ontstaan, wegnemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1082) *Fruit/noten - bladeren, Duitsland*: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het volgende omvat: het afstoten van de activiteiten met betrekking tot oxydemeton-methyl en het beëindigen van de handel in de volgende producten van derden: Xentari (Bacillus T.), Dimilin (diflubenzuron), Kiron (fenproximaat) en Mimic (tebufenozide). De voorgestelde remedies zullen de overlappingsen die door de fusie ontstaan, wegnemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1083) *Fruit/noten - bladeren, Griekenland*: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het volgende omvat: het afstoten van de activiteiten met betrekking tot acetamiprid, cyfluthrin, beta-cyfluthrin, oxydemeton-methyl en fosalon; het verlenen van een exclusieve licentie voor endosulfan; en het beëindigen van de handel in de volgende producten van derden: Xentari (Bacillus T.), BT (Bacillus T.), Monitor (metamidofos), Gusathion-M (azinfos-methyl) en Omite (propargiet). Door de voorgestelde remedies zou het gecombineerde aandeel [...] in de totale markt tot [30-40]% verminderen en in de segmenten zuigende insecten en vretende insecten tot respectievelijk [30-40]% en [30-40]%. Gezien de grootte van deze marktaandelen en de grootte van de marktaandelen van de concurrenten ([vertrouwelijke informatie betreffende de marktpositie van een concurrent]), gelet op het feit dat de partijen hebben toegezegd de activiteiten met betrekking tot het reeds geïntroduceerde acetamiprid af te stoten, en gezien het feit dat zowel in het segment zuigende insecten als het segment vretende insecten in de nabije toekomst concurrerende producten zullen worden geïntroduceerd, is de Commissie van mening dat deze verbintenissen voldoende zekerheid verschaffen dat sprake zal zijn van

mededinging. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

- (1084) *Fruit/noten - bladeren, Portugal*: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het volgende omvat: het afstoten van de activiteiten met betrekking tot beta-cyfluthrin, oxydemeton-methyl en fosalon; het verlenen van een exclusieve licentie voor endosulfan; en het beëindigen van de handel in de volgende producten van derden: Cascade (flufenoxuron), Mimic (tebufenozide) en Omite (propargiet). Door de voorgestelde remedies zou het gecombineerde aandeel van de partijen in de totale markt voor insecticiden tot [30-40]% en in de segmenten zuigende insecten en vretende insecten tot respectievelijk [30-40]% en [20-30]% worden verminderd. Gezien de grootte van deze marktaandeelen en de grootte van de marktaandeelen van de concurrenten ([vertrouwelijke informatie betreffende de marktpositie van een concurrent]), en gelet op het feit dat [vertrouwelijke informatie van ACS], en gezien het feit dat zowel in het segment zuigende insecten als het segment vretende insecten in de nabije toekomst concurrerende producten zullen worden geïntroduceerd, is de Commissie van mening dat deze verbintenissen voldoende zekerheid verschaffen dat sprake zal zijn van mededinging. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1085) *Druiven - bladeren, Duitsland*: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het volgende omvat: het afstoten van de activiteiten met betrekking tot oxydemeton-methyl en het beëindigen van de handel in de volgende producten van derden: Xentari (Bacillus T.), Mimic (tebufenozide) en Kiron (fenpyroximaat). De voorgestelde remedies zullen de overlappingsen die door de fusie ontstaan, wegnemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1086) *Sierplanten - bodem, Italië*: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het volgende omvat: het afstoten van de activiteiten met betrekking tot fenamifos en het beëindigen van de handel in de volgende producten van derden: Pynex (chloorpyrifos) en Marshall (carbosulfan). De voorgestelde remedies zullen de overlappingsen die door de fusie ontstaan, wegnemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1087) *Aardappelen - bladeren, Portugal*: Bayer heeft voorgesteld om de activiteiten met betrekking tot beta-cyfluthrin af te stoten en te stoppen met de handel in Biotrata (Bacillus T.), een product van een derde. Door de voorgestelde remedies zou het aandeel van de partijen in de totale markt tot [20-30]% en in het segment vretende insecten tot [30-40]% verminderen. Door in de hele EER de activiteiten met betrekking tot cyfluthrin af te stoten, wordt ook een potentiële nieuwe marktpartij gecreëerd met een concurrerend pyrethroïde, die tevens over een mengproduct van cyfluthrin en imidacloprid zal beschikken. Volgens de partijen is dit combinatieproduct al voor deze markt geregistreerd en kan onmiddellijk met de verkoop worden begonnen. Op grond hiervan en gezien de grootte van de marktaandeelen van de concurrenten ([vertrouwelijke informatie betreffende de marktpositie van een concurrent]) en gezien het feit dat concurrerende producten

zullen worden geïntroduceerd, is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

- (1088) Aardappelen - bladeren, Spanje: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het volgende omvat: het afstoten van de activiteiten met betrekking tot fipronil, cyfluthrin, beta-cyfluthrin, oxydemeton-methyl en cypermethrin, en het beëindigen van de handel in de volgende producten van derden: Mimic en Confirm (tebufenozide) en Gusathion M WP (azinfos-methyl). Door de voorgestelde remedies zou het aandeel van de partijen in de totale markt met [10-20]% verminderen tot [30-40]%. Het aandeel in het segment vretende insecten wordt voornamelijk door het afstoten van fipronil tot [20-30]% verminderd. Het afstoten van de fipronil-activiteiten zou het bezwaar van de Commissie wegnemen dat de partijen door de combinatie met imidacloprid aantrekkelijke besproeiingsprogramma's voor de bestrijding van de coloradokever zouden kunnen aanbieden. In het segment zuigende insecten zouden de partijen nog steeds een aandeel van [40-50]% hebben. Dit marktaandeel komt echter hoofdzakelijk voort uit de afzet van imidacloprid. De Commissie is van mening dat het afstoten van acetamiprid door de partijen het mogelijk maakt dat in de nabije toekomst een nieuwe speler met een concurrerend neonicotinoïde op de markt komt. Daarnaast [vertrouwelijke informatie betreffende producten van de concurrenten die in de pijplijn zitten]. Tot slot zal het afstoten van de activiteiten met betrekking tot cyfluthrin en beta-cyfluthrin en van het mengproduct met imidacloprid waarschijnlijk zorgen voor concurrentie op deze markt. Op grond hiervan en gezien de grootte van de marktaandelen van de concurrenten ([vertrouwelijke informatie betreffende de marktpositie van een concurrent]), is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1089) Aardappelen - bodem, Griekenland: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het volgende omvat: het afstoten van de fenamifos-activiteiten en de handel in de producten met de respectieve handelsnamen Curaterr, Yaltox en Marshall, die zijn gebaseerd op carbofuran, een werkzame stof van een derde. De voorgestelde remedies zullen de overlapping van marktaandelen die door de fusie plaatsvindt, wegnemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1090) Aardappelen - bodem, Portugal: Bayer heeft voorgesteld om de activiteiten met betrekking tot fenamifos af te stoten. Hiermee worden de overlappingen die door de fusie ontstaan, weggenomen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1091) Rijst - bladeren, Portugal: Bayer heeft voorgesteld om de activiteiten met betrekking tot oxydemeton-methyl af te stoten. Hiermee worden de overlappingen die door de fusie ontstaan, weggenomen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

- (1092) Tabak - bladeren, Griekenland: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het volgende omvat: het afstoten van de activiteiten met betrekking tot acetamiprid, cyfluthrin, beta-cyfluthrin en oxydemeton-methyl, en het beëindigen van de handel in Monitor (metamidofos), een product van een derde. De voorgestelde remedies zullen de overlappings die door de fusie ontstaan, wegnemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1093) Tabak - bladeren, Italië: Bayer heeft voorgesteld om de activiteiten met betrekking tot cyfluthrin en oxydemeton-methyl af te stoten. De toevoeging van marktaandeel waartoe de transactie zou leiden, wordt hierdoor ongedaan gemaakt. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1094) Tabak - bodem, Spanje: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het afstoten van de activiteiten met betrekking tot cyfluthrin, beta-cyfluthrin en fenamifos omvat. De voorgestelde remedies zullen de overlapping van marktaandelen volledig wegnemen en, wat het belangrijkste is, de overlapping van de bodeminsecticiden van de partijen, die op deze markt de hoogste verkoopcijfers hebben. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1095) Groentegewassen - bladeren, Frankrijk: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het volgende omvat: het afstoten van de activiteiten met betrekking tot cyfluthrin, fosalon, oxydemeton-methyl en acrinathrin; het verlenen van een exclusieve licentie voor formuleringen op basis van carbaryl voor Frankrijk; en het beëindigen van de handel in de volgende producten van derden: Umuter (diazinon), Rhodocide (ethion), Gusathion M WP (azinfos-methyl) en Orthene (acefaat). Als gevolg van deze afstotingen zal het gecombineerde marktaandeel van de partijen zowel op de totale markt als op de segmenten zuigende insecten en vretende insecten tot [...] minder dan 40% worden verminderd. De Commissie heeft ook in aanmerking genomen dat [vertrouwelijke informatie van ACS]. De Commissie is van mening dat deze toezeggingen, waarmee de bezwaren van de Commissie worden weggenomen voor alle marktsegmenten ten aanzien waarvan de Commissie uit mededingingsoogpunt dergelijke bezwaren had geuit, ook de marktpenetratie van de concurrenten zal vergemakkelijken, die in de nabije toekomst zowel in het segment zuigende insecten als het segment vretende insecten concurrerende producten zullen introduceren [vertrouwelijke informatie betreffende producten van de concurrenten die in de pijplijn zitten]. De Commissie is derhalve van mening dat deze toezeggingen voldoende zekerheid verschaffen dat op deze markt sprake zal zijn van mededinging. Op grond hiervan en gezien de grootte van de marktaandelen van de concurrenten ([vertrouwelijke informatie betreffende de marktpositie van een concurrent]), is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1096) Groentegewassen - bladeren, Italië: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het volgende omvat: het afstoten van de activiteiten met betrekking tot cyfluthrin en oxydemeton-methyl en het beëindigen van de

handel in de volgende producten van derden: Dipel (Bacillus T.), Smart (malathion), Gusathion SC (azinfos-methyl) en Omite (propargiet). Na deze afstotingen zouden de partijen een gecombineerd aandeel van [30-40]% in de totale markt en [30-40]% in het segment zuigende insecten hebben. Op grond hiervan en gezien de grootte van de marktaandelen van de concurrenten ([vertrouwelijke informatie betreffende de marktpositie van een concurrent]) en gezien het feit dat concurrerende producten zullen worden geïntroduceerd, is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

- (1097) Groentegewassen – bladeren, Portugal: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het volgende omvat: het afstoten van de activiteiten met betrekking tot beta-cyfluthrin, fosalon, oxydemeton-methyl en acrinathrin; het verlenen van een exclusieve licentie voor endosulfan; en het beëindigen van de handel in Omite (propargiet), een product van een derde. Gelet op de producten die al in 2001 zijn afgestoten, zouden de voorgestelde remedies het gecombineerde aandeel van de partijen in de totale markt met [20-30]% terugbrengen tot ongeveer [30-40]%. De Commissie schat dat bij het nakomen van deze toezeggingen zowel in het segment zuigende insecten als het segment vretende insecten het aandeel van de partijen zal worden teruggebracht tot minder dan [30-40]%. In essentie om dezelfde redenen als die welke de Commissie aanvoert in het geval van de Franse markt voor bestrijdingsmiddelen voor groentegewassen voor bladapplicatie, is de Commissie van mening dat de voorgestelde toezeggingen voldoende zekerheid verschaffen dat sprake zal zijn van mededinging. Op grond hiervan en gezien de grootte van de marktaandelen van de concurrenten ([vertrouwelijke informatie betreffende de marktpositie van een concurrent]), is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1098) Groentegewassen - bladeren, Spanje: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het volgende omvat: het afstoten van de activiteiten met betrekking tot cyfluthrin, beta-cyfluthrin, oxydemeton-methyl, fosalon, cypermethrin en acrinathrin, en het beëindigen van de handel in de volgende producten van derden: Mimic en Confirm (tebufenozide), Dimilin (diflubenzuron), Xentari (Bacillus T.), Omite (propargiet) en Dipel (Bacillus T.). De voorgestelde remedies zouden het gecombineerde aandeel in de totale markt tot [20-30]% en in het segment zuigende insecten tot [30-40]% terugbrengen. Op grond hiervan en gezien de grootte van de marktaandelen van de concurrenten ([vertrouwelijke informatie betreffende de marktpositie van een concurrent]) en gezien het feit dat concurrerende producten zullen worden geïntroduceerd, is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1099) Groentegewassen - bodem, Griekenland: Bayer heeft een pakket remedies voorgesteld dat onder meer het volgende omvat: het afstoten van de activiteiten met betrekking tot cyfluthrin en fenamifos, en van de handel in de producten met de respectieve merknamen Curaterr en Yaltox, die op carbofuran zijn gebaseerd, een werkzame stof van een derde. De voorgestelde remedies zouden het marktaandeel van de partijen tot [0-10]% terugbrengen. Op grond hiervan is de

Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

- (1100) *Groentegewassen - bodem, Portugal*: Bayer heeft voorgesteld om de activiteiten met betrekking tot fenamifos af te stoten (met inbegrip van het mengproduct van fenamifos en imidacloprid). De voorgestelde remedies zullen de overlappings die door de fusie ontstaan, wegnemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

V.2. Molluskiciden

- (1101) De partijen verbinden zich om voor heel Europa een exclusieve licentie te verlenen voor de vervaardiging en verkoop van een formulering op basis van thiodicarb die wordt gebruikt als slakkenlokaas en wordt verhandeld onder de merknaam Skipper. Bedoelde exclusieve licentie omvat een licentie voor alle eigendomsrechten, registratierechten, knowhow, documentatie en handelsnamen met betrekking tot de 'Skipper'-formulering voor gebruik als slakkenlokaas. Bayer zal op diens verzoek een overgangsovereenkomst betreffende 'toll manufacturing' met de licentienemer sluiten, op 'cost plus'-basis.
- (1102) Het gevolg van deze verbintenis zal zijn dat op deze markt geen sprake zal zijn van overlapping, omdat het op thiodicarb gebaseerde molluskicide Skipper het enige door ACS in Europa vervaardigde en verkochte molluskicide is. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

V.3 Herbiciden

Herbiciden voor bieten

- (1103) Bayer stelt voor om de overlapping weg te nemen door in heel Europa alle activiteiten met betrekking tot metamitron (Goltix) af te stoten en biedt aan om de actieve component voor een periode van drie jaar volgens het bereidingsvoorschrift van de koper te zullen fabriceren ('toll manufacturing'), op 'cost plus'-basis, en daarna op zakelijke, objectieve grondslag indien de koper dat wenst. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markten geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

Herbiciden voor graangewassen

- (1104) Wat België en Duitsland betreft, stelt Bayer voor om het merendeel van de overlapping af te stoten, en nog twee moleculen, die samen meer zijn dan de resterende overlapping. Dit pakket bestaat uit het afstoten van Herold (flufenacet/diflufenican) en Ralon Super en Puma Super (fenoxaprop), en het verlenen van een Europawijde licentie voor het gebruik van propoxycarbazon in mengsels met de moleculen van de koper. Deze drie verbintenissen samen vertegenwoordigen een groter marktaandeel dan Bayer in deze lidstaten na de fusie zou verwerven. Bovendien bestrijden alle drie de producten grasachtige onkruiden, het segment waarin de gefuseerde entiteit ook in Frankrijk en Nederland een zeer sterke positie zou gaan innemen. Zowel Herold als Radon/Puma zullen door Bayer op verzoek van de koper voor een periode van

drie jaar volgens diens bereidingsvoorschrift worden gefabriceerd. Eerst op 'cost plus'-basis en daarna op zakelijke, objectieve grondslag indien de koper dat wenst. Wat Zweden betreft, zou de afstoting van Gullviks een einde maken aan de huidige overlapping. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markten geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

Herbiciden voor maïs

- (1105) Uitgaande van de cijfers voor 2000 zou Bayer in België en Duitsland een machtspositie krijgen. Sindsdien is in deze twee landen echter Calisto geïntroduceerd, respectievelijk in 2001 en 2002, wat de directe concurrent van het Bayer-product Mikado is. Teneinde de marktaandelen in België en Duitsland tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen, doet Bayer het voorstel om een exclusieve licentie te verlenen voor de vervaardiging, het gebruik en de verkoop van isoxaflutool (Merlin) in België en Nederland. Isoxaflutool zal door Bayer op verzoek van de koper voor een periode van drie jaar volgens diens bereidingsvoorschrift worden gefabriceerd, op 'cost plus'-basis, en daarna op zakelijke, objectieve grondslag indien de koper dat wenst. Door het verlenen van de licentie voor isoxaflutool, een gepatenteerd herbicide voor breedbladige maïs, zou de overlapping verdwijnen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markten geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

Herbiciden voor aardappelen en groentegewassen

- (1106) Bayer doet het voorstel om in heel Europa de activiteiten met betrekking tot linuron af te stoten, met inbegrip van het merk Afalon. Aangeboden wordt om het product voor een periode van drie jaar volgens het bereidingsvoorschrift van de koper te fabriceren, op 'cost plus'-basis, en daarna op zakelijke, objectieve grondslag indien de koper dat wenst. Daarmee zou de overlapping in Portugal en Spanje worden weggenomen en het marktaandeel in Griekenland tot een aanvaardbaar niveau worden teruggebracht (tot ongeveer [40-50]% in 2000 en minder dan [30-40]% in 2004, waarbij Syngenta met een marktaandeel van bijna [20-30]%) een sterke concurrent zou zijn). Als remedie voor de situatie in Zweden doet Bayer het voorstel om zijn meerderheidsbelang in Gullviks, de distributeur van Bayer in dat land, te verkopen en een exclusieve licentie te verlenen voor Aclonifen, een herbicide voor groentegewassen. Met dit pakket zou de overlapping worden weggenomen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markten geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

Ontbladeringsmiddelen voor katoen – Griekenland en Spanje

- (1107) Bayer doet het voorstel om voor zijn enige product op deze twee markten, DEF (tribufos), een exclusieve licentie te verlenen totdat het product van de markt wordt gehaald, hetgeen na 2003 zal gebeuren. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markten geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

V.4 Fungiciden

a) Fungiciden voor graangewassen

(1108) In het geval van fungiciden voor graangewassen is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de transactie zoals die door de partijen is aangemeld, in Italië een machtspositie zou hebben doen ontstaan of versterkt. De door de partijen aangeboden remedie om de activiteiten van ACS met betrekking tot prochloraz, met inbegrip van de mengproducten met fenpropimorf, af te stoten, zou betekenen dat het leeuwendeel ([90-100]%) van de activiteiten op de Italiaanse markt voor fungiciden voor graangewassen zou worden afgestoten. Het door ACS toegevoegde marktaandeel zou bijgevolg zeer klein zijn (minder dan [0-10]%) en de nieuwe entiteit zou een marktaandeel van minder dan [20-30]% hebben. De markttest van de remedies heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zouden zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

b) Fungiciden voor fruit en noten

(1109) In het geval van fungiciden voor fruit en noten is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de transactie zoals die door de partijen is aangemeld, in Denemarken, Frankrijk en Duitsland een machtspositie zou hebben doen ontstaan of versterkt.

(1110) De remedies die gevolgen hebben voor de Deense markt zijn: het afstoten (in heel Europa) van de activiteiten met betrekking tot pyrimethanil, met inbegrip van de merknaam Scala, en het verlenen van een exclusieve licentie voor bitertanol (met inbegrip van de merknaam Baycor, voor een periode van [...]). Volgens cijfers van de partijen is de afzet van Scala goed voor [10-20]% van de totale afzet op deze markt, terwijl de overige afzet van ACS, die door Bayer zal worden overgenomen, slechts [0-10]% van de totale afzet uitmaakt. Aan de ander kant is het Bayer-product Baycor, waarvoor een licentie zal worden verleend, goed voor een marktaandeel van [10-20]%. Het marktaandeel van de nieuwe entiteit zou bijgevolg met minder dan [30-40]%, [0-10]% kleiner zijn dan het marktaandeel dat Bayer nu heeft. De markttest van de remedies heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zouden zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

(1111) De remedies die gevolgen hebben voor de Franse markt zijn: het afstoten van de activiteiten met betrekking tot pyrimethanil en van de mengproducten met fluquinconazool (in heel Europa), en van iprodion en prochloraz (in heel Europa), met inbegrip van de merknamen. Dit is goed voor [80-90]% van de afzet van ACS-producten die op eigen actieve componenten zijn gebaseerd en [50-60]% van de totale afzet van ACS. Bayer en ACS zouden gezamenlijk een marktaandeel van ongeveer [40-50]% hebben en elk afzonderlijk van respectievelijk [30-40]% en [10-20]%. Het grootste gedeelte van de overige afzet van ACS zou bestaan uit producten van derden, terwijl de actieve componenten van ACS waarvan derden zeggen dat deze de belangrijkste bijdrage aan het assortiment van Bayer zullen vormen, zouden worden afgestoten. De markttest van de remedies heeft grotendeels bevestigd dat deze

voldoende zouden zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

- (1112) De remedies die gevolgen hebben voor de Duitse markt zijn: het afstoten van de activiteiten met betrekking tot pyrimethanil en van de mengproducten met fluquinconazool (in heel Europa) en het verlenen van een exclusieve licentie voor de op triadimenol gebaseerde formulering Bayfidan (met inbegrip van de merknaam, voor een periode van [...]). Het ACS-deel van de verbintenis is goed voor de afzet van alle producten die op eigen actieve componenten zijn gebaseerd en voor [50-60]% van de totale afzet van de onderneming. Volgens cijfers van de partijen hebben de afgestoten ACS-producten een marktaandeel van [0-10]%, heeft het enige resterende product van een derde waarvoor ACS de distributierechten heeft, een marktaandeel van [0-10]%, en heeft het product Bayfidan, waarvoor een licentie is verleend, een marktaandeel van [0-10]%. Volgens de partijen zou ACS uiteindelijk [0-10]% toevoegen aan het marktaandeel van [30-40]% dat Bayer nog zou overhouden. Evenwel zij opgemerkt dat uit het marktonderzoek is gebleken dat de partijen hun aandeel in deze markt enigszins overschatten. In plaats van [40-50]% zouden zij ongeveer [40-50]% hebben, wat betekent dat het marktaandeel slechts licht zou stijgen, omdat Bayer nu al een marktaandeel van ongeveer [30-40]% heeft. Wat Frankrijk betreft, worden de ACS-producten waarvan derden zeggen dat deze de belangrijkste bijdrage aan het assortiment van Bayer zullen vormen, afgestoten, terwijl uiteindelijk slechts één product wordt toegevoegd, van een derde, waarvan de partijen toch al verwachten dat zij vóór 2004 met de verkoop daarvan zullen stoppen. De markttest van de remedie heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zou zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

c) Fungiciden voor aardbeien in Zweden

- (1113) De Commissie is tot de slotsom gekomen dat de transactie zoals die door de partijen is aangemeld, in Zweden op de markt voor fungiciden voor aardbeien een machtspositie zou hebben doen ontstaan of versterkt. De remedie die gevolgen heeft voor deze markt, is het in heel Europa afstoten van de activiteiten met betrekking tot pyrimethanil en iprodion. Dit zou het afstoten van de producten Scala (pyrimethanil) en Rovral (iprodion) betekenen, met als gevolg dat alleen nog maar Aliette (fosetyl-al) aan het assortiment van Bayer zou worden toegevoegd, een product dat voor de bestrijding van andere aardbeienziekten wordt gebruikt dan die waartegen de eigen producten van Bayer worden ingezet. Het afstoten van Gullviks zou verder betekenen dat Bayer niet langer het Syngenta-product Topas zou distribueren. Het belangrijkste mededingingsprobleem dat door de Commissie was geconstateerd, was het bijna-monopolie in fungiciden voor de bestrijding van Botrytis in aardbeien. De overlapping zou als gevolg van de remedies volledig verdwijnen. De toevoeging van Aliette aan het assortiment van Bayer zal de mededingingssituatie niet wezenlijk veranderen, omdat Aliette tegen andere ziekten dan Botrytis wordt

ingezet. Bovendien zou het afstoten van Topas door de verkoop van Gullviks een tegenwicht vormen voor de toevoeging van Aliette. De markttest van de remedies heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zouden zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van emning dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

d) Fungiciden voor de bestrijding van Botrytis in druiven

- (1114) In het geval van fungiciden voor de bestrijding van Botrytis in druiven is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de transactie zoals die door de partijen is aangemeld, in Frankrijk, Duitsland, Griekenland en Portugal een machtspositie zou hebben doen ontstaan of versterkt.
- (1115) De remedie die gevolgen heeft voor de Franse markt, is het in heel Europa afstoten van de activiteiten met betrekking tot pyrimethanil en iprodion. De afzet van ACS in Frankrijk bestaat voor [90-100]% uit producten op basis van deze actieve componenten. ACS zou nagenoeg geen marktaandeel toevoegen. Bayer heeft een aandeel van ongeveer [10-20]% in deze markt. De markttest van de remedie heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zou zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1116) De remedie die gevolgen heeft voor de Duitse markt, is het in heel Europa afstoten van de activiteiten met betrekking tot pyrimethanil en iprodion. De afzet van ACS in Duitsland bestaat voor [50-60]% uit producten op basis van deze actieve componenten. Na uitvoering van de verbintenis in kwestie zouden de partijen een gecombineerd marktaandeel van minder dan [20-30]% hebben. De markttest van de remedie heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zou zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1117) De remedie die gevolgen heeft voor de Griekse markt, is het in heel Europa afstoten van de activiteiten met betrekking tot pyrimethanil en iprodion. De afzet van ACS in Griekenland bestaat voor [50-60]% uit producten op basis van deze actieve componenten. Na uitvoering van de verbintenis in kwestie zouden de partijen een gecombineerd marktaandeel van minder dan [20-30]% hebben. De markttest van de remedie heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zou zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1118) De remedie die gevolgen heeft voor de Portugese markt, is het in heel Europa afstoten van de activiteiten met betrekking tot pyrimethanil en iprodion. De afzet van ACS in Portugal bestaat geheel uit producten op basis van deze actieve componenten. De markttest van de remedie heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zou zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen

transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

e) Fungiciden voor hopplanten

- (1119) In het geval van fungiciden voor hopplanten is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de transactie zoals die door de partijen is aangemeld, in Duitsland een machtspositie zou hebben doen ontstaan of versterkt. De remedie die gevolgen heeft voor deze markt, is het verlenen van een exclusieve licentie voor het op triadimenol gebaseerde product Bayfidan 250 EC (met inbegrip van de merknaam Bayfidan, voor een periode van [...]). Bayfidan 250 EC was in 2000 goed voor [60-70]% van de afzet van Bayer, hoewel dit percentage in 2001 kleiner zal zijn geweest, omdat het nieuwe Bayer-product Flint dat jaar een vergelijkbare afzet als Bayfidan had. Op basis van deze cijfers zouden de partijen na het uitvoeren van de verbintenis in kwestie een marktaandeel hebben van ongeveer [30-40]% (inclusief de afzet van Flint), dat naar verwachting in 2004 tot ongeveer [30-40]% zou zijn gedaald. De afstand tot de naaste concurrent, BASF, zou derhalve belangrijk worden verminderd.⁶⁶ De markttest van de remedie heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zou zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

f) Fungiciden voor olie- en eiwithoudende gewassen

- (1120) In het geval van fungiciden voor olie- en eiwithoudende gewassen is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de transactie zoals die door de partijen is aangemeld, in Duitsland een machtspositie zou hebben doen ontstaan of versterkt. De remedies die gevolgen hebben voor deze markt zijn: het afstoten in heel Europa van de activiteiten met betrekking tot iprodion en de overdracht van de bestaande distributierechten voor de verkoop van Folicur (tebuconazool) in Duitsland, welke momenteel in bezit zijn van ACS, aan een derde. De verkoop van Virisan (iprodition) en Folicur was in 2000 goed voor [80-90]% van de afzet van ACS in Duitsland. Het enige ACS-product dat dan nog overblijft, is Derosal (carbendazim), dat minder dan [0-10]% aan het marktaandeel van [30-40]% van Bayer zal toevoegen. De afzet van Derosal zal in 2004 naar verwachting tot minder dan [0-10]% zijn gedaald. Voorts zou de afstand tot BASF aanzienlijk worden verminderd.⁶⁷ De markttest van de remedie heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zou zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

g) Fungiciden voor groentegewassen

⁶⁶ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

⁶⁷ [Bedrijfsgeheimen: geschrapte vertrouwelijke informatie die is gebaseerd op verkoopgegevens van concurrenten.]

- (1121) In het geval van fungiciden voor groentegewassen is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de transactie zoals die door de partijen is aangemeld, in Oostenrijk, België, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Nederland, Portugal en Zweden een machtspositie zou hebben doen ontstaan versterkt.
- (1122) De remedie die gevolgen heeft voor de Oostenrijkse markt, is het in heel Europa afstoten van de activiteiten met betrekking tot pyrimethanil en iprodion. De afzet van ACS in Oostenrijk bestaat voor [60-70]% uit producten die op deze actieve componenten zijn gebaseerd. Uitgaande van de verkoopcijfers voor het jaar 2000, zouden de partijen na uitvoering van de verbintenis in kwestie een gecombineerd marktaandeel van minder dan [20-30]% hebben. De markttest van de remedie heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zou zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1123) De remedie die gevolgen heeft voor de Belgische markt, is het in heel Europa afstoten van de activiteiten met betrekking tot pyrimethanil, iprodion en prochloraz. De afzet van ACS in België bestond in 2000 voor [40-50]% uit producten op basis van deze actieve componenten. Uitgaande van de verkoopcijfers voor het jaar 2000, zouden de partijen na uitvoering van de verbintenis in kwestie een gecombineerd marktaandeel van ongeveer [30-40]% hebben. De markttest van de remedie heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zou zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1124) De remedie die gevolgen heeft voor de Franse markt, is het in heel Europa afstoten van de activiteiten met betrekking tot pyrimethanil, iprodion en prochloraz. De afzet van ACS in Frankrijk bestond in 2000 voor [20-30]% uit producten op basis van deze actieve componenten. De afzet van deze producten was in 2000 vijf keer zo groot als wat Bayer dat jaar op deze markt afzette. De markttest van de remedie heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zou zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1125) De remedies die gevolgen hebben voor de Duitse markt zijn: het in heel Europa afstoten van de activiteiten met betrekking tot pyrimethanil en iprodion; het verlenen van een exclusieve licentie voor het op triadimenol gebaseerde product Bayfidan 250 EC; de overdracht van de bestaande distributierechten voor de verkoop van Folicur (tebuconazool) in Duitsland, welke momenteel in bezit zijn van ACS, aan een derde; en het verlenen van een exclusieve licentie voor het product Matador (gebaseerd op de actieve componenten tebuconazool en triadimenol) voor Duitsland. De afzet van ACS en Bayer op deze markt bestaat voor respectievelijk [20-30]% en [40-50]% uit producten op basis van deze actieve componenten. De totale afzet van de overige producten van ACS was in 2000 [10-20]% kleiner dan de afzet van Bayer. De markttest van de remedies heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zouden zijn om het

mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

- (1126) De remedie die gevolgen heeft voor de Griekse markt, is het in heel Europa afstoten van de activiteiten met betrekking tot pyrimethanil en iprodion. De afzet van ACS in Griekenland bestond in 2000 voor [10-20]% uit producten op basis van deze actieve componenten. De toevoeging van op pyrimethanil en iprodion gebaseerde producten aan het assortiment van Bayer was het belangrijkste mededingingsbezwaar dat tijdens het marktonderzoek betreffende de markten voor fungiciden voor groentegewassen was geconstateerd. Als bovendien in aanmerking wordt genomen dat in Griekenland niet langer het product Afugan wordt verkocht, zijn de producten die Bayer gaat verwerven goed voor [60-70]% van de in 2000 door ACS gerealiseerde afzet. De nieuwe entiteit zou op basis van de cijfers voor het jaar 2000 een marktaandeel van minder dan [40-50]% hebben, welk marktaandeel in 2004 zou zijn afgenomen tot minder dan [30-40]%. De markttest van de remedie heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zou zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1127) De remedie die gevolgen heeft voor de Nederlandse markt, is het in heel Europa afstoten van de activiteiten met betrekking tot pyrimethanil, iprodion en prochloraz. De afzet van ACS in Nederland bestaat voor [40-50]% uit producten op basis van deze actieve componenten. De afzet van deze ACS-producten was in 2000 negen keer zo groot als de totale afzet van Bayer dat jaar op deze markt. De markttest van de remedie heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zou zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1128) De remedie die gevolgen heeft voor de Portugese markt, is het in heel Europa afstoten van de activiteiten met betrekking tot pyrimethanil en iprodion. De afzet van ACS in Portugal bestond in 2000 voor [10-20]% uit producten op basis van deze actieve componenten. De afzet van deze ACS-producten was in 2000 [150-160]% van de totale afzet van Bayer dat jaar op deze markt. De markttest van de remedie heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zou zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1129) De remedie die gevolgen heeft voor de Zweedse markt, is het in heel Europa afstoten van de activiteiten met betrekking tot pyrimethanil en iprodion. De afzet van ACS in Zweden bestond in 2000 uitsluitend uit producten op basis van deze actieve componenten. De markttest van de remedie heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zou zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

V.5 Zaadbehandeling

- (1130) Bayer verbindt zich om alle bestaande activiteiten van ACS met betrekking tot zaadbehandeling, waaronder begrepen, doch niet beperkt tot, een aantal actieve componenten die bij deze activiteiten worden gebruikt, aan één enkele koper over te dragen. Deze verbintenis, waaronder de overdracht van de noodzakelijke knowhow, verzekert de levensvatbaarheid van de huidige ACS-activiteiten met betrekking tot zaadbehandeling in deze zeer geconcentreerde sector, waar momenteel alleen Syngenta, Bayer en ACS een significant marktaandeel hebben.

V.5.1 Insecticiden voor zaadbehandeling

- (1131) Teneinde de bezwaren weg te nemen die uit het oogpunt van mededinging met betrekking tot insecticiden voor zaadbehandeling bestaan, heeft Bayer voorgesteld om alle fipronil-activiteiten van ACS die verband houden met zaadbehandeling, af te stoten. Bij uitvoering van deze verbintenis zullen de activiteiten van de partijen met betrekking tot insecticiden voor zaadbehandeling elkaar niet overlappen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op geen enkele markt voor insecticiden voor zaadbehandeling een machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

V.5.2 Fungiciden voor zaadbehandeling

a) Fungiciden voor graangewassen

- (1132) In het geval van fungiciden voor de behandeling van zaden van graangewassen is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de transactie zoals die door de partijen is aangemeld, een machtspositie in het leven zou hebben geroepen of versterkt op de markt voor gerst in Duitsland, Ierland, Italië en het Verenigd Koninkrijk en op de markt voor tarwe, rogge en triticale in Duitsland, Italië, Zweden en het Verenigd Koninkrijk.

• Gerst

- (1133) De remedies die gevolgen hebben voor de markten voor gerst, zijn het in heel Europa afstoten van de activiteiten met betrekking tot triticonazool en prochloraz en het opzeggen van een overeenkomst voor de distributie van Fungazil (imazalil) in Ierland alsook van alle bestaande distributieovereenkomsten tussen ACS en Makhteshim met betrekking tot guazatine en het teruggeven van alle bestaande distributierechten aan Makhteshim.

- (1134) Bij uitvoering van deze verbintenissen zou in de vier landen waar mededingingsproblemen zijn geconstateerd, te weten Duitsland, Ierland, Italië en het Verenigd Koninkrijk, helemaal geen overlapping meer voorkomen. De markttest van de remedies heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zouden zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op deze markten geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

• Tarwe, rogge en triticale

- (1135) De remedies die gevolgen hebben voor de markten voor tarwe, rogge en triticale, zijn het in heel Europa afstoten van de activiteiten met betrekking tot triticonazool, prochloraz en fluquinconazool (Bayer krijgt echter een gezamenlijke exclusieve licentie voor de verkoop van fluquinconazool en mengproducten met fluquinconazool voor gebruik bij zaadbehandeling); de overdracht van alle bestaande distributieovereenkomsten tussen ACS en Makhteshim met betrekking tot guazatine en het teruggeven van alle bestaande distributierechten ([...]); en het verlenen van een exclusieve licentie voor het Verenigd Koninkrijk voor de op triadimenol gebaseerde formulering Baytan (met inbegrip van de merknaam Baytan, voor een periode van [...]).
- (1136) Bij uitvoering van deze verbintenissen zou de overlapping in Italië en Zweden verdwijnen. De markttest van de remedies heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zouden zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op de Italiaanse en Zweedse markt voor de behandeling van zaden van tarwe, rogge en triticale geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1137) In Duitsland en het Verenigd Koninkrijk zou door de toevoeging van een zeer specifieke productlijn van ACS (onvermengd fluquinconazool of fluquinconazool vermengd met prochloraz) aan het assortiment van Bayer, waarvoor Bayer een gezamenlijke exclusieve licentie krijgt, nog sprake zijn van enige overlapping. De productlijn en het gebruik van de merknaam Jockey zullen echter samen met de actieve component fluquinconazool worden afgestoten. Jockey werkt vooral tegen een zeer specifieke ziekte, de zogeheten “take-all”-ziekte, waarvoor Bayer geen product heeft. De enige directe concurrent van Jockey wat betreft deze ziekte is Latitude, van Monsanto, dat onlangs zowel in Duitsland als het Verenigd Koninkrijk is geïntroduceerd dan wel spoedig zal worden geïntroduceerd.
- (1138) In Duitsland zal de toevoeging van deze productlijn aan het assortiment van Bayer vermoedelijk tot gevolg hebben dat het huidige marktaandeel van [20-30]% van Bayer iets groter wordt. Maar omdat Jockey ook door de koper van fluquinconazool zal worden verkocht, is het onwaarschijnlijk dat Bayer het huidige marktaandeel van Jockey van [10-20]% helemaal zal kunnen overnemen. Ook moet worden opgemerkt dat Syngenta producten verkoopt die identiek zijn (zelfs in merknaam) aan de huidige producten van Bayer en dat Monsanto kort voor de lancering van Latitude staat, dat een directe concurrent van Jockey is. De partijen verwachten dat de verkoop van Jockey in Duitsland als gevolg van deze concurrentie zal dalen ([...]). De markttest van de remedie heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zou zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op de Duitse markt voor de behandeling van zaad van tarwe, rogge en triticale geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.
- (1139) In het Verenigd Koninkrijk is de afzet van Jockey goed voor ongeveer [20-30]% van de totale afzet op deze markt. Met zijn huidige marktaandeel van [30-40]% zou Bayer nog een vrij groot aandeel hebben indien de onderneming erin zou

slagen om een belangrijk deel van de huidige afzet van Jockey voor haar rekening te nemen. Vandaar dat Bayer ook voorstelt om voor het Verenigd Koninkrijk een exclusieve licentie te verlenen voor de op triadimenol gebaseerde formulering Baytan (met inbegrip van de merknaam Baytan, voor een periode van [...]). Volgens cijfers voor het jaar 2000 die door de partijen zijn verschaft, zou Bayer na uitvoering van de verbintenissen dankzij de handel in het Bayer-product Subitol (bitertanol) en het op fluquinconazool gebaseerde product waarvoor het een gezamenlijke exclusieve licentie krijgt, nog een marktaandeel van [20-30]% hebben. Het is echter niet waarschijnlijk dat Bayer, net als ACS tegenwoordig, met Jockey een marktaandeel van [20-30]% zal weten te verwerven, omdat Jockey ook door de koper van de actieve component fluquinconazool zal worden verkocht. De partijen verwachten dat Subitol en Jockey in 2004 een marktaandeel zullen hebben van respectievelijk [10-20]% en [20-30]%. Net als in Duitsland staat Monsanto ook in het Verenigd Koninkrijk kort voor de lancering van Latitude. Maar in tegenstelling tot Duitsland verwachten de partijen blijkbaar niet dat het marktaandeel van Jockey in het Verenigd Koninkrijk daardoor kleiner zal worden. Met de introductie van Latitude zal Jockey echter met een directe concurrent te maken krijgen. De markttest van de remedie heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zou zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op de Britse markt voor de behandeling van zaad van tarwe, rogge en triticale geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

b) Zaadbehandeling voor aardappelen

- (1140) In het geval van fungiciden voor de behandeling van aardappelzaad is de Commissie tot de slotsom gekomen dat de transactie zoals die door de partijen is aangemeld, op de markten in België, Frankrijk, Ierland, Nederland en het Verenigd Koninkrijk een machtspositie zou hebben doen ontstaan of versterkt.
- (1141) De remedie die gevolgen heeft voor deze markten, is de overdracht van zoveel mogelijk distributieovereenkomsten van ACS met derden aan de koper van de ACS-divisie 'zaadbehandeling', en het opzeggen van de overige distributieovereenkomsten met derden. Daarmee zou de gehele overlapping worden weggenomen en worden verzekerd dat er ten minste één potentiële levensvatbare distributeur voor deze producten is, te weten de koper van de divisie 'zaadbehandeling' van ACS. [...].
- (1142) De markttest van de remedie heeft grotendeels bevestigd dat deze voldoende zou zijn om het mededingingsprobleem dat door de voorgenomen transactie zou ontstaan, weg te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op de markt voor de behandeling van aardappelzaad in België, Frankrijk, Ierland, Nederland en het Verenigd Koninkrijk geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

V.6 Professionele ongediertebestrijding

- (1143) Teneinde de bezwaren weg te nemen die uit het oogpunt van mededinging met betrekking tot kakkerlakkengel en -lokaas bestaan, heeft Bayer voorgesteld om

alle fipronil-activiteiten van ACS met betrekking tot professionele ongediertebestrijding, af te stoten. Bayer is echter gerechtigd om in plaats van het uitvoeren van deze verbintenis een onherroepelijke, exclusieve licentie te verlenen voor Europa en de Verenigde Staten voor de vervaardiging, het gebruik en de verkoop van op imidacloprid gebaseerde formuleringen voor gebruik als gel/lokaas en termiticide. Deze optie kan alleen worden voorgesteld in het geval dat Bayer een levensvatbare koper vindt die de goedkeuring van de Commissie wegdraagt en die bereid is om de activiteiten over te nemen met betrekking tot de vervaardiging, het gebruik en de verkoop van imidacloprid voor gebruik als gel/lokaas en termiticide voor professionele ongediertebestrijding in Europa en de Verenigde Staten.

- (1144) De verbintenis die als eerste optie wordt aangeboden, behelst het afstoten van het meest verkochte product op deze markt en creëert een krachtig alternatief voor klanten. Ook de tweede optie is aanvaardbaar, omdat de geschiktheid van de koper is verzekerd doordat de Commissie het recht van goedkeuring heeft. Bovendien moet de voorgestelde kandidaat, als eerste vereiste, in staat zijn om de activiteiten in de Verenigde Staten over te nemen. Op grond hiervan is de Commissie van mening dat op geen van de bovengenoemde markten voor kakkerlakkengelen en -lokaas een machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

V.7 Ectoparasitiden voor kleine huisdieren

- (1145) Bayer verbindt zich tot het afstoten van de bestaande inventaris, formuleringen en alle intellectuele eigendomsrechten met betrekking tot fipronil, in het bijzonder octrooien en handelsnamen, knowhow, registratierechten en documentatie, alsook van de productiemiddelen voor fipronil in Elbeuf, Frankrijk. Bayer heeft eveneens toegezegd om de licentie- en leveringsovereenkomsten voor fipronil en de overeenkomst betreffende onderzoek naar toekomstige producten die tussen Merial en ACS zijn gesloten, aan de koper van de fipronil-activiteiten over te dragen. Voorts heeft Bayer toegezegd om Merial kosteloos de intellectuele eigendomsrechten toe te kennen voor de omzetting van technisch zuiver fipronil naar fipronil voor gebruik als diergezondheidsproduct.
- (1146) Ook met betrekking tot de overgangperiode tussen het moment waarop ACS door Bayer wordt overgenomen en het moment waarop de fipronil-activiteiten worden afgestoten, heeft Bayer jegens Merial een aantal verplichtingen op zich genomen, als omschreven in punt 41 van de bijlage bij deze beschikking, welke zijn bedoeld om zeker te stellen dat Merial al het voor de productie van Frontline noodzakelijke fipronil ontvangt. Bayer heeft zich onherroepelijk verbonden om deze verplichtingen op verzoek van Merial vóór het afstoten van de fipronil-activiteiten in de leveringsovereenkomst voor fipronil op te nemen.
- (1147) De Commissie merkt op dat, in het geval dat Merial niet toestemt in de overdracht van de leveringsovereenkomst voor fipronil aan de koper van de fipronil-activiteiten, Bayer zich verbindt om na de afstoting van de fipronil-activiteiten dezelfde verplichtingen jegens Merial na te komen als wanneer Merial in de overdracht had toegestemd.

- (1148) De hierboven omschreven verbintenissen garanderen dat Merial niet onderworpen zal zijn aan het strategisch gedrag van Bayer wat betreft de regelmatige levering van fipronil. Sterker nog, gedurende de overgangperiode tussen het moment waarop ACS door Bayer wordt overgenomen en het moment waarop de fipronil-activiteiten worden afgestoten, zullen de verplichtingen die Bayer op zich heeft genomen om de continuïteit van de fipronil-leveringen te verzekeren, Bayer ervan weerhouden om Merial tegen te werken of naar zijn hand te zetten door met tegenwerking te dreigen. Bayer zou na het afstoten van de fipronil-activiteiten ook de mogelijkheid en de drijfveer verliezen om Merial tegen te werken, aangezien laatstgenoemde de vrijheid zou hebben om de voorraad voor zijn hoofdproduct Frontline van een leverancier te betrekken die onafhankelijk is van Bayer.
- (1149) Voor het geval dat Merial niet toestemt in de overdracht aan de koper van de fipronil-activiteiten van de tussen Merial en ACS gesloten overeenkomst betreffende onderzoek naar toekomstige producten, zal Bayer, zo zijn aanbod, de relevante onderdelen van de onderzoeksactiviteiten met betrekking tot diergezondheid die ACS momenteel voor Merial uitvoert, aan een gespecialiseerde onderneming voor O&O afstoten. [...]. Nieuwe verbindingen voor insecticiden zullen voortkomen uit (i) de eigen synthese door de O&O-onderneming van chemische samenstellingen die in potentie bruikbaar zijn voor toepassing in gewasbeschermingsmiddelen, in het bijzonder insecticiden, of (ii) [...], waarvoor Merial, voorzover deze toepassing zullen vinden als diergezondheidsproduct, een exclusieve licentie zal krijgen en die uitsluitend in het belang van Merial zullen worden gescreend. Bayer verbindt zich tot financiering van de onderzoeksactiviteiten met betrekking tot gewasbescherming die door bedoelde onderneming zullen worden verricht [...].
- (1150) Voor de overgangperiode tussen het moment waarop ACS door Bayer wordt overgenomen en het moment waarop aan de koper van de fipronil-activiteiten de licentieovereenkomst voor fipronil en de overeenkomst betreffende onderzoek naar toekomstige producten worden overgedragen, heeft Bayer zich verbonden tot een reeks eenzijdige verklaringen van afstand en aanvullende verplichtingen met betrekking tot deze overeenkomsten, als omschreven in punt 184 van de bijlage bij deze beschikking, en zich onherroepelijk verbonden om deze verklaringen van afstand en verplichtingen op verzoek van Merial vóór het afstoten van de fipronil-activiteiten in genoemde overeenkomsten op te nemen.
- (1151) De Commissie merkt op dat in het geval dat Merial niet toestemt in de overdracht van de leveringsovereenkomst voor fipronil en van de overeenkomst betreffende onderzoek naar toekomstige producten aan de koper van de fipronil-activiteiten, Bayer zich verbindt om na de afstoting van de fipronil-activiteiten dezelfde verklaringen van afstand en verplichtingen jegens Merial na te komen als wanneer Merial in de overdracht had toegestemd.
- (1152) Als gevolg van deze afstoting zullen de onderzoeksbanden die na de fusie tussen Bayer en Merial ontstaan, verdwijnen, aangezien Bayer geen toegang zal hebben tot de resultaten van het gewasonderzoek die betrekking hebben op diergezondheid, omdat de O&O-onderneming dit onderzoek exclusief voor

Merial zal uitvoeren, en evenmin zal Merial toegang hebben tot de resultaten van het gewasonderzoek van Bayer, die gebruikt worden voor de eigen activiteiten met betrekking tot diergezondheid.

- (1153) Voorts zal het verdwijnen van de onderzoeksbanden tussen Merial en Bayer niet de concurrentiecapaciteit van Merial op de markt voor adulticiden en combinatieproducten in gevaar brengen, noch op de korte noch op de lange termijn. Wat de korte termijn betreft, blijkt uit marktonderzoek dat de positie van Merial op de markt voor adulticiden en combinatieproducten de komende drie tot vijf jaar naar verwachting niet wezenlijk zal veranderen, en dat deze met het oog op de verwachte lancering van Frontline Plus op de Europese markt, wellicht zelfs zal verbeteren.
- (1154) Op de lange termijn zal de concurrentiepositie van Merial op deze markt evenmin in gevaar komen, vanwege zijn bevoorrechte toegang tot de onderzoeksactiviteiten van bovengenoemde gespecialiseerde O&O-onderneming en de onderzoeksactiviteiten van Merck. Bovendien staat het Merial vrij om O&O-overeenkomsten te sluiten met andere agrochemische ondernemingen of met universiteiten, onderzoeksinstituten of andere derden die in bezit zijn van bibliotheken van chemische verbindingen. Uit het marktonderzoek blijkt niet alleen dat ondernemingen die zich bezighouden met diergezondheid (zoals bijvoorbeeld Pfizer) actief kunnen zijn op de markt voor adulticiden en combinatieproducten zonder afhankelijk te zijn van gewasonderzoek, maar ook dat er agrochemische ondernemingen zijn die er geen enkel bezwaar in zouden zien om met Merial een O&O-overeenkomst aan te gaan voor de ontwikkeling van innovatieve adulticiden of combinatieproducten op basis van de resultaten van hun gewasonderzoek.
- (1155) Voorts zouden innovatieve adulticiden en combinatieproducten op de lange termijn ook door andere diergezondheidsondernemingen dan Bayer en Merial kunnen worden gelanceerd, zoals bijvoorbeeld Pfizer en Novartis (die hebben laten zien dat zij met betrekking tot 'ectoparasiticiden voor kleine huisdieren' over een voldoende sterke O&O-capaciteit beschikken), hetzij alleen hetzij in samenwerking met andere agrochemische ondernemingen.
- (1156) Gezien bovenstaande verbintenissen is de Commissie derhalve van mening dat op deze markt geen machtspositie zal ontstaan of worden versterkt.

VI. CONCLUSIE

- (1157) De Commissie is tot de algemene slotsom gekomen dat de aangemelde concentratie, als gewijzigd bij de door Bayer aangegane verbintenissen, op geen van de hierboven beoordeelde markten een machtspositie zou doen ontstaan of versterken.

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De aangemelde transactie, waarbij Bayer de volledige zeggenschap zou krijgen over Aventis Crop Science Holding SA, in de zin van artikel 3, lid 1, onder b), van de concentratieverordening, en als gewijzigd overeenkomstig de bijlage bij deze beschikking, wordt verenigbaar met de gemeenschappelijke markt en de werking van de EER-overeenkomst verklaard.

Artikel 2

Artikel 1 is afhankelijk van de volledige nakoming van de voorwaarden die zijn omschreven in de punten 35 tot en met 186 van de bijlage bij deze beschikking, behalve dat de bepalingen van de punten 41 en 184 van de bijlage bij deze beschikking gelden als voorwaarden voor de overgangperiode tussen het tijdstip waarop ACS door Bayer wordt overgenomen en het tijdstip waarop de fipronil-activiteiten worden afgestoten. Artikel 1 is tevens afhankelijk van de volledige nakoming van de voorwaarden die zijn aangegeven in de punten 189, 190 en 224 van de bijlage bij deze beschikking.

Artikel 3

Artikel 1 is afhankelijk van de volledige nakoming van de verplichtingen die zijn omschreven in de punten 187 tot en met 241 van de bijlage bij deze beschikking, uitgezonderd de punten 189, 190 en 224 van de bijlage bij deze beschikking, die gelden als voorwaarden overeenkomstig het bepaalde in artikel 2.

Artikel 4

Deze beschikking is gericht tot:

Bayer AG
51386 Leverkusen
Duitsland

Gedaan te Brussel, 17 april 2002

Voor de Commissie,
Mario MONTI
Lid van de Commissie

BIJLAGE 1

De volledige en oorspronkelijke tekst van de voorwaarden en verplichtingen als bedoeld in de artikelen 2 en 3 kunnen op de volgende website van de Commissie worden geraadpleegd:

http://EURpa.eu.int/comm/competition/index_en.html